

ปรัชญาการศึกษาและพัฒนนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย

โดย
นางสาวนันทิชา เหมือนเงิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ปรัชญาการศึกษาและพัฒนารของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE EDUCATIONAL PHILOSOPHY AND DEVELOPMENT OF EARLY
CHILDHOOD ADMINISTRATION IN THAILAND

By

MISS Nanthicha MUEANNGOEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Department of Educational Administration

Silpakorn University

Academic Year 2022

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	ปรัชญาการศึกษาและพัฒนากิจการของการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย
โดย	นางสาวนันทิชา เหมือนเงิน
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาคุณฐิบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เตียเจริญ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาทีพันธุ์ ดร. นพดล เจนอักษร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เตียเจริญ)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปัทมาวดี เล่ห์มงคล)

60252915 : การบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต

คำสำคัญ : ปรัชญาการบริหารจัดการ, การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย

นางสาว นันทิชา เหมือนเงิน: ปรัชญาการศึกษาและพัฒนนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ 1) พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ 2) ผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 3) ผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ประเภทการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญสัมภาษณ์เรื่อง พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย จำนวน 9 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในด้านปรัชญาและหลักคิดทางการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยยืนยันผลการวิจัยจำนวน 3 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ พบว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่เป็นพื้นฐานของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 6 ปี ซึ่งเป็นวัยที่สำคัญที่สุดในการปูพื้นฐานในการพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคตทั้งในด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และวางรากฐานบุคลิกภาพ มีการพัฒนาสมอง เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน กล่าวคือ ปรัชญาที่พัฒนาการนิยม และปรัชญาอัตถิภาวนิยม ที่มีความต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนรู้จากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ครูทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ นอกจากนี้ยังมุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง เน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด ให้ผู้เรียนพบความเป็นจริงด้วยตัวเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนด้วยตนเอง

2. ผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่า เป็นหลักสูตรแกนกลาง ที่มีความยืดหยุ่นที่สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด มีการจัดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับอภิปรัชญา (Metaphysics) และญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) และยังมีความสัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ปรัชญาสารัตถนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าการถ่ายทอดความรู้ความจริงทางธรรมชาติ ปรัชญานิรันดรนิยมเป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าการดำรงชีวิตที่ดี ปรัชญาปฏิรูปนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าการปฏิรูปสังคมเป็นหน้าที่ของสมาชิกในสังคมทุกคน และปรัชญาอัตถิภาวนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อในความมีอยู่เป็นอยู่ของมนุษย์ มนุษย์แต่ละคนต้องเกิดได้จากตัวเอง ตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

3. ผลการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่า มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาการศึกษา

60252915 : Major EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Keyword : EDUCATIONAL PHILOSOPHY, ADMINISTRATION OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION

MISS Nanthicha MUEANNGOEN : THE EDUCATIONAL PHILOSOPHY AND DEVELOPMENT OF EARLY CHILDHOOD ADMINISTRATION IN THAILAND Thesis advisor : Associate Professor Prasert Intarak, Ed.D

This research aims to identify 1) the development of early childhood education administration in Thailand related to the philosophy of other education programs, 2) the results from the analysis of the philosophy of early childhood education administration based on the curriculum of early childhood education in academic BE 2560, and 3) the confirmation of experts of the philosophy of early childhood education administration based on the curriculum of early childhood education in academic BE 2560. This research was a descriptive and documentary research supported by an interview from the experts. The researcher employed purposive sampling technique to from 12 experts included 9 experts interviewed in terms of the development of early childhood education administration in Thailand and other 3 experts interviewed in terms of the philosophy of early childhood education administration in Thailand.

The findings results were as follows:

1) The development of early childhood educational administration in Thailand which related to educational philosophy. It found that there were in various form of child care grown birth to 6 years of early childhood education from the past until the present. This age was the essential period of a basic development to be a human holistic in the future included physical, emotion, social, and wisdom. It's also provided the moral and ethics in proper ways. This development was accordance with child development based on individual different. This stage was a preparing stage for the child to inquiring new knowledge and also improve their personality. Their mental was also develop to be a good quality. This development accordance with various philosophy such as progressivism, existentialism, which aimed to develop a child learn from their experience. Thus, the curriculum must covered in all part of their daily life which simulate their learn. The teacher only gives a guide or coach the learners and prepare the proper experience for the learners. The teacher was also known and familiar with the learners, prepare a proper classroom based on needed experiences. More the less education aimed to improve child discipline which stimulate self confidence and provided self-study.

2) From the analysis on educational administration philosophy in the curriculum of early childhood education BE.2560 found that this curriculum was a core course curriculum which flexible for school. It related to Metaphysics, Epistemology, and Essentialism which focused on the permanent nature of reality. Whereas, Perennialism focused on the value never change. Progressivism focused on good surviving. Reconstructionism focused on social development and Existentialism focused on human servicing which avined on self-learning based on early childhood curriculum BE. 2560

3) The confirmation of the experts' on postulation of the curriculum of early childhood education in academic BE.2560 found that the curriculum of early childhood education in academic BE.2560 was accordance with educational philosophy

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้เมตตา สั่งสอน ให้ความรู้ และเป็นต้นแบบให้แก่ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร รองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ และคณาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะ ช่วยเหลือแก้ปัญหา ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนรองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์กรองทอง บุญประคอง อาจารย์ธิดา พิทักษ์สินสุข รศ.ดร.พัชรี ผลโยธิน ดร.วรนาท รักสกุลไทย อาจารย์ศิริพงษ์ ทิณรัตน์ รศ.ดร.อรพรรณ บุตรกัตถัญญู ดร.สยาม สุ่มงาม นางสาวสุธาทิพย์ เลิศล้ำ และ นางหริณญา รุ่งแจ้ง รวมถึงผู้เชี่ยวชาญที่ให้สัมภาษณ์งานวิจัย รศ.ดร.ชลธิศ สมานิต อาจารย์ภาวิณี แสนทวีสุข ผศ.ดร.อัญชลี ไสยวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณายืนยันผลการวิจัย เรื่อง ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย รวมถึง ดร.ทวิช แจ่มจำรัส ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะ และช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล อันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ดร.กัญณภัทร โตทรัพย์ ดร.พัฒนกร ปานทสุตร ดร.สรินนา โชติพันธ์ ดร.อรชร วรรณสอน และเพื่อนพี่น้องปริญญาเอกรุ่น 15/1 และเพื่อนพี่น้องภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้ความสนใจและช่วยเหลือให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการเขตวิทยา ยางสุค คณะศึกษานิเทศก์ และไอซีที สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ตลอดจนเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ทำให้การทำวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตามที่ตั้งใจไว้

สุดท้ายนี้คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณอันยิ่งใหญ่แก่ คุณพ่อคุณภรรยา เหมือนเงิน คุณแม่คุณนพพร เหมือนเงิน และครอบครัว ตลอดจนครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

นางสาว นันทิชา เหมือนเงิน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ต
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	5
ปัญหาของการวิจัย.....	9
วัตถุประสงค์.....	11
ข้อคำถาม.....	11
สมมุติฐานการวิจัย.....	11
กรอบแนวคิด.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	35
บทที่ 2 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	36
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	36
ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย.....	36
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย.....	36
ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย.....	39
ระเบียบวิธีวิจัย.....	41

แผนแบบการวิจัย (Research Design)	41
บทที่ 3 พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย	46
พัฒนาการการศึกษาปฐมวัยโลกกับพัฒนาการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย.....	50
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยกับพัฒนาการการศึกษาปฐมวัย.....	70
การเรียนรู้จากการเล่น (Play Based Learning)	71
การเรียนรู้บนความเข้าใจตนเอง (Learning on Self - Understanding)	75
เสรีภาพแห่งการเรียนรู้ (Freedom of Learning).....	77
การเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Learning).....	78
แนวโน้มการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต.....	80
การสร้างความเข้าใจในหลักการของการศึกษาปฐมวัย	82
รอยต่อของการศึกษาปฐมวัยกับประถมศึกษา.....	84
การเร่งรัดทางการศึกษา.....	84
การเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการลงมือปฏิบัติในศตวรรษที่ 21	87
ความเข้าใจของผู้บริหารโรงเรียน	89
บทที่ 4 ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	95
บทที่ 5 ผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย ตามที่ปรากฏใน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	311
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	442
สรุปผลการวิจัย	442
อภิปรายผล	451
ข้อเสนอแนะการวิจัย	466
รายการอ้างอิง.....	468
ภาคผนวก	478

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ปรัชญาตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560..	96
ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	98
ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	102
ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2 – 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	113
ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ปรัชญาสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	114
ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	116
ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	131
ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	136
ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ปรัชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	141
ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	146
ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	150
ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	157

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ปรัชญาการเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	159
ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	161
ตารางที่ 4.15 บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	177
ตารางที่ 4.16 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	181
ตารางที่ 4.17 จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	182
ตารางที่ 4.18 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	184
ตารางที่ 4.19 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	186
ตารางที่ 4.20 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสังคมของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	188
ตารางที่ 4.21 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสติปัญญาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	191
ตารางที่ 4.22 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี	194
ตารางที่ 4.23 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน.....	196
ตารางที่ 4.24 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข	197
ตารางที่ 4.25 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	199

ตารางที่ 4.26 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	200
ตารางที่ 4.27 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	203
ตารางที่ 4.28 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็นไทย.....	205
ตารางที่ 4.29 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข.....	206
ตารางที่ 4.30 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย.....	209
ตารางที่ 4.31 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้.....	210
ตารางที่ 4.32 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	213
ตารางที่ 4.33 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย.....	215
ตารางที่ 4.34 การจัดเวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	216
ตารางที่ 4.35 สาระการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	218
ตารางที่ 4.36 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	220
ตารางที่ 4.37 สาระที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	225
ตารางที่ 4.38 การจัดประสพการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	231

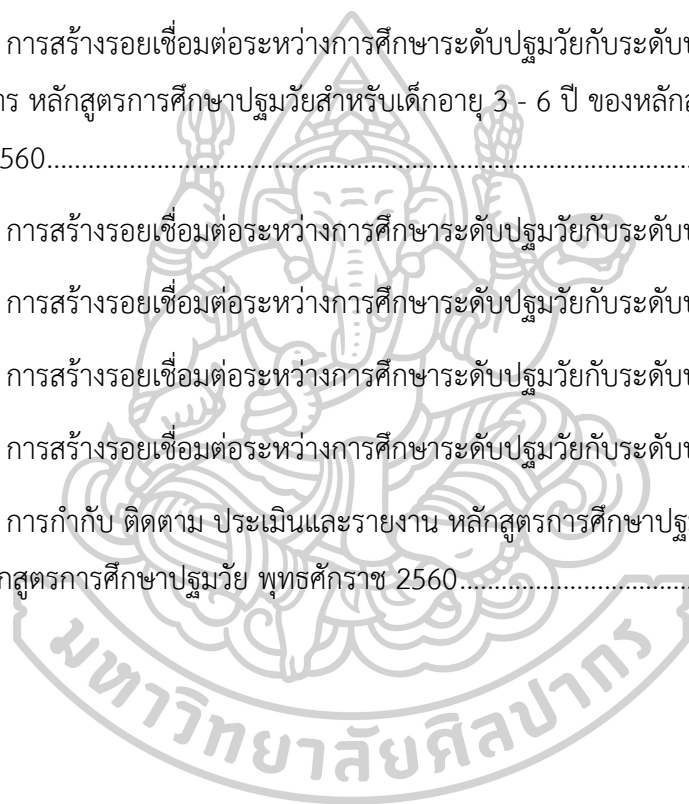
ตารางที่ 4.39 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	236
ตารางที่ 4.40 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	245
ตารางที่ 4.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	251
ตารางที่ 4.42 การประเมินพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	263
ตารางที่ 4.43 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	268
ตารางที่ 4.44 จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	270
ตารางที่ 4.45 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	271
ตารางที่ 4.46 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	277
ตารางที่ 4.47 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	283
ตารางที่ 4.48 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับปฐมวัยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	291
ตารางที่ 4.49 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	296

ตารางที่ 4.50 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	301
ตารางที่ 4.51 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	307
ตารางที่ 5.1 การวิเคราะห์ปรัชญาตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	312
ตารางที่ 5.2 การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	313
ตารางที่ 5.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	315
ตารางที่ 5.4 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	324
ตารางที่ 5.5 การวิเคราะห์ปรัชญาสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	326
ตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	327
ตารางที่ 5.7 การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	340
ตารางที่ 5.8 การวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560.....	343
ตารางที่ 5.9 การวิเคราะห์ปรัชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	347
ตารางที่ 5.10 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	350
ตารางที่ 5.11 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	353

ตารางที่ 5.12 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับ กลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	358
ตารางที่ 5.13 การวิเคราะห์ปรัชญาการเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) ของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	360
ตารางที่ 5.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	362
ตารางที่ 5.15 บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	371
ตารางที่ 5.16 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	373
ตารางที่ 5.17 จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	375
ตารางที่ 5.18 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	376
ตารางที่ 5.19 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	377
ตารางที่ 5.20 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสังคมของหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	378
ตารางที่ 5.21 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสติปัญญาของหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	379
ตารางที่ 5.22 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	380
ตารางที่ 5.23 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	381
ตารางที่ 5.24 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	382
ตารางที่ 5.25 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	383
ตารางที่ 5.26 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	384
ตารางที่ 5.27 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	385

ตารางที่ 5.28	ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	386
ตารางที่ 5.29	ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	388
ตารางที่ 5.30	ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	389
ตารางที่ 5.31	ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	390
ตารางที่ 5.32	ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	391
ตารางที่ 5.33	ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	392
ตารางที่ 5.34	การจัดเวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี	393
ตารางที่ 5.35	สาระการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	395
ตารางที่ 5.36	ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	396
ตารางที่ 5.37	สาระที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	399
ตารางที่ 5.38	การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	403
ตารางที่ 5.39	แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	406
ตารางที่ 5.40	การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	410
ตารางที่ 5.41	ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	413
ตารางที่ 5.42	การประเมินพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	419
ตารางที่ 5.43	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	421

ตารางที่ 5.44 จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	422
ตารางที่ 5.45 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	423
ตารางที่ 5.46 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	426
ตารางที่ 5.47 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	430
ตารางที่ 5.48 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1.	433
ตารางที่ 5.49 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1.	435
ตารางที่ 5.50 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1.	437
ตารางที่ 5.51 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1.	438
ตารางที่ 5.52 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	439

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	34
ภาพที่ 2.1 แผนภาพขั้นการดำเนินการวิจัย.....	40
ภาพที่ 2.2 แผนภูมิแผนแบบการวิจัย.....	41

บทที่ 1

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคลสังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด¹ การศึกษายังเป็นเครื่องมือของการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล การศึกษาจึงไม่ใช่การกระทำหรือกิจกรรมที่สิ้นสุดในตัวเอง แต่เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่จุดหมายบางประการ ในความหมายนี้จึงเกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาความรู้ทั้งในทางวิชาการ (ทฤษฎี) และในทางธรรม (ปฏิบัติ) หมายความว่า การศึกษาจะต้องใช้หลักแห่งวิชาการที่จะช่วยให้แนวทางการปฏิบัติบรรลุผล และให้ความรู้แห่งการปฏิบัติ อันได้แก่ การฝึกฝนปฏิบัติวิชาการในความเป็นจริง เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญและชำนาญ นอกจากนี้ความหมายของการศึกษาในอีกด้านหนึ่งซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าความรู้เชิงวิชาการและการปฏิบัติวิชานั้นคือ การศึกษาทางธรรม เพื่อปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม ตลอดจนคุณสมบัติต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องกำกับความคิดและความประพฤติ ให้การใช้วิชาความรู้เพื่อประโยชน์ในทางที่ดีต่อทั้งตนเองและส่วนรวมคือประเทศชาติ การศึกษาจึงจะต้องเข้าใจความหมายของการศึกษาควบคู่กับจุดหมายของการศึกษา ถ้าจะกล่าวให้ชัดเจน คือ การศึกษาจะมีความหมายที่ไม่ถูกต้อง ถ้าไม่นำไปสู่จุดหมายที่ตั้งมาต่อตนเองและประเทศชาติโดยส่วนรวม²

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพในทุก ๆ ด้าน ในการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน สิ่งที่หลอมรวมแนวความคิดหรือความเชื่อในการจัดการศึกษาก็คือ ปรัชญาการศึกษา ซึ่งเปรียบเสมือนแนวทางในการจัดการศึกษา โดยมีแนวทางในการจัดการศึกษาหรือปรัชญาของการศึกษาต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของสังคมและสถานการณ์ทางสังคม ปรัชญาเป็นศาสตร์ที่เน้นการค้นหาความจริง คุณค่า และความหมายของชีวิต ช่วยให้นักศึกษาคิดและแสวงหาความรู้อย่างมีระบบด้วยหลักของเหตุผล ปรัชญาการศึกษาเป็นความเชื่อพื้นฐานที่ใช้

¹ “พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พิธีพระราชทานแก่ครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล 27 กรกฎาคม 2528”, เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก www.thaihealth.or.th/Content/21664.

² ภาณุวัชร เลิศประเสริฐพันธ์สมบูรณ์, “การบริหารจัดการศึกษาของคณะสงฆ์เงินนิกาย” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561), 2.

เป็นหลักในการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา มีขอบเขตของปรัชญาตามโครงสร้างของเนื้อหาสาระที่จำแนกเป็นหมวดหมู่หรือสาขาย่อยได้ 4 แขนง คือ ภาววิทยา (Ontology) ญาณวิทยา (Epistemology) คุณวิทยา (Axiology) และตรรกวิทยา (Logic)³ ปรัชญาการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาประเทศ ซึ่งรวมไปถึงปรัชญาการศึกษาเป็นตัวการที่จะกำหนดความหมาย จุดมุ่งหมายหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษา เพื่อให้การศึกษาได้ดำเนินการหล่อหลอมกลุ่มเกลาคนให้เป็นคนที่มีคุณสมบัติตามที่สังคมต้องการ ปรัชญา ปรัชญาทั่วไป และปรัชญาการศึกษาที่มีความคล้ายคลึงกันในความหมาย โดยปรัชญาทั่วไปเน้นการศึกษาแบบความจริง วิธีการค้นหาความจริงและคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ในสังคมแต่ปรัชญาการศึกษาเป็นการนำเอาปรัชญาทั่วไปมาประยุกต์เพื่อนำไปจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรพัฒนาสังคมชุมชนให้เกิดความสงบร่มเย็นเป็นสุข อยู่ร่วมกันอย่างมีความสันติสุข ดังนั้น ปรัชญาการศึกษาจึงเป็นแนวคิดหลักการ และกฎเกณฑ์ในการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา ซึ่งนักการศึกษาได้ยึดเป็นหลักในการดำเนินการทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย⁴ ดังนั้นปรัชญาการศึกษาจึงหมายถึงแนวคิดหลักการ และกฎเกณฑ์ในหลักปรัชญาประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการศึกษา เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวคิดในลัทธิปรัชญาการศึกษาต่าง ๆ เช่น John Locke, Immanuel Kant, Johann Herbart, John Dewey เป็นต้น โดยแต่ละแนวคิดทฤษฎีในหลักปรัชญาการศึกษา ล้วนมุ่งเน้นและสนใจเกี่ยวกับเรื่องราวของมนุษย์ซึ่งได้แก่ธรรมชาติ ความรู้ ความสัมพันธ์ และพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งในขณะเดียวกันได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีความสันติ และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข⁵

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสสังคมโลก ส่งผลให้สังคมไทยเกิดการปรับตัวเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การศึกษาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนทั้งแนวคิด สาระ ตลอดจนแนวทางในการจัดการศึกษาในฐานะเป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่สำคัญในการ

³ ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์, **ปรัชญาการศึกษาทิศทางการจัดการศึกษา**, เข้าถึงเมื่อ 16 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <https://a4b70c4b-d98b-4750-9fad-f811e3257f31.filesusr.com>.

⁴ อรสา สุขเปรม, **ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของอาจารย์วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครกับคำรายงานพฤติกรรมการสอน**, (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546), 79.

⁵ วินัยจรจักรี ศรีจารุเมธีญาณ และคณะ, “ปรัชญาการศึกษาของไทยกับสังคมโลกไร้พรมแดน,” **วิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์** 3, 1 (มกราคม - เมษายน 2559): 16.

พัฒนาบุคคลในชาติให้พร้อมรับและปรับตัวให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกทุกรูปแบบ⁶ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (พ.ศ.2560 - 2564) นำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรสำหรับสถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความรู้ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในอนาคต เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน⁷ ซึ่งการบริหารจัดการสถานศึกษาปฐมวัยมีขอบข่ายและภารกิจตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ประกอบไปด้วยงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป⁸ ซึ่งจะเห็นได้ว่ากระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นกระบวนการที่ได้รับการยอมรับจากนักบริหารการศึกษาและนักวิชาการว่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาปฐมวัยได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัยควรศึกษาทำความเข้าใจกระบวนการบริหารจัดการรูปแบบต่าง ๆ เป็นอย่างดี และเลือกนำมาใช้ให้เหมาะสมกับงาน ภารกิจ สถานการณ์ และบริบทของสถานศึกษา ในการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยมีองค์กรจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน ทั้งกระทรวง/หน่วยงานของรัฐ รวมถึงภาคเอกชน ที่ร่วมจัดการศึกษาและดำเนินงานด้านเด็กปฐมวัย โดยมีจุดเน้นในช่วงของการศึกษาปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นช่วงวัยที่พัฒนาการด้านสมองและการเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุดในชีวิต หากเด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสม

⁶ กษมา ศรีสุวรรณ, ปัญหาและแนวโน้มการศึกษาไทยในอนาคต, เข้าถึงเมื่อ 11 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <http://toyphd2013.blogspot.com/2013/06/blog-post.html>.

⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560, (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2560), 1 - 2.

⁸ วัฒนา มัคคสมัน และอมรชัย ตันติเมธ, การบริหารจัดการสถานศึกษาปฐมวัย.สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, (นนทบุรี: กระทรวงศึกษาธิการ, 2561), 11.

เมื่อพ้นวัยนี้ไปแล้วโอกาสทองของการพัฒนาที่จะไม่หวนกลับมาอีก⁹ โดยจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ดูแลด้านสุขนิสัยและโภชนาการเหมาะสม เด็กจึงจะพัฒนาศักยภาพสมองของเขาได้อย่างเต็มความสามารถ¹⁰

ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเด็กปฐมวัยทุกคนจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยพัฒนาอย่างรอบด้านและสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ มีร่างกายแข็งแรง เคลื่อนไหวได้อย่างคล่องแคล่ว มีจิตใจที่แจ่มใสเบิกบาน สามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม รู้จักและเข้าใจตนเอง เอาใจเขามาใส่ใจเรา ชื่นชมสิ่งรอบตัว ช่วยเหลือตนเองได้ อยู่ร่วมและทำงานกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีทักษะชีวิต ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ สมดังจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการให้เด็ก เป็นทั้ง “คนดี คนเก่ง และมีความสุข”¹¹ เพื่อตอบสนองนโยบายของชาติที่จะต้องขับเคลื่อนไปอย่าง “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยพัฒนาให้เด็กสามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดผลิตภาพ และคิดรับผิดชอบ ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยควรพัฒนาตามแนวตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ที่ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือกระทำ ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มตัว ได้จัดกระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่าง ๆ และสร้างความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติจริง¹²

ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ที่ว่ามานี้ จึงเป็นสิ่งที่ทำให้คนทั่วโลกต่างก็ให้ความสนใจกับการศึกษาในเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก ซึ่งการทำความเข้าใจและพร้อมที่จะเรียนรู้ไปกับการพัฒนาของเด็กวัยนี้

⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)**, (กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงศึกษาธิการ, 2560), 1 - 2.

¹⁰ ทีมวิชาการสมาคมพนักงานเทศบาลแห่งประเทศไทย 2560, **การจัดการศึกษาปฐมวัย 4.0 ในบริบทของท้องถิ่น**, เข้าถึงเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/OECSocial/posts/325714141179077/>

¹¹ ชนิพรรณ จาติเสถียร, กันตวรรณ มีสมสาร และอภิรดี ไชยกาล, **การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม**, (กรุงเทพฯ: พลัสเพรส, 2560), 72.

¹² กันตวรรณ มีสมสาร และกัญญา ศิลปะกิจยาน, “การพัฒนาเด็กปฐมวัยในยุค 4.0,” **วไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)** 6, 9 (มกราคม - มิถุนายน 2561): 174.

ส่งผลให้เข้าใจในทักษะและกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างยอดเยี่ยม ตรงจุดนี้เองที่เราควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กได้มีพัฒนาการที่เหมาะสมภายใต้ปรัชญาสำหรับการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยให้มีรูปแบบและแนวทางเดียวกัน ภายใต้การสร้างความตระหนักของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาของเด็กปฐมวัย เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาหลักสูตรไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อสร้างความมั่นคงและสร้างรากฐานที่ดีให้กับเด็ก ๆ เหล่านี้ต่อไป

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นช่วงวัยที่พัฒนาการด้านสมองและการเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุด หากเด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อพ้นวัยนี้ไปแล้วโอกาสของการพัฒนาก็จะไม่กลับมาความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตั้งแต่ในครรภ์มารดาจึงไม่ใช่เพียงวาระแห่งชาติเท่านั้น แต่เป็นวาระการพัฒนาของโลก จากการรับรองปฏิญญาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) อย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อเด็กพ้นวัยนี้ไปแล้วโอกาสของการพัฒนาก็จะไม่กลับมา ในการประชุมสหัสวรรษของสหประชาชาติทั่วโลก 189 ประเทศ ได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ซึ่งหนึ่งในเป้าหมายสำคัญด้านเด็กปฐมวัย กล่าวคือ การลดอัตราการตายของเด็กและการพัฒนาสุขภาพของสตรีมีครรภ์¹³ สำหรับการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทยนั้น เป็นสิ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักที่รับนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านเด็กปฐมวัย มีการปรับเปลี่ยน ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นเครื่องกำกับให้การดำเนินงานด้านเด็กปฐมวัยของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน¹⁴ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชดำริสเกี่ยวกับการศึกษา ทรงแนะนำ สั่งสอน ให้ทุก ๆ คน รู้จักหน้าที่ และข้อคิด เตือนสติ เป็นหลักในการดำเนินชีวิตว่า “การศึกษาเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญยิ่งของมนุษย์ เมื่อเกิดมาจะได้รับการสั่งสอนจาก

¹³ School Team, สถานการณ์ปัญหาคุณภาพการศึกษาไทย, เข้าถึงเมื่อ 16 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก www.schoolofchangemakers.com/knowledge/9938

¹⁴ ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ และหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล, “ครูดี...พลังแห่งแผ่นดิน,” หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (16 มกราคม 2562): 15.

บิดามารดา อันเป็นความรู้เบื้องต้น เมื่อเจริญเติบโตขึ้นก็เป็นหน้าที่ของครู และอาจารย์สั่งสอนให้ได้รับวิชาความรู้สูง และอบรมจิตใจให้พร้อมด้วยคุณธรรม เพื่อจะได้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติสืบไป งานด้านการศึกษาเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ การให้การศึกษาถือว่าเป็นการให้สิ่งสำคัญที่สุด เพราะเป็นการหล่อหลอมทางความรู้ ความสามารถ และทางจิตวิญญาณ ผู้มีหน้าที่ให้การศึกษาทุกตำแหน่งหน้าที่ จึงมีความรับผิดชอบอย่างยิ่งต่อชาติบ้านเมืองในการสร้างพลเมืองที่ดี”¹⁵ จากพระราชกระแสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 10 ได้มีพระราชคำสั่งเพิ่มเติมด้านการศึกษา โดยจะสืบสานพระราชปณิธาน หรือพระราชกระแสพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เรื่องการสร้างคนดี การสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ต้องหาแนวทางสร้างคนดีก่อนแล้วจึงจะไปสู่เด็ก เป็นคนดี และพัฒนาให้เป็นคนเก่ง ครูต้องมีศรัทธาที่แรงกล้าเพื่อทำให้เด็กเป็นคนดีคือ สอนและอบรมผู้เรียนให้มีองค์ความรู้มีอุปนิสัยดีดีตัว ด้านศีลธรรม จริยธรรม มารยาท วินัย และวัฒนธรรม เพื่อให้คนไทยเป็นผู้มีมารยาท มีวินัย มีความรับผิดชอบในหน้าที่ และเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ส่วน คือ การสอน และการอบรม ซึ่งเปรียบเสมือนต้นไม้ที่มีส่วนของลำต้นและราก ต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่เด็กมีทัศนคติที่ถูกต้อง มีอาชีพ มีงานทำ ฯลฯ และส่วนที่ 2 เป็นการสร้างทัศนคติ (Attitude) ต้องสอนให้เด็กรู้กฎรู้ผิด ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง (และความคาดหวังในเด็กของประเทศไทย คือ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ มีน้ำใจ การอบรมจนเกิดเป็นนิสัยประจำชาติ) การสร้างเด็กเพื่อเป็นคนในอนาคตของชาติที่มีการศึกษา และการศึกษาในภาพรวมจะทำอย่างไรให้เยาวชนมีความสนใจและเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องของสถาบัน ความเป็นชาติและประวัติศาสตร์¹⁶

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การปฏิบัติ และเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชน และเพื่อใช้ในการติดตามการประเมินผลด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายหลักให้เด็กและเยาวชน มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีพัฒนาการตามช่วงวัยได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมือง สร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีกฎหมายที่ทันต่อการสร้างความรู้ ปรัชญาทางการศึกษาเป็นวิธีการมองปัญหาที่มีอยู่ เพราะปรัชญาเป็นการนำมาประยุกต์ก่อนได้รับการปรับใช้ จึงเป็นการนำแนวความคิดหรือวิธีการ รวมทั้งปัญหา

¹⁵ วิเชียร เกษประทุม, **ราชาศัพท์และพระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ พร้อมพระราชวงศ์ โดยสังเขป**, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2546), 147-157.

พื้นฐานทางปรัชญามาวิเคราะห์ให้มีความชัดเจนขึ้น เปรียบได้กับว่าปรัชญาการศึกษา คือ การนำเอาหลักบางประการของปรัชญามาตัดแปลงให้เป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ปรัชญาการศึกษามีความสำคัญมากสำหรับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์ต้องเข้าใจเรื่องชีวิตของโลกและสิ่งแวดล้อม¹⁷ ปรัชญาการศึกษามาจากพื้นฐานของการพัฒนาชีวิตผ่านการเรียนรู้ของมนุษย์โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างชีวิตให้ดีและมีการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ซึ่งปรากฏเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 6 กลุ่ม คือ 1) ปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม (Essentialism) เป็นแนวทางที่นำไปสู่การอนุรักษ์วัฒนธรรมของสังคม 2) ปรัชญาการศึกษานิรันตรนิยม (Perennialism) เป็นปรัชญาเน้นมีระเบียบเรียบร้อย มีเหตุและผล มีคุณธรรมและจริยธรรม 3) ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เป็นปรัชญาที่เน้นการหาความรู้อย่างมีอิสระภาพ มีเสรีภาพในการเรียน การค้นคว้า การทดลอง เพื่อพัฒนาประสบการณ์และความรู้อยู่เสมออย่างไม่หยุดนิ่ง 4) ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม (Reconstructionism) เป็นปรัชญาเน้นการแก้ปัญหาสังคมด้วยการปฏิรูปแนวคิดที่เป็นปัญหาในสังคมนั้น ให้เกิดความชัดเจนขึ้น 5) ปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) เป็นแนวความคิดที่เน้นความพึงพอใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ให้ความสำคัญกับเสรีภาพและความเป็นส่วนตัวของตัวเอง และ 6) พุทธปรัชญาการศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์ไปสู่ความพ้นทุกข์¹⁸ นักการศึกษาสามารถแบ่งสาขาปรัชญาออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 3 สาขา ได้แก่ อภิปรัชญา (Metaphysics) หรือ ภาววิทยา (Ontology) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความจริง (Reality) เพื่อค้นหาความจริงอันเป็นที่สูงสุด (Ultimate reality) ได้แก่ ความจริงที่เกี่ยวกับธรรมชาติจิตวิญญาณ รวมทั้งเรื่องของพระเจ้าอันเป็นบ่อเกิดของศาสนา 2) ญาณวิทยา (Epistemology) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความรู้ (Knowledge) ศึกษาธรรมชาติของความรู้ บิเกิดของความรู้ ขอบเขตของความรู้ ซึ่งความรู้ อาจจะได้มาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น จากพระเจ้า ประธานมาซึ่งปรากฏอยู่ในคัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญที่ทำการศึกษา ค้นคว้าปรากฏในตำรา เกิดจากการหยั่งรู้ เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นมาในทันทีทันใด เช่น พระพุทธเจ้าตรัสรู้ หรือเป็นความรู้ที่เกิดจากการพิจารณาเหตุและผล หรือได้จากการสังเกต และคุณวิทยา (Axiology) ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับคุณค่าหรือค่านิยม (Value) เช่น คุณค่า เกี่ยวกับความดีและความงาม มีอะไรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าอย่างไรดี อย่างไรงาม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) จริยศาสตร์ (Ethics) ได้แก่ คุณค่าแห่งความประพฤติหลักแห่งความดี ความถูกต้อง เป็นคุณค่าแห่งจริยธรรม เป็นคุณค่าภายใน

¹⁷ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, **ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น**, พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับปรับปรุง. (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555), 12 - 13.

¹⁸ อุดมศักดิ์ มีสุข, **ปรัชญาและปรัชญาการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2551), 1 - 2.

3.2) สุนทรียศาสตร์ (Aesthetics) ได้แก่ คุณค่าความงามทางศิลปะ ซึ่งสัมพันธ์กับจิตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งตัดสินได้ยากและเป็นอัตนัยเป็นคุณค่าภายนอก¹⁹

ปรัชญาการศึกษา คือ แนวความคิด หลักการ และกฎเกณฑ์ ในการกำหนด แนวทางในการจัดการศึกษา ซึ่งได้ยึดเป็นหลักในการดำเนินการทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และปรัชญาการศึกษา ยังพยายามทำการวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา ทำให้สามารถมองเห็นปัญหาของการศึกษาได้อย่างชัดเจน โดยองค์ประกอบการศึกษาที่ดีที่สุดจะต้องประกอบด้วยหลากหลายในเชิงวิชาการและแนวคิดของนักการศึกษาที่มีมุมมองและแง่คิดที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมักประกอบด้วยเรื่องการเมืองวิสัยทัศน์และภาวะความเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง การตั้งมาตรฐานระดับสูง ความมุ่งมั่นตั้งใจลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การได้มาและการคงไว้ซึ่งครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ความร่วมมือในการทำงานของทุกภาคส่วนที่สอดคล้องกัน การดำเนินงานของทุกภาคส่วนจะต้องมีความสอดคล้องกัน ทั้งผู้ที่รับผิดชอบเรื่องการประเมิน การจัดทำหลักสูตร และการจัดการ การบริหารจัดการที่ดี และการมีความรับผิดชอบต่อ การสร้างแรงจูงใจแก่เด็กนักเรียน ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมาก แต่การปฏิรูปการศึกษาส่วนใหญ่จะเน้นไปที่หน่วยงานและบุคลากร และการมุ่งเน้นพัฒนาเพื่ออนาคตในระดับโลก ซึ่งปรัชญาทั้งหมดนี้มีความยืดหยุ่นต่อการใช้ในแต่ละบริบททางการศึกษาหรือแต่ละระดับชั้นทางการศึกษาภายในแต่ละประเทศ ²⁰ หลักการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นระยะที่สำคัญของการพัฒนา ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน และเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กระดับปฐมวัย ควรมีหลักคือให้ความสนใจ รับฟังสิ่งที่พวกเขา เด็ก ๆ คิด รู้สึก และให้ความสนใจ การเรียนต้องมีการพูดคุย การฟัง การแลกเปลี่ยน และให้การช่วยเหลือเด็ก พัฒนาความสามารถเป็นรายบุคคล²¹ เหมือนดั่งที่ กุลยา ตันติผลาชีวะ ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยต่างจากหลักสูตรการศึกษาระดับอื่น ๆ ตรงที่ไม่ใช่หลักสูตรเน้นเนื้อหาวิชา ไม่ใช่หลักสูตรเน้นประสบการณ์ ไม่ใช่หลักสูตรเน้นการแก้ปัญหา หรือสมรรถนะแต่เป็นหลักสูตรเน้นพัฒนาการ โดยมีอายุและพัฒนาการตามวัยของผู้เรียนเป็นกรอบ

¹⁹ ภวิศา พงษ์เล็ก, “หลักการและปรัชญาการศึกษา” (เอกสารประกอบการสอนรายวิชา หลักการและปรัชญาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2560), 9.

²⁰ Phillips D. C, “ What is philosophy of education, in Sage Handbook of Philosophy of Education,” **Philosophy of Education** (2 Jun 2008): 22.

²¹ Suzanne Krogh, **The Early Childhood Curriculum**, (University of Florida, 1981), 19 - 21.

การพัฒนาเป็นสาระ และประสบการณ์ที่ต้องเป็นทั้งการเรียนรู้ที่สร้างเสริมพัฒนาการส่งเสริมความเป็นมนุษย์ให้อยู่ในสังคมให้เป็นปกติสุข และพร้อมที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียนได้ สาระของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไม่มีข้อกำหนดตายตัวเป็นรายวิชา แต่เป็นกรอบสาระสำหรับให้ครูเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมนั่นเอง จึงเป็นต้นกำเนิดการเกิดสถานศึกษาหรือที่เราเรียกว่าโรงเรียนอนุบาลขึ้น เพื่อเป็นการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบในรูปแบบของโรงเรียนโดยมีการจัดชั้นเรียน กำหนดเวลาเรียน มีตารางกิจกรรมประจำวัน มีการจัดการสอน และมีครู สำหรับการจัดการชั้นเรียนของการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลนั้น เป็นการศึกษาที่เน้นการเตรียมความพร้อมของเด็กเพื่อมีพัฒนาการที่สมวัย มีความเหมาะสมในการเข้าเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้เด็กทุกคนสามารถช่วยเหลือตนเอง สื่อสารกับผู้อื่นเป็น และรู้จักการปรับตัว²² ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตได้²³

ดังนั้น เพื่อให้การปรับใช้แนวปรัชญาทางการศึกษานั้นตรงต่อลำดับชั้นการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาหลักการนำปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นหลักการบริหารจัดการศึกษาให้ตรงกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและพัฒนาโรงเรียนให้ใช้หลักการทางปรัชญาการศึกษาระดับประถมศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทประเทศไทยต่อไปในแต่โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษา

ปัญหาของการวิจัย

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการในทุกด้านของช่วงอายุแรกเกิดจนถึงหกขวบ หรือวัยก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มักเรียกกันว่า “เด็กปฐมวัย” จากผลการวิจัยและติดตามพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของไทยพบว่า เด็กปฐมวัยกำลังถูกเร่งรัดให้มีพัฒนาการที่เกินวัยอย่างไม่สมดุล ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้ของเด็กในอนาคต²⁴ เด็กไทยส่วนใหญ่มีพัฒนาการที่ล่าช้าทั้งทางด้านสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ภาษา และการปรับตัว เนื่องจากขณะนี้เด็กปฐมวัยได้รับการสนับสนุนที่ไม่เหมาะสมกับธรรมชาติของวัย เช่น การที่ผู้ปกครองให้เด็กเรียน

²² กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการทำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ, (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2550), 22 - 30.

²³ ชูชีพ เบียดนอ, “ปรัชญาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนของยัง ยาคส์ รูซโซ,” มหาวิทยาลัยปทุมธานี 8, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2559), 117 - 119.

²⁴ สัมภาษณ์ ศศิลักษณ์ ขยันกิจ, 29 มีนาคม 2559.

กวดวิชาเพื่อสอบเข้าโรงเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีชื่อเสียง และอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือ การเร่งเรียน เขียนและอ่านเกินพัฒนาการของเด็ก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คาดเคลื่อนในการจัดการศึกษาปฐมวัยทำให้ การศึกษาปฐมวัยในวันนี้มุ่งเน้นแต่การท่องจำความรู้เพื่อสอบแข่งขัน และเน้นเฉพาะด้านเนื้อหาสาระ มากกว่าการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ อาทิเช่น การคิดแก้ปัญหา การตัดสินใจ การให้เหตุผล รวมถึงการขาดการพัฒนาด้านคุณธรรม และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้การดำเนินชีวิต ส่งผล ให้เด็กขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ขาดทักษะในการทำงานร่วมกับคนอื่น และขาดทักษะความ รับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น²⁵ รวมไปถึงในปัจจุบันครูและผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจในความสำคัญของปรัชญา การศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างถ่องแท้ เป็นการสอนหรือบริหารจัดการตามความต้องการของ สถานศึกษา หรือ ความต้องการของผู้ปกครองเพียงเพื่อตอบสนองความต้องการการแข่งขันกัน ใน สังคมกับความเชื่อ และความเข้าใจผิดว่าเด็กที่อ่านออกเขียนได้ คือ เด็กเก่งที่มีความสามารถเหนือ จากเด็กคนอื่น ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ไม่สอดคล้องกับค่านิยมของปรัชญาการศึกษา ปฐมวัยที่ได้ให้ความหมายไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษา ปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยง ดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้ เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม และวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และ ความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตัวเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ²⁶

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้ บริบทสังคมวัฒนธรรม ที่ได้กาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและ สังคม ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในการสำรวจการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ที่ผ่านมามีปัญหาหลายประการไม่มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ และข้อจำกัด อื่น ๆ ดังนั้นการทราบปรัชญาการศึกษาสำหรับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย และแนวทาง พัฒนาการศึกษาในระดับปฐมวัย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ

²⁵ เรื่องเดียวกัน, 78.

²⁶ สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560**, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2560), 77.

ศึกษาปรัชญาการศึกษาและพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไปซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยจะได้นำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และจัดการศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป เพื่อให้การจัดการระดับปฐมวัยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของการวิจัยดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ
2. เพื่อทราบผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
3. เพื่อทราบผลการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ข้อคำถาม

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเป็นแนวทางในการหาคำตอบ ผู้วิจัยจึงกำหนดข้อคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ เป็นอย่างไร
2. ผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นอย่างไร
3. ผลการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นอย่างไร

สมมุติฐานการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ

2. ทราบปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

3. ทราบผลการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดโดยพิจารณาจากสารัตถะจากแหล่งข้อมูลสำคัญ 3 แห่ง คือ เอกสารที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาปฐมวัย มีรายละเอียดโดยสังเขปและแผนภูมิกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

ปรัชญาการศึกษา มีอยู่มากมายหลายลัทธิตามลักษณะ และตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ต่างก็คิดและเชื่อไม่เหมือนกัน อาศัยแนวคิดของปรัชญาพื้นฐานที่แตกต่างกันหรือนำมาผสมผสานกัน ทำให้มีลักษณะที่คาบเกี่ยวกัน หรืออาจมาจากความคิดของปรัชญาพื้นฐานสาขาเดียวกัน ดังนั้นปรัชญาการศึกษาจึงมีหลายลัทธิหลายระบบ ในที่นี้จะกล่าวถึงปรัชญาการศึกษาที่เป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง การแบ่งสาขาของวิชาปรัชญาตามค่านิยามนั้น อาจแบ่งได้หลายลักษณะ เพราะมีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมความรู้หรือศาสตร์หลายสาขา แต่ในที่นี้จะกำหนดขอบเขตง่าย ๆ พอเป็นแนวทางการศึกษาปรัชญาในเบื้องต้นเพื่อปูทางไปสู่การเรียนรู้สุนทรียศาสตร์อย่างมีภูมิกณฑ์ จึงแบ่งวิชาปรัชญาเป็น 2 ประเภท คือ ปรัชญาบริสุทธิ์ (Pure Philosophy) และปรัชญาประยุกต์ (Applied Philosophy) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ปรัชญาบริสุทธิ์ เป็นปัญหาหรือขอบเขตของปรัชญาที่เป็นเรื่องของปรัชญาโดยเฉพาะไม่เกี่ยวข้องกับข้อสรุปของวิชาอื่น ๆ ที่แยกตัวออกไปจากวิชาปรัชญา แบ่งออกเป็น 4 สาขา คือ อภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์ 1) อภิปรัชญา เป็นศัพท์บัญญัติของคำว่า Metaphysics หมายถึงศาสตร์ที่ว่าด้วยความแท้จริงหรือสารัตถะ (Reality Essence) มีปรัชญาอีกสาขาหนึ่งที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ Metaphysics คือ Ontology แปลว่า ภาววิทยา ซึ่งเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยความมี (Being) ศาสตร์ทั้งสองนี้มีความเกี่ยวข้องกันเพราะว่า Metaphysics คือ ศาสตร์ที่ว่าด้วยความแท้จริงหรือสารัตถะว่ามีจริงหรือไม่ 2) ญาณวิทยา หรือเรียกอีกอย่างว่า ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge) บัญญัติขึ้น เพื่อใช้เป็นคำแปลของคำภาษาอังกฤษว่า Epistemology ซึ่งมาจากภาษากรีกว่า Episteme (ความรู้) และ Logos (วิชา) มีความหมายว่า ทฤษฎีแห่งความรู้ ซึ่งญาณวิทยาจะอธิบายถึงปัญหาเกี่ยวกับที่มาของความรู้ แหล่งเกิดของความรู้ ธรรมชาติของความรู้ และเหตุแห่งความรู้ที่แท้จริง 3) จริยศาสตร์ เป็นอุปนิสัย หรือหลักของความประพฤติ ขนบธรรมเนียมที่เป็นความเคยชิน จริยศาสตร์ เป็นการศึกษาถึงเป้าหมายสูงสุดของมนุษย์เราว่าคืออะไร อะไรควรทำ

หรือไม่ควรทำเพื่อจะได้ไปถึงเป้าหมายสูงสุดนั้น และจะใช้เกณฑ์อะไรมาตัดสินว่า สิ่งนี้ดี สิ่งนี้ไม่ดี ดังนั้น เป้าหมายของชีวิต 4) สุนทรียศาสตร์ เป็นศัพท์คำใหม่ ที่บัญญัติขึ้นโดย โบมการ์เดิน (Alexander Gottlieb Baumgarte) ซึ่งก่อนหน้าที่เป็นเวลา 2000 กว่าปี นักปราชญ์สมัยกรีก เช่น เพลโต อริสโตเติล กล่าวถึงแต่เรื่องความงาม ความสะอาดใจ ซึ่งเป็นความรู้สึกทางการรับรู้ (Sense Perception) ของมนุษย์²⁷

การจัดการศึกษาปฐมวัย มีความสำคัญต่ออนาคตของคนในชาติตั้งแต่วัยเด็กเป็นต้นมา การบริหารการศึกษาปฐมวัยจึงมีความสำคัญในการดำเนินการให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

เยาวภา เตชะคุปต์ กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษาปฐมวัยจนถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โดยมุ่งให้มนุษย์มีชีวิตที่สมบูรณ์ และสังคมที่ดีงาม ชีวิตที่ดีคือ ชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุข สังคมที่ดีงามคือ สังคมที่มีคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ลักษณะดังกล่าวมีคำอธิบาย ดังนี้ 1) ชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุข เป็นวัตถุประสงค์ของการศึกษาไทยในภาพรวม ชีวิตที่ดี คือ การเป็นคนดี ดำเนินชีวิตบนแนวทางบรรทัดฐานที่สังคมยอมรับมีคุณภาพชีวิตที่ดี จิตใจดีงามดำรงตนตามหลักคุณธรรมของศาสนา ด้านพฤติกรรมที่แสดงออก คือ ความขยัน มีวินัย ซื่อสัตย์ เกื้อกูลแก่สังคมและคนรอบข้าง ไม่ดูดายในปัญหาต่าง ๆ ของสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อม รู้จักเสียสละและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมที่แตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตต่าง ๆ ได้ 2) คนที่เก่ง คือคนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยใช้สติปัญญาเป็นตัวนำในการแก้ปัญหาหรือกระทำการต่าง ๆ มีความต้องการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ มีความกล้าในทางที่สมควร ใช้เหตุผลควบคุมอารมณ์ตนเอง เป็นคนที่ทันสมัย ทันสมัย ทันเหตุการณ์ รู้จักเทคโนโลยี สมัยใหม่แต่ไม่ได้หลงไปตามกระแสอย่างผิด ๆ มีความสามารถวิเคราะห์ วิจัยแยกแยะถึงคุณค่าของมิปัญญาด้านต่าง ๆ และสามารถใช้ศักยภาพความถนัดของตนที่มีอยู่นำมาพัฒนาให้มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคมประเทศชาติได้ ไม่ว่าจะป็นศักยภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี หรือด้านอื่น 3) คนที่มีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพจิตและสุขภาพดี ร่าเริง แจ่มใส มองโลกในแง่ดีแต่ยอมรับความเป็นจริงไปในสังคมต่าง ๆ ของโลกและชีวิตได้สามารถปรับตัวได้ดีในทุกสถานการณ์ รักษาสมดุลของชีวิตในด้านต่าง ๆ ได้อย่างพอเหมาะพอดี มีความสุขภูมิใจในความเป็นตนเองเข้ากับคนอื่นที่แตกต่างจากตนเองได้ 4) ด้านคุณภาพ คือ สังคมที่มุ่งจะพัฒนาให้คนไทยทุกคนมีความเสมอภาคที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ เพื่อดี เก่ง และมีความสุข เป็นสังคมที่

²⁷ ภวิศา พงษ์เล็ก, เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการและปรัชญาการศึกษา, (อุตรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, 2560), 24 - 25.

เข้มแข็ง และมีเสถียรภาพทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งจะพัฒนาควบคู่กัน
ไปทุกด้านสามารถเข้าถึงบริหารทางการศึกษาและทางด้านอื่น ๆ ของรัฐได้อย่างเท่าเทียมกันและเป็น
ธรรม ประชาชนมีส่วนร่วมคิดร่วมทำและร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมทางการเมือง และกิจกรรม
สาธารณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง โดยปราศจากการขัดขวางกีดกัน 5) สังคมแห่งภูมิปัญญาและ
การเรียนรู้เป็นวัตถุประสงค์ที่จะสร้างคนไทยทุกคนให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต รักความรู้ ใฝ่รู้ รู้จัก
เลือกสรรความรู้ที่มีคุณค่าและนำมาใช้ประโยชน์ใส่ใจ พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ หรือปรับประยุกต์ความรู้
ใหม่ให้สนองต่อภูมิปัญญาเดิมของตนเองอย่างเหมาะสมไม่หยุดนิ่งกับความรู้เท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้มุ่งให้
สถาบันของสังคมตั้งแต่หน่วยเล็กที่สุดคือ ครอบครัวไปจนถึงระดับชาติให้มีส่วนสนับสนุนหรือเข้ามา
ร่วมกับการจัดการศึกษาตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน จนถึงอุดมศึกษา และการศึกษา และการศึกษานอกระบบ
โรงเรียนตลอดจนส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคมให้เป็นสังคม
แห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ยิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป 6) สังคมแห่งความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน เป็น
วัตถุประสงค์ที่จะฟื้นฟูคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและสืบสานต่อไปให้ยืนยาว เพื่อเป็นเอกลักษณ์ของ
ชาติวัฒนธรรมไทย เป็นวัฒนธรรมที่เอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นและมีความเป็นมิตร เมตตากรุณาเป็นพื้นฐานอยู่
แล้ว เห็นได้จากวิถีชีวิตที่พึ่งพาอาศัยกันและกันมาในอดีตการศึกษาจะมุ่งให้สืบสานและพัฒนาคุณค่า
วัฒนธรรมเหล่านี้ให้เข้มข้นให้เครือข่ายชุมชนเข้มแข็ง และไม่ทิ้งค่านิยมเดิม แต่จะมีจิตสำนึกแห่ง
ความเป็นไทยให้มากขึ้นทั้งนี้ต้องไม่ทอดทิ้งผู้ด้อยโอกาส และคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ควบคู่กัน
ไป²⁸

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยที่สะท้อน
ให้เห็นความเชื่อพื้นฐานในการพัฒนาเด็กปฐมวัยตั้งแต่อายุแรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ โดยเห็น
ความสำคัญ ของการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม การคำนึงถึงความสมดุลและครอบคลุมพัฒนาการของ
เด็กครบทุกด้าน ในการอบรมเลี้ยงดู พัฒนาและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ที่ผู้สอนต้อง
ยอมรับความแตกต่าง ของเด็ก ปฏิบัติต่อเด็ก แต่ละคนอย่างเหมาะสม โดยผู้สอนให้ความรัก
ความเอื้ออาทร มีความเข้าใจ ในการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ
สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนี้ การศึกษาปฐมวัย เป็นการ
พัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง 6 ปีบริบูรณ์อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและ
การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตาม วัยของเด็กแต่ละคนให้เต็ม
ตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความ รัก ความเอื้ออาทร และ
ความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

²⁸ เยาวภา เตชะคุปต์, การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (กรุงเทพฯ: แม็ค, 2554), 59.

เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งได้กำหนดหลักการสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่ต้องยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา โดยต้องคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของเด็กทุกคน ทั้งเด็กปกติ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา รวมทั้งการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือเด็กที่มีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลาย บูรณาการผ่านการเล่น และกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรงผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กแต่ละคน ได้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข เป็นคนดีของสังคม และสอดคล้องกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ ทางศาสนา สภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิทธิเด็ก โดยความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น²⁹

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นวพร รักขันแสง ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตร 3) ด้านการให้บริการ 4) ด้านคุณภาพผู้เรียน 5) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านบุคลากร 7) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ครอบครัวและชุมชน และจากผลการตรวจสอบตามเกณฑ์ความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความมีประโยชน์ และความเป็นไปได้

²⁹ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2560), 2.

ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิมีค่าอยู่ในระดับมากที่สุดจากห้าระดับการประเมินของลิเคิร์ต³⁰

พิรภาว์ บุญเพลิง ได้ศึกษาเรื่อง อนาคตภาพการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของชุมชน ผลการศึกษา พบว่า อนาคตภาพการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของชุมชน ประกอบด้วย 9 ด้าน 118 ตัวแปรย่อย ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ มีจำนวน 14 ตัวแปรย่อย 2) การมีส่วนร่วมของชุมชน มีจำนวน 13 ตัวแปรย่อย 3) การบริหารงานวิชาการ มีจำนวน 25 ตัวแปรย่อย 4) การพัฒนาบุคลากร มีจำนวน 19 ตัวแปรย่อย 5) อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม มีจำนวน 8 ตัวแปรย่อย 6) การพัฒนาเด็กปฐมวัยและผู้ปกครอง มีจำนวน 9 ตัวแปรย่อย 7) การตรวจสอบและประเมินผล มีจำนวน 9 ตัวแปรย่อย 8) การส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนา มีจำนวน 9 ตัวแปรย่อย และ 9) เด็กปฐมวัยในอนาคต มีจำนวน 12 ตัวแปรย่อย³¹

สวาสฎิพร แสนคำ ได้ศึกษาเรื่อง อนาคตภาพการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียน ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่าภาครัฐ ได้กำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาปฐมวัยเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ การส่งเสริมบทบาทของครอบครัวและสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวในการพัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลานมีมาตรการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัยก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา เตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาอาเซียน และ ภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน อนาคตภาพการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียน มีแนวโน้มความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และระดับมาก จำนวน 12 ด้าน ซึ่งมีแนวโน้มความเป็น ไปได้ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย 2) ด้านหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย 3) ด้านปรัชญา/ วิสัยทัศน์การจัดการศึกษาปฐมวัย 4) ด้านจุดหมายการจัดการศึกษาปฐมวัย 5) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 6) ด้านการจัดประสบการณ์ 7) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และ 9) ด้านบทบาทพ่อแม่ผู้ปกครอง ส่วนที่มีแนวโน้มความเป็นไปได้ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการประเมิน

³⁰ นวพร รักขันแสง, “ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิ” (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ, 2558), 1.

³¹ พิรภาว์ บุญเพลิง, “อนาคตภาพการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของชุมชน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558), ง.

พัฒนาการ (2) ด้านบทบาทครูผู้สอน (3) ด้านคุณลักษณะของเด็กปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียน การนำ เสนออนาคตภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียน ด้วยการประชาพิจารณ์ ผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์เห็นด้วยกับผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียนมีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด และระดับมากทุกด้าน และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมควรจัดทำ หลักสูตรอาเซียนศึกษาระดับปฐมวัย³²

สุนิสา สก๊อต ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวม สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ดังนี้ บุคลากร อาคารสถานที่ กิจกรรมการเรียนรู้การดูแลเด็กและเด็ก พิเศษ โภชนาการ การบริหารจัดการศูนย์ฯ และการประเมินคุณภาพ การส่งต่อผู้เรียนสู่สถานศึกษา ในระดับสูงขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์ฯ และชุมชน ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของ ศูนย์พัฒนาเด็ก สุขอนามัยความปลอดภัยและการปฐมพยาบาล และหลักสูตรและแผนการพัฒนาเด็ก ที่โดดเด่น และผลยืนยันการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้³³

สมพงษ์ อัสสภักย์ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มี ประสิทธิภาพของโรงเรียนที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัย พบว่าจากการใช้เครื่องมือประเมินความพึงพอใจ ของการทดลองใช้รูปแบบการบริหาร จัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินความพึงพอใจของ กลุ่มเป้าหมาย มาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายของข้อมูลดังนี้ การทดลองใช้รูปแบบการ บริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยรวม ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรายด้าน 1) การทำแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

³² สวาสฎิพร แสนคำ, “อนาคตภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี , 2559), บทคัดย่อ.

³³ สุนิสา สก๊อต, “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวม สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2560), บทคัดย่อ.

- 2) การวัดผลประเมินผลพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
 3) การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยแบบมีส่วนร่วม ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก พบว่าโรงเรียนที่ทดลองใช้รูปแบบสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ³⁴

อรุณี สาธรพิทักษ์ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของการบริหารการจัดการศึกษาสำหรับการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 46 ตัวบ่งชี้ โดยองค์ประกอบที่ 1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ประกอบด้วย 9 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ประกอบด้วย 8 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 5 ด้านการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 6 ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้และองค์ประกอบที่ 7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้ 2) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน มีองค์ประกอบย่อย 23 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 1 การระบุเป้าหมาย 4 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำแผนกลยุทธ์ 6 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ 2 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 4 การส่งเสริมสนับสนุนกำกับติดตามนิเทศ 4 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบและประเมินผล 5 ตัวบ่งชี้และขั้นตอนที่ 6 การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงานและการนำผลการประเมินไปใช้ 4 ตัวบ่งชี้ 3) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัด

³⁴ สมพงษ์ อัสสภากัย, “การพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2560), บทคัดย่อ.

และประเมินผล ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามลำดับ³⁵

กฤชธนพล พรชนะวัฒนา ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลพรชนะวัฒนาโดยใช้แนวคิดทหุปัญญา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลพรชนะวัฒนาโดยใช้แนวคิดทหุปัญญาโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ และ 2) ศึกษาผลของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลพรชนะวัฒนาโดยใช้แนวคิดทหุปัญญา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลพรชนะวัฒนา จำนวน 18 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงและเป็นห้องที่ครูประจำชั้นยินดีเป็นผู้ร่วมวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยตามแนวคิดทหุปัญญา แผนการจัดประสบการณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสนทนา แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนเป็นกลุ่มแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนเป็นรายบุคคล แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูและผู้ปกครอง แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนจากภาพถ่ายกิจกรรม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินอารมณ์ แบบประเมินชิ้นงาน และสังคัมมิติ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละผลการวิจัยพบว่า

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมทหุปัญญาของนักเรียนระดับปฐมวัยทำให้ได้มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียน โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายมวลงประสบการณ์ หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับทหุปัญญา 2) การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นมาใช้ได้ผล 2 ประเด็น ประเด็นที่ 1 คือ ผลการพัฒนาทหุปัญญาของนักเรียนปฐมวัยพบว่า นักเรียนทุกคนมีการพัฒนาทหุปัญญาตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียนเพิ่มขึ้นทุกด้านอย่างต่อเนื่อง ประเด็นที่ 2 คือ ผลการแสดงความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองพบว่าทุกฝ่ายมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น และมี

³⁵ อรุณี สารพิทักษ์, “รูปแบบการบริหารงานการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2560), บทคัดย่อ.

ความเห็นว่าการศึกษามีความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัย วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย บริบทของโรงเรียนและชุมชน เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด³⁶

อุบลรัตน์ พงษ์เผือก ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยพื้นที่ 4 จังหวัดภาคกลางตอนล่าง ผลการวิจัย พบว่า 1) นโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัย ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี พบว่า 1) มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน และ 2) มีการพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย โดยกำหนดโครงสร้างองค์กรถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย ทรัพยากรการบริหารการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ การบริหารงานบุคคล การบริหารอาคารสถานที่ และการบริหารงบประมาณ 3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัย พบว่า (1) ด้านการบริหารจัดการ โดยผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการส่งเสริมสนับสนุนและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง (2) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ผลการประเมินคือเด็กมีพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาที่ดี (3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมทุกด้าน (4) ตัวแปรพยากรณ์ 6 ตัวแปร ประกอบด้วย ความสามารถในการบริหาร นโยบายรัฐบาล โครงสร้างองค์กร ทรัพยากรการบริหาร ความสามารถของบุคลากร ระบบบริหารงานบุคคลและการบริหารอาคารสถานที่สามารถทำนายประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยได้ร้อยละ 75.90 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ 0.7593) แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในการจัดการศึกษาปฐมวัย ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคกลางตอนล่าง มีดังนี้ (1) จะต้องดำเนินการโดยมีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างชัดเจนในทุกปีงบประมาณ (2) จัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยจัดเป็นปีงบประมาณ (3) เปิดโอกาสให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอโครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณตามสมควร โดยสนับสนุนทั้ง 4 ด้าน คือ บุคลากรและการบริหารจัดการ อาคารสถานที่และ

³⁶ กฤษณพล พรชนะวัฒนา, “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลพรชนะวัฒนาโดยใช้แนวคิดทฤษฎีปัญญา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2561), บทคัดย่อ.

ความปลอดภัย วิชาการและกิจกรรม และ (4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก³⁷

ปุนทริก พรชนะวัฒนา ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา และเพื่อหาแนวทางการบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยาพบว่า การบริหารหลักสูตร ปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา รองลงมา คือ การดำเนินการใช้หลักสูตร³⁸

ว่าที่ร้อยตรี กิติชัย วงศ์ศิลปกุล ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ทราบการบริหารการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคต (EDFR) ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย มัธยฐาน รฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ และการ วิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า การบริหารการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 9 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 2) ด้านการอำนวยความสะดวกการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ 3) ด้านการนิเทศ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 4) ด้านสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนรู้และ แหล่งเรียนรู้ 5) ด้านการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สอดคล้องกับมาตรฐานและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) ด้านการพัฒนา

³⁷ อุบลรัตน์ พงษ์เผือก, “ประสิทธิผลในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยพื้นที่ 4 จังหวัดภาค กลางตอนล่าง” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2561), บทคัดย่อ.

³⁸ ปุนทริก พรชนะวัฒนา, “การบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2562), บทคัดย่อ.

บุคลากร 8) ด้านการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน และ 9) ด้านการสนับสนุนการจัด
 ประสพการณ์การเรียนรู้³⁹

สุพิทยา สิงห์คำ ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ใน
 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา
 สภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 และ 2) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของครูที่
 เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
 2563 จำนวน 88 คน โดยแบ่งโรงเรียนเป็น 2 ขนาด ได้แก่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก เครื่องมือที่ใช้ใน
 การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ด้านการดำเนินการเรียนการสอน
 ตามหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดย
 การหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ
 การบรรยาย ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของ
 ครูปฐมวัยในโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด ในแต่ละด้านปรากฏผลการศึกษา ดังนี้ (1) ด้านการจัดทำหลักสูตร
 สถานศึกษาปฐมวัย พบว่า โรงเรียนทั้ง 2 ขนาด ปฏิบัติได้อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการดำเนินการ
 เรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่า ภาพรวมโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด ปฏิบัติได้อยู่ในระดับมาก โดยที่
 โรงเรียนขนาดกลางปฏิบัติได้อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนขนาดเล็กปฏิบัติได้อยู่ในระดับมากที่สุด
 (3) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า โดยรวมโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด ปฏิบัติได้อยู่ในระดับมาก โดย
 ที่โรงเรียนขนาดกลางปฏิบัติได้อยู่ในระดับมากที่สุด และโรงเรียนขนาดเล็กปฏิบัติได้อยู่ในระดับมาก
 (4) ด้านผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับผู้เรียน พบว่า โรงเรียนทั้ง 2 ขนาด มีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอยู่ในระดับดี
 จากเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ และควรปรับปรุง 2) สภาพปัญหาและความต้องการของ
 ครูที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (1) ปัญหาและความต้องการของครูด้านการจัดทำ
 หลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาของครูในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ขาดความเข้าใจ

³⁹ ว่าที่ร้อยตรี กิติชัย วงศ์ศิลปะกุล, “ศึกษาการบริหารการจัดประสพการณ์การเรียนรู้
 ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2563),
 บทคัดย่อ.

ในกระบวนการการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และขาดความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน ส่วนความต้องการของครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และต้องการการอบรม ในเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย (2) ปัญหาและความต้องการของครูด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปัญหาของครูในด้านการดำเนินการเรียนการสอน ได้แก่ ครูขาดแคลนงบประมาณในการจัดทำหรือจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน และยังขาดบุคลากรครูครบชั้นเรียน ส่วนความต้องการของครูในด้านการดำเนินการเรียนการสอน ได้แก่ งบประมาณในการจัดทำหรือจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็ก ต้องการครูพี่เลี้ยงครบชั้นเรียน และต้องการการอบรมเรื่องการสอนแบบบูรณาการในระดับปฐมวัย (3) ปัญหาและความต้องการของครูด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ปัญหาของครูในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยกับเด็กประถมปีที่ 1 ไม่สอดคล้องกัน และภาระงานของครูมีมาก ส่วนความต้องการของครูเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ ต้องการลด ภาระงานที่ไม่จำเป็นให้น้อยลง (4) ปัญหาและความต้องการของครูด้านผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับผู้เรียน ปัญหาของครูในด้านผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับผู้เรียน ได้แก่ เด็กอาศัยกับปู่ ย่า ตา ยาย ขาดบิดามารดาช่วยดูแลและส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ผู้ปกครองขาดความเข้าใจในปรัชญาการศึกษาปฐมวัย ต้องการให้เด็กอ่านออกเขียนได้ ส่วนความต้องการของครูด้านผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับผู้เรียน ได้แก่ ครูต้องการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ผู้ปกครองเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัย และต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานและลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร⁴⁰

อดิจิต บุญมี ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของกลุ่มเครือข่ายท่าปลาพญาจริมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาของการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย และหาแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของกลุ่มท่าปลาพญาจริม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 30 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 9 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำนวน 21 คน ในกลุ่มเครือข่ายท่าปลาพญาจริม ในปีการศึกษา 2562 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

⁴⁰ สุพิทยา สิงห์คำ, “การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2563), บทคัดย่อ.

ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของกลุ่มเครือข่ายท่าปลาพญาจริม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 โดยภาพรวมพบว่ามีสภาพการดำเนินงานที่ดีอยู่ในระดับมาก และมีปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด และแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของกลุ่มเครือข่ายท่าปลาพญาจริม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 ทั้ง 3 ด้านมีดังนี้ด้านคุณภาพของเด็ก ได้แก่ ในด้านสติปัญญา ควรฝึกให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง และทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ โดยมีครูคอยชี้แนะนำแนวทางตามความเหมาะสม ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการประชุมปรึกษาหารือ การวางแผนงานในระบบ จัดบุคลากรลงในชั้นเรียนให้เหมาะสม และส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้มีบทบาทในการบริหารการจัดการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แล้วสามารถนำไปต่อยอดได้และด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญได้แก่ ควรมีการนิเทศ ติดตาม การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนควรนำหลักการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานแบบมีส่วนร่วมและร่วมประชุมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจตรงกันในด้านการจัดประสบการณ์ให้ตรงตามพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน⁴¹

จินตภาวิช ใจซื่อ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการและการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และได้แนวทางการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน 2) รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย 1) การบริหารงาน 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณการบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป โดยขับเคลื่อนด้วย 2) กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน

⁴¹ อติจิต บุญมี, “แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของกลุ่มเครือข่ายท่าปลาพญาจริม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2563), บทคัดย่อ.

การจัดองค์กร การนำ การควบคุม 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด⁴²

ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และองค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด⁴³

ยุทธศักดิ์ ภูผาอารักษ์ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร และ 2) เปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ตามความคิดเห็นของครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับ การศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน คุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลางดินแดง และหน่วยบริการ ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษพุทธศักราช 2562 ของศูนย์

⁴² จินดาภักข์ ใจซื่อ, “รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดชลบุรี”(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2564), บทคัดย่อ.

⁴³ ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู, “รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2564), บทคัดย่อ.

การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้าน การจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาและด้านการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการวางแผนการใช้ หลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล ด้านการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรของ สถานศึกษา และด้านการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก 2) ผลการ เปรียบเทียบการบริหารหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ตามความคิดเห็นของครูของศูนย์ การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ใน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนคุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้าน มีการบริหารแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴⁴

งานวิจัยต่างประเทศ

ฟรืดแมน (Freeman) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจหลักสูตรโรงเรียนอนุบาลในซานดิเอโก แคลิฟอร์เนีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนที่ควรนำมาใช้ในโรงเรียน อนุบาลมีอะไรบ้าง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารในโรงเรียน 45 แห่ง เป็นเจ้าของโรงเรียน 27 แห่ง เป็น ผู้บริหารที่ได้รับการว่าจ้างประมาณ 400 คน การสอนแต่ละวิชาใช้เวลาประมาณ 20 นาที ต่อ กิจกรรม ทฤษฎีเฟรอบเอล มอนเตสซอรี โดยมีเป้าหมายในการจัด คือ ต้องการให้นักเรียนได้รับการ ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านอย่างเต็มที่⁴⁵

ซันเบิร์ก (Sundberg) ได้ศึกษาเรื่อง การตรวจสอบการพัฒนาการปฏิรูปการศึกษาของ ประเทศสวีเดน การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาสำหรับโรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนมัธยม ในปี 1991 โดยมีการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาสำหรับนักเรียนโรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนมัธยม ในปี 1991 โดยการวิเคราะห์หลักสูตรในปี 2005 จากการเรียนการสอนแบบเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ และนำมา เปรียบเทียบการพัฒนาการปฏิรูปการศึกษาในปี 2011 มีการวิเคราะห์หลักสูตรโดยใช้ วิธีการวิพากษ์กรรม วิเคราะห์หลักสูตรเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแนวคิดทางการศึกษาและการเรียน การ สอนให้โดดเด่น

⁴⁴ ยุทธศักดิ์ ภูผาอารักษ์, “การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร” (การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565), บทคัดย่อ.

⁴⁵ H. Freedman, *A Survey of Curriculum in Selected Proprietary Preschool in San Diego County, California*. (Master Thesis, United States International University, 1985), 132.

การปฏิรูปการศึกษาเห็นความก้าวหน้าในการเปลี่ยนวิธีการควบคุมการใช้ทรัพยากร การศึกษาที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีผลให้นโยบายการศึกษาผลิตตัวชีวิตและการวัดผลที่มีประสิทธิภาพจากการเปรียบเทียบการศึกษาจากประเทศสมาชิกที่แตกต่างกันในรูปแบบของความรู้พื้นฐาน และการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง⁴⁶

แบล็ค, มอรีน เอ็ม (Black, Maureen M) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนานักเรียนในระดับปฐมวัย: จากวิทยาศาสตร์สู่การใช้ชีวิตจริงแผนการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัยมีความแตกต่างและหลากหลายทั้งในเรื่องของการให้ความร่วมมือและคุณภาพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้รวมไปถึงการเข้าถึงสิ่งจำเป็นต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและไม่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 3 ปี ดังนั้นผลจากการศึกษาหลาย ๆ งานชี้ให้เห็นว่า เด็กเป็นจำนวนกว่า 250 ล้านคน หรือคิดเป็น 43% ของจำนวนเด็กทั้งหมดที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่อยู่ในกลุ่มของประเทศที่มีรายได้ต่ำและรายได้ปานกลางมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถได้รับการพัฒนาตามวัยที่สมควร ดังนั้นความต้องการอย่างเร่งด่วนที่จะพัฒนาทางด้านสุขภาพ โภชนาการ ความปลอดภัย การดูแลและการเรียนรู้ จึงมีความจำเป็นสำหรับเด็กกลุ่มนี้ จากเหตุผลดังกล่าว นโยบายและแผนการพัฒนาที่เหมาะสมมีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับเด็กที่ต้องได้รับการพัฒนาทักษะทางกระบวนการคิด ความสร้างสรรค์ และการเป็นอยู่ที่ดี เพื่อที่จะสามารถเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้วินิจฉัยกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์และการร่วมมือกันระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย เครื่องมือที่ใช้คือ งานวิจัยต่าง ๆ แผนงานต่าง ๆ และนโยบายต่าง ๆ ที่รวบรวมตั้งแต่ปี 2000 ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมองถูกนำมาใช้พัฒนาเพื่อนำไปสู่การใช้ในชีวิตจริงได้อย่างสมบูรณ์⁴⁷

ริกเตอร์, ลินดา เอ็ม (Richter, Linda M) ได้ศึกษาเรื่อง การลงทุนบนพื้นฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืน: แนวทางเพื่อเพิ่มคุณภาพในการพัฒนาเด็กปฐมวัย การศึกษานี้เป็นการวิเคราะห์ที่แสดงให้เห็นถึงการด้อยพัฒนาที่เป็นภาระและ ภาระเหล่านี้มีมากกว่าการคาดหวังไว้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ ได้ ดังนั้นหน่วยงานระหว่างประเทศที่มีหน้าที่ต่อการพัฒนาจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมการพัฒนานี้ ซึ่งนโยบายหลักที่จะสามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก

⁴⁶Daniel Sundberg, “Standards-based Curricula in a Denationalised Conception of Education: the case of Sweden Standards-Based Curricula in a Denationalised Conception of Education: The Case of Sweden,” **European Educational Research Journal**, 11, 3 (1990): 342.

⁴⁷ Maureen M. Black, “Early childhood development coming of age: Science through the life course,” **The Lancet** (2016), 120.

ปฐมวัยมีดังนี้ 1) เวลาของครอบครัว และ 2) ทรัพยากรทางการเงินเพื่อใช้ในการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย จากนโยบายหลักที่มุ่งเน้นทั้ง 2 ประเด็นนี้ จึงทำให้เกิด แบบแผนที่มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะนำมาพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งทุกภาคส่วนโดยเฉพาะทางการศึกษา สังคม และการปกป้องเด็ก ต้องทำหน้าที่เป็นผู้ค้นหาความต้องการแบบองค์รวมของตัวเด็กในระดับปฐมวัยเพื่อที่จะได้มองเห็นปัญหาและความต้องการต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม นโยบายและแบบแผนดังกล่าวอาจจะต้องพบเจอกับอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของเด็กเมื่อคำนึงถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นและเกินควบคุม เช่น การตั้งครุฑของครอบครัวที่ไม่พร้อม จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้มีข้อจำกัดในการพัฒนาตามนโยบายที่ได้ตั้งไว้นอกจากนั้น ปัญหาที่เกินควบคุมนี้อาจจะสร้างความเสี่ยงต่อสังคมและประเทศ โดยเฉพาะเมื่อต้องคำนึงถึงความไม่พร้อมของผู้ปกครองที่ต้องนำเงินรายได้มาดูแลเด็กที่เจ็บป่วย โดยเฉลี่ยเงินที่นำมารักษาหรือดูแลนั้นอาจจะมีมูลค่ามากกว่ารายได้ของผู้ปกครอง ดังนั้น วิธีการที่ดีที่อาจเป็นทางออกที่ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือการหาสาเหตุและยุติสาเหตุนั้นเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าวที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหลัง⁴⁸

แชนตาลา (Chantala) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแล้ว การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปรัชญาการศึกษาตามแนวคิดของปรัชญาตะวันตกและพุทธปรัชญาการศึกษา 2) เพื่อศึกษาปรัชญาการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแล้ว 3) เพื่อวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแล้ว จากการศึกษาพบว่า ปรัชญาการศึกษาตะวันตกมีหลายลัทธิ ได้แก่ นีรันตรนิยม สาร์ตถนิยม พิพัฒนาการนิยม ปฏิรูปนิยม อัทธิภวนิยม สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอนุรักษนิยม และกลุ่มเสรีนิยม ส่วนพุทธปรัชญาการศึกษา พบว่า การศึกษาที่แท้จริงเป็นการศึกษาที่สามารถหลุดพ้นจากความทุกข์ได้ใช้การศึกษา 3 วิธี ประกอบด้วย สุตมยปัญญา การฟัง จินตามยปัญญา การคิดวิเคราะห์ และภาวนามยปัญญา การลงมือปฏิบัติ เป็นต้น สาระสำคัญของการศึกษา ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแล้วเริ่มขึ้นหลังจากได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส การศึกษามีแบบแผนมากขึ้น รัฐบาลมีความเอาใจใส่กับนโยบายด้านการศึกษาพอสมควร หนึ่งในจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ มุ่งให้ประชาชนสามารถอ่านและเขียนภาษาแล้วได้ ทั้งนี้เพื่อการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด และวัฒนธรรม ประเพณีของชาติให้สืบต่อไปในคนรุ่นหลัง การส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ต้องการธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีของชาติ ดังนั้น จึงสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาการศึกษาสำนักสาร์ตถนิยม และปรัชญาการศึกษาสำนักนีรันตรนิยม นอกเหนือจากสองสำนักนี้ แล้วยังมีแนวคิดทางการศึกษาที่

⁴⁸ Linda M. Richter, “Investing in the foundation of sustainable development: Pathways to scale up for early childhood development}” **The Lancet** (2016), 25.

เป็นไปตามแนวคิดของพุทธปรัชญาการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะระบบการศึกษาของแล้วมีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับวัดในพระพุทธศาสนาอย่างยาวนาน ปรัชญาการศึกษาของแล้วมีแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดของปรัชญาการศึกษา กลุ่มอนุรักษนิยมของตะวันตก เนื่องจากมีการเน้นเรื่องระเบียบวินัยเป็นสาระสำคัญ และต้องการธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีของชาติ ดังนั้น จึงสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาการศึกษาสำนักสาร์ตถนิยม และปรัชญาการศึกษาสำนักนิตินิยม นอกเหนือจากสองสำนักนี้ แล้วยังมีแนวคิดทางการศึกษาที่เป็นไปตามแนวคิดของพุทธปรัชญาการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะระบบการศึกษาของแล้วมีความเกี่ยวข้องกับวัดในพระพุทธศาสนาอย่างยาวนาน⁴⁹

ดักลาส เอ (Douglass, A) ได้ศึกษาเรื่อง ผู้นำและการบริหาร: บทเรียนจากการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยงานวิจัยนี้ศึกษาและวินิจฉัยประสบการณ์การพัฒนาของผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาในบริบทของการพัฒนาทางด้านเป็นผู้นำ เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาปฐมวัยเหล่านี้ไม่เหมือนกับกลุ่มอื่น ๆ เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยกลุ่มนี้ขาดโอกาสที่จะเติบโตในสายงานของตนเอง นอกจากนั้นยังขาดแรงสนับสนุนเพื่อที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งในห้องเรียน องค์กร สายอาชีพ และอื่น ๆ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเป็นงานวิจัยแบบเชิงคุณภาพที่ได้นำทฤษฎีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาวะผู้นำเชิงผู้ประกอบการ (Relational and Entrepreneurial Leadership Theory) เพื่อที่จะวิเคราะห์ประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาทั้งหมด 43 คน โดยงานวิจัยนี้ให้คำจำกัดของความเป็นผู้นำว่าเป็นกระบวนการการเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะพัฒนาการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาเหล่านี้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นผู้นำและสังเกตเห็นความแตกต่างของสายอาชีพและหน้าที่เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสิ่งเหล่านั้นได้ โดยงานวิจัยนี้ให้นิยามและกรอบของการพัฒนาการเป็นผู้นำเพื่อสนับสนุนความสามารถของผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาในการระบุงการเป็นผู้นำรวมถึงนวัตกรรมและการพัฒนาความเป็นผู้นำ นอกจากนั้น งานวิจัยฉบับนี้ยังกล่าวถึงบทเรียนและข้อเสนอแนะในการพัฒนาความเป็นผู้นำอีกด้วย

ฟาครา เอส และ ไวท์ อี เจ (Farquhar S. & White E.J) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาและแนวคิดการศึกษาของเด็กปฐมวัย เมื่อไม่นานมานี้ว่าทฤษฎีใหม่ ๆ ได้ถูกเสนอเกี่ยวกับปรัชญาและการศึกษาในระดับปฐมวัย ซึ่งกล่าวถึงมุมมองจากรากฐานไปจนถึงเรื่องวัตถุนิยม เช่น ระบบประสาทที่เกี่ยวข้อง

⁴⁹ M. A. Chantala, “Philosophy of Education of Lao People’s Democratic Republic,” *Journal of Buddhist Studies*, 9, 1 (2018): 30 - 41.

⁵⁰ A. Douglass, “Redefining Leadership: Lessons from an Early Education Leadership Development Initiative,” *Early Childhood Educ J*, 46 (2018): 387 – 396.

กับการพัฒนาสมอง และเนื่องจากความหลากหลายของวาทกรรมหรือแนวคิดที่ได้ถูกเสนอมามากมายนั้น การศึกษาแนวคิดเหล่านี้จึงซับซ้อนและมีหลายแง่มุม เช่นเดียวกับการสอนเด็กปฐมวัยผ่านกระบวนการทัศน์และแนวปรัชญาที่หลากหลาย ดังนั้นประเด็นเหล่านี้ต้องการทุนการศึกษาภายใต้มุมมองทางปรัชญาที่หลากหลายเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยโดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการสอนซึ่งในบทความนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาข้อโต้แย้งสำหรับการสอนที่มีข้อมูลเชิงปรัชญาเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างแนวทางทางจิตวิทยาและเชิงประจักษ์ที่ครอบคลุมสาขาวิชานี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรให้ความสนใจกับวิธีการเรียนรู้แบบอัตโนมัติมากขึ้น คือการให้เด็กในปฐมวัยได้ลงมือทำ ลงมือปฏิบัติเพื่อเป็นการพัฒนาสมองตามความหลากหลายของวาทกรรมต่าง ๆ ที่ถูกเสนอมานับแต่อดีต แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า ด้วยความหลากหลายทางแนวความคิด รวมถึงปรัชญาต่าง ๆ ของการศึกษาในระดับปฐมวัย อาจจะทำให้เกิดประเด็นหรือข้อโต้แย้งต่าง ๆ ที่มีความแบ่งแยกเนื่องจากความแตกต่างที่อาจจะเข้ามาแทรกแซงได้⁵¹

เยรูซาเล็ม ยีเบลทาล ยีเซนกาเว, มิลาเทก เทสเซกา (Jerusalem Yibeltal Yizengaw, Milatework Tessega) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยของเมืองบาร์เฮอ ดาร์: การศึกษาโดยการเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการเข้าถึงการบริหารจัดการปรัชญาการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยของเมืองบาร์เฮอ ดาร์ โดยปัจจัยหลักที่ได้ทำการศึกษา มีดังต่อไปนี้ 1) ลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ รวมถึงอุปกรณ์ที่ช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของเด็ก 2) คู่มือหลักสูตร 3) ความรู้ของครู 4) แนวทางในการสอน 5) สุขภาพ 6) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับชุมชน และ 7) ปัญหาในการบริหารจัดการ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเพื่อใช้ในการสำรวจและเปรียบเทียบความแตกต่างของโรงเรียนเอกชนและรัฐบาล กลุ่มโรงเรียนของการศึกษานี้ได้แก่ โรงเรียนรัฐบาลจำนวน 2 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชนจำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยเลือกกลุ่มประชากรโดยการสุ่มเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling Technique) ในขณะที่กลุ่มประชากรของการศึกษานี้ประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาปฐมวัย ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้อำนวยการโรงเรียน ในส่วนของการเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัยคือ แบบสำรวจ การสังเกต การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่จำเป็น การศึกษานี้ได้เลือกใช้สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

⁵¹ Farquhar S. & White E. J, “ Philosophy and Pedagogy of Early Childhood,” *Educational Philosophy and Theory*, 46, 8 (2018): 821 - 832,

ค่าความถี่ ร้อยละ และ T - Test จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างการบริหารจัดการของโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลคือหลักสูตรของโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท⁵²

ยายา ไบรสัน ดี (Yaya - Bryson D.) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยและคุณภาพของการบริหารจัดการศึกษาในประเทศตุรกีและเมืองนอร์ทแคโรไลนา ประเทศสหรัฐอเมริกา งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวินิจฉัยคุณภาพของการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนปฐมวัยใน 2 ที่คือ ประเทศตุรกีและเมืองนอร์ทแคโรไลนา ประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้วิจัยได้ใช้มาตราส่วนประมาณค่าของสภาพแวดล้อมของเด็กปฐมวัย (The Early Childhood Environment Rating Scale - Revised Edition) และมาตราส่วนประมาณค่าของการบริหารจัดการศึกษา (The Program Administration Scale) เพื่อประเมินคุณภาพของห้องเรียนในโรงเรียนปฐมวัย โดยมาตราส่วนประมาณค่าเหล่านี้ใช้เพื่อประเมินค่าโปรแกรมต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย ทั้งสองโรงเรียนดังกล่าว ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ใช้ ค่าสถิติ (Descriptive Statistics) การทดลองสองกลุ่มที่แตกต่างกัน (Independent Sample T - Tests) และสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlations) ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของห้องเรียนเด็กในระดับปฐมวัยในเมืองนอร์ทแคโรไลนาได้รับการประเมินในระดับที่สูงกว่าห้องเรียนเด็กในระดับปฐมวัยในประเทศตุรกี ในขณะที่การบริหารจัดการการศึกษาของทั้งสองโรงเรียนนี้ก็ยังไม่พบความแตกต่างกัน นอกเหนือจากนั้น ผู้วิจัยยังพบความสอดคล้องกันของสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและคุณภาพของโปรแกรมที่ใช้ในการเรียนการสอนของเด็กในระดับปฐมวัยว่า หากมีคุณภาพของห้องเรียนและโปรแกรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมกันก็จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการค้นพบนี้ทำให้ผู้วิจัยทราบสาเหตุของผลการประเมินของโรงเรียนปฐมวัยในเมืองนอร์ทแคโรไลนาที่มีระดับการประเมินที่สูงกว่าโรงเรียนปฐมวัยในประเทศตุรกี⁵³

แมคเคนน่า เอ็ม (McKenna, M) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการพัฒนาแบบสอบถามทางการเรียนทางไกลของนักเรียนในระดับปฐมวัยในช่วงโควิด - 19 ของนักเรียนในระดับ 2 ถึง 5 ปี

⁵² Jerusalem Yibeltal Yizengaw, Milatework Tessega, “ The implementation of early childhood care and education (ECCE) in Bahir Dar city administration: A comparative study between private and public pre-primary schools,” **Social Sciences & Humanities Open**, 2, 1 (2020): 100013.

⁵³ D. Yaya - Bryson, “A Comparison of Early Childhood Classroom Environments and Program Administrative Quality in Turkey and North Carolina,” **IJEC** 52, (2020): 233 – 248.

แบบสอบถามฉบับนี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นภายใต้กระบวนการการพัฒนาเครื่องมือทางงานวิจัย ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ถูกพัฒนาขึ้นภายใต้ 4 วิธีดังนี้ 1) ระบุจุดประสงค์ของแบบสอบถาม 2) สร้างแบบแผน 3) สัมภาษณ์ และ 4) ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสอบถามได้ถูกนำมาใช้กับผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยจำนวน 1053 คน โดย 808 คน (77%) จากผู้เข้าร่วมทั้งหมดได้ถูกเลือกตรงตามวัตถุประสงค์โดยทำงานในประเทศสหรัฐอเมริกาและทุกคนต่างก็เลือกอย่างน้อย 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกล เพื่อนำมาใช้ในแบบสอบถามดังกล่าวที่จะพัฒนาขึ้น ทั้งนี้ แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามปลายปิด 37 ข้อ และคำถามปลายเปิดจำนวน 6 ข้อ ที่ครอบคลุมไปด้วย 8 ส่วนสำคัญ ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) การเตรียมตัว แนวทาง และอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนทางไกล 3) การมีส่วนร่วมทางการสื่อสาร 4) การวัดผล 5) คำสั่ง 6) ระดับความมั่นใจของผู้สอนทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอนทางไกล 7) การเข้าถึงบริการต่าง ๆ และ 8) การวางแผนสำหรับการกลับมาทำการเรียนการสอนตามปกติ ข้อค้นพบจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ทำให้พบว่า ไม่ว่าผู้สอนจะได้รับข้อแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญหรือไม่ ก็สามารถที่จะปรับการเรียนการสอนทางไกลและมีความมั่นใจมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งในระหว่างที่ทำการเรียนการสอนทางไกลนั้น การสื่อสารกับผู้ปกครองก็เป็นอีกปัจจัยที่สำคัญเพื่อการเข้าถึงเทคโนโลยี การวัดและประเมิน และการให้ความคาดหวังตามแบบแผนที่วางไว้ ดังนั้นผลของการศึกษานี้สามารถเป็นแนวทางในการปรับตัวของผู้สอน ที่ทำการเรียนการสอนทางไกลในช่วงโควิด - 19 ได้ ⁵⁴

ชายาไตร์ เอส (Cahyati, S.) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการเรียนของเด็กปฐมวัย: การนำเอาไปใช้ของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในยุค 4.0 การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ การวางแผน การนำเอาไปใช้ และการให้คำปรึกษาและแนวทางในการเรียนยุค 4.0 ของโรงเรียนระดับปฐมวัยแห่งหนึ่งในเมืองเปมาตังเซียนตา ประเทศอินโดนีเซีย สืบเนื่องมาจากการศึกษาในระดับปฐมวัยนั้นถูกคาดหวังให้มีความสร้างสรรค์ สร้างตัวตน ความสามารถและนวัตกรรม โดยความคาดหวังเหล่านี้ จะถูกสร้างหรือพัฒนาขึ้นได้จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ถูกสนับสนุนจากการบริหารจัดการการศึกษาที่ดีด้วย การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ โดยเครื่องมือที่ผู้วิจัยเลือกใช้ได้แก่ การสัมภาษณ์และการสังเกต ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในยุค 4.0 นั้น ต้องคำนึงถึงนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ครูได้สร้างขึ้นมานำเอาไปใช้ในการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย และนวัตกรรมเหล่านั้นจะช่วยให้สามารถพัฒนาคุณภาพของการเรียน หลักสูตร

⁵⁴ M. McKenna, "Initial Development of a National Survey on Remote Learning in Early Childhood During COVID - 19: Establishing Content Validity and Reporting Successes and Barriers," *Early Childhood Education Journal*, 49, 5 (2018): 815 - 827.

การเรียนรู้ และกลวิธีในการเรียน โดยตัวอย่างหนึ่งในนวัตกรรมที่จะช่วยส่งเสริมในเรื่องดังกล่าว ก็คือ การเรียนรู้โดยผ่านสื่อ อย่างเช่น วิดีโอ โดยนวัตกรรมเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของครูผู้สอนเป็นหลักสำคัญด้วยเช่นกัน⁵⁵

การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

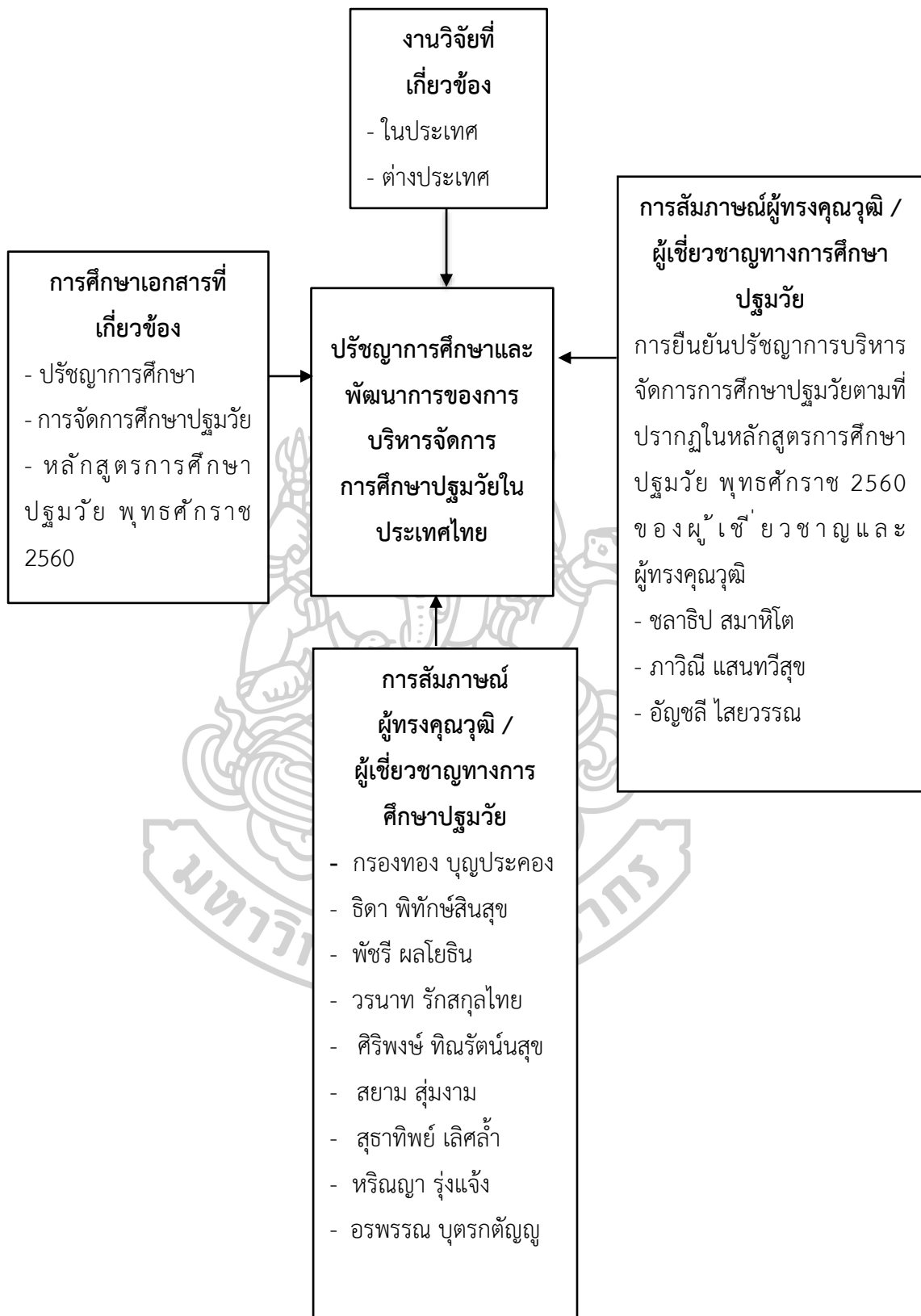
การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 สัมภาษณ์เกี่ยวกับพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย จำนวน 9 คนโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) (Kerlinger, 1973: 129) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยการแนะนำของหน่วยตัวอย่างที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้ว⁵⁶ ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ (1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการศึกษาปฐมวัยหรือ (2) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย หรือเป็นอาจารย์สอนในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย หรือ (3) มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์สูง และมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยอาจเป็นผลงานทางวิชาการ ผลงานการบริหารหรือผลงานการปฏิบัติการซึ่งเป็นที่ประจักษ์ (4) มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป

กลุ่มที่ 2 สัมภาษณ์เพื่อยืนยันปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำนวน 3 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ (1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการศึกษาปฐมวัยหรือ หรือเป็นอาจารย์สอนในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยหรือ (2) มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์สูง และมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยอาจเป็นผลงานทางวิชาการ ผลงานการบริหารหรือผลงานการปฏิบัติการซึ่งเป็นที่ประจักษ์ (3) มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป

⁵⁵ S. Cahyati, , “ How to Improve the Quality of Learning for Early Childhood? An Implementation of Education Management in the Industrial Revolution Era 4.0,” *Jurnal Obsesi*, 6, 5 (2022): 5437 – 5446.

⁵⁶ Fred N. Kerlinger, *Foundation of Behavioral Science Research*, 2nd ed. (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1973), 129.

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปรัชญาการศึกษา หมายถึง แนวความคิด หลักการ และกฎเกณฑ์ ในการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา ซึ่งนักการศึกษาได้ยึดเป็นหลักในการดำเนินการทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ปรัชญาการศึกษายังพยายามทำการวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา ทำให้สามารถมองเห็นปัญหาของการศึกษาได้อย่างชัดเจน ปรัชญาการศึกษาจึงเปรียบเหมือนเข็มทิศนำทางให้นักศึกษาดำเนินการทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และสมเหตุสมผลตามปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการตามนโยบายที่มีปรัชญาการศึกษาเป็นเครื่องชี้นำนโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยพัฒนาเด็กแบบองค์รวมทุกด้านของเด็กไปพร้อม ๆ อย่างต่อเนื่อง ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพ เป็นการจัดระบบระเบียบ วิธีการทำงาน วางแผนงานให้คนปฏิบัติงาน การบริหารในรูปของคณะกรรมการบริหาร ดำเนินกิจการของโรงเรียนในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ดำเนินงานอย่างมีระบบ ขั้นตอน ตรงตามเป้าหมาย หน้าที่ของผู้บริหารในการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยใช้สถานศึกษาหรือโรงเรียนเป็นฐาน ยึดหลักบริหารงานเพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกิดความร่วมมือจากส่วนต่าง ๆ

ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย หมายถึง แนวความคิด หลักการ และกฎเกณฑ์ ในการกำหนดแนวทาง ในการจัดการศึกษายึดหลักในการดำเนินการทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามนโยบายที่มีปรัชญาการศึกษาเป็นเครื่องชี้นำนโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยพัฒนาเด็กแบบองค์รวมทุกด้านของเด็กไปพร้อม ๆ อย่างต่อเนื่อง ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพดำเนินงานอย่างมีระบบ ขั้นตอน ตรงตามเป้าหมายช่วยให้ทรัพยากรคน วัสดุอุปกรณ์ และเวลาหน้าที่ของผู้บริหารในการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยใช้สถานศึกษาหรือโรงเรียนเป็นฐาน ยึดหลักบริหารงานเพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกิดความร่วมมือจากส่วนต่าง ๆ

บทที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปรัชญาการศึกษาและพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ 2) ทราบผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และ 3) ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยได้กำหนดกระบวนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินการไปสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย

ผู้วิจัยจัดเตรียมโครงการวิจัยอย่างเป็นระบบตามระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย โดยเริ่มต้นด้วยการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาการศึกษา และการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยทั้งในและต่างประเทศ จากตำรา เอกสารทางวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศ งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศจากสื่อหลากหลายทั่วไปและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย จัดทำโครงร่างการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และสอบปกป้องโครงร่างการวิจัย โดยขั้นสุดท้ายนี้เป็นการปรับแก้ไขโครงร่างการวิจัยตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบปกป้องโครงร่างการวิจัย และขออนุมัติบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อดำเนินการทำวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเพื่อตอบคำถามการวิจัย ข้อ 1 พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ เป็นอย่างไร ข้อ 2 ผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นอย่างไร และ ข้อ 3 ผลการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิต่อ

ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นอย่างไร ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ จากเอกสาร (Documentary Reserch)

การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ และปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

- 1) ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์เอกสาร ตำรา วารสาร บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย ปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัย วิวัฒนาการการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรที่จัดการศึกษาปฐมวัย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 2) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คนโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) (Kerlinger, 1973: 129) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยการแนะนำของหน่วยตัวอย่างที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้ว⁵⁷ ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ (1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการศึกษาปฐมวัยหรือ (2) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย หรือเป็นอาจารย์สอนในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยหรือ (3) มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์สูง และมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยอาจเป็นผลงานทางวิชาการ ผลงานการบริหารหรือผลงานการปฏิบัติการซึ่งเป็นที่ประจักษ์ (4) มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป 3) นำข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์เอกสาร ตำรา วารสาร บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องวิวัฒนาการการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในหัวข้อ (1) และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในหัวข้อ (2) มาเขียนบทความพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย ที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ 4) นำบทความพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา 5) ปรับปรุงบทความพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะ

⁵⁷ Fred N. Kerlinger, *Foundation of Behavioral Science Research*, 2nd ed. (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1973), 129.

อาจารย์ที่ปรึกษา 6) นำบทความพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านเพื่อยืนยันปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยใช้การตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญ (Expert Judgment) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์เอกสาร บทความทางวิชาการ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยดำเนินการวิจัยดังนี้ 1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 2) วิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 3) สรุปการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อทราบผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ขั้นที่ 3 การยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

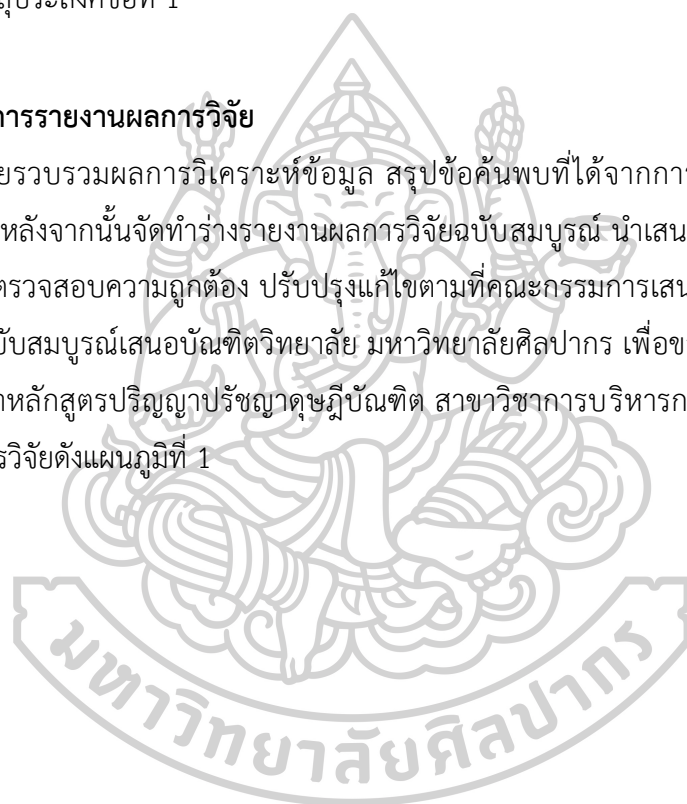
- 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
- 2) นำผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันจำนวน 3 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) (Kerlinger, 1973: 129) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยการแนะนำของหน่วยตัวอย่างที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้ว⁵⁸ โดยใช้การตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญ (Expert Judgment) การยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้แบบบันทึกการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์ กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ และแบบบันทึกการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อ

⁵⁸ เรื่องเดียวกัน, 129.

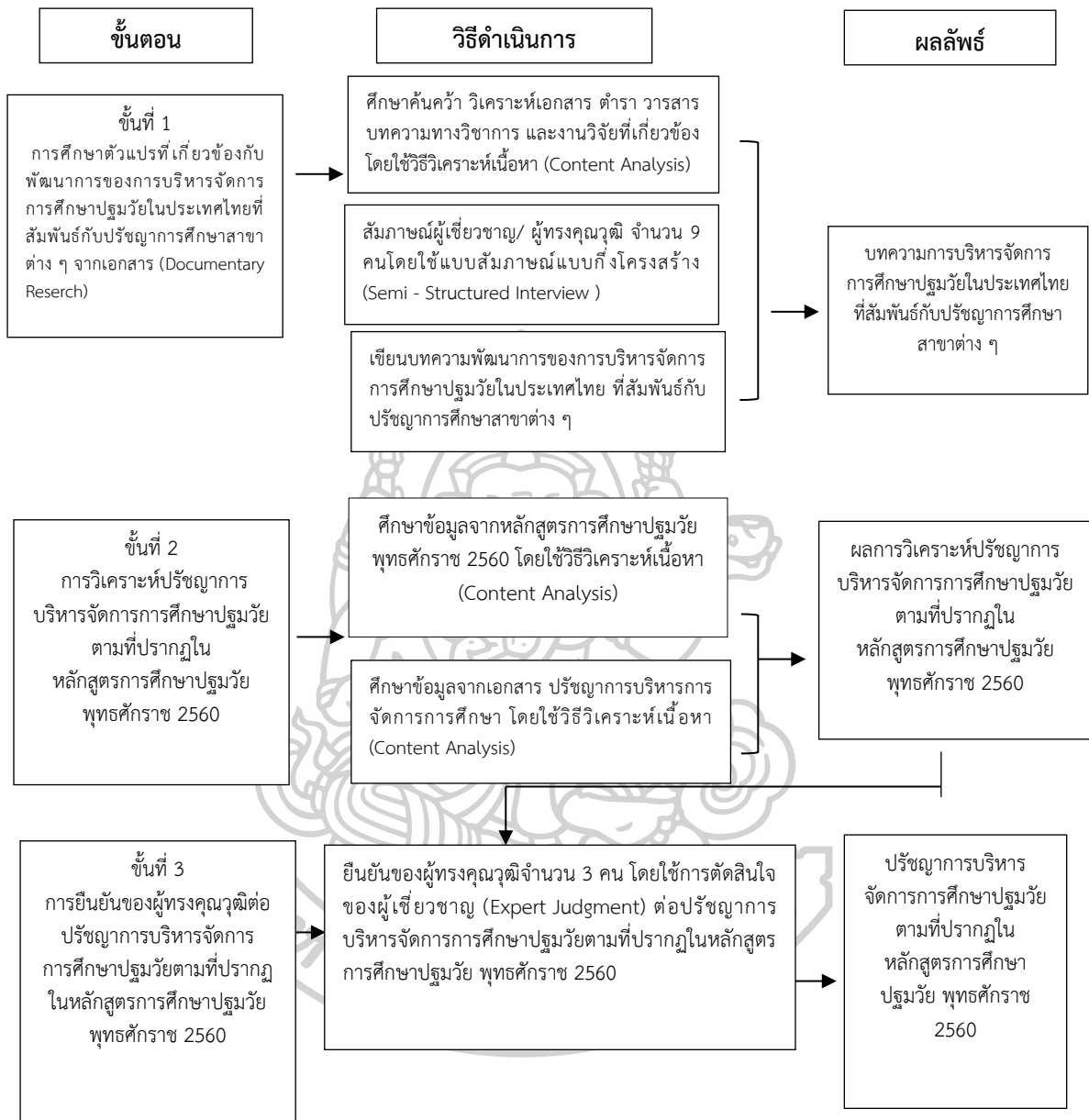
ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งมีเกณฑ์การ คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ (1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการศึกษาปฐมวัยหรือ หรือเป็นอาจารย์สอนในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยหรือ (2) มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์สูง และมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยอาจเป็น ผลงานทางวิชาการ ผลงานการบริหารหรือผลงานการปฏิบัติการซึ่งเป็นที่ประจักษ์ (3) มีประสบการณ์ ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป โดยผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ เป็นชุดเดียวกัน กับผู้ยืนยันวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย อภิปรายผลและ ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ นำเสนอคณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ จัดพิมพ์รายงาน ผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเขียน การดำเนินการวิจัยดังแผนภูมิที่ 1

การดำเนินการวิจัย

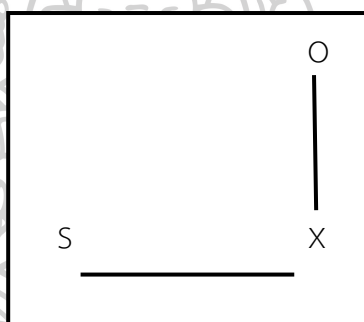
ภาพที่ 2.1 แผนภาพขั้นการดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบงานวิจัย ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในงานวิจัย ดังนี้

แผนแบบการวิจัย (Research Design)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประเภทการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยไม่มีการทดลอง (The One – Shot, Non – Experimental Case Study) สามารถเขียนเป็นแผนผังได้ ดังนี้

ภาพที่ 2.2 แผนภูมิแผนแบบการวิจัย

เมื่อ	S	หมายถึง	ผู้ทรงคุณวุฒิและงานวิจัยที่ผู้วิจัยใช้ศึกษา
	X	หมายถึง	ตัวแปร ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย
	O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ ได้แบ่งการศึกษางานได้ดังต่อไปนี้

ผู้เชี่ยวชาญ

สำหรับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยคัดเลือกแบบการสุ่มตัวอย่างแบบอ้างอิงด้วยบุคคล และผู้เชี่ยวชาญ (Snowball Sampling) เลือกผู้ทรงคุณวุฒิในด้านปรัชญาและหลักคิดทางด้าน การศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย” ครั้งนี้ได้นำวิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประเภทการศึกษา เอกสาร (Documentary Research) ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยเหตุผลที่ว่า การวิจัยเชิงพรรณนาเป็นวิธีการที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ในเชิงลึกโดยวิธี Expert Judgement เป็นการยืนยัน ของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังต่อไปนี้ ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์เอกสาร บทความ ทางวิชาการ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปรัชญาการศึกษา และแนวคิดการจัดการศึกษา ปฐมวัย วิวัฒนาการการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรที่จัดการศึกษาปฐมวัย ปรัชญาการ บริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทั้งใน และต่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ 1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง (Semi - Structured Interview) ซึ่งแบ่งออกเป็นพัฒนาการของการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย ความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยกับปรัชญา การศึกษาสาขาต่าง ๆ และมุมมองการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในอนาคต 2) แบบยืนยันการ แสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการ ของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์ กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ 3) แบบยืนยันการแสดงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อยืนยันของ ผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured or Guided Interviews) ผู้วิจัย ได้ ดำเนินการ ดังนี้ (1) ศึกษาวิเคราะห์หลักการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหาร จัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ (2) นำข้อสรุปที่ ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยใน ประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์

แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured or Guided Interviews) (3) สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured or Guided Interviews) แล้วนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา

2) แบบยืนยันการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยที่สัมพันธ์ กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ (1) สร้างแบบยืนยันผลการวิจัยเพื่อตรวจสอบความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ โดยใช้รูปแบบสอบถามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ (2) นำแบบยืนยันที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (3) การยืนยันพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ

3) แบบยืนยันการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2560 (1) สร้างแบบยืนยันผลการวิจัยเพื่อตรวจสอบความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2560 โดยใช้รูปแบบสอบถามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ (2) นำแบบยืนยันที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (3) การยืนยันปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2560

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักความเป็นเหตุเป็นผล เทคนิคที่ใช้ได้แก่ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ และการวิเคราะห์ ข้อมูลจากตารางการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2560

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยทำหนังสือถึงภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
- 2) ผู้วิจัยทำหนังสือคำร้องถึงบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านทางภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูล
- 3) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการโดย ส่งแบบบันทึกการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์ กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ และแบบบันทึกการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อทราบผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

สรุป

การวิจัยเรื่อง “ปรัชญาการศึกษาและพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย” ในครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประเภทการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ 2) ทราบผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และ 3) ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาปฐมวัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) (Kerlinger, 1973: 129) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยการแนะนำของหน่วยตัวอย่างที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้ว⁵⁹ ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ 1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการศึกษาปฐมวัยหรือ หรือเป็นอาจารย์สอนในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยหรือ 2) มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์สูง และมีผลงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยอาจเป็นผลงานทางวิชาการ ผลงานการบริหารหรือผลงานการปฏิบัติการซึ่งเป็นที่ประจักษ์

⁵⁹ เรื่องเดียวกัน, 129.

3) มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

- 1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) ซึ่งแบ่งออกเป็นพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย ความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยกับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ และมุมมองการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในอนาคต
- 2) แบบยืนยันการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์ กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ
- 3) แบบยืนยันการแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้ประสานงานและดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง

บทที่ 3

พัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของแต่ละประเทศ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยืนหยัดในเวทีโลก⁶⁰ การจัดการศึกษาปฐมวัย คือ การดำเนินงานเพื่อเป็นพื้นฐานของชีวิตมนุษย์ ในรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่เป็นพื้นฐานของชีวิต เพราะในปัจจุบันข้อมูลความรู้ตลอดจน ผลงานวิจัยต่าง ๆ เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่ง ถึงอายุ 6 ปี เป็นวัยที่สำคัญที่สุด ในการปูพื้นฐานในการพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคตทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังที่ ฮูเวิร์ด เจมส์ แคนนาเทลลา (Howard James Cannatella, 2006) กล่าวว่า การศึกษา เพื่อพัฒนามนุษย์ควรเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัย โดยนักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เด็กปฐมวัยได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยดังต่อไปนี้ คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง โครงการหรือหลักสูตรที่จัดสำหรับเด็กในโรงเรียน เด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล หรือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3⁶¹ มาสโซเกลีย (Massoglia) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยควรมีส่วนช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการและการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ซึ่งแนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้ทุกรูปแบบควรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน นับตั้งแต่แรกเกิดจนเริ่มเข้าเรียนในระบบโรงเรียน ช่วยวางพื้นฐานทางสุขภาพอนามัยให้กับเด็ก ตั้งแต่ต้น รวมทั้งเด็กที่มีข้อบกพร่องต่าง ๆ ขณะที่สิ่งแวดล้อมทางบ้านควรมีส่วนช่วยให้เด็กเจริญเติบโตและพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยพ่อแม่ควรเป็นครูคนแรกที่มีความสำคัญต่อลูก นอกจากนี้ อิทธิพลจากทางบ้านควรมีผลต่อกระบวนการพัฒนาเด็ก และสามารถนำไปเป็นหลักในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย⁶² ในส่วนของกุลยา ตันติผลาชีวะ ได้ให้ความหมายของคำว่า การศึกษาปฐมวัย (Early Childhood Education) หมายถึง การบริหาร การดูแล และการให้คำปรึกษาแก่เด็ก

⁶⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579** (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, 2560), 1.

⁶¹ Carter V. Good, **Dictionary of Education**, 3rd ed. (New York: McGraw - Hill book, 1973), 200.

⁶² D.R. Massoglia, **Early Childhood Education in the Home**, (New York: Delmar, 1977), 3 - 4.

จากแรกเกิดจนถึงอายุ 8 ขวบ ดังนั้นการศึกษาปฐมวัยจะครอบคลุมถึงการดูแลเด็กทารก การดูแลเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล โดยจัดเป็นระบบบูรณาการระหว่างการดูแลและการให้การศึกษาแก่เด็กเข้าด้วยกัน เรียกว่า Educare⁶³

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย คือการดำเนินงานเพื่อเป็นพื้นฐานของชีวิตมนุษย์ในรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่เป็นพื้นฐานของชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในอันที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และวางรากฐานบุคลิกภาพ มีการพัฒนาสมองเพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ และพร้อมที่จะรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ โดยการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เหมาะสม ควรคำนึงถึงการเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างได้สัดส่วน กล่าวคือเปิดโอกาสให้เด็กได้สร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ทั้งกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก ได้รับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและถูกส่วน ได้รับการปลูกฝัง และเสริมสร้างพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างเต็มที่ เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพและมีคุณค่าแก่สังคม ซึ่งการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพนั้นมีผลมาจากการส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่ระดับปฐมวัย อันเป็นระยะวิกฤติที่เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว การกระตุ้น ทางตา หู จมูก ลิ้น และกาย ให้ได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส และได้เรียนรู้ผ่านการเล่นตั้งแต่ปฐมวัย โดยเฉพาะการได้รับความรักความอบอุ่น การดูแลจากพ่อแม่ จะช่วยให้ใยประสาทในเซลล์สมองขยายออกงาม ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ง่าย รู้เหตุผล อันเป็นพื้นฐานการพัฒนาเด็กให้สมบูรณ์มากที่สุด

แนวนโยบายและการจัดการศึกษาปฐมวัย เริ่มต้นตั้งแต่สมัยกรีกและโรมัน โดยนักปรัชญา เช่นเพลโต (Plato) และ อริสโตเติล (Aristotle) รวมทั้งนักปรัชญาอีกหลาย ๆ ท่าน ในสมัยนั้นที่ได้มองเห็นความสำคัญของเด็กในอนาคตช่วง 6 ปีแรกของชีวิต จากแนวคิดของนักปรัชญาต่าง ๆ เหล่านี้ จึงกลายเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อการพัฒนาสังคม ต่อมา ฮูเวิร์ด เจมส์ แคนนาเทลลา (Howard James Cannatella) และ เฟดเดอริค โฟรเบล (Friedrich Froebel) ได้ให้ความหมายของการสอนเด็กปฐมวัยผ่านกิจกรรมการเล่นเป็นครั้งแรกในประเทศเยอรมนี โดยโรงเรียนอนุบาลที่จัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลใช้คำว่า “Kindergarten” (อนุบาล) หรือ “Children's

⁶³ กุลยา ตันติผลาชีวะ, **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค, 2551), 10.

garden” (สวนของเด็ก ๆ) เป็นชื่อเรียกที่ Friedrich Frobel สร้างขึ้นเพื่อชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาของเด็กปฐมวัยซึ่งเปรียบเสมือนเมล็ดพืชที่กำลังเจริญเติบโตนั้นเป็นสิ่งสำคัญ⁶⁴

การศึกษาปฐมวัยในสมัยกรีกและโรมันมีการใช้แนวคิดของนักปรัชญา และนักการศึกษาเป็นพื้นฐานในการจัดการศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาในสมัยนั้นสะท้อนถึงสภาพทางการเมืองและสภาพความต้องการทางสังคมในยุคนั้น เช่น กรีกจะมีการจัดการศึกษาที่เน้นในเรื่องการเตรียมบุคคลและพัฒนาคนเพื่อเป็นทหาร ฝึกวินัยด้านความกล้าหาญ ความรักชาติความแข็งแรง การมีไหวพริบความอดทนและให้ความสำคัญในเรื่องอิสราภาพ ส่วนทางโรมันจะมีแนวทางในการจัดการศึกษามุ่งเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต เป็นต้น สอดคล้องกับ ھرรษา นิลวิเชียร ที่กล่าวถึงแนวคิดสำคัญของนักปรัชญาและนักการศึกษาที่เห็นความสำคัญของเด็กปฐมวัยไว้ ดังนี้ พลาโต (Plato) และอริสโตเติล (Aristotle) ได้เล็งเห็นความสำคัญของเด็กในช่วงอายุ 6 ปีแรกของชีวิต พลาโต (Plato) เชื่อว่ารัฐควรเตรียมเด็กตั้งแต่ทารก เพื่อให้พร้อมที่จะสนองความต้องการของประเทศ ส่วนอริสโตเติล (Aristotle) เชื่อว่าบ้านและโรงเรียน ควรมีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูบุตร เขาเชื่อว่าเด็กอายุก่อน 7 ปี ควรได้รับการดูแลที่บ้านโดยแม่และพยาบาล โดยหลังจากยุคกรีกและโรมันเสื่อมลง การจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนตกอยู่ภายใต้การดำเนินการของโบสถ์ เด็ก ๆ ถูกมองว่าเป็นผู้ใหญ่ขนาดเล็ก ปรากฏให้เห็นได้ในยุคล่าอาณานิคมของอเมริกา เด็ก ๆ จะเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจ เช่น มีการฝึกให้เด็กปลูกผักและทำงานในโรงงาน เด็กอยู่ในครอบครัวขนาดใหญ่จะต้องถูกเข้มงวดในเรื่องระเบียบวินัย ต้องเชื่อฟังคำสั่งอย่างเข้มงวดและไม่มีสิทธิ์แสดงความคิดเห็น การลงโทษเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เด็กอยู่ในระเบียบวินัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการลงโทษที่รุนแรงและทำให้เด็กได้รับความอับอาย⁶⁵ ซึ่งแนวความคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สำคัญในอดีตของนักปรัชญาต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นพื้นฐานสำคัญต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในสมัยต่อมา และยังคงมีอิทธิพลต่อแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัยจนถึงปัจจุบัน เพราะการศึกษาแนวคิดเหล่านั้นจะช่วยให้นักการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบันเข้าใจและได้แนวทางในการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการตามสภาพการณ์ โดยวิวัฒนาการทางการศึกษาปฐมวัยหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก ทั้งประเทศที่พัฒนาแล้ว ได้แก่ ประเทศในทวีปยุโรปและทวีปอเมริกาเหนือ รวมถึงประเทศที่กำลังพัฒนาไม่ว่าจะเป็นจีนหรืออินเดียล้วนมีจุดเริ่มต้นครั้งแรกในศตวรรษที่ 19 อาจยึดถือรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งซึ่งประกอบด้วยแนวทางคินเดอการ์เทน

⁶⁴ Howard James Cannatella, “Plato and Aristotle’s Educational Lessons from the Iliad,” *Paideusis*, 15, 2 (2006): 5 - 13.

⁶⁵ ھرรษา นิลวิเชียร, *ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ* (กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2535), 7.

(Kindergarten) ของเฟรดเดอริค โฟรเบล (Friedrich Froebel, 1782) ที่มีรากฐานทางปรัชญาแบบจิตนิยม (Idealism) แนวทางตามหลักสูตรก่อนวัยเรียนของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1859) ที่เป็นปรัชญาสายปฏิบัตินิยม (Pragmatism) แนวทางบ้านเด็กของมอนเตสซอรี (Montessori, 1870) ซึ่งมีแนวคิดแบบสหวิทยาการทั้งจากศาสตร์การสอนและประสาทวิทยา และแนวทางตามแบบฉบับของมิชชันนารีผู้เผยแผ่คริสต์ศาสนา

ขณะที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเริ่มให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ประเทศไทยก็มีการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่สมัยอดีตเช่นเดียวกัน โดยมีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้นในระหว่างที่รัชกาลที่ 5 ตั้งแต่ทรงพระราชสมภพกระทั่งเสด็จสวรรคต (ค.ศ. 1853 - 1910) ซึ่งมีเหตุการณ์ที่น่าสนใจตามลำดับของเส้นเวลาการกำหนดการจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยหลายเหตุการณ์ เช่น ในปี ค.ศ. 1890 มีการประกาศจัดตั้งโรงเรียนเด็กของพระอัครชายาเธอฯ พระองค์เจ้าสายสวลีภิรมย์ ในรัชกาลที่ 5 โดยเปิดเมื่อวันที่ 1 เมษายน รัตนโกสินทร์ศก 109 เพื่อรับเลี้ยงเด็กกำพร้าหรือเด็กอนาถา ตั้งแต่วัยทารกจนถึง 11 ปี มาดูแล ในภายหลังรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสยุโรปครั้งแรกในปี ค.ศ. 1897 ได้มีการปรากฏคำว่า คินเดอการ์เทน (Kindergarten) ครั้งแรกในเอกสารราชการสยาม ในปี ค.ศ. 1899 เป็นต้น ต่อมาประเทศไทยยังได้มีการส่งตัวแทนไปเรียนรู้แนวทางหรือแนวคิดของการจัดการศึกษาปฐมวัยในต่างประเทศเพื่อนำหลักแนวคิดเหล่านั้นมาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย มีการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กอนุบาล การฝึกอบรมครู ขยายแนวคิดในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยไปทั่วประเทศ และมีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับยุคสมัยและเป้าหมายในการสร้างประชากรที่มีคุณภาพของประเทศมาโดยตลอด

สรุปได้ว่า การศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยมีการพัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยในต่างประเทศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแต่ละประเทศย่อมมีวิถีทางในการพัฒนาการศึกษาตามเป้าหมายของการพัฒนาคนในชาติตนเองอย่างต่อเนื่อง จากจุดเริ่มต้นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของนักปรัชญาและนักการศึกษาต่าง ๆ จนมีการปรับประยุกต์โดยใช้ประสบการณ์ที่สั่งสมมาเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพสังคมตามแต่ละยุคสมัย มีการสร้างสรรค์องค์ความรู้ ตลอดจนการแลกเปลี่ยน นำแนวคิดหรือวิธีการจัดการศึกษาของประเทศอื่นมาปรับให้เข้ากับวิถีของประเทศตนเองผ่านเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ต้องประสบในแต่ละช่วงเวลา บนพื้นฐานของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ยังคงสัมพันธ์กับหลักแนวคิด ทฤษฎี ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาทางการศึกษาที่หลากหลายตามความเหมาะสม ความเชื่อ และเป้าหมายในการพัฒนาคนในชาติ ซึ่งการพัฒนานี้ยังคงดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ ตามความต้องการในการสร้างประชากรที่มีคุณภาพของ

มนุษย์เช่นเดียวกับประเทศไทยที่มีแนวทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในบริบทของตนเอง ซึ่งการศึกษาพัฒนาการทางการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยนี้ถือเป็นส่วนช่วยให้เราเข้าใจรูปแบบและเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทยในแต่ละช่วงเวลามากขึ้น นำไปสู่การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ประเทศไทยนำมาใช้กับหลักแนวคิดทางการศึกษาหรือหลักปรัชญาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้เราสามารถเข้าใจในแนวคิดเบื้องหลัง บทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคล แต่ละฝ่าย จนไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยตามที่มุ่งหวังในปัจจุบันได้สำเร็จ ทั้งยังเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การศึกษาปฐมวัยในอนาคตอีกด้วย

พัฒนาการการศึกษาปฐมวัยโลกกับพัฒนาการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย

โรงเรียนปฐมวัยแห่งแรกของโลกจัดตั้งขึ้นโดย มาการีตเธอ ชวาร์ส (Margarethe Schurz) นักการศึกษาชาวเยอรมันนี้ ในปี ค.ศ. 1856 ต่อมาปี ค.ศ. 1880 โปรแกรมฝึกหัดครูปฐมวัยหลักสูตรแรกจึงถูกเริ่มขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ขณะที่ในสมัยก่อนสยามก็มีระบบโรงเรียนสำหรับการจัดการศึกษาทุกระดับรวมทั้งระดับปฐมวัย แต่ยังไม่ปรากฏเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนจนถึงยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น (รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 4) กลุ่มบุคคลที่ได้รับการศึกษาในระดับปฐมวัยประกอบด้วยกลุ่มเชื้อพระวงศ์ที่มีอายุระหว่าง 3 - 7 ปี ซึ่งเล่าเรียนในพระบรมมหาราชวังกับราชบัณฑิต ส่วนบุคคลที่บิดามารดามีฐานะดีจะมีครูมาสอนที่บ้าน หรือบิดามารดาเป็นผู้สอนอาชีพของครอบครัวให้ ส่วนกลุ่มประชาชนทั่วไปซึ่งมีฐานะยากจน ต้องประกอบสัมมาอาชีพและไม่อาจดูแลบุตรหลานได้ พ่อแม่จะนำเด็กชายไปฝากเรียนที่วัด ในขณะที่เด็กหญิงจะไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือ ยกเว้นแต่บิดามารดาจะนำไปฝากไว้ในวังหรือตามบ้านเจ้านายเพื่อฝึกฝนความเป็นกุลสตรีและงานอาชีพ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2433 การจัดตั้งโรงเรียนเด็กอย่างเป็นทางการของประเทศไทยจึงถือกำเนิดขึ้นโดยพระอัครชายาเธอ พระองค์เจ้าสายสวลีภิรมย์ เป็นองค์ก่อตั้ง “โรงเรียนเด็ก” เป็นแห่งแรก โดยพระองค์ทรงบริจาคทรัพย์ซื้อที่ดินและตึกโรงเรียนต่าง ๆ ซ่อมแซมและก่อสร้างบริเวณรวมทั้งจัดหาเครื่องใช้ที่จำเป็นให้บริบูรณ์พร้อมเสร็จ จัดเป็นโรงเรียนสำหรับเด็กขึ้นที่ตรอกโรงเรียนเด็ก ตำบลสวนมะลิ ริมถนนบำรุงเมือง เพื่อจัดการบำรุงเลี้ยงทารกเด็กชายหญิง บุตรคนยากจน ช่วงเวลาหลังการจัดตั้งโรงเรียนเด็กของพระอัครชายาเธอฯ ยังผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเรื่องค่านิยมการเล่นตามมามากขึ้นด้วย โดยเปลี่ยนมุมมองเรื่องการเล่นที่เคยยึดโยงกับการพนัน มาสู่การเล่นในเชิงประโยชน์ต่อพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็กขณะที่กำลังเล่น และประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในอนาคตเมื่อเด็กเติบโตเป็น

ผู้ใหญ่อุ⁶⁶ ทำให้การศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยจึงเริ่มมีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้นจากการจัดการศึกษาปฐมวัยในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาปฐมวัยทั้งด้านค่านิยม องค์กรความรู้ และแนวปฏิบัติหลายประการในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงจัดตั้งการศึกษาปฐมวัยขึ้น คือ โรงเรียนราชกุมารสำหรับพระเจ้าลูกยาเธอในปี ร.ศ. 111 (พ.ศ. 2435) และโรงเรียนราชกุมารี สำหรับพระเจ้าลูกเธอในปี ร.ศ. 112 (พ.ศ. 2436) จัดตั้งขึ้นในพระบรมมหาราชวัง โดยมุ่งเน้นที่ 1) ส่งเสริมให้เด็กอยากเรียนรู้ 2) สอนแบบเรียนปนเล่น 3) สนับสนุนให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเอง วิชาที่สอน คือ อ่าน เขียน คิดเลข มีการจัดชั้นเรียนเป็นชั้นที่ 1 (เทียบได้กับชั้นมูล) เรียนแบบเรียนเร็วเล่ม 1 ชั้นที่ 2 เรียนแบบเรียนเร็วเล่ม 2 ชั้นที่ 3 เรียนแบบเรียนเร็วเล่ม 3 เป็นการเรียนจากแบบเรียนปนการเล่น กิจกรรมมุ่งส่งเสริมให้มีการสร้างแรงจูงใจแก่เด็กให้เรียนด้วยความสนุกสนาน ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งในพิธีเปิดโรงเรียนว่า “เมื่อได้มาเห็นการเล่าเรียนของลูกที่จัดขึ้นใหม่ในเวลานี้ ทำให้มีใจพุดขึ้นด้วยความยินดีพาให้นึกถึงเมื่อครั้งที่พ่อเล่าเรียนอยู่ แต่ตอนนั้นคิดติดกันกับเดี๋ยวนี้มาก การเล่าเรียนครั้งนั้นเป็นการยากลำบาก เรียนเหมือนอาจารย์บอกหนังสือและไม่มีใครเป็นเรื่องจูงใจให้รื่นเริงในการเรียนเหมือนเดี๋ยวนี้” การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในสมัยที่เริ่มมีระบบจะอยู่ในรูปของ “มูลศึกษา” และปรากฏชัดแจ้งในโครงการศึกษาในหมวดที่ 1 โดยจัดลำดับชั้นการศึกษาออกเป็น 4 ลำดับ คือ 1) การเล่าเรียนเบื้องต้น (มูลศึกษา) 2) การเล่าเรียนเบื้องต้น (ประถมศึกษา) 3) การเล่าเรียนเบื้องต้น (มัธยมศึกษา) 4) การเล่าเรียนเบื้องต้น (อุดมศึกษา) การศึกษาปฐมวัยสมัยมีระบบโรงเรียน โครงการศึกษาชาติใน พ.ศ. 2441 ชั้นมูลศึกษา เป็นการศึกษาเบื้องต้นเทียบได้กับปฐมวัยศึกษา การศึกษาปฐมวัยในอดีตที่ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศอังกฤษนั้น เริ่มจากโรงเรียนบูรพท ซึ่งรับเด็กอายุ 7 ปี เพื่อฝึกเด็กให้มีความรู้ในชั้นสูงสำหรับเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป โรงเรียนบูรพทมูลศึกษานี้อาจจะจัดเป็นโรงเรียนต่างหากหรือแทรกอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งต่อมาถือเป็นช่วงที่สำคัญของการศึกษาปฐมวัยเลยก็ว่าได้ คือช่วงของโรงเรียน ก.ข. นโม จัดสอนเกี่ยวกับการเขียน อ่าน คิดคำนวณ ตามวิธีอย่างเก่า สถานที่เรียนให้เรียนตามวัดหรือตามบ้าน ไม่กำหนดอายุผู้เรียน เมื่อผู้เรียน เขียน อ่าน คิดเลขได้แล้ว จะได้เข้าเรียนเบื้องต้นในสถานศึกษาเป็นลำดับขั้นไป ในขณะที่นานาอารยประเทศเกิดขบวนการศึกษาเรื่องเด็กไทยหรือสยามมากขึ้น ได้เกิดปรากฏการณ์สำคัญ ในปี พ.ศ. 2442 คือปรากฏคำว่า “กินเดอกาเตน” (Kindergarten) ครั้งแรกในเอกสารราชการสยาม ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสยุโรปครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2440 ต่อมาในปลายรัชสมัย

⁶⁶ ปาลเลอกัวซ์, ฌอง แบปติสต์; สันต์ ท. โกมลบุตร, แปล., **เล่าเรื่องกรุงสยาม**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (นนทบุรี: ศรีปัญญา, 2552), 84.

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แนวคิดการจัดการปฐมวัยศึกษาก็ได้ถูกนำมาใช้ในโรงเรียนอนุบาล⁶⁷ และทรงกล่าวว่า “การที่ให้หัดขึ้นต้นไม้นั้น คุอยู่ข้างจะให้ชุกชอนอยู่สักหน่อย แต่เมื่อพิจารณาดูประโยชน์ก็แลเห็นได้เป็นหลายอย่าง คือ เป็นการทำให้ร่างกายเส้นสายแข็งแรงที่ฝรั่งเขาเรียกว่า เอกเซอร์ไซส์ หรือยิมเนสติก อย่างหนึ่งเป็นประโยชน์แก่การที่จะทำมาหากินไปภายหน้า คือ เป็นชาวสวน เป็นต้น อย่างหนึ่งเป็นประโยชน์แก่การหนีภัยอันตรายในภายหน้าคือ ไปป่าพบเสือจะได้หนีมัน เป็นต้น อย่างหนึ่งเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าเรียนในภายหน้า” ซึ่งในขณะนั้นถือว่าเป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อประโยชน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยในยุคนั้นหลายประการ ทั้งบทดอกสร้อย สุภาชิต ระบบการแพทย์ในโรงเรียนเด็ก และระเบียบการฝึกสอนเด็กซึ่งน่าจะเทียบได้กับหลักสูตรการสอน โดยประกอบด้วยความรู้ซึ่งครอบคลุมถึงทักษะที่ต้องปฏิบัติได้รวม 10 อย่าง ได้แก่ 1) การอ่านและเขียน 2) การคิดเลข 3) การรักษาอิริยาบถ (จรรยา) 4) การประกอบอาหาร 5) การเย็บผ้า 6) การขึ้นต้นไม้ 7) การว่ายน้ำ 8) การปลูกกระท่อม 9) การปลูกต้นไม้ และ 10) การเลี้ยงสัตว์ ในปี พ.ศ. 2445 ได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงการศึกษา โดยเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีและคณะได้กลับจากการศึกษาดูงานจากญี่ปุ่น และได้รับอิทธิพลจากการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึงก่อน 6 ปีบริบูรณ์ ซึ่งมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น เนื่องจากปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและพัฒนาการทางสมอง ส่งผลให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยของญี่ปุ่นมีคุณภาพและได้รับการยอมรับจากนานาชาติโดยมีนโยบายและมาตรการที่สำคัญมุ่งเน้นให้เด็กเล่นอย่างสนุกสนาน มีการสอนเกี่ยวกับมารยาท การเข้าสังคม การฝึกระเบียบวินัย สอนเด็กให้คำนึงถึงวัยและธรรมชาติของเด็ก เพื่อให้เด็กพัฒนาสติปัญญา ปลูกฝังให้มีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ ช่วยให้มีความเจริญงอกงามทางสังคมและจริยธรรม หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยตามแนวคิดประเทศญี่ปุ่นนั้นได้กำหนดขึ้นตามมาตรฐาน ซึ่งในประเทศไทยระดับการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดให้มีชั้นการศึกษาเบื้องต้นที่เรียกว่าประโยชน์ศึกษา เป็นการจัดชั้นเรียนสอนเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเพื่อเรียนต่อในชั้นประถมศึกษา⁶⁸ และได้มีการนำหลักสูตรตามแนวคิดของประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้ โดยจัดให้มีแผนการสอนที่เหมาะสม จัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างวัยของเด็ก กำหนดระยะเวลาในการสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และมีรายวิชาที่เด็กเรียน 6 วิชา ดังนี้

⁶⁷ กันต์มพัชญ์ อยู่อำไพ, “การศึกษาปฐมวัยไทยและนานาชาติอารยประเทศสมัยรัชกาลที่ 5 (Thailand's Early Childhood Education and Civilized Countries in the World on King Rama V Era: Looking through the Past),” *ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 33, 3 (มิถุนายน - ตุลาคม 2558), 78 - 89.

⁶⁸ เรื่องเดียวกัน, 84.

1) พลานามัย เพื่อกระตุ้นเด็กให้สนใจในการออกกำลังกายแบบต่าง ๆ ให้มีสุขนิสัยและทัศนคติที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตที่สมบูรณ์มั่นคงและมีสุขภาพดี 2) สังคมศึกษา เพื่อช่วยกระตุ้นให้เด็กกระตือรือร้นและสนใจเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อม พัฒนาลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงประสงค์ทั้งในชีวิตส่วนตัวและชีวิตในสังคมของเด็ก 3) ธรรมชาติศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กมีความเข้าใจและคุ้นเคยกับสัตว์ พืช และปรากฏการณ์ธรรมชาติ สนับสนุนให้เด็กหัดสังเกต วิเคราะห์และจัดการกับสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน ให้รู้จักและสนใจตัวเลขต่าง ๆ 4) ภาษา เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง เช่น ฟังนิทานฟังเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจ ส่งเสริมให้เด็กแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สนับสนุนให้เด็กได้อ่านหนังสือที่มีรูปภาพและนิทานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มและจินตนาการของเด็กให้กว้างไกล 5) ดนตรีและจังหวะ เพื่อให้เด็กสนุกสนานกับการฟังดนตรี ส่งเสริมการร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี ให้อิสระในการที่เด็กแสดงออกทั้งความคิด และความรู้สึกทางเสียงเพลง และการแสดงท่าทางอย่างเสรี 6) การวาดภาพและงานฝีมือ เพื่อพัฒนาทางด้านสุนทรียภาพ ช่วยให้เด็กได้มีประสบการณ์ที่สนุกสนานในการแสดงออกทางรูปภาพที่วาดและทำงานฝีมืออย่างอิสระ⁶⁹ ในช่วง พ.ศ. 2454 – พ.ศ. 2470 เป็นยุคเริ่มก่อตั้งของอนุบาลเอกชน ในช่วงนี้กลุ่มมิชชันนารีได้เข้ามาจัดตั้งโรงเรียนในประเทศไทย ทำให้มีการเปิดแผนกอนุบาลขึ้นในโรงเรียนเอกชนหลายแห่ง โรงเรียนที่จัดอย่างมีระบบ ได้แก่ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ซึ่งเป็นโรงเรียนแห่งแรกของประเทศไทย โดยมีมิชชันนารีคณะเพรสไบทีเรียน มิชชันนารีจากสหรัฐอเมริกา เดิมมีชื่อเรียกว่า โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง ตั้งอยู่บริเวณพระราชวังหลัง ขณะนั้นเป็นส่วนหนึ่งของโรงพยาบาลศิริราชเป็นโรงเรียนสตรีประจำ เปิดสอนระดับอนุบาล โดยจัดตามแนวของฟร็อบเบล ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2417 ต่อมาคือโรงเรียนราชินีเป็นโรงเรียนแห่งที่ 2 ที่เปิดแผนกอนุบาล โดยสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานกำเนิดโรงเรียนราชินีเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2447 นับเป็นโรงเรียนแรกที่ตั้งขึ้นโดยคนไทย คือ มจ.หญิงพิจิตรวิภา เทวกุล ดำเนินการสอนทั้งแบบของ ฟร็อบเบลและมอนเตสซอรีจากประเทศญี่ปุ่น และโรงเรียนที่ 3 ได้แก่ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัยเป็นโรงเรียนแรกที่คณะอัครสุลิน ก่อตั้งขึ้นในประเทศไทย โดยคุณแม่มารี เบอ์นาร์ต มังแซล (Marie Bernard Mancel, OSU) ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากมหาธิการินีโรมให้ย้ายจากอินโดนีเซียมาเป็นอธิการที่สยาม เป็นผู้จัดซื้อที่ดินและก่อตั้งโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย เมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2470 โดยเปิดชั้นอนุบาลสอนตามแบบประเทศอังกฤษ และในวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2471 คณะอัครสุลินได้รับใบอนุญาตอย่างเป็นทางการให้เปิดโรงเรียนสำหรับเด็กผู้หญิง

⁶⁹ เรื่องเดียวกัน, 84.

ได้ มีการจัดสร้างอาคารโรงเรียนใหม่ในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ และนักเรียนมาแต่ร์เดอีวิทยาลัย 45 คน แรกจึงเริ่มต้นเข้าเรียนที่โรงเรียนเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2471

พัชรี ผลโยธิน กล่าวว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2480 - 2482 กระทรวงธรรมการได้จัดส่งครูหลายท่านไปศึกษาและดูงานการศึกษาปฐมวัยในประเทศญี่ปุ่น ท่านเหล่านี้ได้กลับมาเป็นผู้นำทางการศึกษาปฐมวัยของไทยในเวลาต่อมา กระทรวงศึกษาธิการได้มีดำริให้กรมฝึกหัดครูเตรียมการเปิดสอนอนุบาลของรัฐ พร้อมทั้งจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลของรัฐขึ้น ความเคลื่อนไหวทางการศึกษาปฐมวัยครั้งสำคัญจึงเกิดขึ้น ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2482 การอนุบาลศึกษาของไทยยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เพราะมีโรงเรียนเอกชนเพียง 2 แห่งที่จัดสอนระดับชั้นอนุบาล คือ โรงเรียนมาแต่ร์เดอีและโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย แต่ก็ยังไม่ได้สอนเต็มรูปแบบ การจัดการศึกษาระดับอนุบาลของมาตามมอนเตสเซอร์รี่ เน้นเพียงการให้เด็กร้องเพลง เล่น และแสดงภาพประกอบตัวอักษรเท่านั้น เมื่อหม่อมเจ้ารัชฎาภิเศก โสณกุล อธิบดีกรมศึกษาธิการ ซึ่งเป็นเพียงกรมเดียวของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงธรรมการ) ในขณะนั้นได้เล็งเห็นว่าการอนุบาล มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กจึงมีนโยบายที่จะตั้งโรงเรียนอนุบาลของรัฐขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2482 กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งกรรมการ 3 คน เพื่อพิจารณาจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลเต็มรูปแบบขึ้น เรียกว่า “กรรมการจัดโครงการโรงเรียนอนุบาล” ประกอบด้วยนายธนาคาร เทพหัสดิน ณ อยุธยา (เคยเรียนการอนุบาลมอนเตสเซอร์รี่ที่ประเทศอิตาลี) ม.ล.มานิจ ชุมสาย และ นางแพทยพิทยภาคย์ (หัวหน้านางพยาบาลศิริราช) โดยจัดตั้งเป็นโรงเรียนอนุบาลรับเด็กอายุสามขวบครึ่งเข้าเรียนแบบมอนเตสเซอร์รี่ คือ ร้องเพลง เล่นนิทาน เน้นเรียนรู้จากการเล่น เช่น ให้สังเกตอักษรกับภาพจับคู่กัน ให้เล่นรูปทรงต่าง ๆ รวมทั้งดูแล อบรม สร้างนิสัยที่ดีให้กับเด็ก ๆ เช่น รักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบ สุขนิสัยในการกินอยู่ การมีเพื่อน ความมีน้ำใจ ฯลฯ เพื่อพัฒนาร่างกายและจิตใจของเด็กไปในแนวทางที่ถูกต้องดีงาม และเพื่อที่จะให้การดำเนินงานด้านอนุบาลศึกษาเป็นไปตามโครงการ กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศรับสมัครสอบคัดเลือกผู้สนใจไปศึกษาและดูงานการอนุบาลศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นเวลา 6 เดือนเพื่อให้มีความรู้ และกลับมาช่วยจัดตั้งโรงเรียนอนุบาล ผู้ที่สอบได้ คือ นางจิตรา ทองแถม ณ อยุธยา (คุณหญิงจิตรา ทองแถม ณ อยุธยา) เมื่อกลับมาจึงจัดเตรียมดำเนินงานโรงเรียนอนุบาลในปี พ.ศ. 2482 ในระหว่างการดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลเมื่อปี พ.ศ. 2482 นั้น กระทรวงศึกษาธิการได้วางแผนจัดเตรียมครูอนุบาลให้กลับมารับราชการในโครงการนี้ จึงประกาศสอบคัดเลือกครูเพื่อไปเรียนวิชาอนุบาลที่ประเทศญี่ปุ่น มีผู้ผ่านการคัดเลือก 4 คน คือ นางสาวสมถวิล สวยสำอาง (สังขทรัพย์) นางสาวเบญจาทูลคะศิริ (คุณหญิงเบญจาทูลคะศิริ) นางสาวสร้อยสวัสดิ์ วรรณโกวิท และ นางสาวเอื้อมทิพย์ เปรมาโยธิน (วินิจฉัยกุล) ซึ่งถือว่าทั้ง 4 คนนี้เป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งในการวางรากฐานการสอนในโรงเรียนอนุบาล ในปี พ.ศ. 2483 ขณะนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้รับเงินบริจาคของนางสาวลออ หลิมแข่งไถ่

จำนวนแปดหมื่นบาท จึงได้นำเงินจำนวนดังกล่าวสร้างตึกอนุบาลขึ้นในบริเวณโรงเรียนการเรือนพระนคร (มหาวิทยาลัยสวนดุสิตในปัจจุบัน) ให้ชื่อตึกหลังนี้ว่า “ตึกละอออุทิศ” (เดิมใช้ละอออุทิศ) ใช้ตึกหลังนี้เป็นโรงเรียนอนุบาล ชื่อว่า โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ สังกัดกองฝึกหัดครูกรมสามัญศึกษา ซึ่งถือว่าเป็น โรงเรียนอนุบาลแห่งแรกของกระทรวงศึกษาธิการ และเปิดทำการสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2483 โดยมีนางจิตรา ทองแถม ณ อยุธยา (คุณหญิงจิตรา ทองแถม ณ อยุธยา) เป็นครูใหญ่คนแรก จุดมุ่งหมายในการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศขึ้นมาเพื่อทดลองและทดสอบว่าประชาชนมีความสนใจ และเข้าใจเรื่องการอนุบาลศึกษาอันเป็นรากฐานการเรียนรู้ของเด็กมากน้อยเพียงใด สำหรับผู้ที่ดำเนินการอนุบาล คือ หม่อมหลวงมานิจ ชุมสาย หัวหน้ากองฝึกหัดครูและนางจิตรา ทองแถม ณ อยุธยา หัวหน้าแผนกโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ ซึ่งท่านมีวิสัยทัศน์ที่ดีมากโดยท่านมองว่าต้องส่งครูไทยไปพัฒนา ท่านดำเนินการเปิดรับนักเรียนฝึกหัดครูที่สำเร็จประกาศนียบัตรประโยคครูประถมมาเข้ารับการอบรมการเป็นครูอนุบาลที่โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศหลักสูตร 1 ปี แผนกฝึกหัดครู โดยเปิดอบรมครูอนุบาลในรายวิชาดังนี้ ได้แก่ 1) วิชาครูอนุบาล 2) จิตวิทยาเด็กเล็กและการปกครอง 3) วิธีสอนแบบมอนเตสซอรี และวิธีใช้เครื่องมือของมอนเตสซอรี 4) วิชาสอนเฉพาะ ภาษาไทย นิทาน เลขคณิต สุขศึกษา สังคมศึกษา ฝึกประสาท เพลงและดนตรี การเต้นและรำตามจังหวะเพลง การทำสวนครัว วาดเขียน ปั่น ตัด ปะ พับ สานกระดาษ 5) การทำอุปกรณ์การสอน และการประดิษฐ์ของจากวัสดุเหลือใช้ 6) การสังเกต ให้ไปสังเกตการจัดและดำเนินงานชั้นอนุบาลโรงเรียนบางแห่ง และ 7) การฝึกสอน ฝึกสอนภาคเช้าในทุกวันตลอดปี โรงเรียนอนุบาลเปิดเป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2484 ในปีต่อมาเนื่องจากโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างรวดเร็ว จากปีแรกที่รับ นักเรียน 30 คน ปรากฏว่าในปีถัดมา พ.ศ. 2484 มีนักเรียน เพิ่มขึ้นเป็น 116 คน ทำให้การอบรมครูอนุบาลต้องรับนักเรียนเพิ่มขึ้น ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการมีโครงการที่จะเปิด โรงเรียนอนุบาลขึ้นเป็นตัวอย่าง ให้ครบทุกจังหวัด จังหวัดละ 1 โรงเรียน ดังนั้นในปี พ.ศ. 2486 จึงได้มีการขยายการฝึกหัดครูอนุบาล โดยให้นางสาวเบญจา ตุงคะศิริ (คุณหญิงเบญจา แสงมลิ) ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากประเทศญี่ปุ่น มารับหน้าที่หัวหน้าแผนกฝึกหัดครูอนุบาลเป็นคนแรก และเป็นผู้มีส่วนสำคัญยิ่งในการวางรากฐานด้านการฝึกหัดครูอนุบาลของประเทศไทย โดยเสนอปรับปรุงหลักสูตรใหม่จากการอบรมครูอนุบาล (พ.ศ. 2484 - 2485) มาเป็นหลักสูตรการอนุบาลศึกษา สำหรับผู้เข้าเรียนในปี พ.ศ. 2486 เป็นต้นไป จึงถือว่าเป็นการจัดการศึกษาสำหรับการฝึกหัดครูอนุบาลเป็นครั้งแรก นอกจากนี้ยังได้ทุ่มเทเวลาให้การพัฒนาการอนุบาลศึกษาจนได้รับการยกย่องจากบุคลากรทุกวงการว่าเป็น “ปรมาจารย์ด้านการอนุบาลศึกษาไทย” ต่อมางานอนุบาลได้เริ่มขยายออกอย่างเป็นวงกว้างตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการโดยในวันที่ 6 ตุลาคม 2485 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนำโดย หม่อมหลวง

ปีน มาลากุล อธิบดีกรมสามัญศึกษา ได้แจ้งการพิจารณาจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลในทุกจังหวัดยกเว้น กระบี่ ตรัง นครจำปาศักดิ์ นครพนม นครราชสีมา นนทบุรี นราธิวาส ปทุมธานี พังงา พิบูลสงคราม พิษณุโลก แม่ฮ่องสอน ยะลา ระนอง ลพบุรี ลานช้าง เลย สตูล พระนคร และธนบุรี โดยให้จัดหา สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับตั้งเป็นโรงเรียนอนุบาล โดยทางกรมสามัญศึกษาในสมัยนั้นได้ใส่แนวทางการเตรียมและจัดสถานที่สำหรับโรงเรียนอนุบาล คำแนะนำในการจัดโรงเรียนอนุบาล ความมุ่งหมาย และวิธีการอบรม ตัวอย่างระเบียบการโรงเรียนอนุบาล ตัวอย่างแผนผังโรงเรียนอนุบาล และคำชี้แจง ในการขอจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลมาด้วย ในปี พ.ศ.2484 วิชาที่ใช้ในการอบรมครู ได้แก่ 1) วิชาอนุบาล 2) จิตวิทยาเด็กเล็ก 3) โรคของเด็ก 4) หลักการสอน 5) วิธีสอนวิชาเฉพาะ 6) การใช้เครื่องมือของฟร็อบเบลและมอนเตสซอรี 7) งานธุรการ 8) เพลง เกม และการแสดงท่าทาง 9) ดนตรี 10) วาดเขียน 11) ปั้น 12) วิธีทำโปสเตอร์ 13) การบำบัดसानปะกระดาษ 14) การทำอุปกรณ์ และประดิษฐ์ของ ด้วยเศษวัสดุ 15) การสังเกต 16) การสอนในที่ประชุม 17) การเล่านิทานและวรรณคดีเด็ก 18) การฝึกสอน มีกำหนดเวลา 3 เดือน ในปีแรกเริ่มจัดเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูอนุบาลขึ้น ในรุ่นนั้นได้มีการจัดเตรียมอาจารย์ที่มีความชำนาญมาสอน ได้แก่ หัวหน้ากองฝึกหัดครู หัวหน้าแผนกในกรมสามัญศึกษา นายแพทย์อรุณ เนตรศิริ ที่เข้ามาสอนโรคเด็ก มีการจัดทำโรงงานทำเครื่องเล่น โดยทางการได้บรรจุครูช่างไม้ 5 คน ได้ทำเครื่องเล่นใช้ในโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ และส่งไปยังโรงเรียนอนุบาลต่างจังหวัดด้วย ในปี พ.ศ. 2486 นั้นสงครามโลกครั้งที่สองยังไม่สิ้นสุด มีการทิ้งระเบิดในกรุงเทพฯ หลายครั้งและใกล้กับบริเวณโรงเรียน แผนกฝึกหัดครูอนุบาลจึงได้ย้ายไปดำเนินงานที่โรงเรียนสตรีวัดดุรณา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2487 นางสาวเบญจา ตุงคะศิริ (คุณหญิงเบญจา แสงมลิ) หัวหน้าแผนกฝึกหัดครูอนุบาล ได้รับคำสั่งให้ไปเปิดโรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์ มีกำหนด 4 เดือน โดยโรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์ เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2487 ตั้งอยู่ถนนเกษมราษฎร์ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้สถานที่โรงเรียนสตรีประจำจังหวัด โดยคุณหญิงเบญจา แสงมลิ เป็นผู้ก่อตั้ง และมอบให้นางประยงค์ สงวนสิน รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่ สังกัดกรมสามัญกระทรวงศึกษาธิการ เป็นที่ราชพัสดุมีเนื้อที่ 7 ไร่ 2 งาน จำนวนนักเรียนเข้าเรียน 30 คน นักการภารโรง 1 คน แม่ครัว 1 คน โดยในประวัติของโรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์ได้มีคำกล่าวของนางสาวเบญจา ตุงคะศิริ (คุณหญิงเบญจา แสงมลิ) ไว้ว่า “โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์เปิดทันตามกำหนดแต่ทางการส่งครูมาไม่ทันเวลา ฉันทจึงเป็นทั้งครูใหญ่ ครูประจำชั้นและภารโรงเอง ฉันทมีครูช่างไม้เป็นผู้ช่วย ฉันทสนุกอย่างยิ่งในการบริหารงานและก่อสร้างโรงเรียน ฉันทได้มีโอกาสใช้ความคิดสร้างสรรค์พร้อมทั้งความรู้ที่เล่าเรียนมาอย่างเต็มที่ การทำงานก็ทำอย่างอิสระ เนื่องจากเป็นเวลาสงคราม การติดต่อกับกระทรวงศึกษาธิการก็รวดเร็วไม่ได้ จึงได้รับอำนาจเต็มในการปฏิบัติงาน โรงเรียนอนุบาลใช้บ้านพักศึกษาธิการเก่ามาดัดแปลงเป็นอาคารเรียน ซึ่งวันแรกที่เปิดโรงเรียนอนุบาล

เพชรบูรณ์ไม่มีผู้ใดมาเปิด ประชาชน และเด็กเป็นผู้เปิด ต่อมาไม่ช้ากองฝึกหัดครูได้ส่งครูอนุบาลซึ่งเป็นลูกศิษย์ที่ฉันทบรมรุ่นแรกมา เขาเอาน้องสาวมาเป็นเพื่อนคนหนึ่ง โรงเรียนของเราทั้งอนุบาลและการเรียนจึงมีแต่สาวโสดหน้าตาดีทั้งนั้น ทุกคนมีอารมณ์สนุก เราอยู่กันอย่างพี่น้อง เราช่วยกันตกแต่งโรงเรียน ทำถนน ปลูกต้นไม้ โรงเรียนของเราจึงมีประชาชน ชำราชากรมาเยี่ยมเยียนเสมอ โชคดีอย่างยิ่งที่ฉันทได้มาทำงานที่เพชรบูรณ์ ที่ฉันทได้รู้จักกับราชการทุกหน่วยเพราะทุกกรมกองก็รีบอพยพมาสร้างอาคารชั่วคราวไว้ เราทุกคนเห็นใจกันเต็มที่ไม่ว่าทหาร ตำรวจ หรือพลเรือน เมื่อทุกอย่างเรียบร้อยจึงได้รับคำสั่งให้กลับกรุงเทพฯ ระหว่างนั้นอาคารของแผนกฝึกหัดครูอนุบาลที่กรุงเทพฯ ได้ถูกระเบิดทำลายหมด” ในเดือนสิงหาคม 2487 นางสาวเบญจมา ตุงคะศิริ (คุณหญิงเบญจมา แสงมลิ) ได้เดินทางจากจังหวัดเพชรบูรณ์มายังกรุงเทพฯ ในเดือนกันยายน 2487 จึงได้เปิดอบรมครูอนุบาล จำนวน 15 คน โดยอาศัยห้องเรียนของโรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร โดยในการอบรมครั้งนี้ ม.ล.มานิจ ชุมสาย หัวหน้ากองฝึกหัดครูได้ร่วมสอนด้วย โดยใช้หลักสูตร พ.ศ. 2486 ต่อมาปี พ.ศ. 2488 ซึ่งเป็นช่วงเวลาสงครามโลกครั้งที่ 2 นักเรียน ฝึกหัดครูอนุบาลต้องอพยพไปเรียนที่โรงเรียนดัดดรุณี จังหวัดฉะเชิงเทรา ส่วนโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศได้ปิดการเรียนชั่วคราว และในปีพ.ศ. 2490 แผนกฝึกหัดครูอนุบาล ได้มาเปิดทำการสอนที่หลังกระทรวงศึกษาธิการ (ครุสภาในปัจจุบัน) ต่อมานางสาวสมถวิล สวีสว่าง ได้ลาออก (13 ตุลาคม พ.ศ. 2490) นางสาวเบญจมา ตุงคะศิริ จึงได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศอีกตำแหน่งหนึ่ง และได้ย้ายการฝึกหัดครูอนุบาลกลับมาอยู่ที่เดิมในโรงเรียนการเรือน ในปี พ.ศ. 2489 นางสาวเบญจมา ตุงคะศิริ (คุณหญิงเบญจมา แสงมลิ) หัวหน้าแผนกฝึกหัดครูอนุบาล ได้รับคำสั่งให้ไปเป็นครูใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูพิษณุโลก พ.ศ. 2490 นางเอื้อนทิพย์ เปรมโยธิน ได้รับตำแหน่งให้เป็นหัวหน้าแผนกฝึกหัดครูอนุบาล โดยย้ายจากโรงเรียนฝึกหัดครูประถมพระนคร มาใช้อาคารเรียนวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนการเรือนพระนคร (วิทยาลัยครูสวนดุสิต) วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2490 นางสาวเบญจมา ตุงคะศิริ (คุณหญิงเบญจมา แสงมลิ) ได้รับคำสั่งให้รับราชการในตำแหน่งหัวหน้าแผนกโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ เนื่องจากนางสมถวิล สว่าง ทรัพย์ หัวหน้าแผนกโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศได้ลาออก และรับงานในหน้าที่หัวหน้าแผนกฝึกหัดครูอนุบาลแทนนางเอื้อนทิพย์ เปรมโยธิน พ.ศ. 2491 นางสาวสวัสดิ วรรณโกวิท ได้ทำหน้าที่หัวหน้าแผนกฝึกหัดครูอนุบาล โดยใช้หลักสูตรปี พ.ศ.2486 โดยในช่วงปีพ.ศ. 2504 โรงเรียนการเรือนพระนคร ได้พัฒนาเป็นวิทยาลัยครูสวนดุสิต สังกัดกรมการฝึกหัดครู ส่วนโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศอยู่ในความดูแลของกรมการฝึกหัดครู ในช่วงปี พ.ศ. 2507 หม่อมหลวงดุขฎี บริพัตร ณ อยุธยาได้นำเทคนิคการเรียนการสอน ความรู้และประสบการณ์จากประเทศอิสราเอล มาใช้และถ่ายทอดในกระบวนการศึกษา บนพื้นฐานความเชื่อของประเทศอิสราเอลว่า เด็กควรได้รับการศึกษาให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อว่าเด็กทุกคนจะได้รับโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพของตนให้สูงที่สุด มุ่งเน้นที่การเตรียมเด็กให้เป็น

สมาชิกที่มีความรับผิดชอบในสังคมประชาธิปไตย เพื่อส่งเสริมศักยภาพเด็กปฐมวัยประเทศไทยมีการกำหนดระดับปฐมวัย โดยเริ่มตั้งแต่อายุ 0 - 6 ขวบเน้นการพัฒนาของเด็กภายใต้บริบทของสังคม เป็นการวางรากฐานเพื่อให้เด็กเจริญเติบโตต่อไป ขณะนั้นประเทศไทยเพิ่งจะมีการยอมรับและเปิดให้มีการเรียนการสอนระดับปฐมวัยอย่างจริงจัง ปรัชญาการศึกษาของไทยคือ เน้นเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา แต่ในด้านการฝึกของเอกชนจะเน้นผู้ปกครองเป็นหลัก เรื่องของการอ่านออกเขียนได้ ในช่วงปี พ.ศ. 2510 การอบรมผู้ดำเนินงานและผู้ปฏิบัติงานเด็กเล็กก่อนวัยบังคับเรียนทุกประเภทได้เริ่มต้นขึ้น กรมการฝึกหัดครูได้เริ่มโครงการอบรมเด็กก่อนเกณฑ์บังคับเรียนโดยทดลองจัดชั้นเรียนสำหรับเด็กอายุ 5 - 6 ปีขึ้น ในชนบทที่ยากจน เนื่องจากเห็นว่าเด็กในชนบทขาดประสบการณ์ที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางปัญญาเช่นเด็กในเมืองจึงทำให้การเล่าเรียนไม่ประสบผลดีเท่าที่ควร โดยมอบหมายให้โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ วิทยาลัยครูสวนดุสิตเป็นผู้ดำเนินการอบรมครูอาจารย์ของสถานศึกษาฝึกหัดครูในโครงการ ในปีเดียวกันนี้โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศได้ร่วมมือกับกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยจัดการอบรมพิเศษให้แก่สตรีที่กรมพัฒนาชุมชน โดยคัดเลือกมาจากชนบท ส่งเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กและเตรียมเด็กให้มีประสบการณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งจะเข้าเรียนอย่างมีประสิทธิภาพตามโครงการพัฒนาเด็กก่อนเข้าเรียนของกรมพัฒนาชุมชน นอกจากนั้นกรมอนามัยได้ส่งนักโภชนาการเข้ามารับการอบรมพิเศษที่โรงเรียนละอออุทิศเพื่อไปดำเนินงานด้านโภชนาการที่ศูนย์เด็กของกรมอนามัย โดยรับเลี้ยงเด็กอายุระหว่าง 2 ขวบครึ่ง ถึง 6 ปี ในปี พ.ศ. 2518 คุณหญิงเบญจา แสงมลิ เกษียณอายุราชการกรมการฝึกหัดครูจึงได้แต่งตั้ง อาจารย์เครือวัลย์ ขจรพันธุ์ ดำรงตำแหน่งแทน ระยะนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงบริหารงานในวิทยาลัยครู รวมทั้งโครงสร้างของวิทยาลัยครูให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. วิทยาลัยครู (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2518 โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ” เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของงานและสภาพความเป็นจริง จึงได้มีการรวมโรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ กับการฝึกหัดครูอนุบาลเข้าด้วยกันเป็นภาควิชาการอนุบาลศึกษา สังกัดคณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต โดยอาจารย์เครือวัลย์ ขจรพันธุ์ ได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์ อีกตำแหน่งหนึ่งด้วย และมีการแยกอาจารย์ที่สอนเด็กพิเศษออกไปเป็นภาควิชาการศึกษาพิเศษ อาจารย์เครือวัลย์ ขจรพันธุ์ ถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็งในเดือนมกราคม พ.ศ. 2524 และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมใจ ทิพย์ชัยเมธา ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาการอนุบาลศึกษาที่กำกับดูแลทั้งฝ่ายฝึกหัดครู และโรงเรียนสาธิต การพัฒนาระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศในช่วงนี้จะมุ่งเน้นการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้อง กับการพัฒนาของเด็ก เป็น 3 ระยะ คือระยะปฐมนิเทศ ระยะเสริมประสบการณ์ และระยะขยายประสบการณ์และการจัดกิจกรรม 2 รูปแบบ คือ การจัดกิจกรรมเสรี และกิจกรรมกลุ่มนอกจากนี้ยังได้มีการจัดโครงการเรียนร่วม ระหว่างเด็กปกติ กับเด็กที่มี

ความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disability L.D.) ซึ่งประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ในระดับอนุบาล และถือว่าเป็นแบบอย่างของการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กพิเศษในโรงเรียน นอกจากนี้ในปีนั้นเริ่มมีการปรับเปลี่ยนโดยให้ครูอนุบาลโรงเรียนอนุบาลสามเสน นำปากกา ดินสอ ออกจากห้องเรียนทั้งหมด ซึ่งตอนนั้นครูของโรงเรียนอนุบาลสามเสนส่วนใหญ่จบมาในสายของการสอนอนุบาล โดยเริ่มจากการรวมความคิด การพูดคุย การอธิบายเพื่อสร้างความเข้าใจ ซึ่งในตอนนั้นผู้ปกครองหลายท่านก็มีความกังวลที่ทราบว่าจะมีการเลิกใช้หนังสือในการเรียน ซึ่งพอลามแบบสอบถามจะพบว่าผู้ปกครองในระดับชั้นอนุบาลถึง ป. 2 มีความกังวลค่อนข้างมากในการเปลี่ยนแปลง แต่พอถึง ป. 3 เริ่มเห็นการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างจากพี่ที่ผ่าน ๆ มา และพอถึง ป. 4 มีความกล้า และมีความคิดอ่านที่ดี ซึ่งมาจากความเชื่อมั่นในการพัฒนาการศึกษา เพราะในช่วงที่ไปเรียนที่อิสราเอลนั้น อาจารย์สอนว่า ถ้าต้องการให้พลเมืองเป็นอย่างไร ต้องปูพื้นฐานตั้งแต่วัยอนุบาล ถ้ารอถึงระดับประถมก็สายเสียแล้ว จะเห็นได้ชัดว่าพลเมืองของประเทศอิสราเอลนั้นมีระเบียบมาก คนมีคุณภาพ เพราะเค้าให้ความสำคัญกับช่วงปีทองก่อน 6 ขวบนั่นเอง ในช่วงปี พ.ศ. 2520 - 2525 เป็นช่วงที่เริ่มส่งผลกระทบต่อวงการอนุบาลบ้าง เริ่มมีเสียงคัดค้าน เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัยบางคนบอกว่า อาจารย์รำลึกแล้วเด็กเขียนหนังสือได้ซึ่งที่จริงไม่ใช่เช่นนั้น อาจารย์รำลึกแล้วมีความเห็นว่าถ้าเขาเรียนได้โดยครูไม่ยึดเยียดเราไม่กลัว ที่เรากลัวก็คือกลัวครูยึดเยียดการเรียนเขียนอ่าน เพราะครูของเรายังมีประสบการณ์เดิมติดสอนหนังสือ เพราะมันง่ายดี มีหลายคนกล่าวว่าโรงเรียนอนุบาลสามเสนเป็นต้นแบบของการศึกษาปฐมวัยจากแนวคิดของประเทศอิสราเอล แต่ที่จริงแล้วตอนที่อาจารย์เรียนที่อิสราเอล อาจารย์ไม่ได้ยึดทฤษฎีของใคร ทั้งเพียเจต์ (Jean Piaget) มอนเตสซอริ (Montessori) ฯลฯ แต่จะสอนโดยบูรณาการ คือว่าเด็กของเราต้องการอะไรมากที่สุด แต่โรงเรียนอนุบาลสามเสนไม่ใช่ผลผลิตของอิสราเอล เราเปิดกว้างรับแนวคิดต่าง ๆ อย่างเช่นแนวคิด Whole Language นั้นเราก็รับมาพิจารณาดูว่าจะประสมประสานให้เหมาะสมได้หรือไม่ ใน พ.ศ. 2523 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศตั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยโอนโรงเรียนระดับอนุบาลและประถมจากกรมสามัญศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาอยู่ในสังกัด ซึ่งมีการปฏิบัติงานคือจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา อันเป็นการศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายจากรัฐให้จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาให้แก่เด็กวัยก่อนเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับกลุ่มอายุ 4 - 6 ปี และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอีกส่วนหนึ่งด้วยการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในระยะแรก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จัดตามนโยบายของรัฐที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมติคณะรัฐมนตรี โดยจัดทำเป็นโครงการ ได้แก่ โครงการส่งเสริมการศึกษาในท้องถิ่นที่ใช้ภาษาอื่นมากกว่าภาษาไทย โครงการเปิดขยายชั้นเด็กเล็กใน

พื้นที่ที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ โครงการจัดชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการวิจัยพัฒนา การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การดำเนินงานในระยณะนี้เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นตัวอย่างและ เพื่อการศึกษาวิจัย ผลของการดำเนินงานพบว่า เด็กวัย 4 – 6 ปี มีวุฒิภาวะสูงขึ้น มีความสามารถในการ เรียนรู้ และมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2529 คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ กระทรวงศึกษาธิการดำเนินงานโครงการอนุบาลชนบท สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ จึงได้ดำเนินการเปิดชั้นอนุบาลชนบท เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 เป็นต้นมา และได้มีการ ประกาศใช้พระราชบัญญัติคณะกรรมการการศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมการจัด การศึกษาในระดับอนุบาลด้วย นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการจัดอนุบาล 3 ขวบ เพื่อเป็นการทดลอง ใน 5 ภูมิภาค คือ โรงเรียนอนุบาลสามเสน โรงเรียนอนุบาลนครนายก โรงเรียนอนุบาลแพร่ โรงเรียน อนุบาลสุรินทร์ และโรงเรียนอนุบาลชุมพร ซึ่งได้ดำเนินการต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน⁷⁰ ในปี พ.ศ. 2536 คณะทำงานฝ่ายการศึกษามูลนิธิชมรมไทย - อิสราเอล ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระรัตนราชสุตา สยามบรมราชกุมารี ฯ ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย จึงได้ศึกษา องค์ความรู้เบื้องต้นเนื่องจกเห็นความสามารถทางภาษาของเด็กที่เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนอนุบาลของ ไทย โดยการสอนภาษาอย่างธรรมชาติแบบองค์รวมนั้น เริ่มจากครูต้องเข้าใจจุดเน้นของการเรียนรู้ ภาษาแนวธรรมชาติ คือต้องเข้าใจพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถทาง ภาษา 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งมีกระบวนการคิดเป็นแกนสำคัญ เพราะ การใช้ภาษาของเด็กในรูปแบบต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มาจากความคิดทั้งสิ้น การเรียนรู้ภาษาแบบ ธรรมชาติเป็นนวัตกรรมที่มีส่วนช่วยในการฝึกฝนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าสู่อการศึกษามีคุณค่า และมีความหมาย ก่อให้เกิดปัญญากับผู้เรียนในบริบทของสังคมหรือตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น นั้น ๆ แม้ว่าองค์ความรู้ และที่มาของนวัตกรรมนี้ จะเริ่มจากต่างประเทศในปี 2540 กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเห็นว่าการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาควรประกาศใช้เป็น หลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน กรม วิชาการจึงได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแล้วนำผลที่ได้จากการสัมมนามาปรับปรุงแนวทางการจัดประสบการณ์ระดับ ก่อนประถมศึกษาและประกาศใช้เป็นหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 โดยกำหนดให้มี การจัดการศึกษา และส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูเด็กบนพื้นฐานที่สนองความต้องการของเด็กแรกเกิด ถึง 6 ปี ที่ต้องการความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจและความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนา

⁷⁰ เรื่องเดียวกัน, 64.

ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างสมดุลต่อเนื่องไปพร้อมกันทุกด้าน ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้จะเป็นประสบการณ์ตรงที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ ทั้งนี้เป็นไปเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความสุขกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่าง บ้าน สถานศึกษา และชุมชน เพื่อพัฒนาให้เด็กได้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าต่อไป โดยแบ่งออกเป็น 3 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรก่อนประถมศึกษา แรกเกิด - 1 ปี ซึ่งมีหลักการสำคัญคือ เด็กแรกเกิด - 1 ปี มีความต้องการและมีลักษณะที่ต้องให้การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเป็นพิเศษ เพื่อปกป้องประคับประคองให้อยู่รอดปลอดภัย มีพัฒนาการสมวัยทุกด้าน 2) หลักสูตรก่อนประถมศึกษา อายุ 1 - 3 ปี ซึ่งมีหลักการสำคัญคือ เป็นการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอายุ 1 - 3 ปี ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ โดยจัดในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กรอบด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถตามลำดับขั้นของพัฒนาการต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์ เต็มตามศักยภาพ โดยประสานความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง 3) หลักสูตรก่อนประถมศึกษา อายุ 3 - 6 ปี ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อมาจึงเกิดเป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่มีจุดหมายมุ่งพัฒนาเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลนอกจากนั้นในหลักสูตรเล่มนี้ยังกล่าวถึงปรัชญาการศึกษาปฐมวัยไว้ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม สำหรับหลักสูตรนี้มีหลักการอยู่ 5 ข้อ ได้แก่ 1) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท 2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย 3) พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถ รวงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข และ 5) ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก นอกจากนี้ หลักสูตรนี้ยังมีการกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 12 ข้อ ดังนี้ 1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี 2) กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและ

ประสานสัมพันธ์กัน 3) มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข 4) มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม 5) ซึ้นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย 6) ช่วยเหลือตนเองให้เหมาะสมกับวัย 7) รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย 8) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 9) ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย 10) มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย 11) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ 12) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ยังมีการกำหนดการจัดเวลาเรียนโดยใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก 1 - 3 ปีการศึกษา โดยประมาณทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมถึงมีการกำหนดสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ หรือเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ โดยแบ่งได้ดังนี้ 1) เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่าง หน้าตา รู้จักอวัยวะต่าง ๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด ปลอดภัย การรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ เรียนรู้ที่จะเล่นและ ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองคนเดียว หรือกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนรู้ที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และแสดงมารยาทที่ดี 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรได้มีโอกาสรู้จักและรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือมีโอกาสใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน 3) ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรจะได้เรียนรู้สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็กตามธรรมชาติ เช่น ฤดูกาล กลางวัน กลางคืน ฯลฯ 4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรจะได้รู้จักสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ผิวสัมผัสของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ และการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน รวมถึงในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ยังมีการกำหนดการประเมินพัฒนาการที่ชัดเจน คือ 1) ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้าน และนำผลมาพัฒนาเด็ก 2) ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี 3) สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน 4) ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกเป็นหลักฐาน 5) ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ไม่ควรใช้แบบทดสอบ สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 - 5 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ ซึ่งหลักสูตรนี้ได้ถูกนำไปเป็นแนวทางในการจัด

ประสบการณ์มาเป็นระยะเวลายาวนานถึงปี พ.ศ. 2560 ที่มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้มีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกันโดยในปัจจุบันได้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งในหลักสูตรได้ระบุในบทนำไว้ว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เพื่อให้สถานศึกษาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดนำหลักสูตรฉบับนี้ไปใช้ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงได้ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง พบว่า 2546 มีจุดดีหลายประการ เช่น เป็นหลักสูตรที่มีความเป็นเอกภาพ ยืดหยุ่น มีความเป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย สถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทความต้องการของตนเอง และหลักสูตรใช้ได้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาที่มีอยู่รอบด้านและความไม่ชัดเจนของการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาความไม่ชัดเจนของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างพัฒนาการเด็กปฐมวัย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ ปัญหาการประเมินพัฒนาการในสภาพจริง ปัญหาความเชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมถึงปัญหาคุณภาพเด็กที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมไม่เป็นไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน เพื่อพัฒนาไปสู่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย และแผนแม่บทกฎหมายต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพเด็กและกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม การจัดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ หากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติ ชุมชน และครอบครัว เห็นคุณค่าของการศึกษาปฐมวัยมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อสิทธิที่เด็กทุกคนจะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานนั้นจำเป็นต้องมีการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ลงสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป เมื่อศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่ใช้ในปัจจุบันจะพบว่า

มีการกำหนดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยชัดเจน “การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อ ธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบท สังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของ ทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” และมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนไว้ว่า “หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก”

นอกจากนั้นในหลักสูตรยังมีการกำหนดหลักการสำคัญ คือเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน 2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย 3) ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข 5) สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในหลักสูตรนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี จัดขึ้นสำหรับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล มีจุดหมายในการพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้ (1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพดี (2) สุขภาพจิตดีและมีความสุข (3) มีทักษะชีวิตและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (4) มีทักษะการใช้

ภาษาสื่อสาร และสนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี แบ่งการอบรมเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็กออกเป็น 2 ช่วงอายุ ประกอบด้วย ช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี เป็นแนวปฏิบัติกรอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันโดยพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู และช่วงอายุ 2 - 3 ปี เป็นแนวปฏิบัติกรอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้โดยพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู

2) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยมีจุดหมายคือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งเด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้ 1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี 2) สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม 3) มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 4) มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย โดยมีการกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
 - มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
 - มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
 - มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
3. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
 - มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ
 - มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10	มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
มาตรฐานที่ 11	มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
มาตรฐานที่ 12	มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหา ความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

นอกจากนี้ยังมีการกำหนดการจัดเวลาเรียนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก 1 - 3 ปีการศึกษาโดยประมาณ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจะขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 180 วันต่อ 1 ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า 5 ชั่วโมง โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่าง ๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรมจริยธรรม 2) เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัวสถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ 3) ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงแและพลังงานในชีวิตประจำวันที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ 4) สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เวลา เงิน

ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม ในหลักสูตรเล่มนี้ยังมีกรกล่าวถึงการประเมินพัฒนาการเป็นการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณา ปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลักดังนี้ 1) วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ 2) ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน 3) ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี 4) ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ 5) สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรมการเล่นกับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ โดยในปัจจุบันนี้ยึดพัฒนาการการเล่นอย่างมีความหมาย และการพักผ่อนอย่างเพียงพอ โรงเรียนนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาปรับใช้แต่สอดแทรกแนวคิดสมัยใหม่และหลักสูตรศึกษามาสอดแทรก เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนตนเอง เป็นการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีการกำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่นวัย 3 - 4 ปี มีความสนใจประมาณ 8 - 12 นาที วัย 4 - 5 ปี มีความสนใจประมาณ 12 - 15 นาที วัย 5 - 6 ปี มีความสนใจประมาณ 15 - 20 นาที สำหรับการเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชนที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้ 1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี 2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสาน

สัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทตามมือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ 3) การพัฒนา อารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่อง 4) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตร ประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน ระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวัง อันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ 5) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้ เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความคิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุย กับเด็ก ศึกษาสถานศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและ สร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล 6) การพัฒนาภาษา เป็นการ พัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมี ประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายใน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัย รักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัด กิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ 7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงาม ของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้างจะ เห็นได้ว่าช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียนรู้ของมนุษย์คือ แรกเกิดถึง 7 ปี หากส่งเสริมภายหลังจากวัยนี้ถือว่าสายเสียแล้ว เพราะการพัฒนาสมองของมนุษย์ในช่วงวัยนี้สามารถพัฒนาไปถึง 70 % ควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ดูแลด้านสุขนิสัยและโภชนาการเหมาะสม เด็กจึงจะพัฒนาศักยภาพ สมองของเขาได้อย่างเต็มความสามารถ สมองของเด็กเรียนรู้มากกว่าสมองของผู้ใหญ่เป็นพันเท่า

เด็กเรียนรู้ทุกอย่างที่เข้ามาปะทะ สิ่ง que เข้ามาปะทะล้วนเป็นข้อมูลเข้าไปกระตุ้นสมองเด็กทำให้เซลล์ต่าง ๆ เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเส้นใยสมองและจุดเชื่อมต่อต่าง ๆ อย่างมากมาย ซึ่งจะทำให้เด็กเข้าใจและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สมองจะทำหน้าที่นี้ไปจนถึงอายุ 10 ปี จากนั้นสมองจะเริ่มจัดข้อมูลที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวันทิ้งไปเพื่อให้ส่วนที่เหลือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เด็กปฐมวัย เด็กปกติ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษต้องได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตั้งแต่ในครรภ์ มารดา จนถึงอายุ 6 ปี เด็กได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านคือ พัฒนาการทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรมจริยธรรม เรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญา เน้นสิทธิเด็กเพื่อให้เด็กได้รับการดูแลช่วยเหลือ ได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งกายและจิตใจ ส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ พ่อแม่และครอบครัวมีส่วนร่วมดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลจากสถานรับเลี้ยงเด็ก โดยผู้ทำหน้าที่ดูแลเด็กจะต้องมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย ส่วนเด็กอายุ 3 - 5 ปีที่ได้รับการพัฒนาจากสถานศึกษา/ ศูนย์พัฒนาเด็ก กำหนดให้ผู้ทำหน้าที่ดูแลและให้การศึกษาแก่เด็กต้องมีความเป็นมืออาชีพและมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย เด็กดำเนินชีวิตในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ ได้รับบริการที่มีคุณภาพด้านสุขภาพทางกายและจิตใจอย่างสม่ำเสมอ ได้รับการแก้ปัญหาข้อบกพร่องอย่างถูกต้องและทันต่อสถานการณ์ นอกจากนี้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมได้รับความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการอบรมดูแล จัดประสบการณ์และจัดสภาพแวดล้อมในเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ โดยสามารถเข้าถึงความรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร โปสเตอร์ แผ่นพับ รายการวิทยุโทรทัศน์ Website โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการให้การศึกษาแก่พ่อแม่และผู้ปกครองในรูปแบบการประชุมกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก กิจกรรมสัมพันธ์บ้านกับโรงเรียน แผ่นพับและจัดกิจกรรมแนวความรู้ทางการศึกษาปฐมวัยแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมประเมินผลพัฒนาการเด็ก ผู้ปกครองชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตร เช่นเดียวกับสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย สำหรับประเทศไทยที่เริ่มเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กมาตั้งแต่สมัยเริ่มยุครัตนโกสินทร์ได้มีความพยายามในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการดูแลเด็กในวัยปฐมศึกษามาโดยตลอด แม้ในยามสงครามก็มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งการคัดเลือกตัวแทนส่งไปดูงานที่ประเทศต่าง ๆ และนำเอาแนวคิด ปรัชญาทางการศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยกลับมาปรับใช้กับประเทศของเรา มีการริเริ่มสร้างโรงเรียน อาคารเรียน สร้างโรงเรียนฝึกหัดครูเพื่อขยายและส่งต่อความรู้รวมทั้งแนวคิดในการดูแลเด็กปฐมวัยไปทั่วประเทศ ถือกำเนิดเป็นกรมการฝึกหัดครูที่เป็นสถาบันผลิตครูปฐมวัยแห่งแรกของไทย ซึ่งเป็นต้นแบบของการจัดการอนุบาลที่รับเอาแนวคิดและแบบอย่างของโฟรเบล (Froebel) และมอนเตสซอรี (Montessori) มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบท

ของประเทศไทย⁷¹ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยสวนดุสิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ยังคงดำเนินการสอนผลิตครูปฐมวัยแต่เปิดเป็นหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 5 ปี นอกจากนั้นยังทำหน้าที่ให้บริการฝึกอบรมบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย สำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร เป็นต้น ในปัจจุบันประเทศไทยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่เน้นว่าผู้เรียนควรเข้าใจและตระหนักในตนเอง (Self - Realization) ในการที่คนเราจะดำเนินชีวิตต่อไปได้นั้นจะต้องรู้เสียก่อนว่าตนเองมีความสนใจอะไรหรือตนเองมีปัญหาอะไร ความสนใจและปัญหานี้เองที่ใช้เป็นหลักยึดในการจัดการศึกษา ซึ่งการที่เด็กจะพัฒนาได้นั้นต้องเกิดจากการพยายามแก้ปัญหาและสนองความสนใจของตนเอง ลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนแบบเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ทำให้เกิดวิธีการเรียนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving) หรือเรียนด้วยการปฏิบัติ (Learning by Doing) ซึ่งเขาได้ทดลองให้เด็กเรียนรู้จากการกระทำในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เด็กได้รับอิสระในการริเริ่มความคิดและลงมือทำตามที่คิด ซึ่งเป็นแนวคิดที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวางในการจัดการเรียนการสอน ทำให้เกิดความเชื่อว่า การศึกษาคือชีวิต (Education is Life) ซึ่งวิธีการในการจัดหลักสูตรเช่นนี้เรียกว่า “ยึดประสบการณ์เป็นศูนย์กลาง” หรือ “ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง”⁷²

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยกับพัฒนาการการศึกษาปฐมวัย

แนวทางในการจัดการศึกษาแต่ละรูปแบบย่อมมีหลักคิด หรือเป้าหมายตามความต้องการของแต่ละชนชาติว่าต้องการสร้างประชากรของตนเองให้มีศักยภาพอย่างไร แต่สำหรับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยล้วนมีจุดเน้นคล้ายคลึงกัน คือต้องการพัฒนาสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็ก ส่งผลให้การจัดการศึกษาปฐมวัยจึงมีแนวคิดพื้นฐานในการสร้างประสบการณ์ชีวิต เสริมสร้างทั้งทางร่างกายและสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน แม้ว่าแต่ละประเทศจะมีวิธีปฏิบัติที่อาจจะเหมือนกันหรือต่างกันแต่การจัดการศึกษาทุกรูปแบบล้วนมีหลักคิด หรือปรัชญาเบื้องต้นที่เป็นเสมือนพื้นฐานในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

⁷¹ เบญจมา แสงมะลิ, ประวัติการฝึกหัดครูอนุบาลในประเทศไทย ((กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาพระสมุห์, 2516), 22.

⁷² กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2560), 13.

การเรียนรู้จากการเล่น (Play Based Learning)

การเรียนรู้จากการเล่นถือเป็นหนึ่งในแนวคิดสำคัญสำหรับการศึกษาปฐมวัย งานวิจัยหลายชิ้นให้ข้อสรุปตรงกันว่าช่วงปฐมวัย คือ ช่วงอายุ 0 - 6 ขวบ หรือก่อนที่จะเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 สิ่งสำคัญคือ “จินตนาการ” หรือ “ความคิดสร้างสรรค์” ซึ่งเด็กในวัยนี้เป็นช่วงวัยที่เหมาะสมสำหรับการปลูกฝังการมีจิตสาธารณะ สามารถปลูกฝังให้เป็นคนดีหรือไม่ดีได้ เราเรียกวัยนี้ว่า “Golden Age” เป็นวัยทอง แนวคิดการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กวัยนี้ของประเทศญี่ปุ่นถือเป็นแนวคิดสำคัญที่ประเทศไทยได้รับอิทธิพลและมาปรับใช้ จากการสัมภาษณ์ รศ.ดร.พัชรี ผลโยธิน นักวิชาการศึกษา และอาจารย์พิเศษสาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เกี่ยวกับการปรับการจัดการศึกษาปฐมวัย กล่าวว่า ตอนที่เรียนทางด้านอนุบาลอาจารย์จะเน้นการสอนในเรื่องของการเล่นและศิลปะ โดยมีเป้าหมายว่าเราจะสอนเด็กอย่างไรเพื่อยึดการเรียนรู้จากการเล่นเป็นสำคัญ อาจารย์ที่สอนวิทยาลัยครูสวนดุสิตส่วนใหญ่ก็จบการศึกษามาจากประเทศญี่ปุ่น เช่น อาจารย์สังต์ วนาลี ที่เน้นการสอนแบบยึดการเล่นเป็นสำคัญเช่นกัน จากประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนปฐมวัยในญี่ปุ่น รศ.ดร.พัชรี ผลโยธิน เล่าว่าห้องเรียนที่อาจารย์ใช้จะจัดเป็นห้องครัวเก่าและข้างฝาจะเป็นกระเบื้อง ท่านได้อธิบายว่าเอาไว้ฝึกให้เด็กได้ทาสีพอบครบ 1 เดือนจึงล้างออกแล้วก็ทำซ้ำ สิ่งสำคัญคือเราจะเห็นพัฒนาการของเด็ก ในทุกวันตอนเช้าเด็กทุก ๆ คนจะต้องล้างมือแล้วก็เล่นแปรงฟันซึ่งก็ตรงกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ในตำราเมื่อเปรียบเทียบกับห้องอื่นมักจะไม่มีเอาของเล่นมาให้เด็กเรียนเล่น แต่ห้องของอาจารย์จะมีการจัดของเล่นไว้ เช่นวันนี้วางของเล่นไว้ 10 อย่าง เด็กก็จะเลือกของเล่นแล้วนำไปเล่น ในขณะที่เราก็จะได้เรียนรู้ว่าวินัยเกิดขึ้นกับตัวเด็ก คือเด็กเอาไปเล่นแล้วเอามาเก็บที่เดิม ไม่มีของเล่นขึ้นไหนหายไป ทำให้เข้าใจลักษณะของห้องเรียนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ห้องเรียนจะต้องมีมุมต่าง ๆ และต้องมีการจัดการห้องเรียนที่ดี รวมถึงเมื่อห้องเรียนมีของเล่นมากมายแล้วเราจะต้องคิดจ่อไปว่าจะจัดการกับผู้เรียนอย่างไร ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศหนึ่งที่มีการแบ่งชั้นการศึกษาและช่วงอายุของเด็กที่จะเข้ารับการศึกษาคล้าย ๆ กับประเทศไทย โดยจะมีการศึกษาขั้นต้น 3 ปี ชั้นกลาง 12 ปี โดยการศึกษาขั้นต้นคือชั้นอนุบาล 3 ปี ที่จะมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลิกภาพ ความมั่นใจ การแสดงออก ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือตนเอง และการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งล้วนแต่มีจุดประสงค์เพื่อที่จะดูแล ฝึกฝน สุขภาพจิตใจของเด็กให้แข็งแรง และมีความสุข สดใสร่าเริง ห้องเรียนมีการตกแต่งสีสันและลวดลายน่ารัก ๆ มีการตกแต่งเป็นอย่างดี แต่มีจำนวนเก้าอี้ให้เด็กนั่งเรียนเพียงไม่กี่ตัวเท่านั้น เพราะสิ่งที่โรงเรียนอนุบาลในประเทศญี่ปุ่นต้องการไม่ใช่การเรียนการสอนที่เข้มงวด พ่อแม่ไม่ได้ต้องการเด็กที่ฉลาดปราดเปรื่อง ท่องศัพท์ได้เป็นร้อยตัวตั้งแต่อนุบาล แต่พวกเขาต้องการให้เด็กมีความสุขในการใช้ชีวิต และมีพัฒนาการที่ดีก็เท่านั้น นั่นเป็นสาเหตุที่ทำให้พวกเขามีห้องเรียนขนาด

ใหญ่สำหรับทำกิจกรรมร่วมกันในทุก ๆ วัน เด็กอนุบาลจริง ๆ แล้วไม่ใช่แค่มีความสุขกับชีวิตเท่านั้น เด็ก ๆ ยังต้องมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่แข็งแรงอีกด้วย โดยแนวคิดการจัดการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นมีความคิดที่ว่า “การให้เด็กเล่นคือการให้เด็กเรียนรู้” ดังนั้น การสอนให้เด็ก ๆ ให้รู้จักการทำงานร่วมกัน เชื่อใจกันและกันก็เป็นอีกอย่างที่ได้รับความสะดวกใจอย่างมากจากระบบการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น โดยงานกีฬาของโรงเรียนอนุบาลจึงมักจะเน้นให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมห้อง เพื่อนต่างห้อง รุ่นพี่รุ่นน้องในโรงเรียน ผู้ปกครอง หรือแม้แต่คุณครู เด็กต้องรู้จักว่าจะต้องทำอย่างไรเมื่ออยู่กับบุคคลเหล่านี้ ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ถูกปลูกฝังมา หรือแม้แต่การแสดงในงานเทศกาลสำคัญต่าง ๆ ล้วนเป็นฝีมือของเด็ก ๆ เป็นส่วนใหญ่เพราะเป็นการมุ่งเน้นให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เองจากสิ่ง ที่พวกเขาได้รับมอบหมายให้ทำ โดยเฉพาะในงานโรงเรียนจะไม่มีพ่อแม่คนไหนเลยที่ห้ามไม่ให้ลูกไป มีแต่จะยิ่งสนับสนุนให้ลูกได้ขึ้นแสดง เพื่อเป็นการฝึกความรับผิดชอบและความกล้าแสดงออก โดยการบริหารจัดการการศึกษาของระดับชั้นอนุบาล ได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ อนุบาล 1 มีความคิดที่อยากจะแปร่งฟัน อยากจะล้างมือและไปเข้าห้องน้ำได้ด้วยตัวเอง มีความสนใจ มีสมาธิในการฟังนิทานมากขึ้น (รับผิดชอบตัวเอง และมีสมาธิจดจ่อในสิ่งที่ทำได้นานขึ้น) อนุบาล 2 รู้จักอดทน อดกลั้นในสิ่งที่ไม่เป็นตามที่คิด รู้จักการรักษาสุขอนามัยอย่างง่าย ๆ (รู้จักการรอคอย เริ่มรู้ว่าอะไรควรทำตอนไหน ดูแลตัวเองเบื้องต้นได้ เช่น รู้ว่าต้องล้างมือก่อนทานอาหาร ต้องไม่เดินตากฝนเพราะเดี๋ยวจะเป็นหวัด) อนุบาล 3 รู้และเข้าใจในธรรมชาติ รู้จักปรับการเล่นกับเพื่อนให้สนุกสนานในห้องเรียน (รู้ว่าในบางครั้งที่ฝนตกหนักก็ไม่อาจไปเล่นนอกห้องเรียนได้และรู้จักปรับตัวหาอย่างอื่นมาเล่นแทน) ซึ่งนักการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นมีความเชื่อในเรื่องของการศึกษาว่า เด็ก ๆ ทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ ความพยายาม ความพากเพียร และการมีระเบียบวินัยต่อตนเองต่างหากที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จทางการศึกษา ไม่ใช่ความสามารถทางการเรียน สอดคล้องกับสภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยจากการสัมภาษณ์ วรรณาท รักสกุลไทย ที่กล่าวว่า สถานพัฒนาเด็กและโรงเรียนระดับปฐมวัยว่าควรนำการศึกษาปฐมวัยในสหรัฐอเมริกาไปใช้ในการพัฒนาเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา เพื่อให้เด็กได้เล่นอิสระและทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ เด็กจะได้เรียนรู้จากการเล่นและการได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อน ๆ และผู้ใหญ่ที่เข้าใจเขา วัตถุประสงค์ของการศึกษาปฐมวัยก็คือการช่วยสนับสนุนพัฒนาการของทั้งเด็กในด้านสังคม อารมณ์ สติปัญญา และร่างกาย โปรแกรมของการศึกษาปฐมวัยจึงเน้นในการส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อจะได้ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้านส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเอง และให้เด็กได้พัฒนาการใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับวัยเด็ก เพื่อให้เด็กจะได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาการผ่านการแสดงออกอย่างอิสระภายใต้สภาวะแวดล้อมทางด้านอารมณ์ที่มีความมั่นคง โดยค่านึงว่าการเล่นเป็นกิจกรรมที่เด็กทำด้วยตนเอง ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้และ

เป็นการสร้างพื้นฐานการพัฒนาอย่างสมดุลของร่างกายและจิตใจ โดยเริ่มตั้งแต่การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ และสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพ การศึกษา และสวัสดิการสังคมได้อย่างเท่าเทียมกัน การศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีประเด็นสำคัญว่าจะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาให้ครอบคลุมตั้งแต่อายุ 3 ถึง 8 ขวบ การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงอายุ ความสนใจ เฉพาะ และความแตกต่าง รวมทั้งบริบทสังคมและวัฒนธรรม ภายใต้บริบทของประเทศที่เปลี่ยนแปลง หลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 วรรคหนึ่ง รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และวรรคสอง รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการดำเนินงานที่มีความเชื่อมโยงกับหลายหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนในทางปฏิบัติ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่งผลให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน มีคุณภาพตามศักยภาพตามวัยและต่อเนื่อง เพื่อสร้างพื้นฐานของกายและใจให้สมบูรณ์ โดยให้การศึกษาเกี่ยวกับการแสดงออกและขนบธรรมเนียมอันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีความสุข มีความปลอดภัยและสุขภาพที่แข็งแรง สอนให้มีทัศนคติในการพึ่งตนเองและการร่วมมือกัน รวมทั้งการปลูกฝังเรื่องศีลธรรมผ่านความรักและความเชื่อใจในบุคคลอื่น ปลูกฝังให้มีความสนใจในภาษา รู้สึกสนุกสนานกับการพูดและการฟังผ่านความสนใจและความสงสัยในภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ปลูกฝังความสามารถในการคิดและเพิ่มพูนการแสดงความรู้สึกผ่านกระบวนการสร้างความใส่ใจและความสนใจกับธรรมชาติรอบ ๆ ตัว ปลูกฝังให้มีความคิดสร้างสรรค์ผ่านการพัฒนาความรู้สึกจากประสบการณ์หลากหลาย ประสบการณ์การจัดการศึกษาปฐมวัยจากการสัมภาษณ์ อรรถพรณ บุตรภักดี พบว่าแนวคิดหลักของการศึกษาปฐมวัยคือเน้นไปที่ Play Based Learning เพื่อที่让孩子ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ โดยการเรียนรู้จากของจริง มอนเตสซอรี (Montessori) เป็นอีกรูปแบบเหมาะกับช่วงที่สังคมไม่ได้มีความซับซ้อน โดยมีการจัดเตรียมและให้เด็กฝึกปฏิบัติตามที่เด็กสนใจ ครูเตรียมอุปกรณ์ให้เด็กและเด็กมีโอกาสเลือกตามความสนใจของตนเองเพื่อได้ฝึกการคิด หรือวอลดอร์ฟ (Waldorf) ที่กำเนิดมาจากประเทศฝั่งยุโรปซึ่งมีความเชื่อว่าสิ่งที่มีมากกว่าพัฒนาการ 4 ด้าน คือเรื่องของความมุ่งมั่นตั้งใจ และการสร้างจิตวิญญาณภายใน

ศิริพงษ์ ทิมรัตน์ กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุดต่อการเรียนรู้และการพัฒนาทุกด้านของชีวิต เพราะเป็นที่ยอมรับทางด้านวิชาการแล้วว่าวัยนี้เหมาะสมกับการวางพื้นฐานของการพัฒนาทุกด้านให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล ซึ่งพื้นฐานดังกล่าวจะครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์สังคมและสติปัญญา การจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา จึงควรมุ่งเน้นให้เด็กได้มีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคมและสติปัญญา ครูจึงต้องเข้าใจว่าพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากันและมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ว่าการส่งเสริมหรือสกัดกั้นพัฒนาการเด็กด้านใดด้านหนึ่ง ย่อมทำให้เกิดผลดีหรือผลกระทบบต่อพัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย เด็ก ๆ เรียนรู้ที่จะพบกับสิ่งเร้าใหม่ ๆ ซึมซับและปรับตนเองกับสถานการณ์ผู้คนและสิ่งต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นประสบการณ์ที่ดีที่สุด เด็กจะลองทุกสิ่งทุกอย่าง เขาจะรีบสำรวจสิ่งต่าง ๆ สะสมความสำเร็จใหม่ ๆ หรือความรู้ใหม่ ๆ ไว้แม้จะเพียงเล็กน้อย วิธีการที่เขาพยายามทดลองจะขึ้นอยู่กับอายุ ระดับของพัฒนาการสุขภาพ พื้นฐานทางวัฒนธรรมและบุคลิกภาพ พฤติกรรมของเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การเปรียบเทียบจึงควรทำกับตัวเด็กเองเท่านั้น การศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและทักษะทุกด้าน ของเด็กวัย 3 – 6 ปี หรือที่เรียกกันว่า “เด็กปฐมวัย” ซึ่งประเทศไทยเห็นถึงความสำคัญและให้ความสนใจในการจัดการศึกษาให้กับเด็กระดับนี้มาเป็นระยะเวลายาวนาน ตั้งแต่สมัยโบราณจนกระทั่งปัจจุบัน โดยที่รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นอาจมีการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันไปบ้าง ทั้งรูปแบบ วิธีการและการเรียกชื่อที่ทำให้เห็นเป็นความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นจะต้องเน้นส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านอย่างสมดุล มิใช่เน้นเพียงด้านสติปัญญาหรือการสอน อ่าน-เขียน เท่านั้น เด็กควรได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย ได้สัมผัส ได้ทดลอง ปฏิบัติจริงและได้แสดงออกอย่างอิสระและสร้างสรรค์ โดยเด็ก ๆ จะเรียนรู้และพัฒนาผ่านการเล่นเป็นสำคัญ การจัดประสบการณ์ให้เด็กต้องคำนึงถึงวุฒิภาวะ ความพร้อม และความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งเป็นสิ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้เสมอ

สรุปได้ว่า การศึกษาช่วงปฐมวัยถือเป็นเวลาสำคัญแห่งการเรียนรู้และบ่มเพาะเด็กทั้งในด้านสังคม อารมณ์ สติปัญญา และร่างกาย ให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เป็นช่วงวัยที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทุกด้านให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ในขณะที่เดียวกันจินตนาการหรือความคิดสร้างสรรค์ยังถือเป็นอีกส่วนสำคัญที่เราต้องการให้เกิดกับเด็กในวัยนี้ ดังนั้นการที่เราเปิดโอกาสให้เขาได้เล่นอย่างอิสระ ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ เด็กจะได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านกระบวนการเล่นนั้นเพราะการให้เด็กเล่นคือการให้เด็กเรียนรู้ โดยเราต้องเชื่อว่าเด็ก ๆ ทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ มีความพยายาม มีความพากเพียร และมีระเบียบวินัยต่อตนเอง ซึ่งระหว่างการเล่นเขาอาจเกิดการแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์กับเพื่อน ๆ หรือได้เรียนรู้เองจากสิ่งทีพวกเขาได้รับมอบหมายให้ทำ ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย ได้สัมผัส ได้ทดลอง ได้ปฏิบัติจริงและได้แสดงออกอย่างอิสระ เก็บประสบการณ์ความรู้ที่ละเอียดถี่ถ้วนจนตกผลึกและถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

การเรียนรู้บนความเข้าใจตนเอง (Learning on Self - Understanding)

การศึกษาปฐมวัยจะต้องเน้นให้เด็กมีความสุข ไม่ใช่เป็นการเตรียมเพื่อเข้าประถมศึกษาปีที่ 1 เท่านั้น แต่จะต้องมองไปถึงการศึกษาตลอดชีวิตได้ ควรให้เด็กได้มีกิจกรรมที่ช่วยให้เขารู้จักตนเอง เข้าใจและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ครูดำเนินการสอนให้เหมาะกับพัฒนาการของเด็กและให้สอดคล้องกับลักษณะพิเศษของเด็กแต่ละคน เพื่อให้การพัฒนาการในวัยเด็กเกิดขึ้นผ่านกระบวนการที่หลากหลาย ผ่านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในหลายมิติของร่างกายและจิตใจ เพราะการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะช่วงปฐมวัย ถือเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญสูงสุดในการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ คือสิ่งที่ รศ.ดร.พัชรี ผลโยธิน ได้ให้ความเห็นไว้ในการสัมภาษณ์ โดยอาจารย์ยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า สำหรับหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น ครูควรมีบทบาทคล้ายกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม ทำหน้าที่คอยกระตุ้น หรือเร้าให้ผู้เรียนตื่นตัว ให้เข้าใจตนเองสามารถใช้ความถนัดและความสามารถเฉพาะตัวออกมาให้เป็นประโยชน์ ให้ผู้เรียนได้เลือกแนวทางของผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน เน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด ให้ผู้เรียนพบความเป็นจริงด้วยตัวเอง การเรียนจะต้องเรียนรู้จากสิ่งภายในก่อน หมายถึงจะต้องให้ผู้เรียนรู้ว่าตนเองพอใจอะไรมีความต้องการอะไรอย่างแท้จริง แล้วค่อยเลือกเรียนในสิ่งที่พอใจหรือต้องการ

วรนาท รักสกุลไทย กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยในมุมมองของอาจารย์สอดคล้องกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม ซึ่งเป็นการนำแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่เน้นว่าผู้เรียนควรเข้าใจและตระหนักในตนเอง (Self-realization) ในการศึกษาที่เราจะทำอะไรนั้น จำต้องรู้เสียก่อนว่าตนเองมีความสนใจอะไร หรือตนเองมีปัญหาอะไร ความสนใจและปัญหานี้เองที่ใช้เป็นหลักยึดในการจัดการศึกษา ซึ่งการที่เด็กจะพัฒนาได้นั้นต้องเกิดจากการพยายามแก้ปัญหาและสนองความสนใจของตนเอง กระบวนการเรียนการสอนยึดหลักให้ผู้เรียนได้มีโอกาสรู้จักตนเอง ช่วยให้เด็กมีความเข้าใจตนเองและเป็นตัวของตัวเอง โดยมีครูกระตุ้นให้แต่ละบุคคลได้ใช้คำถามนำไปสู่เป้าหมายที่ตนเองต้องการ เป็นการพัฒนาความสามารถของเด็กโดยการยึดและมองตามธรรมชาติของมนุษย์เป็นหลัก

อรพรรณ บุตรกตัญญู กล่าวว่า มอนเตสซอรี (Montessori) เรกจิโอ เอมีเลีย (Reggio Emilia) และเปียเจต์ (Jean Piaget) ที่อาจจะดูคล้ายว่าจะเป็นแนวคิดที่เป็นสากลในการจัดการเรียนรู้

แต่ทั้งหมดก็อยู่บนฐานปรัชญาพัฒนานิยม คือเน้นให้เด็กเป็นผู้ปฏิบัติ ลักษณะของการศึกษาปฐมวัยของประเทศอเมริกามีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ก็คือในเรื่องของ Developmentally Appropriate Practice หรือแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ซึ่งมองว่าเด็กไม่จำเป็นต้องพร้อมถึง 100 % แต่มองว่าเป็นการเตรียมความพร้อมให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ โดยจะเน้นว่ามีวิธีการแบบใดที่เน้นการเรียนรู้ตามวัย

กรองทอง บุญประคอง กล่าวว่า การเรียนการสอนอนุบาล คือ การให้เด็กได้มีการพัฒนาตัวเองอย่างเต็มศักยภาพของตัวเอง ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการเรียนปฐมวัย เป็นการสร้างโอกาสให้เด็กได้พัฒนาตัวเองให้ได้มากที่สุดบนความเป็นตัวตนอย่างธรรมชาติของมนุษย์ โดยหากเราตั้งเป้าหมายที่อยู่พื้นฐานเดียวกัน คือการเข้าใจและเคารพในการเป็นตัวตนของเขา สุดท้ายแล้วเป้าหมายปลายทางก็คือสิ่งเดียวกัน การที่เรากำลังทำงานบนรากฐานชีวิตของมนุษย์ หากเรามองไปที่ความเป็นไปตามธรรมชาติแล้วจะสามารถรู้ได้เองว่าเราต้องการที่จะพัฒนาอะไรตามวัยตามธรรมชาติของเด็ก เช่น เราจะเลี้ยงต้นไม้แต่ละต้นก็ไม่เหมือนกัน บางต้นต้องการแดด แต่บางต้นก็ไม่ต้องการ และหากเปรียบเทียบกับมนุษย์ แก่นสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยก็ต้องยึดหลักธรรมชาติของมนุษย์เป็นหลักก่อน เช่นเดียวกับทฤษฎีของการศึกษาปฐมวัยที่มีการสรุปกรอบช่วงเวลาในการเรียนรู้ของเด็กกว่าวัยไหนทำอะไรได้ ส่วนนี้อาจไม่เป็นจริงเสมอไป ข้อสรุปเหล่านั้นเป็นเพียงแค่กรอบเวลาคร่าว ๆ เพราะถ้าเด็กคนหนึ่งต้องทำในสิ่งที่เขาไม่ได้สนใจ กับเด็กอีกคนหนึ่งได้ทำในสิ่งที่เขาได้สนใจ เราอาจจะพบว่าการเรียนรู้ของเด็กที่เกิดขึ้นแตกต่างกันอย่างมาก เช่น วาดรูป ปั้นดิน ต่อบล็อก เล่นทราย ถ้าเราว่าเล่นและไม่บอกว่าหมดเวลาเด็กจะไม่เลิกทำกิจกรรมนั้นแน่นอน แต่เมื่อไหร่ที่เราบอกว่าเรียนเด็ก ๆ จะไม่อยากทำ

สรุปได้ว่า การพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะช่วงปฐมวัยถือเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญสูงสุดในการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ ดังนั้นเราควรพยายามสร้างโอกาสให้เด็กได้พัฒนาตัวเองอย่างเต็มศักยภาพของตัวเองให้ได้มากที่สุดบนความเป็นตัวตนอย่างธรรมชาติของมนุษย์ ดังนั้นผู้เรียนควรมีความเข้าใจและตระหนักในตนเอง เด็กแต่ละคนควรจำต้องรู้เสียก่อนว่าตนเองมีความสนใจอะไร มีปัญหาอะไร พบความจริงด้วยตัวเองโดยเรียนรู้จากภายในก่อนว่าตนเองมีความต้องการอะไร ฟังพอใจในสิ่งไหน แล้วจึงไปสู่อันถัดไปคือการเลือกทำในสิ่งที่ต้องการ เพราะการที่เด็กจะพัฒนาได้นั้นต้องเกิดจากการพยายามแก้ปัญหาและสนองความสนใจของตนเอง ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องยึดหลักสำคัญคือทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสรู้จักตนเอง ครูควรมีบทบาทคล้ายกับปรัชญาพัฒนาการนิยม ทำหน้าที่ในการใช้คำถามหรือกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยกระตุ้นให้เด็กแต่ละคนมีความเข้าใจตนเอง เป็นตัวของตัวเอง รู้จักตัวตนของตนเอง แล้วจึงพัฒนาความสามารถของ

เด็กให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการและลักษณะพิเศษของเด็กแต่ละคน ให้ออกกำลังกายได้ใช้ความถนัดและความสามารถของตนเอง โดยการยึดหลักการมองตามธรรมชาติของมนุษย์เป็นหลัก

เสรีภาพแห่งการเรียนรู้ (Freedom of Learning)

เสรีภาพแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กแต่ละคนได้เลือกเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ ไม่ใช่เรียนรู้ตามกรอบหรือแนวทางที่ถูกจัดไว้ พัทรี ผลโยธิน กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย คือ การส่งเสริมให้มนุษย์มีความเป็นตัวของตัวเองแต่ก็ต้องไม่มองข้ามเสรีภาพของอื่น หมายถึงจะต้องเป็นผู้ใช้เสรีภาพบนความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่มีการกำหนดหลักสูตรอย่างตายตัว ครูจะให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมาก ให้เสรีภาพ และเคารพในศักดิ์ศรีของผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง และครูจะต้องเป็นผู้รู้จริงในเรื่องที่สอนซื่อสัตย์และจริงจังต่อผู้เรียน ถือว่าผู้เรียนเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในกระบวนการศึกษาและเชื่อว่าผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความคิดมีความสามารถในตนเองมีเสรีภาพอย่างแท้จริง เป็นผู้ที่เลือกแนวทางที่จะพัฒนาตนเองด้วยตนเอง เพราะเป้าหมายการศึกษามีใช่เนื้อความรู้ มีใช่เพื่อสังคม แต่เพื่อผู้เรียนที่จะรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง ด้วยเหตุนี้แนวทางจริยธรรม และการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ เป็นเรื่องส่วนบุคคล ที่จะเลือกใช้ชีวิตทางใด แต่ทั้งนี้จะต้องมีวินัยในตนเอง และรับผิดชอบต่อการกระทำและผลที่เกิดขึ้น โรงเรียนต้องสร้างบรรยากาศแห่งเสรีภาพทั้งในและนอกห้องเรียนและจัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดความพอใจที่จะเรียน สร้างคนให้เป็นตัวของตัวเอง คือ ให้นักเรียนเลือกอย่างอิสระ กระบวนการจัดการเรียนรู้จะเน้นการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการเรียนรู้ตามปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม ที่นักการศึกษาชื่อว่า ซอเรน คีร์เคอร์การ์ด (Soren Kierkegard) นักปรัชญาชาวเดนมาร์คได้เสนอความคิดว่า ปรัชญาเป็นเรื่องส่วนตัวของแต่ละคน ดังนั้นทุกคนจึงควรสร้างปรัชญาของตนเองจากประสบการณ์ ไม่มีความจริงนิรันดร์ให้ยึดเหนี่ยวเป็นสรณะตัวตาย ความจริงที่แท้คือสภาพของมนุษย์ ปรัชญานี้มีความสนใจและความเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับการมีชีวิตอยู่จริงของมนุษย์ มนุษย์จะต้องเข้าใจและรู้จักตนเอง มนุษย์ทุกคนมีความสำคัญและมีลักษณะเด่นเฉพาะตนเอง ทุกคนมีเสรีภาพที่จะเลือกตัดสินใจในการกระทำสิ่งใด ๆ แต่จะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำนั้น

วรนาท รักสกุลไทย กล่าวว่า การศึกษาที่จะทำให้อายุเด็กจะพัฒนาได้นั้น ควรผสมผสานกับปรัชญาอัตถิภาวนิยมที่ให้ความสำคัญกับการให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด การจัดการศึกษาจึงควรเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนและมุ่งพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล

ศิริพงษ์ ทิณรัตน์ กล่าวว่า เด็กทุกคนต้องการการชี้แนะและให้มีอิสระในขอบเขตที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในตนเอง และเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระไม่ต้องพึ่งพาใคร

โดยอาจารย์ได้ให้ความเห็นว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยในมุมมองของอาจารย์สอดคล้องกับปรัชญาสาขาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ปรัชญานี้ให้ความสนใจที่ตัวบุคคล หรือความเป็นอยู่มีอยู่ของมนุษย์ซึ่งมักถูกละเลย พวกเขามีความคิดเห็นว่าสภาวะโลกปัจจุบันนี้มีสรรพสิ่งทางเลือกมากมายเกินความสามารถที่มนุษย์เราจะเรียนรู้ จะศึกษา หรือจะมีประสบการณ์ได้ทั่วถึง ฉะนั้นมนุษย์เราควรจะมีสิทธิ์หรือโอกาสที่จะเลือกสรรสิ่งต่าง ๆ ด้วยตัวของตัวเอง เป้าหมายของสังคมนั้นต้องมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้คนเรามีอิสรภาพและมีความรับผิดชอบ ซึ่งสิ่งนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเราพยายามเปิดโอกาสหรือยอมให้ผู้เรียนมีสิทธิเสรีภาพที่จะเป็นผู้เลือกเอง ครูเป็นเพียงผู้กระตุ้น และปรัชญานี้มีความเชื่อว่า ธรรมชาติของคนก็ดี สภาพแวดล้อมทางสังคมก็ดี เป็นสิ่งที่ไม่ตายตัว คนแต่ละคนสามารถกำหนดชีวิตของตนเองได้ เพราะมีอิสระในการเลือกทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่อยู่คงที่ แต่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพราะเชื่อว่าความจริง (Truth) ปรัชญานี้มีรากฐานมาจากสภาวะวุ่นวายในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องสงคราม และความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาตามปรัชญานี้จึงให้ความสำคัญกับการให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด

สรุปได้ว่า เด็กควรมีเสรีภาพในการเรียนรู้ มีอิสระในการเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ สอดคล้องแนวทางของปรัชญาอัตถิภาวนิยมที่ให้ความสำคัญกับอิสรภาพของผู้เรียนในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง เลือกทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ กล่าวคือเด็กมีสิทธิเลือกแนวทางที่จะพัฒนาตนเองด้วยตนเอง สิ่งนี้จะส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มใจ ไม่ใช่การถูกบังคับให้เรียนรู้ ซึ่งเมื่อเด็กได้เรียนรู้อย่างเต็มใจก็จะส่งผลถึงร่างกายและระบบสมองที่เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ โดยไม่เกิดการต่อต้าน หรือคัดค้านในจิตใจ ซึ่งแนวคิดนี้เชื่อว่ามนุษย์ย่อมมีความเป็นตัวของตัวเองแต่ต้องอยู่บนความรับผิดชอบและไม่มองข้ามเสรีภาพของผู้อื่น เด็กเป็นผู้ใช้เสรีภาพแต่มีอิสระอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม การฝึกให้เด็กผ่านกระบวนการไตร่ตรองและตัดสินใจเลือกด้วยตนเองอยู่เสมอจะช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเองและเป็นเสมือนก้าวแรกที่จะนำเด็กไปสู่ความเป็นอิสระที่ไม่ต้องพึ่งพาใคร รู้จักรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ซึ่งครูจะต้องเป็นเหมือนโค้ชที่ซื่อสัตย์และจริงใจต่อผู้เรียน ถือว่าเด็กเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในกระบวนการศึกษาและเชื่อว่าเด็กทุกคนเป็นผู้ที่มีความคิด มีความสามารถในตนเอง แล้วปล่อยให้เด็กมีเสรีภาพอย่างแท้จริงทั้งในและนอกห้องเรียน

การเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Learning)

สำหรับการจัดการศึกษาปฐมวัยในสมัยก่อน พัทรี ผลโยธิน เล่าว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2516 ยังคงมีการสอนแบบเป็นรายวิชา แม้ว่าตอนที่เรียนทางด้านอนุบาลอาจารย์จะเน้นการสอนในเรื่องของการเล่นและศิลปะ แต่พอเข้ามาอยู่ระบบในการสอนแบบโรงเรียนกลับกลายเป็นการนำเอาแบบฝึกหัดมาสอน จริงอยู่ที่ยังคงมีการเล่น แต่หลักสูตรในขณะนั้นยังมีการจัดแยกเป็นรายวิชา ต่อมา มีการปรับ

หลักสูตรโดยจัดการเรียนแบบกลุ่ม เช่น กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย โดยสมัยนั้นเราเรียกว่าแนวการจัดประสบการณ์ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2521 มีการปรับปรุงหลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับประถมศึกษา อาจารย์ซึ่งเป็นคณะกรรมการช่วยเน้นแนวทางในการจัดประสบการณ์คือ 1) การมีจิตใจและร่างกายที่แข็งแรง ด้วยการเสริมสร้างให้ร่างกายมีพลังกำลัง และการสร้างนิสัยการใช้ชีวิตประจำวันที่ดี 2) การเป็นตัวของตัวเองและมีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การฝึกให้เป็นตัวของตัวเอง 3) การมีพื้นฐานความสามารถในการคิด ด้วยการสร้างพื้นฐานความสามารถในการคิด ซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาความสามารถในการคิด รวมทั้งพยายามให้เด็กมีความสนใจในเรื่องคณิตศาสตร์ 4) การเข้าใจภาษา เน้นการพูดและฟัง ให้เด็กสนุกสนานกับการพูดคุยสนทนากับเพื่อนและครูจนเด็กสามารถเล่าเรื่องหรือพูดให้คู่สนทนาเข้าใจได้ และเมื่อคุ้นเคยกับเพื่อนมากขึ้นเด็กก็จะมี ความสนใจที่จะรับฟังเรื่องราวของเพื่อน และพยายามทำความเข้าใจ 5) ความสามารถในการแสดงออก ความรู้สึกและความสามารถในการรับรู้จะพัฒนาดีขึ้นได้ด้วยการให้เด็กได้สัมผัสกับธรรมชาติ จากนั้นจึงให้เด็กแสดงออกถึงความรู้สึกเหล่านั้นโดยผ่านการเล่นหรือวาดรูป อาจารย์เล่าต่อโดยยกตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ในประเทศญี่ปุ่นว่า สิ่งสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลของประเทศญี่ปุ่นคือ ประเทศญี่ปุ่นยังคงรักษาเอกลักษณ์ ศักดิ์ศรี ของตนไว้ แม้จะได้รับอิทธิพลจากประเทศตะวันตก ชาวญี่ปุ่นก็ไม่เคยละเลยรากเหง้าเดิมของตน ในทางตรงกันข้ามได้กำหนดยุทธศาสตร์ใหม่ ๆ มาเพื่อสอนให้เยาวชนรุ่นใหม่ได้ร่วมรับรู้ความเป็นมา ของประเทศ รักและหวงแหนศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยการสร้างความรู้ใหม่ที่ปรับประยุกต์ให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีของโลก เป็นการผสม กลมกลืนวิถีเก่ากับวัฒนธรรมใหม่ได้อย่างแท้จริง จะเห็นได้จากครูญี่ปุ่นจะพาเด็กไปทัศนศึกษาสถานที่ ต่าง ๆ และให้ความรู้กับเด็กในเชิงบูรณาการกับหลายวิชา ทั้งในเรื่อง ศาสนา คติความเชื่อ และ วัฒนธรรมที่ได้ศึกษาแนวคิดของพุทธศาสนาและศาสนาซันโตผ่านสวนญี่ปุ่น สถาปัตยกรรม/ จิตรกรรม ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์/ กลศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี

อรพรรณ บุตรกัตัญญู กล่าวว่า การศึกษาปฐมวัยในปัจจุบันที่ส่วนใหญ่ยังคงใช้ปรัชญา การศึกษาของโฟรเบล (Froebel) ซึ่งเน้นการจัดประสบการณ์การศึกษาอนุบาลในภาพรวม นับตั้งแต่ การจัดสิ่งแวดล้อม การจัดตารางเวลากิจกรรมประจำวัน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็กในชั้นเรียน ทั้งที่เป็นกิจกรรมเคลื่อนไหว ดนตรี ขับร้อง สอดคล้องกับอาจารย์กรองทอง บุญประคอง ที่เห็นว่า การศึกษาในประเทศไทยควรจะมีให้รอบด้านและพัฒนาแบบองค์รวม

ศิริพงษ์ ทิณรัตน์ กล่าวว่า แนวทางสำคัญอย่างหนึ่งในการจัดการศึกษาปฐมวัย คือการบูรณา การเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยควรวีตหลักการบูรณาการที่ว่าหนึ่งแนวคิด เด็ก สามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะ และหลาย

ประสบการณ์สำคัญ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ดูแลเด็กควรวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญอย่างเหมาะสมกับวัย ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านอย่างสมดุล มิใช่เน้นเพียงด้านสติปัญญาหรือการสอน อ่าน-เขียน เท่านั้น สำหรับเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ขวบนั้น หลักการที่ควรคำนึงถึงคือการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม เพื่อให้โอกาสในการพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาทุกด้านอย่างสมดุล และเต็มศักยภาพ ผ่านการเล่นซึ่งเป็นพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กและผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยเด็กเล็ก โดยมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีของการเรียนรู้การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ในการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การศึกษาปฐมวัยควรเน้นการจัดประสบการณ์การศึกษาแบบบูรณาการในภาพรวม ไม่ใช่การเรียนรู้แบบแยกส่วนหรือเน้นด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไปจนเกิดความไม่สมดุลในการเรียนรู้ ช่วงวัยนี้ควรเป็นวัยที่เด็กได้พัฒนาทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน เด็กควรเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์อย่างเหมาะสมกับวัย ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงควรมองให้รอบทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาเด็กแบบองค์รวม ให้โอกาสเด็กในการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ

แนวโน้มการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต

การจัดการศึกษาปฐมวัยมีการพัฒนามาจากทฤษฎีและแนวคิดที่ศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้ของเด็กแต่ละวัย ซึ่งมีการนำมาปฏิบัติตามความเชื่อที่สอดคล้องกับแนวคิดต่าง ๆ และมีการปรับเปลี่ยนตามอิทธิพลด้านต่าง ๆ รวมถึงความคาดหวังที่ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพยายามแสวงหาแนวคิดและสร้างองค์ความรู้ใหม่มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งการจัดการศึกษาปฐมวัยมีองค์ประกอบสำคัญหลายส่วน ตั้งแต่เด็กปฐมวัย ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ครูปฐมวัย การจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการ ฯลฯ ซึ่งมีรายงานการวิจัยเผยแพร่ในวงการศึกษาศึกษาปฐมวัยที่แสดงให้เห็นว่า การที่เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาหรือส่งเสริมที่ถูกต้องทั้งในด้านการจัดกิจกรรม และการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของเด็กให้เป็นคนเก่ง ดี มีสุข ส่งผลให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนตื่นตัวและให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยมากขึ้น ประเทศไทยมีแผนการพัฒนาเด็กมาตั้งแต่ พ.ศ. 2522 โดยได้จัดทำแผนระยะยาว (2522 - 2542) นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2535 ได้จัดทำนโยบายการพัฒนาเด็กเล็กโดยใช้สภาวะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็ก (สพด.) และอดีตนายกรัฐมนตรีนายโกวิท ปันยารชุน ได้ตั้งคณะกรรมการการพัฒนาศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็กขึ้นเพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้การศึกษาอบรม และเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 12 ปี ต่อมาประเทศไทยได้จัดทำแผนการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (พ.ศ. 2545 - 2559) โดยได้กำหนด

แนวทางนโยบายในการให้การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กอายุ 0 - 5 ปี อย่างรอบด้าน กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานไว้ว่าในปี พ.ศ. 2549 เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีพัฒนาการทุกด้านที่เหมาะสมตามวัยเพิ่มขึ้น และเด็กอายุ 3 - 5 ปี ทุกคนต้องได้รับการพัฒนาทุกด้านก่อนเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ ทั้งยังยังมียุทธศาสตร์ในการให้ประชาสังคมทุกระดับมีส่วนร่วมมากที่สุด ในการผลักดันและสร้างความตระหนักแก่สังคมให้คำนึงถึงความสำคัญของการให้การสนับสนุนเด็ก เยาวชน และประชาชน ให้ได้รับการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต⁷³ นอกจากนี้จากแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564 – 2570 ที่มีวิสัยทัศน์ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยวัตถุประสงค์ มี 4 ข้อ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวทันดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง โดยมีเป้าหมายมี 2 ด้าน คือ (1) เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและ คุณลักษณะต่อไปนี้ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ (Cross – Cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะ การเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (2) เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations) เป้าหมายที่ 1 ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) เป้าหมายที่ 2

⁷³ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, สมรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัย 3 - 5 ปี แนวสำหรับผู้ดูแลเด็กครูและอาจารย์ (กรุงเทพฯ: บริษัทแปลนฟอร์คิดส์ จำกัด, 2552), 19.

ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน อย่างเท่าเทียม (Equity) เป้าหมายที่ 3 ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality) เป้าหมายที่ 4 ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่ คุ่มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) เป้าหมายที่ 5 ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและ บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) แนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยที่กล่าวมานั้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวโน้มของการศึกษาปฐมวัยที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถสรุปเป็นประเด็นหลัก ๆ ที่น่าสนใจได้ ดังนี้

การสร้างความสำเร็จในหลักการของการศึกษาปฐมวัย

จากความไม่เข้าใจนำไปสู่การศึกษาที่ไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ธิดา พิทักษ์สินสุข กล่าวว่า แท้จริงแล้วจุดเริ่มต้นของการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสมคือนักวิชาการที่เป็นคนออกแบบหลักสูตรหรือแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นบุคคลที่มีความแม่นยำและมีประสบการณ์เนื่องจากทุกคนเรียนจบมาจากมหาวิทยาลัยที่สอนทางด้านการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพ แต่ในทางตรงกันข้ามสิ่งที่นักวิชาการได้เรียนรู้กลับยังไม่สามารถนำสู่กระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนได้จริง ถึงแม้ว่าเราจะมีหลักสูตรเฉพาะหลายหลักสูตรแต่ก็ยังไม่สามารถเกิดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาการศึกษาได้ อาจเป็นเพราะว่าความเข้าใจพื้นฐานของสังคมไทยประกอบกับความเชื่อเดิม ๆ ทำให้บิดเบือนไปจากหลักการของการศึกษาปฐมวัย เช่น ความเข้าใจที่ว่าระดับอนุบาลคือประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งจริง ๆ แล้วเด็กปฐมวัยจะมีรูปแบบการเรียนรู้เป็นของตัวเองตามเฉพาะวัย ตัวอย่างเรื่องของการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ที่ถูกนำเอารูปแบบการเรียนรู้แบบประถมศึกษามาย่อยแล้วเอาไปสอนในระดับปฐมวัยจึงทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้ตามพัฒนาการและวัยของเด็ก ส่วนอีกประเด็นหนึ่งคือเรื่องความกังวลของผู้ใหญ่ที่กลัวว่าลูกหลานจะอ่านหนังสือได้ช้าและน้อยหรือเขียนได้น้อย ที่สำคัญคือถ้าผู้สอนมีความรู้ไม่พอก็จะไม่สามารถมองเด็กออกกว่าสิ่งนี้คือความเก่งหรือเป็นความสามารถ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นคล้ายๆกับสมรรถนะที่อยู่ในตัวเด็ก ยกตัวอย่างเด็กที่พูดเก่งและเฉลียวฉลาด อาจถูกมองไม่ออกกว่านี่คือการเรียน หรือการส่งเสริมให้เด็กเล่นก็มองว่าเป็นการเล่นอย่างเดียวไม่ได้มองว่าเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีการเรียนรู้และพัฒนา นอกจากนี้ยังมีการเปรียบเทียบกับเด็กที่สามารถอ่านออกเขียนได้ในวัยเดียวกัน เน้นที่การวัดการอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็นแทนที่จะมองในเรื่องของการพัฒนาการอื่น ๆ เช่น การคิดแก้ไขปัญหา การพึ่งพาตนเอง การสร้างความเชื่อมั่น ทักษะในการควบคุมอารมณ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่จะต้องสร้างในวัยที่เขายังเล็กอยู่ นอกจากนี้ยังมีอีกหลายทักษะที่จะต้องทำการฝึกฝน แต่ด้วยความไม่เข้าใจจึงทำให้นักศึกษาที่จบการศึกษาปฐมวัยและเข้าสู่การเป็น

ครูจริงยังถูกกดดันด้วยสภาพสังคมที่ผู้บริหารอาจจะไม่เข้าใจเรื่องปฐมวัย ผู้ปกครองไม่เข้าใจ เป็นต้น ส่งผลให้ครูปฏิบัติการณ์ในระดับปฐมวัยไม่ได้ใช้สิ่งที่ตัวเองได้เรียนรู้มา นอกจากนี้อาจารย์ ยังเชื่อว่าเด็กมีศักยภาพในตัวตนเองรวมถึงมีความฝันและจินตนาการซึ่งเราต้องเปิดโอกาสให้เขาได้ใช้สิ่งที่เขามีให้เกิดประโยชน์เพื่อต่อยอดได้ในอนาคต การที่เด็กจะเป็นคนที่เก่งและแกร่ง เด็กจะต้องมีความสามารถในการคิดเป็นและแก้ปัญหาเป็น สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ ใช้ชีวิตเป็นและมีความสุข ซึ่งจะส่งผลให้เราได้พลเมืองที่มีคุณภาพ สิ่งนี้จะเกิดขึ้นได้ต้องเริ่มต้นจากการที่ทุกคนมีความเชื่อที่ถูกต้อง รัฐบาลก็ควรมีนโยบายในการสร้างความเข้าใจกับสังคมเพราะหากสังคมมีความเข้าใจพ่อแม่ก็จะเข้าใจด้วยเช่นกัน รวมถึงครูที่จบจากสถาบันการศึกษาที่ผลิตครูปฐมวัยก็จะได้รับการสนับสนุนให้ได้ใช้ความรู้ในการประกอบอาชีพอย่างถูกต้อง ซึ่งหากทุกคนมีความเข้าใจเรื่องของปฐมวัยอย่างถูกต้องคงเป็นสิ่งที่ดี เพราะมุมมองของสังคมเราในการเลี้ยงดูเด็กจะต้องมีความถูกต้องก่อนเป็นอันดับแรก เพื่อที่เราจะได้เลี้ยงดูเด็กอย่างเหมาะสม และเด็กจะมีศักยภาพในการเติบโตเป็นผู้ใหญ่

สยาม สุ่มงาม กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยว่า สิ่งสำคัญคือครูอนุบาล ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คนกลุ่มนี้จะต้องมีความร่วมมือกัน พยายามสื่อสารทำความเข้าใจกันอย่างต่อเนื่อง เราจะต้องช่วยพัฒนาพ่อกับแม่ควบคู่กันไปกับการพัฒนาเด็กด้วย ที่การศึกษาของไทยเราไม่ประสบความสำเร็จส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะเราไม่ได้ให้ความรู้กับพ่อและแม่ให้เข้าใจถึงการศึกษาในระดับปฐมวัยว่าเด็กควรได้เรียนรู้อะไร อย่างไร เพื่อให้เหมาะสมกับช่วงวัยของเขา

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในหลักการของการศึกษาปฐมวัยของทุกฝ่าย ถือเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและการพัฒนาของเด็กทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เป้าหมายสำคัญคือต้องมองถึงการวางรากฐานให้เด็กเป็นบุคคลที่สามารถพัฒนาและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตเพื่อต่อยอดการเรียนรู้ได้ในอนาคต ดังนั้นการเสริมสร้างให้เด็กมีความพร้อมในการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนโดยไม่เอาความคาดหวังของสังคมไปกดดันเด็ก ไม่สกัดกั้นการเรียนรู้ของเด็กเมื่อเขาอยากเรียนรู้ในสิ่งที่เขาสนใจ จึงเป็นเรื่องสำคัญ จะเห็นว่าต้นตอของปัญหาคือค่านิยมของสังคมไทยเกี่ยวกับการศึกษา ดังนั้นหากในอนาคตเราทำให้สังคมเข้าใจในหลักการศึกษามุมปฐมวัยได้ ก็จะส่งผลมาที่ความเข้าใจของผู้ปกครองที่จะลดความคาดหวังกับตัวเด็กลง และปล่อยให้เขาได้เรียนรู้ ได้เล่น ได้ลองทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัย ขณะเดียวกันบุคลากรในด้านการศึกษา เช่น ผู้บริหารและครูก็ควรเป็นกลุ่มบุคคลหลักที่มีความเข้าใจในหลักของการจัดการศึกษาตามพัฒนาการด้วยเช่นกัน หากทุกคนมีความเข้าใจเรื่องของปฐมวัยอย่างถูกต้องก็จะส่งผลไปถึงตัวเด็กที่จะได้รับการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม และเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างมีคุณภาพ

รอยต่อของการศึกษาปฐมวัยกับประถมศึกษา

ประเทศไทยมีการแบ่งระดับการศึกษาของเด็กในช่วงอายุ 0 - 12 ปี เป็นระดับอนุบาล และประถมศึกษา ตามกรอบเวลาและการแบ่งช่วงอายุ โดยแต่ละระดับก็จะมีเป้าหมายในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป โดย รศ.ดร.อรพรรณ บุตรกัตถัญญ ได้อธิบายตัวอย่างปัญหาในช่วงรอยต่อระหว่างอนุบาลและประถมว่า เด็กปฐมวัยจะมีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 8 ปี โดยจะแบ่งเป็นช่วงวัย วัยทารก วัยเตาะแตะ วัยอนุบาลและประถมต้นด้วย ในประเทศสหรัฐอเมริกาจะให้ช่วงปฐมวัยเรียนไปจนถึง 8 ขวบ เพื่อคุณครูจะได้ปูพื้นฐานในเรื่องคณิตศาสตร์และภาษาจนเด็ก ๆ สามารถคิดคำนวณและอ่านออกเขียนได้ไปแนวเดียวกัน ในฝั่งอเมริกาประถมตอนต้นยังจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ไม่ได้แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เด็กจะถูกพัฒนามากขึ้นเรื่อย ๆ จนเกิดความคล่องแคล่ว แต่ในเมืองไทยมีรอยต่อระหว่างอนุบาลและประถมมากจนเกินไป ทำให้มีช่องว่างของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ไม่เป็นไปตามลำดับขั้นอย่างที่ควรจะเป็นสำหรับการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัย ฉะนั้นประเด็นนี้จึงจำเป็นต้องช่วยกันหาทางออกโดยพิจารณารอยต่อตรงนี้ให้ชัดเจน มิเช่นนั้นเด็กอนุบาลจะต้องถูกเร่งรัดให้พร้อมที่จะขึ้นประถมต้นอย่างไม่ควรจะเป็น ซึ่งอาจารย์ธิดา พิทักษ์สินสุข ให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า ในปัจจุบันมีงานวิจัยของนักเศรษฐศาสตร์คนหนึ่งกล่าวว่าการลงทุนกับเด็กให้ผลตอบแทนได้ดีที่สุดมากกว่าในช่วงวัยอื่น ๆ ในขณะที่เดียวกันยังมีงานวิจัยจากทางวิทยาศาสตร์มายืนยันว่าการพัฒนาสมองทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จนั้นการพัฒนาสูงสุดของสมองส่วนนี้จะอยู่ในช่วง 3 - 6 ปี ทำให้แนวโน้มของการศึกษาปฐมวัยน่าจะพลิกผันไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ พ.ร.บ. การศึกษาฉบับนี้ยังกล่าวว่า ประเด็นที่ว่าเด็กอนุบาลและเด็กประถมควรมีรอยเชื่อมต่อกันที่ราบรื่น

สรุปได้ว่า ด้วยการแบ่งระดับการศึกษาในประเทศไทยที่มีการแบ่งเป็นระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาที่มีความคาบเกี่ยวกันในช่วงเวลาปฐมวัยของนักเรียน ส่งผลให้เมื่อเด็กมีการเลื่อนชั้นจากอนุบาลไปเป็นประถมศึกษาตอนต้นจำเป็นต้องเปลี่ยนแนวทางการเรียนรู้ตามวัยที่เน้นการเล่นมาเป็นเน้นวิชาการมากขึ้นเร็วเกินควรจะเป็น เพราะในช่วงอายุที่จบระดับชั้นอนุบาลเด็กยังอยู่ในวัยที่ควรได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมอยู่ ไม่ใช่การเรียนรู้แบบการแยกส่วน แยกรายวิชา แบบในระดับชั้นประถมศึกษา ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณาเรื่องรอยต่อระหว่างอนุบาลและประถมศึกษาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

การเร่งรัดทางการศึกษา

แนวคิดหลักในการจัดการศึกษาปฐมวัยคือ เน้นไปที่ Play Based Learning ไม่ค่อยมีจุดเน้นในเรื่องของวิชาการ แต่ขณะเดียวกันก็มีอีกสายหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเร่งรัดวิชาการ ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้ไม่ได้มีการปรับเพื่อหาความสมดุลของกันและกัน ดังนั้นสำหรับครูประถมศึกษาจึงควรเข้าใจว่าในวัย

นี้เด็กควรเรียนรู้ได้ในระดับใด การจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคตจากการสัมภาษณ์ อรรถพรณ บุตรกัตถัญญู กล่าวว่า ประเทศไทยเราเน้นความพร้อม เพราะมองว่าก่อนที่เด็กอนุบาลจะขึ้นชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ควรมีความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งความพร้อมก็จะอยู่บนพื้นฐานของพัฒนาการ ปัจจุบันนี้มีคำใหม่ที่ใช้เรียกจากฝั่งประเทศอเมริกาเรียกว่า การปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งเรามองว่าเด็กไม่ต้องถึงขนาดว่าพร้อม แต่เป็นการเตรียมความพร้อมให้เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการ โดยจะเน้นว่ามีวิธีการแบบใดที่เน้นการเรียนรู้ตามวัย เช่น เด็กจะต้องเริ่มหรือลงมือปฏิบัติ เป็นต้น ซึ่งในขณะเดียวกันรากฐานที่ยังมีอยู่ก็คือ การเร่งรัดการอ่านเขียน ซึ่งยังคงมีมาอย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงก็ยังคงมีการเน้นในเรื่องของการอ่านออกเขียนได้ และวิธีการเร่งรัดวิชาการให้เด็กอ่านออกเขียนได้ก็ยังมีคู่กันอยู่ไป ซึ่งอาจใช้วิธีการไม่เหมาะสมกับวัยของเด็กบางส่วน ทำให้ตอนนี้มีสิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ เรื่องที่ 1 เรื่องของการสอบ เพื่อเข้าชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ทำให้เกิดการเร่งรัดวิชาการ เรื่องที่ 2 คือเรื่องของการสอบ RT คือการสอบการอ่านในระดับประถม ซึ่งประเด็นนี้เป็นส่วนที่มาเร่งรัดเด็กปฐมวัยให้ทำให้ได้เพราะคุณครูประถมศึกษาปีที่ 1 คงไม่ยอมรับที่จะเริ่มสอนอ่านเขียน ส่งผลให้ปัจจุบันสิ่งที่เกิดขึ้นคืออ่านได้เพียงอย่างเดียว คือ ให้อ่านเพียงแค่ว่าอ่านออกเสียงอย่างไร แต่ในเรื่องของความหมาย ความคิด ทักษะการเรียนรู้ วิธีการอ่านในเรื่องของการอ่านเอาความตรงนี้ยังไม่เกิด เช่นการสอนเล่านิทานที่ยังคงไม่เชื่อมโยงไปถึงการอ่านและการตีความหมายของเด็ก เพราะเวลาสอนอ่านคือสอนสะกดตามเลย ออกเสียงตามเลย สิ่งหนึ่งที่น่าเสียดายคือการสอนภาษาแบบธรรมชาติหรือการสอนภาษาแบบสมดุล หายไปจากประสบการณ์การเรียนรู้ของครูซึ่งจะเน้นเพียงแค่การอ่านสะกดคำหรือการอ่านให้ออกเพียงอย่างเดียว เนื่องจากถูกกดดันว่าจะต้องอ่านให้ได้ในระดับชั้น ป. 1 ดังนั้นจึงเป็นการสอนการอ่านแบบไม่ค่อย ๆ เป็นค่อย ๆ ไป

ธิดา พิทักษ์สินสุข กล่าวว่า เด็กในปัจจุบันได้เรียนเขียน - อ่านเยอะมาก แทนที่จะได้สนใจในเรื่องของพัฒนาการแบบองค์รวม เพราะในความเป็นจริงแล้วเด็กควรได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับธรรมชาติของวัยและธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยที่บ้านและโรงเรียนทำงานด้วยกันอย่างใกล้ชิด ส่วนเรื่องแบบทดสอบการอ่านหากต้องการวัดจริง ๆ ก็ควรวัดว่าเด็กมีความสามารถแค่ไหน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วไม่วัดเลยก็ได้เช่นกัน เพราะในวัยนี้ยังเป็นแค่จุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ ซึ่งเรายังไม่ทราบแน่ชัดว่าการสอบส่งผลยังไงต่อเด็กเป็นไปในทางบวกหรือลบมากกว่ากัน สิ่งนี้ถือเป็นประเด็นใหญ่ที่ควรต้องได้รับการพิจารณา เพราะถ้าเป็นเด็กโตเขาอาจจะมีความคงทนต่อความเครียดได้สูงกว่าเด็กเล็ก แต่เด็กเล็กอาจไม่ได้อยู่ในระดับที่จัดการกับความเครียดได้ดีนัก ซึ่งการพัฒนาของสมองและสติปัญญาของเด็กเล็กเป็นช่วงสำคัญที่ไม่ควรสูญเสียทั้งเรื่องความรู้สึกลับคั่งทางอารมณ์ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง การเห็นคุณค่า เห็นความสามารถของตนเองที่จะพัฒนาต่อไป หากถูกกระทบหรือถูกทำลาย ก็จะส่งผลในระยะยาวต่อมนุษย์คนหนึ่งไปจนตลอดชีวิต ในขณะเดียวกันเราปฏิเสธ

ไม่ได้ว่าระบบการสอบคือระบบแพ้คัดออก และเด็กที่สอบเข้าไปเรียนได้ย่อมน้อยกว่าเด็กที่ถูกคัดออก เพราะโรงเรียนไม่สามารถรับทุกคนได้ และเมื่อการสอบคือการวัดความสามารถของเด็ก ถ้าเด็กทำไม่ได้ต่อให้พ่อแม่บอกว่าไม่เป็นไร เขายังคงรู้สึกสงสัยตัวเองว่าเขาไม่เก่งใช่ไหม เขาทำให้พ่อแม่ผิดหวังหรือเปล่า ความรู้สึกเสียหายที่กระทบจิตใจนี้เข้าไปอยู่ในส่วนลึกของจิตใจเด็ก ที่ผ่านมามีการเตรียมเด็กให้พร้อมตั้งแต่อนุบาล 3 เพราะการสอบเริ่มตั้งแต่เทอมแรกของอนุบาล 3 แปลว่าอนุบาล 2 เด็กต้องพร้อมแล้ว ถ้าให้อนุบาล 2 พร้อม อนุบาล 1 ก็ต้องเริ่มตัวกันแล้วใช่ไหม นี่คือวิกฤตที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ยิ่งตัวกันมาก คนออกข้อสอบก็ยิ่งออกข้อสอบให้ยากขึ้น เพื่อจะได้คัดกรองเด็กได้และตอบโจทย์การรับเด็กในจำนวนจำกัด ขณะที่พ่อแม่ไม่มีใครอยากให้ลูกผิดหวัง ครูก็ไม่อยากให้เด็กผิดหวังถ้าต้องลงสนามสอบ จึงต้องไปเรียนพิเศษเสาร์อาทิตย์ ไม่มีการเล่น กลางวันไม่มีการนอนพักผ่อน บางครอบครัวพอลงทำแบบฝึกหัดดู เด็กทำไม่ได้ก็อาจเกิดการทะเลาะกัน ส่งผลถึงสัมพันธภาพภายในครอบครัว ซึ่งโดยปกติแล้วเด็กวัยนี้โดยธรรมชาติเขาจะไม่สามารถนั่งอยู่นิ่ง ๆ กับแบบฝึกหัดได้นาน เด็กต้องไปวิ่งเล่น ต้องไปทำกิจกรรมที่เสริมทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในอนาคต ทำให้เชื่อมั่นว่าฉันทำได้ ฉันมีศักยภาพ แต่สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแตกต่างไปอย่างสิ้นเชิง อาจจะง่ายสำหรับผู้ใหญ่ที่บอกว่าการสอบคัดเลือกคือความยุติธรรม แต่หากเราเอาเด็กเป็นตัวตั้งแล้วดูผลกระทบที่เกิดขึ้น คำถามคือสิ่งนี้ยุติธรรมกับเด็กจริงไหม แต่เนื่องจากความเชื่อของประเทศไทยที่เมื่อเราบอกว่ามีการวัดก็จะมีภารกิจควบเกี่ยวกับคะแนนที่ได้มา เป็นความกังวลที่ส่งต่อกันไปเป็นลำดับขั้น ผู้อำนวยการส่งต่อความกังวลไปยังคุณครูประถมและคุณครูประถมส่งความกังวลต่อไปที่คุณครูอนุบาล เพราะฉะนั้นในเรื่องของการทดสอบการอ่านยังเป็นประเด็นที่ต้องมีการพูดคุยกันต่อไปว่าควรจะมีหรือไม่ เพราะว่าอาจเกิดผลกระทบในทางลบมากกว่าทางบวก

พัชรี ผลโยธิน กล่าวว่า การสอนภาษาเป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ แต่จะต้องคำนึงถึงวิธีการว่าจะทำอย่างไรให้เป็นธรรมชาติ จะเริ่มสอนตอนประถมศึกษาปีที่ 1 ก็ยังไม่สาย ถ้านำเรื่องภาษามาสอนในเด็กอนุบาล หากเป็นครูต่างชาติจะต้องรู้ถึงวิธีการที่จะสอนภาษาสำหรับเด็กอนุบาล แต่จะทำอย่างไรที่ไม่ให้ครูเข้ามาสอนแล้วให้เด็กท่องจำคำศัพท์เพียงอย่างเดียว ทำให้เด็กคุ้นเคยกับภาษาอย่างเป็นธรรมชาติและเรียนรู้ไปโดยที่ไม่ได้ถูกบังคับ ซึ่งปัจจุบันนี้ยังไม่ได้เป็นแบบนี้ จะมีเพียงแค่มีกี่โรงเรียนที่ผู้บริหารเข้าใจ จากประสบการณ์ที่ผ่านมาหากผู้บริหารมีความเข้าใจและเอาจริงเราสามารถทำแบบนี้ได้ แต่ปัจจุบันนี้ผู้บริหารบอกว่าตัวเองเห็นความสำคัญของระดับอนุบาล แต่ไม่ได้ลงมาคลุกคลีถึงระดับที่สามารถเข้าใจได้ในความเป็นจริงเพราะฉะนั้นจึงไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเท่าไรนักเพิ่มเพียงความเป็นห่วงมากกว่าเดิม อย่างเรื่องภาษาอังกฤษปัจจุบันสอนให้เด็กท่องจำ หรือเอาครูต่างชาติเข้ามาสอนแต่ไม่เข้าใจวิธีการสอนภาษาของเด็ก เพราะว่าเขาไม่เข้าใจว่าพัฒนาการสำหรับเด็กวัยนี้ควรจะสอนเนื้อหาแค่ไหน

สรุปว่า แม้จะมีความพยายามเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เด็กได้มีการเรียนรู้ และพัฒนาการอย่างเหมาะสม เป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กได้เติบโตอย่างมีศักยภาพตามวัย แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่ารากฐานของการเร่งรัดการอ่านออกเขียนได้ยังคงมีมาอย่างต่อเนื่องและน่าจะดำเนินต่อไปในอนาคต ตราบใดที่ยังคงมีการทดสอบวัดระดับการอ่านออกเขียนได้ของเด็ก ในขณะที่เดียวกันก็ มีการเร่งรัดทางวิชาการซึ่งเป็นผลมาจากความคาดหวังที่เด็กต้องผ่านการคัดเลือกเข้าระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 เพิ่มเติมมาอีก การเร่งรัดนี้ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ เด็กถูก นำเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างรวดเร็วเพียงเพื่อให้ผู้ใหญ่ได้ไปถึงเป้าหมายของตนเอง นั่นคือ เห็นว่าเด็กสอบผ่าน แต่หากมองกลับกันแล้วสิ่งที่สะท้อนกลับมาจากการทดสอบอ่านเขียนที่เกิดขึ้นกับ ตัวเด็กอาจไม่ได้เป็นไปในแง่ดีเสมอไป เพราะไม่มีอะไรสามารถการันตีได้ว่าสิ่งที่เด็กถูกป้อนให้เรียนรู้ หรือถูกบังคับให้ทำได้จะเป็นความรู้ที่คงทนหรือสามารถต่อยอดในอนาคตได้แค่ไหน และหากเขาทำ ไม่ได้จะเกิดผลกระทบต่อจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้ได้อย่างไร คุณค่าหรือไม่ กับสิ่งที่เราต้องการพิสูจน์ความสามารถของเด็กในวัยนี้ ยังมีทักษะอีกหลายด้านที่เด็กควรได้รับการ พัฒนาในวัยที่เหมาะสม แต่สิ่งเหล่านั้นกลับถูกมองข้ามไปเพียงเพราะผู้ใหญ่มาสนใจแค่เรื่องของการที่ เด็กจะต้องอ่านออกเขียนได้ เมื่อเวลาล่วงเลยไปพัฒนาการบางอย่างไม่สามารถย้อนกลับมาเพื่อฝึกฝน ได้ และเด็กต้องเสียโอกาสที่เค้าควรจะได้รับไปอย่างน่าเสียดาย ประเด็นนี้จึงเป็นอีกประเด็นหนึ่ง ที่ควรให้ความสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต

การเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการลงมือปฏิบัติในศตวรรษที่ 21

สำหรับแนวโน้มการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต สิ่งสำคัญที่ควรยึดถือเสมอคือเรื่องของการพัฒนาการเด็กในทุกด้านอย่างสมดุลและต่อเนื่อง ในศตวรรษที่ 21 แม้ว่าเทคโนโลยีจะเป็นเรื่องที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ แต่ครูปฐมวัยควรทำการศึกษาว่าหากต้องการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอน ตัวครูเองจะต้องเป็นผู้ที่ใช้ให้เป็นและเรียนรู้ให้ได้ว่าอะไรที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับการนำมาใช้ สิ่งนี้เป็นสิ่ง พัชรีย์ ผลโยธิน ให้ความเห็นไว้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคต

อรพรรณ บุตรกัตถุญญ กล่าวไว้ว่า แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ผ่าน Project ตามความสนใจ ของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีการแสดงออกในหลากหลายรูปแบบ การสืบค้น การค้นหา การที่เด็กได้ ลงมือทำจริง ๆ ตามกระบวนการของการทำโครงการ เป็นสิ่งที่เหมาะสมกับเด็กในยุคนี้ที่สามารถ สืบค้นหรือไปยังแหล่งเรียนรู้ มีบุคคลให้เรียนรู้้อย่างหลากหลาย และมีการสร้างชิ้นงานเชิงศิลปะหรือ วิศวกรรม โดยการเรียนรู้ไม่ใช่เน้นแต่เพียงแค่เด็กต้องอ่านให้ออกหรือเขียนให้ได้แต่เพียงอย่างเดียว แต่เด็กจะต้องมีพัฒนาการทางด้านความคิดก่อนแล้วจึงเชื่อมโยงไปสู่เรื่องภาษาซึ่งจะทำให้เด็กมี พื้นฐานในการเรียนที่ดี แต่ละแนวคิดของการจัดการศึกษามีความเหมาะสมตามแต่บริบทและตามช่วง

สมัย สำหรับศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นทักษะ จึงเห็นว่าคนที่เก่งคือคนที่สามารถทำได้และไม่ได้หมายถึง คนที่รู้เยอะ สมัยก่อนเราอาจมีมุมมองว่าคนเก่งคือคนที่มีความรู้เยอะๆ แต่ตอนนี้ความรู้สามารถหาที่ ไหนก็ได้ เพราะฉะนั้นความสามารถต้องเกิดขึ้นที่ตัวเด็ก

สยาม สุ่มงาม กล่าวว่าการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในยุคศตวรรษที่ 21 ในการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ควรเชื่อมโยงเนื้อหาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี สู่โลกความเป็นจริง อย่างสม่ำเสมอ กระบวนการที่เรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ในธรรมชาติและใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง สิ่ง นี้ถือเป็นก้าวแรกสู่การบูรณาการความรู้สู่การเรียนรู้ที่มีความหมาย ไม่ได้เรียนรู้จากศาสตร์หนึ่ง ศาสตร์ใดเพียงศาสตร์เดียว การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาประเด็นปัญหา หรือตั้ง คำถาม แล้วสร้างคำอธิบายด้วยตนเอง โดยการรวบรวมประจักษ์พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง สืบสาร แนวคิด และเหตุผล เปรียบเทียบแนวคิดต่าง ๆ โดยพิจารณาความหนักแน่นของหลักฐาน ก่อนการ ตัดสินใจไปในทางใดทางหนึ่ง นับเป็นกระบวนการเรียนรู้สำคัญที่ไม่เพียงแต่สนับสนุนการเรียนรู้ใน ประเด็นที่ศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นช่องทางให้มีการบูรณาการความรู้ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ คำถาม นับเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนจุดเน้นในโลกปัจจุบันได้ดี นอกจากนี้การเรียนรู้ โดยใช้โครงงานเป็นฐานเป็นอีกแนวทางที่สามารถส่งเสริมการบูรณาการความรู้สู่การแก้ปัญหาได้ ชัดเจน การสืบเสาะหาความรู้บางครั้งครูเป็นผู้กำหนดประเด็นปัญหา หรือให้ข้อมูลสำหรับศึกษา วิเคราะห์ หรือกำหนดวิธีการในการสำรวจตรวจสอบ ตามข้อจำกัดของเวลาเรียน วัสดุ อุปกรณ์ หรือ ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งการทำโครงงานนั้นเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ การเรียนรู้สำคัญในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดปัญหา ศึกษาความรู้ที่เกี่ยวข้อง ออกแบบ วิธีการ รวบรวมข้อมูล ดำเนินการลงข้อสรุป สืบสารสิ่งที่ค้นพบ และการสร้างสรรค์ชิ้นงาน อีกประเด็นที่ สำคัญคือการบูรณาการเทคโนโลยี เพียงครูบูรณาการเทคโนโลยีที่เหมาะสมสู่กระบวนการเรียนรู้ของ เด็กในห้องเรียน เทคโนโลยีที่สามารถใช้ประโยชน์ในชั้นเรียนปัจจุบันนี้ได้ตั้งแต่การสืบค้นข้อมูล ลักษณะต่าง ๆ การบันทึกและนำเสนอข้อมูลด้วยภาพนิ่ง วิดีทัศน์ และมัลติมีเดียแบบง่าย ๆ การใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยีเหล่านี้กระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ประยุกต์ใช้ความรู้ แก้ปัญหา และทำงานร่วมกัน รวมทั้งสร้างทักษะสำคัญในการศึกษาต่อ และการมุ่งเน้นทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ในปัจจุบันการสร้างการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญในห้องเรียน โดยให้นักเรียน ศึกษาปัญหาปลายเปิดตามความสนใจของตนเองในลักษณะโครงงาน ตลอดจนการเชื่อมโยงการ เรียนรู้สู่การใช้ประโยชน์ในบริบทจริงนั้น บางครั้งนำไปสู่คำถามที่ซับซ้อนจนต้องอาศัยความรู้ความ ชำนาญเฉพาะทาง ครูอาจมีการใช้เครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงให้ผู้เชี่ยวชาญในห้องเรียนมาช่วยสนับสนุน การเรียนรู้ของนักเรียน เครือข่ายดังกล่าวอาจเป็นได้ทั้งศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ราษฎ์ชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ ภาครัฐ หรืออาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในห้องเรียน ครูสามารถเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายหรือ

สาริตในบางหัวข้อ หรือใช้เทคโนโลยี ถือเป็นภาระบูรณาการการเรียนรู้อย่างรอบด้านในทุกมิติ ทั้งความรู้ในห้องเรียนและนอกห้องห้อง

สรุปได้ว่า สำหรับศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นทักษะ คนที่เก่งคือคนที่สามารถทำได้ เพราะฉะนั้นประสบการณ์เรียนรู้ควรช่วยให้เด็กเกิดทักษะและมีความสามารถอย่างที่วัยเขาควรจะมี การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 จึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากการลงมือทำจริง ด้วยตนเอง ได้สัมผัส สังเกต สืบเสาะ คิด ทดลอง พิสูจน์ ผ่านเครื่องมือ ข้อมูล ความรู้ สื่อเทคโนโลยี ตามยุคสมัย หรือความร่วมมือจากองค์กรหรือชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กโดย เชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ แบบบูรณาการเป็นองค์รวมไม่แยกส่วนทั้งในและนอกห้องเรียน และเชื่อว่า กระบวนการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ในธรรมชาติทั้งยังใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง การที่เด็กจะเห็น ประโยชน์ของการนำความรู้ไปใช้ต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ จนเด็กเกิดความเคยชินที่ จะคิดไตร่ตรอง สืบเสาะหาวิธีการหรือหนทางในการแก้ปัญหาโดยไม่ยอมแพ้ จนนำไปสู่การที่เขา ประสบความสำเร็จให้การแก้ปัญหานั้น เมื่อถึงจุดนี้เด็กก็จะได้สัมผัสกับความสำเร็จที่เกิดจากความ พยายามของตัวเองและรู้สึกได้ว่าในอนาคตเขาก็จะสามารถทำได้เช่นกัน เป็นการสร้างความรู้สึก และกระบวนการคิดที่ดีให้กับเด็ก ซึ่งเด็กจะต้องมีพัฒนาการทางด้านความคิดก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยง ไปสู่ด้านภาษาหรือการพัฒนาในด้านอื่น ๆ

ความเข้าใจของผู้บริหารโรงเรียน

การเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่จำเป็นต้องเข้าใจพัฒนาการเด็กปฐมวัย จากตำราของอาจารย์ ราชินี ทองสวัสดิ์ ได้กล่าวไว้ว่าการเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำเป็นต้องเข้าใจสิ่งต่าง ๆ 3 ประเด็น คือ 1) ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความเข้าใจปรัชญาการศึกษาพัฒนาการ วิธีสอน ตลอดจนการพัฒนาเด็ก ฯลฯ เป็นอย่างยิ่ง เพราะจะมีผลต่อแนวการจัดประสบการณ์แก่เด็กระดับก่อนประถมศึกษาของ โรงเรียน เพราะหากขาดความเข้าใจ ปัญหาที่จะเกิดขึ้นก็คือ หากผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจ ในขณะที่ครูผู้สอนหรือผู้ช่วยผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ ผู้บริหารส่วนใหญ่จะขาดความเชื่อมั่นใน การที่จะสั่งงานการดำเนินงานทางวิชาการ ในที่สุดการจัดการศึกษาจะดำเนินในลักษณะที่แล้วแต่ครู จะจัดการซึ่งหากครูมีความรู้ความเข้าใจดีก็เป็นผลดีกับเด็ก แต่หากครูขาดความรู้ความเข้าใจ เด็กก็จะ ไม่ได้ได้รับการพัฒนาไปทางที่ถูกที่ควรเต็มที่ หรือในบางครั้งอาจเป็นผลเสียกับเด็ก รวมถึงผู้บริหารขาด ความรู้ความเข้าใจ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูก็ขาดความรู้ความเข้าใจ หากแต่ละฝ่ายไม่รู้ แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาที่ย่อมจะดำเนินไปได้ หากได้มีการศึกษาและวินิจฉัยว่าสิ่งใดเหมาะสมสิ่งใด ควรที่จะนำมาจัดให้กับเด็ก แต่หากบุคลากรไม่เข้าใจจัดตามที่ผู้ปกครอง (ที่ขาดความรู้ความเข้าใจ) ต้องการ โอกาสที่เด็กจะไม่ได้รับการพัฒนาเต็มที่ก็จะเกิดขึ้น 2) ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความรู้ความ

เข้าใจลึกซึ้งเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับประโยชน์ที่จะนำไปใช้ ดังนั้น รู้พอไม่ขัดขวางการทำงานของครู (ที่มี ความรู้ความเข้าใจ) รู้พอที่จะนิเทศครูในโรงเรียนได้ ในขั้นนี้ผู้บริหารจะต้องเข้าใจหลักการจั ดการศึกษาระดับนี้ แนวการจัดประสบการณ์ (หลักสูตร) แผนการจัดประสบการณ์ (แผนการสอน) เป็น อย่างดี และรู้พอที่จะสามารถเป็นวิทยากรและหรือดูแลการฝึกสอนฝึกงานจากสถาบันต่าง ๆ ในขั้นนี้ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาการศึกษาหลักสูตรและแผนการสอนระดับนี้เป็น อย่างดี ซึ่งต้องเข้าใจความเป็นมาของการจัดการศึกษาระดับนี้ ตลอดจนแนวการจัดการศึกษาต่าง ๆ จนสามารถวิเคราะห์ได้ว่าแนวใดจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการดีกว่ากัน 3) ผู้บริหารควรมีความรู้ความ เข้าใจการประเมินพัฒนาการเด็กเป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากทั้งวัตถุประสงค์ และวิธีการจะแตกต่าง จากระดับประถมศึกษา (ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จะมีพื้นความรู้ความเข้าใจชีวิตและประเมินผล ระดับประถมศึกษามาก่อน) หากไม่เข้าใจก็จะมองเห็นว่าการประเมินพัฒนาการของเด็กโดยการ สังเกตของครูนั้นเป็นเรื่องที่ดูไม่มีหลักเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือ ในขณะที่นานาประเทศถือว่าการสังเกตของ ครูเป็นการประเมินที่ดีที่สุด และที่ซ้ำร้ายหากผู้บริหารขาดความเข้าใจก็จะแสวงหาวิธีการวัดและ ประเมินผลที่ดูเป็นหลักเกณฑ์ที่ตายตัวน่าเชื่อถือ ทำให้ครูต้องมาเสียเวลาในวิธีการตรวจสอบแทน จะใช้เวลาพัฒนาเด็ก นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว สิ่งสำคัญที่ผู้บริหารควรจะได้ปฏิบัติก็คือ การ แสวงหาความรู้ทางวิชาการที่มักจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีการค้นพบแนวการพัฒนาเด็กที่ได้ผล จากทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเมื่อได้เรียนรู้แล้วจะได้นำมาวิเคราะห์ว่ามีผลดีผลเสียอย่างไร ควรนำมา ทดลอง หรือปรับของเดิมอย่างไร เหมือนการอ่านหนังสือ “รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว” ของ มาซารุ อีบุกะ ซึ่งแปลโดย ธีระ สุมิตรและพรอนงค์ นิยมคำ ประโยชน์ที่พึงจะได้จากหนังสือเล่มนี้ เป็นข้อคิดที่ว่า พ่อแม่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กพึงเห็นความสำคัญของเด็กวัยนี้ ฉวยโอกาสพัฒนาเด็กให้ได้สูงสุด ดังอาจารย์ไชขานนา ทาล ได้สอนไว้ว่า “จะเสียเวลาการสอนอ่าน - เขียนทำไม ในเมื่อสอนหรือไม่สอนเด็กจะไปเรียนทันกันแต่นาทีทองของชีวิตคนเราจะอยู่ในวัยก่อน 6 ขวบนี้เอง ดังนั้น หากต้องการให้พลเมืองเป็นอย่างไร ให้รีบปูพื้นฐานให้ตั้งแต่วัยนี้ไปเสียเลย” นอกจากนั้นลักษณะครุอนุบาลก็เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไปมักมีผู้กล่าวถึงคุณลักษณะของครุอนุบาล ว่าต้องเป็นคนดี และรักเด็ก บางตำราจะกำหนดไว้ด้วยว่าต้องเป็นคนสวยด้วย

ในที่นี้อาจารย์ราศี ทองสวัสดิ์ ได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมจากประเด็นที่กล่าวไปแล้ว ดังนี้

1) มีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นอย่างดี จนสามารถวิเคราะห์ แนวและแผนการจัดประสบการณ์ (หลักสูตรและแผนการสอน) หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับเด็กว่า เป็นสิ่งที่จะเป็นประโยชน์กับเด็กทั้งปัจจุบัน และอนาคตหรือไม่เพียงใด ควรจะได้นำมาใช้กับเด็ก หรือไม่ 2) มั่นคงในอุดมการณ์และวิชาชีพ กล้าที่จะแสดงตัว และหาทางดำเนินการให้การพัฒนาเด็ก เป็นไปตามหลักการ 3) ไม่ยึดมั่นว่าสิ่งที่ตนเองรู้และถือปฏิบัติอยู่นั้นดีที่สุดในแล้ว แต่จะแสวงหาสิ่งที่

ดีกว่า และพร้อมที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ 4) เข้าใจเด็กวัยนี้เป็นอย่างดี เมื่อพบปัญหาจะ
 ศึกษาวิธีแก้ แล้วแก้ด้วยเทคนิคการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง 5) เป็นคนถ่อมตน ไม่โอ้อวดความรู้ที่มี แต่ใน
 ยามต้องแสดงความสามารถก็ทำได้ดี 6) ไม่หวงวิชา แต่พร้อมที่เผื่อแผ่ความรู้ให้ผู้อื่น 7) ไม่แต่เพียง
 เป็นครูสอนเด็กเล็ก ๆ เท่านั้น แต่ยังสามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจไปยังผู้ปกครอง นิสิต
 นักศึกษา ฯลฯ ได้เป็นอย่างดีด้วย สำหรับการเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่จำเป็นต้องเข้าใจพัฒนาการเด็ก
 ปฐมวัย มีความสอดคล้องกับ สยาม สุขุมงาม รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
 กล่าวว่า การอนุบาลศึกษาของไทยในปัจจุบันและในอนาคตต้องการให้เด็กไทยได้รับการพัฒนาครบ
 ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยผู้บริหารควรมีความตระหนักถึงความสำคัญ
 ของชีวิตวัยก่อน 6 ขวบว่าเป็นช่วงเวลาที่ทอง เพราะหลายสิ่งหลายอย่างจะพัฒนาได้ดีในช่วงนี้ อาทิ
 ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง คุณธรรม จริยธรรม และการกำหนดนโยบายให้เด็ก
 คร่ำครึกับการเรียน อ่าน-เขียน ทำเลขนั้นเป็นการขโมยเวลาแห่งความเป็นเด็ก ทำให้เด็ก ๆ เสียเวลา
 ที่จะได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมถึงการเร่งสอนหนังสือตั้งแต่
 เล็กจะไม่ช่วยให้เด็กเรียนเก่งยิ่งขึ้นในทางตรงข้ามเสี่ยงต่อการที่จะทำให้เด็กมีความรู้ลึกที่ไม่ติดต่อการ
 เรียนในระยะยาว หากผู้บริหารมีนโยบายกับเด็กในช่วงอายุนี้อย่างไร จะมีผลต่อชีวิตในอนาคตอย่าง
 นั้น เพราะหากสอนให้เชื่อฟังครู เรียนรู้จากสิ่งที่ครูสอน อ่าน-เขียนเก่ง แต่ในโลกข้างหน้าเด็กจะต้อง
 คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น หากไม่ฝึกฝนไว้เมื่อเติบโตขึ้นไปเขาจะทำเป็นเพียงฟังคำสั่งแล้วก็ทำ
 ตาม หากพลเมืองส่วนใหญ่แบบนี้ ชาติบ้านเมืองจะเป็นอย่างไร อีกทั้งผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนา
 พัฒนาการทุกด้านของเด็ก ยอมให้ได้เล่น ได้วาดภาพ ร้องรำทำเพลงเคลื่อนไหว นอน ฯลฯ แต่
 นอกเหนือจากความเข้าใจในเด็กปฐมวัยแล้ว การบริหารจัดการที่ดียังเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนา
 คุณภาพการศึกษาปฐมวัยอีกด้วย อาทิเช่น การเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของการทำงานและเรื่องอื่น
 ๆ ด้านการเสียสละ ทุ่มเททั้งเวลา กำลังกาย และกำลังทรัพย์ ให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่าง
 เสมอภาค ไม่ว่าจะฝ่ายบริหาร ครู แม่ครัว หรือนักการภารโรง การปกครองแบบพี่แบบน้อง อยู่
 กันแบบครอบครัว มีอะไรก็ปรึกษาหารือ ช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ทุกคนสามารถเข้าพบได้เมื่อมีปัญหา
 ฯลฯ ทำให้ทุกคนตระหนัก และรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความตระหนัก
 ให้กับบุคลากรทุก ๆ ฝ่ายโดยเฉพาะครูปฐมวัย ครูปฐมวัยต้องมีความศรัทธาต่อการพัฒนาเด็กในวัยนี้
 แล้วพยายามจัดการศึกษาแก่เด็กให้ได้ตามศักยภาพรายบุคคล นอกจากนั้นครูปฐมวัยควรมีความรู้
 ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย พัฒนาการและจิตวิทยาเด็ก มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเด็ก
 ของตนให้ดีที่สุดแล้วยังพยายามช่วยให้สังคมได้เห็นความสำคัญที่จะช่วยกันพัฒนาเด็กให้ถูกทางด้วย
 นอกจากนั้นการเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่จำเป็นต้องเข้าใจพัฒนาการเด็กปฐมวัย ยังสอดคล้องกับการ
 สัมภาษณ์ สุธาทิพย์ เลิศล้ำ กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย คือ

การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษา โดยมุ่งเน้นที่ การเยี่ยมชั้นเรียน โดยผู้บริหารและศึกษานิเทศก์เพื่อดูการปฏิบัติกิจกรรม การจัดห้อง การเล่นและเก็บไม้บล็อก รับฟังปัญหา ความต้องการ และให้คำแนะนำเป็นการเฉพาะหน้าในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม หลังจากนั้นมีการประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาการพัฒนางาน หรือค้นหาสิ่งใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ การปรับแผนหรือสื่อการเรียนให้เหมาะสม รวมถึงมีการสาธิต จากผู้บริหารที่ได้รับการอบรมอย่างสม่ำเสมอในเรื่องการศึกษาปฐมวัย หัวหน้าสายชั้น หรือครูผู้สอนที่มีทักษะ ในด้านนี้ดีแล้ว นอกจากนั้นควรมีการติดตาม กำกับ ว่ามีการปฏิบัติตามวิธีการใหม่หรือไม่ เช่น การตรวจงานศิลปะมีการเขียนชื่อภาพ ชื่อเด็ก และวันเดือนปีไว้หรือไม่ ส่งผลงานไปให้ทางบ้านตามกำหนดหรือไม่ เก็บผลงานวาดภาพเดือนละ 1 ชิ้นหรือไม่ การนำผลงานเด็กติดบอร์ดหรือตั้งแสดงใช้ของทุกคนหรือไม่ การจัดหาเครื่องเล่นสนามและการติดตั้งนั้นเหมาะสมหรือไม่ ครูพาเด็กออกไปเล่น กลางแจ้งสม่ำเสมอหรือไม่ การประเมินพัฒนาการใช้วิธีการต่าง ๆ ครบถ้วนหรือไม่ เป็นต้น ซึ่งหากพบว่ายังปฏิบัติไม่ถูกต้อง เหมาะสม ก็จะทำให้คำแนะนำ ช่วยเหลือให้กำลังใจ หรือกระตุ้นให้ปฏิบัติให้ถูกต้องโดยเร็ว ผู้บริหารที่ดีควรให้คำแนะนำในการจัดทำบันทึกการสอนให้ถูกต้อง การปรับแผนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน มีการส่งเสริมการผลิตสื่อให้เพียงพอและทันสมัยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

พรินญา รุ่งแจ้ง กล่าวว่า การเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่จำเป็นต้องเข้าใจพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในช่วงที่ผ่านมามีการศึกษาปฐมวัยมีการเคลื่อนไหวมาก แนวคิดในการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยใช้หลักสากลมีการเผยแพร่ในวงกว้าง มีการรณรงค์ให้พัฒนาเด็กโดยการเตรียมความพร้อม แนวความคิดทางการศึกษาในอดีตมีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยมาก คนส่วนใหญ่ยังคงนึกภาพของการศึกษาปฐมวัยในภาพเดียวกับการประถมศึกษาความคิดว่า “ไปโรงเรียนต้องเรียนรู้ด้านวิชาการ” ซึ่งคำเหล่านี้คือความคาดหวังของสังคม ทำให้การพัฒนาเด็กโดยสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัยเป็นไปได้โดยยาก ยากที่จะสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองและทางโรงเรียนที่มุ่งเน้นวิชาการ ผู้ปกครองที่สามารถยอมรับแนวคิดของการศึกษาปฐมวัยมีเพียงบางส่วนเท่านั้น การศึกษาปฐมวัยจะก้าวไปข้างหน้าได้ ต้องมองอนาคตอย่างชัดเจน ต้องมองย้อนดูอดีตอย่างพินิจพิเคราะห์เพื่อเข้าใจปัจจุบันอย่างถ่องแท้ จึงจะคาดการณ์และเตรียมเผชิญอนาคตอย่างถูกหลักและมีเหตุผล การจัดการศึกษาจะต้องวางแผนเพื่อพัฒนาและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจะมีใช้การตามแก้ไขปัญหาหรือการกระทำที่จะนำไปสู่ปัญหาดังที่เกิขึ้นตามวงการต่าง ๆ เราจะต้องป้องกันไม่ให้เด็กของเราต้องสูญเสียศักยภาพเพราะขาดความเข้าใจเราจะต้องเร่งช่วยกันพัฒนาเด็กอย่าง “รู้และเข้าใจ” เด็กปฐมวัยสามารถคิดสร้างสรรค์และจินตนาการได้เป็นอย่างดี เด็กสามารถเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์และภาษา ผ่านการเล่นที่อิสระ ประสบการณ์จากการเล่นจะแฝงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และภาษาอยู่ด้วย การเล่นไม้บล็อกก็เรียนรู้ในเรื่องของขนาด น้ำหนัก รูปร่าง สี และพื้นที่ได้มากมาย ขึ้นอยู่กับความเข้าใจ

ในศักยภาพของเด็กที่ครูปฐมวัยต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งนั่นเอง ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องอาศัยการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งระบบ จึงทำให้เกิดการพลิกผันหรือเปลี่ยนแปลงขึ้นภายในโรงเรียนได้ เริ่มต้นด้วยนโยบายของโรงเรียนควรเปลี่ยนแปลงไปก่อน ต่อมาจึงเปลี่ยนแปลงบทบาท พฤติกรรมการเรียนการสอน ครู เด็ก ในขณะที่เดียวกันต้องจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน ให้เต็มไปด้วยโลกแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานสำคัญในการจัดการศึกษา ซึ่งควรจัดการเรียนการสอนตามความเชื่อที่ว่า จัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ไม่จำเป็นต้องมีตำราเฉพาะตายตัว แต่ควรมีหลักสูตรการศึกษาสำหรับเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกันออกไปตามความแตกต่างของเด็กเป็นรายบุคคล ครูต้องพัฒนาการทำงานเป็นทีม เพราะในโลกของเทคโนโลยีสมัยใหม่ต้องทำงานเป็นทีม ครูต้องสอนเด็กให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข โรงเรียนต้องปลูกฝังความรักการเรียนรู้และการพัฒนาความสามารถให้เด็กเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ผู้บริหารต้องส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูมีความเชื่อมั่นในตัวเด็ก โดยผู้บริหารและครูต้องระลึกว่าธรรมชาติของเด็กจะเกิดมาพร้อมกับความสามารถในการเรียนรู้ มีสมองไวคิดและมีประสาทสัมผัสทั้ง 5 เพื่อการรับรู้ผ่านผัสสะ คือ ตา หู จมูก ลิ้น ผิวกาย ทำให้สามารถเรียนรู้ ซึมซับสิ่งต่าง ๆ โดยธรรมชาติ และโดยการดำเนินชีวิตจริงร่วมกับพ่อแม่ พี่น้อง สิ่งแวดล้อมรอบตัว ทุกขณะ ทุกเวลา ทุกสถานที่ นั่นเอง ดังนั้น การเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่จำเป็นต้องเข้าใจพัฒนาการเด็กปฐมวัยตรงกับปรัชญาพัฒนาการนิยม มีความเชื่อว่า ปรัชญานี้ให้ความสนใจและความเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับการมีชีวิตอยู่จริงของมนุษย์ มนุษย์จะต้องเข้าใจและรู้จักตนเอง มนุษย์ทุกคนมีความสำคัญและมีลักษณะเด่นเฉพาะตนเอง ทุกคนมีเสรีภาพที่จะเลือกตัดสินใจในการกระทำสิ่งใด ๆ แต่จะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำนั้น ปรัชญาอัตถิภาวนิยมนี้ยกย่องมนุษย์เหนือสิ่งอื่นใด ส่งเสริมให้มนุษย์มีความเป็นตัวของตัวเองแต่ก็ต้องไม่มองข้ามเสรีภาพของอื่น หมายถึงจะต้องเป็นผู้ใช้เสรีภาพบนความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมผู้เรียนมีความเข้าใจตนเอง ว่ามีความต้องการอย่างไร แล้วพัฒนาตนเองไปตามความต้องการอย่างอิสระ เพื่อจะได้พัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองได้อย่างเต็มที่ด้วยการเลือกเรียนได้ตามความพอใจ และมีความรับผิดชอบในสิ่งที่เลือก นอกจากนี้ยังมุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง (Self Discipline) หลักสูตรไม่กำหนดตายตัว แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกได้ตามความพอใจ และความเหมาะสมเพื่อผู้เรียนจะได้พัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง โดยครูทำหน้าที่คอยกระตุ้นหรือช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัว ให้เข้าใจตนเอง สามารถใช้ความถนัดและความสามารถเฉพาะตัวออกมาให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด ครูจะให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมาก ให้เสรีภาพ และเคารพในศักดิ์ศรีของผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ผู้เรียน ถือว่าผู้เรียนเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในกระบวนการศึกษาและเชื่อว่าผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความคิด มีความสามารถในตนเองมีเสรีภาพอย่างแท้จริง

เป็นผู้ที่เลือกแนวทางที่จะพัฒนาตนเองด้วยตนเอง เพราะเป้าหมายการศึกษามีใช้เนื้อความรู้ มีใช้เพื่อสังคม แต่เพื่อผู้เรียนที่จะรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง ด้วยเหตุนี้แนวทางจริยธรรม และการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ เป็นเรื่องส่วนบุคคลที่จะเลือกใช้วิธีทางใด แต่ทั้งนี้จะต้องมีวินัยในตนเอง และรับผิดชอบต่อการกระทำและผลที่เกิดขึ้น โรงเรียน ต้องสร้างบรรยากาศแห่งเสรีภาพทั้งในและนอกห้องเรียน และจัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดความพอใจที่จะเรียน สร้างคนให้เป็นตัวของตนเอง คือให้นักเรียนเลือกอย่างอิสระ ส่วนแนวทางในด้านจริยธรรมทางโรงเรียนจะไม่กำหนดตายตัวแต่จะให้ผู้เรียนได้เลือกแนวทางของผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน เน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด ให้ผู้เรียนพบความเป็นจริงด้วยตัวเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนด้วยตนเองของเขาเอง การเรียนจะต้องเรียนรู้จากสิ่งภายในก่อน หมายถึงจะต้องให้ผู้เรียนรู้ว่าตนเองพอใจอะไรมีความต้องการอะไรอย่างแท้จริง แล้วเลือกเรียนในสิ่งที่พอใจหรือต้องการ กระบวนการเรียนการสอนจะเน้นการมีส่วนร่วม เป็นหลักสำคัญในการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ผู้บริหารเป็นหนึ่งในบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ประการแรกคือ ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้นำที่เข้าใจพัฒนาการของเด็กปฐมวัย มีความตระหนักถึงความสำคัญของชีวิตวัยก่อน 6 ขวบว่าเป็นช่วงเวลาที่ทองที่เด็กวัยนี้ จะเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาอย่างถ่องแท้ สามารถการกำหนดนโยบายการศึกษาได้เหมาะสมกับวัยของเด็กและบริบทของโรงเรียน ซึ่งนโยบายนี้จะส่งผลต่อชีวิตในอนาคตของเด็กว่าจะเติบโตมาเป็นคนลักษณะใด มีการดูแลจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีความยืดหยุ่นสามารถปรับ เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์และตัวบุคคลได้เสมอ นอกจากนี้การบริหารจัดการที่ดียังเป็นอีกส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ผู้บริหารที่ดีควรเป็นแบบอย่างในการทำงาน ทำให้ทุกคนตระหนักและรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ให้เกียรติทุกคนอย่างเสมอภาค ความเป็นกันเอง รับฟังปัญหา ความต้องการผู้ใต้บังคับบัญชา ในขณะเดียวกันผู้บริหารควรทำให้ครูปฐมวัยมีความศรัทธาต่อการพัฒนาของเด็ก มีความเชื่อมั่นในตัวเด็ก รวมทั้งมีการติดตาม กำกับ การปฏิบัติงานของครู พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีการวางแผนเพื่อพัฒนาและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเสมอ สุดท้ายแล้วสำหรับการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ต้องอาศัยการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งระบบ การจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ เพราะโรงเรียนควรเป็นโลกแห่งการเรียนรู้สำหรับเด็กในทุกเวลา

บทที่ 4

ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

พุทธศักราช 2560

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรแกนกลาง ที่มีความยืดหยุ่นที่สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด สามารถนำไปปรับปรุงให้เหมาะกับเด็กและสภาพท้องถิ่นได้ ซึ่งหลักสูตรฯ ที่ดีควรจะเหมาะกับช่วงวัยและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยจึงจะเหมาะสมกับการนำไปใช้จัดการเรียนรู้เด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย พัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่หน่วยงานต่าง ๆ กำหนดไว้ โดยมีปรัชญา คือ การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐาน คุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

ปรัชญาการศึกษา คือ แนวคิดหรือความเชื่อในการจัดการศึกษาซึ่งผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยยึดเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษานั้นจะจัดไปตามปรัชญาการศึกษาที่แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของสังคมและสถานการณ์ทางสังคมในแต่ละยุคแต่ละสมัย โดยปรัชญาการศึกษาสามารถแบ่งออกได้ตามลักษณะและตามธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความคิดต่างกัน มีแนวคิดของปรัชญาพื้นฐานแตกต่างกัน ดังนี้ 1) ปรัชญาสารัตถนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ความจริงทางธรรมชาติ 2) ปรัชญานิรันดรนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่า โลกนี้มีบางสิ่งที่มีคุณค่าถาวรไม่เปลี่ยนแปลง ควรอนุรักษ์และถ่ายทอดให้คนรุ่นต่อไป 3) ปรัชญาพัฒนาการนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่าการดำรงชีวิตที่ดีควรอยู่บนพื้นฐานของการคิดที่ดีและการดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสม 4) ปรัชญาปฏิรูปนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อว่า การปฏิรูปสังคมเป็นหน้าที่ของสมาชิกในสังคมทุกคนและการศึกษาเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้ 5) ปรัชญาอัตถิภาวนิยม เป็นปรัชญาที่มีความเชื่อในความมีอยู่เป็นอยู่ของมนุษย์มนุษย์แต่ละคนต้องเกิดได้จากตัวเอง สรรูปได้ตามวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ปรัชญาตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ที่	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี				
1	จุดหมาย			
1.1	ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพดี	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
1.2	สุขภาพจิตดี และมี ความสุข	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
1.3	มีทักษะชีวิตและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	✓ ปรัชญา ปฏิรูปนิยม (Reconstructionism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
1.4	มีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร และสนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ปรัชญาตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า จุดหมายข้อที่ 1.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพดี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะจุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญใน

สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ กระบวนการของการจัดการเรียนรู้ให้ถึงจุดหมาย โดยถือว่าประสบการณ์ และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริง ด้วยตนเอง นอกจากนี้จุดหมายในข้อที่ 1.1 นี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของ ปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพดีตามจุดหมายที่ตั้งไว้ จุดหมายข้อที่ 1.2 สุขภาพจิตดี และมีความสุข ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กันสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่สุขภาพจิตดี และมีความสุข จุดหมายข้อที่ 1.3 มีทักษะชีวิตและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตรงกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาปฏิรูปนิยม (Reconstructionism) ซึ่งปรัชญานี้เชื่อว่าบทบาทของโรงเรียนนำทางให้เด็กได้พบกับระเบียบของสังคมโดยอาศัยกระบวนการแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้น ในโรงเรียน มุ่งให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม เพื่อฝึกการทำงานร่วมกัน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนสามารถร่วมมือกันในการจัดการเรียนรู้ และเน้นการทำงาน ในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็น ของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่าง เป็นสุข จุดหมายข้อที่ 1.4 มีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร และสนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) คุณวิทยา (Axiology) และญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการ นิยม (Progressivism) ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของ ผู้เรียน โดยปรัชญานี้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมาก เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด เพื่อให้เกิดทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร และสนใจ เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560

ที่	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
2	คุณลักษณะที่พึงประสงค์			
2.1	พัฒนาการด้านร่างกาย			
2.1.1	ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขภาพดี	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)
2.1.2	ใช้อวัยวะของร่างกายได้ ประสานสัมพันธ์กัน	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)
2.2	พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			
2.2.1	มีความสุขและแสดงออกทาง อารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)
2.3	พัฒนาการด้านสังคม			
2.3.1	รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับ บุคคลและสิ่งแวดล้อม รอบตัว	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

ที่	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
2.3.2	ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสม กับวัย	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)
2.4	พัฒนาการด้านสติปัญญา			
2.4.1	สื่อความหมายและใช้ภาษา ได้เหมาะสมกับวัย	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)
2.4.2	สนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า จุดหมายข้อที่ 2.1 พัฒนาการด้านร่างกาย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ข้อย่อย ได้แก่ 1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี ตรงกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับ ปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กันไป เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจสามารถนำความรู้ไปปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถแก้ปัญหาได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีวินัยในตนเอง จนนำไปสู่ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี 2) ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน ตรงกับ

อภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัยเรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ครูไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัยที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน

จุดหมายข้อที่ 2.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 1 ข้อย่อย ได้แก่ 1) มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ จุดหมายข้อที่ 2.3 พัฒนาการด้านสังคม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ข้อย่อย ได้แก่ 1) รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุขทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีวินัยในตนเอง โรงเรียนส่งเสริมเด็กปฐมวัยทำหน้าที่เป็นแบบจำลองที่ตีงามทางสังคมโดยการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของเด็กปฐมวัย ในแต่ละกลุ่ม สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ มีความพร้อมและเข้าใจสังคมเป็นอย่างดี 2) ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กัน ครูผู้สอนปฐมวัยไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับ

ความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับ ความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน จุดหมายข้อที่ 2.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ข้อย่อย ได้แก่ 1) สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและ สติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข เด็กปฐมวัยมีความสามารถ เสาะแสวงหาและ พร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียน การสอนตรงกับ ความถนัดความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน 2) สนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนปฐมวัยสามารถ พัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ครูผู้สอนปฐมวัย ไม่เป็นผู้ออก คำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียน ให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียน มีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับ ความถนัดความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้
สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
3	การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี			
3.1	แนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน โดยพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู เน้นการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ร่างกายตามความสามารถ ด้านอารมณ์จิตใจ ส่งเสริมการตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม ภายใต้สภาพแวดล้อมที่อบอุ่นและปลอดภัย ด้านสังคม ส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิด และด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กได้สังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เพื่อสร้างความเข้าใจและใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับวัย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการ นิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้
สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
3.2	<p>การฝึกสุขนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี</p> <p>เป็นการสร้างเสริมสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร การนอน การทำความสะอาดร่างกาย การขับถ่าย ตลอดจนปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และการแสดงมารยาทที่สุภาพ นุ่มนวล แบบไทย</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)</p>
3.3	<p>การเคลื่อนไหวและการทรงตัว เป็นการส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อแขนกับขา มือกับนิ้วมือ และส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการเคลื่อนไหวหรือออกกำลังกายทุกส่วน โดยการจัดให้เด็กได้เคลื่อนไหว ทั้งกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และตามความสามารถของวัย เช่น คืบ คลาน ยืน เดิน เล่น นิ้วมือ เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของ</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Prograssivism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พิพัฒนาการ นิยม (Prograssivism)</p>

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้
 สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	ร่างกายตามเสียงดนตรี ปีน ป้ายเครื่องเล่นสนามเด็กเล็ก เล่นม้าโยก ลากจูงของเล่นมี ล้อ ซีจี้กรยานทรงตัวของเด็ก เล็กโดยใช้เท้าช่วยไถ			
3.4	การฝึกการประสานสัมพันธ์ ระหว่างมือ - ตา เป็นการ ฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เนื้อมือ นิ้วมือ ให้พร้อมที่จะ หยิบจับ ฝึกการทำงานอย่าง สัมพันธ์กันระหว่างมือและ ตา รวมทั้งฝึกให้เด็กรู้จัก คาดคะเน หรือกะระยะทาง ของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เทียบกับตัวเองในลักษณะ ไกลใกล้ไกล เช่น มองตาม เครื่องแขวน (สำหรับขวบปี แรกควรเป็นโมบายสีขาวดำ) ร้อยลูกปัดขนาดใหญ่ เล่น หยอดบดลือกรูปทรงลงกล่อง ตอกหมุด โยนรับลูกบอล เล่นน้ำ เล่นปั้นแป้ง ใช้สี เทียนแท่งใหญ่วาดเขียนขีด เขียน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้
สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
3.5	การส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการส่งเสริมการ เลี้ยงดูในการตอบสนองความ ต้องการของเด็กด้านจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ ส่งเสริมให้เด็กเกิดความรู้สึก อบอุ่นและมีความสุข เช่น สบตา อุ้ม โอบกอด สัมผัส การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้าน การแสดงออกทางอารมณ์ ตอบสนองต่อความรู้สึกที่เด็ก แสดงออกอย่างนุ่มนวล อ่อนโยน ปลูกฝังการชื่นชม ธรรมชาติรอบตัว	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)
3.6	การส่งเสริมทักษะทางสังคม เป็นการส่งเสริมการสร้าง ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ผู้ เลี้ยงดู และบุคคลใกล้ชิด โดย การพูดคุยหยอกล้อหรือเล่น กับเด็ก เช่น เล่นจ๊ะเอ๋ เล่น จ้ำจี้ เล่นประกอบคำร้อง เช่น จันทร์เจ้าเอ๋ย หรือพาเด็กไป เดินเล่นนอกบ้าน พบปะเด็ก อื่นหรือผู้ใหญ่ภายใต้การดูแล อย่างใกล้ชิด เช่น พาไปบ้าน ญาติ พาไปร่วมกิจกรรมที่ศา สนสถาน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้
สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
3.7	การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เป็นการกระตุ้นการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าในการมองเห็น การได้ยินเสียง การลิ้มรส การได้กลิ่น และการสัมผัสจับต้องสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกันในด้านขนาด รูปร่าง สี น้ำหนัก และผิวสัมผัส เช่น การเล่นมองตนเองกับกระจกเงา การเล่นของเล่นที่มีพื้นผิวแตกต่างกัน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
3.8	การส่งเสริมการสำรวจ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เป็นการฝึกให้เด็กเรียนรู้ สิ่งรอบตัวผ่านเหตุการณ์ และสื่อที่หลากหลายในโอกาสต่าง ๆ รู้จักสำรวจ และทดลองสิ่งที่ไม่คุ้นเคย เช่น การค้นหาสิ่งของที่ปิดซ่อนจากสายตา กิจกรรมการทดลองง่ายๆ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้
สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
3.9	การส่งเสริมทักษะทางภาษา เป็นการฝึกให้เด็กได้เปล่งเสียง เลียนเสียงพูดของผู้คนเสียงสัตว์ต่าง ๆ รู้จักชื่อเรียกของตนเอง ชื่ออวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ชื่อพ่อแม่หรือผู้คนที่ใกล้ชิดและชื่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวตลอดจนฝึกให้เด็กรู้จักสื่อความหมายด้วยคำพูดและท่าทาง ชี้ชวนและสอนให้รู้จักชื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ จากของจริง อ่านหนังสือนิทานภาพหรือร้องเพลงง่ายๆ ให้เด็กฟัง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)
3.10	การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฝึกให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดตามจินตนาการของตนเอง เช่น ชีตเขียนวาดรูปอย่างอิสระ การเล่นบล็อกขนาดใหญ่ เล่นของเล่นสร้างสรรค์ พูดเล่าเรื่องตามจินตนาการ เล่นสมมติ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า 1) การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ข้อที่ 3.1 แนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนปฐมวัยต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีวินัยในตนเอง โดยปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม ต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา และนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ ประสบการณ์ตามที่ต้องการ สามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระ ในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความต้องการและความสนใจและความสามารถของผู้เรียน 2) การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ข้อที่ 3.2 การฝึกสุขนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) กล่าวคือ เด็กปฐมวัยหรือผู้เรียน เป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในกระบวนการศึกษาและเชื่อว่าผู้เรียนเป็นผู้มีความคิด ความสามารถในตนเอง มีเสรีภาพอย่างแท้จริง เป็นผู้เลือกแนวทางที่จะพัฒนาตนเอง เป้าหมายการศึกษามีใช่เนื้อความรู้ มิใช่เพื่อสังคม แต่เพื่อผู้เรียนที่จะรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง ครูปฐมวัย ต้องสร้างบรรยากาศแห่งเสรีภาพ จัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดความ

พอใจที่จะเรียนให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้อิสระในการเลือกแก่ผู้เรียน ครูมีหน้าที่คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว เข้าใจตนเอง สามารถใช้ความถนัดและความสามารถเฉพาะตัวออกมาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด 3) การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ข้อที่ 3.3 การเคลื่อนไหวและการทรงตัว ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนปฐมวัยต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กปฐมวัยพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน 4) การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ข้อที่ 3.4 การฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ-ตา ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนปฐมวัยต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ เด็กปฐมวัยรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด 5) การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ข้อที่ 3.5 การส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการ

อบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) จุดมุ่งหมายของการศึกษา จะต้องทำให้ผู้เรียนเข้าใจว่าตนเองมีความต้องการอย่างไร แล้วพัฒนาตนเองไปตามความต้องการอิสระเพื่อจะได้พัฒนาความเป็นมนุษย์ได้อย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบในสิ่งที่เลือก และเป็นผู้มีวินัยในตนเอง เด็กปฐมวัยเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในกระบวนการศึกษาและเชื่อว่าผู้เรียนเป็นผู้มีความคิด ความสามารถในตนเอง มีเสรีภาพอย่างแท้จริง เป็นผู้เลือกแนวทางที่จะพัฒนาตนเอง เป้าหมายการศึกษามีใช้เนื้อความรู้ มิใช่เพื่อสังคม แต่เพื่อผู้เรียนที่จะรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง ครู มีบทบาททำหน้าที่คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว เข้าใจตนเอง สามารถใช้ความถนัดและความสามารถเฉพาะตัวออกมาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

6) การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ข้อที่ 3.6 การส่งเสริมทักษะทางสังคม ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนปฐมวัยต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจ และต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน โรงเรียนทำหน้าที่เป็นแบบจำลองที่ดึงทางสังคมโดยการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กปฐมวัย ในแต่ละกลุ่ม สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีความพร้อมและเข้าใจสังคมเป็นอย่างดี

7) การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ข้อที่ 3.7 การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา

(Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) จุดมุ่งหมายของการศึกษา ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยมไม่มีจุดมุ่งหมายที่ตายตัว วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดแนวทางในการแก้ปัญหา เป็นวิถีทางให้เกิดการเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ทางสังคม และกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา และนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัด ความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ 8) การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ข้อที่ 3.8 การส่งเสริมการสำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี ในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับ ปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ปรัชญานี้สนใจ และมีความเชื่อเรื่องเกี่ยวกับการมีชีวิตอยู่จริงของมนุษย์ มนุษย์จะต้องเข้าใจและรู้จักตนเอง มนุษย์ทุกคนมีความสำคัญและมีลักษณะเด่นเฉพาะตน ทุกคนมีเสรีภาพที่จะเลือกตัดสินใจการกระทำสิ่งใดๆ แต่ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำนั้น ๆ เด็กปฐมวัยเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในกระบวนการศึกษาและเชื่อว่าผู้เรียนเป็นผู้มีความคิด ความ สามารถในตนเอง มีเสรีภาพอย่างแท้จริง เป็นผู้เลือกแนวทางที่จะพัฒนาตนเอง เป้าหมายการศึกษามีใช่เนื้อความรู้ มิใช่เพื่อสังคม แต่เพื่อผู้เรียนที่จะรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง ครูทำหน้าที่คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว เข้าใจตนเอง สามารถใช้ความถนัดและความสามารถเฉพาะตัวออกมาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด สร้างบรรยากาศแห่งเสรีภาพ จัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดความพอใจที่จะเรียนให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้อิสระในการเลือกแก่ผู้เรียน 9) การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ข้อที่ 3.9 การส่งเสริมทักษะทาง

ภาษา ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เด็กปฐมวัยเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง มุ่งที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของ เด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กันไป มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รู้จักแก้ ปัญหาได้ ในการสอนครูจะไม่เน้นการถ่ายทอดวิชาความรู้แต่เพียงประการเดียว แต่จะคอยเป็นผู้ดูแลและให้ความช่วยเหลือเด็กในการสำรวจปัญหา ความต้องการ และความสนใจของตนเอง คอยแนะนำช่วยเด็กในการแก้ปัญหา แนะนำแหล่งต่าง ๆ ที่เด็กจะไปค้นหาความรู้ที่ต้องการจะเน้นให้เด็กมีโอกาสปฏิบัติ ส่วนการประเมินผลจะนำพัฒนาการของเด็กในด้านต่าง ๆ เข้ามาร่วมประมวลด้วย โดยไม่เน้นการวัดความเป็นเลิศทางสมองและวิชาการ 10) การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ข้อที่ 3.10 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ตรงกับตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนปฐมวัยต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ ประสบการณ์ตามที่ต้องการ เด็กปฐมวัยรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
4	<p>ช่วงอายุ 2 - 3 ปี</p> <p>แนวปฏิบัติที่การอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี เน้นการจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความ สามารถตามวัยของเด็ก ทั้งนี้ เด็กในช่วงวัยนี้จะมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น มากกว่าในช่วงแรก ของตัวเอง จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ประสบการณ์ สำคัญและสาระที่ ควรเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมเพื่อเป็น พื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)</p>

จากตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า จากข้อที่ 4 แนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) และญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนปฐมวัยต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็น อย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ เด็กปฐมวัยรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้ การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ปรัชญาสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
5	<p>สาระการเรียนรู้</p> <p>สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็ก ให้เป็นมนุษย์ที่</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ปรัชญาสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	สมบูรณ์ โดยอาจจัดใน รูปแบบหน่วยการ เรียนรู้แบบบูรณาการ หรือเลือกใช้รูปแบบที่ เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้			

จากตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ปรัชญาสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า จากข้อที่ 5 สาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) เป็นกระบวนการของการจัดการเรียนรู้ให้ถึงจุดหมาย โดยถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ คุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็ก ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
6	ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็น สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องให้เด็กได้ลงมือ ทำด้วยตนเอง เพื่อ พัฒนาเด็กทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะในระยะ แรกเริ่มชีวิต และช่วง ระยะปฐมวัยมีความ สำคัญเป็นพิเศษ เนื่อง จากเป็นรากฐานของ พัฒนาการก้าวต่อไป ของชีวิตเด็กแต่ละคน ตลอดจนกำหนด ความสามารถ แรงจูงใจ ใฝ่เรียนรู้ และความ กระตือรือร้นในการ พัฒนาตนเองของเด็ก ที่จะส่งผลต่อเนื่องจาก ช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่น	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	สภาพแวดล้อมทุกด้านที่กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวในวิถีชีวิตของเด็กและในสังคมภายนอก อันจะสั่งสมเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่ระดับที่สูงขึ้น			
6.1	ประสบการณ์สำคัญที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็กนั้น พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องสนับสนุนให้เด็กได้มีประสบการณ์ตรง ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การสร้าง	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญาพัฒนา การนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญาพัฒนา การนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	<p>ความรักความผูกพันกับคนใกล้ชิด การปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และการรู้จักใช้ภาษาสื่อความหมาย ดังนั้นการฝึกทักษะต่าง ๆ ต้องให้ เด็กมีประสบการณ์สำคัญผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และการเล่น ให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการเล่นแบบ ลองผิดลองถูก สำรวจ ทดลอง และลงมือกระทำจริง การปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคล และธรรมชาติรอบตัวเด็กตามบริบทของสภาพแวดล้อม จำเป็นต้องมีการจัดประสบการณ์สำคัญแบบองค์รวมที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ</p>			

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
6.2	ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของตนเอง	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญาพัฒนา การนิยม (Progressivism)
6.3	ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะดนตรี การเล่นออกกำลังกลางแจ้งอย่างอิสระ การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญาพัฒนา การนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	และระบบประสาท การ เล่นเครื่องเล่นสัมผัส การวาด การเขียนขีด เขียน การปั้น การฉีก การ ตัดปะ การดูแลรักษา ความสะอาด ของ ร่างกาย ของใช้ส่วนตัว และการรักษาความ ปลอดภัย เป็นต้น			
6.4	ประสบการณ์สำคัญที่ ส่งเสริมพัฒนาการด้าน อารมณ์ จิตใจ เป็นการ สนับสนุน ให้เด็กได้ แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกที่ เหมาะสมกับวัย มี ความสุข ร่าเริง แจ่มใส ได้พัฒนาความรู้สึกที่ดี ต่อตนเอง และความ เชื่อมั่นในตนเอง จาก การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พ่อ แม่หรือผู้เลี้ยงดูเป็น บุคคลที่มีส่วนสำคัญ อย่างยิ่งในการทำให้เด็ก รู้สึกเป็นที่รัก อบอุ่น	✓ ปรัชญาพัฒนา การนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญาพัฒนา การนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	มั่นคง เกิดความรู้สึกปลอดภัยไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น			
6.5	<p>ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม</p> <p>ประกอบด้วย การรับรู้ อารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข การควบคุมอารมณ์และการแสดงออก การเล่นอิสระ การเล่นบทบาทสมมติ การชื่นชมธรรมชาติ การเพาะปลูกอย่างง่าย การเลี้ยงสัตว์ การฟังนิทาน การร้องเพลง การท่องคำคล้องจอง การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ตามความสนใจ เป็นต้น</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
6.6	<p>ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม</p> <p>เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวในชีวิตประจำวัน ได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ และปรับตัวอยู่ในสังคม เด็กควรมีโอกาสได้เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกันหรือต่างวัย เพศเดียวกัน หรือต่างเพศอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>
6.7	<p>ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย การเล่นอย่างอิสระ การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น การแบ่งปันหรือการให้ การอดทนรอคอยตามวัย การใช้ภาษา การออกไปเล่นนอกบ้าน การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน เป็นต้น</p>	<p>✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
6.8	ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวในชีวิตประจำวัน ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหว ได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อความหมายและความคิด รู้จักสังเกตคุณลักษณะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสี ขนาด รูปร่าง จุดจำชื่อเรียกสิ่งต่าง ๆ รอบตัว	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
6.9	ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การตอบคำถามจากการคิด การเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิม การเรียงลำดับเหตุการณ์ การยืดหยุ่นความคิดตามวัย การจดจ่อใส่ใจ การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสี สัน และรูปทรงที่แตกต่างกัน การฟังเสียงต่าง ๆ รอบตัว	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	การฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้นๆ การพูดบอกความต้องการ เล่าเรื่องราว การสำรวจ และการทดลองอย่างง่าย ๆ การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน การคิดตัดสินใจหรือคิดแก้ปัญหาในเรื่องที่ง่าย ๆ ด้วยตนเอง การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เป็นต้น			
6.10	สาระที่ควรเรียนรู้ สาระที่จะให้เด็กอายุ 2 - 3 ปี เรียนรู้ควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองเป็นลำดับแรก แล้วจึงขยายไปสู่เรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเด็กเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เด็กควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัย	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
6.11	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ และเพศของตนเอง การ เรียกชื่อส่วนต่าง ๆ ของ ใบหน้าและร่างกาย การ	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)
	ดูแลตนเองเบื้องต้นโดยมี ผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ การ ล้างมือ การขับถ่าย การ รับประทานอาหาร การถอด และใส่เสื้อผ้า การรักษา ความปลอดภัย และการ นอนหลับพักผ่อน			
6.12	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับ บุคคลภายในครอบครัวและ บุคคลภายนอกครอบครัว การรู้จักชื่อเรียกหรือสรรพ นามแทนตัวของญาติหรือผู้ เลี้ยงดู วิธีปฏิบัติกับผู้อื่น อย่างเหมาะสม การพักทาย ด้วยการไหว้ การเล่นกับพื น้องในบ้าน การไปเที่ยว ตลาดและสถานที่ต่าง ๆ ใน ชุมชน การเล่นที่สนามเด็ก เล่น การเข้าร่วมกิจกรรม ทางศาสนา วัฒนธรรมและ ประเพณี	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
6.13	ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการสำรวจสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ไข่ไม้ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเล่นน้ำ เล่นทราย การเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ที่ไม่เป็นอันตราย การเดินเล่นในสวน การเพาะปลูกอย่างง่าย	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)
6.14	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่าย ๆ ของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เช่น สี รูปร่าง รูปทรง ขนาด ผิวสัมผัส	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)

จากตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อ 6.1 ประสบการณ์สำคัญ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Prograssivism) กระบวนการของการจัดการเรียนรู้ให้ถึงจุดหมาย โดยถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และ

การเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง ข้อ 6.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กันไป สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข เด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเองเหมาะสมกับบุคลิกภาวะของเด็กปฐมวัย ข้อ 6.3 ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ ปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ข้อ 6.4 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ ปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) กล่าวคือ การศึกษาจะต้องทำให้ผู้เรียนเข้าใจว่าตนเองมีความต้องการอย่างไร แล้วพัฒนาตนเองไปตามความต้องการอิสระเพื่อจะได้พัฒนาความเป็นมนุษย์ได้อย่างเต็มที่ด้วยการเลือกเรียนตามความพอใจ มีความรับผิดชอบในสิ่งที่เลือก และเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ข้อ 6.5 ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ ปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่

ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง และยังคงตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) กระบวนการเรียนการสอน เน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด ให้ผู้เรียนพบความจริงด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องรู้ว่าตนเองพอใจและมีความต้องการอะไรอย่างแท้จริง ครูทำหน้าที่คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว เข้าใจตนเอง สามารถใช้ความถนัดและความสามารถเฉพาะตัวออกมาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ครูจะให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมาก ให้เสรีภาพ จริงใจ เคารพในศักดิ์ศรีของผู้เรียน ข้อ 6.6 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เด็กปฐมวัยมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน โรงเรียนทำหน้าที่เป็นแบบจำลองที่ดิงามทางสังคมโดยการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กปฐมวัย ในแต่ละกลุ่ม สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีความพร้อมและเข้าใจสังคมเป็นอย่างดี ข้อ 6.7 ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริมตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ครูจัดประสบการณ์ให้เด็กลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ข้อ 6.8 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) บุคคลสามารถแสวงหาความรู้ได้จากประสบการณ์ ประสบการณ์จะนำไปสู่ความรู้โดยเน้นกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ การศึกษาไม่สอนให้คนยึดมั่นในความจริง ความรู้และค่านิยมที่คงที่ วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดแนวทางในการแก้ปัญหา ข้อ 6.9 ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริมตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสม

ให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ครูต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนการสอนใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ ข้อ 6.10 สาระที่ควรเรียนรู้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) โดยปรัชญานี้ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง มุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางในการกำหนดสาระที่ควรเรียนรู้ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อ 6.11 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางในการจัดประสบการณ์ เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อ 6.12 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน

สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียนส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในและนอกห้องเรียน กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางในการจัดประสบการณ์เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อ 6.13 ธรรมชาติรอบตัว ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และ ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาพัฒนาการนิยม เชื่อว่าชีวิตเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้เสมอตามกาลเวลาและสิ่งแวดล้อม องค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงสุดในการกำหนดรูปแบบของวัฒนธรรมและสังคม คือ การค้นคว้า ทดลอง และประสบการณ์ของมนุษย์ที่ได้เห็นประจักษ์ ดังนั้น การศึกษาในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมจะต้องเปลี่ยนแปลงสภาพไปด้วยเมื่อถึงความจำเป็นการศึกษาไม่ใช่สอนให้คนยึดมั่นในความจริง หรือถูกกำหนดไว้ตายตัว หากจะต้องหาทางปรับปรุงการศึกษาเพื่อจะเป็นแนวทางนำไปสู่การค้นพบความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางในการจัดประสบการณ์ธรรมชาติรอบตัว ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อ 6.14 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กับรู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางในการจัดประสบการณ์สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ
2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
7	การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สามารถจัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)
7.1	อบรมเลี้ยงดูเด็กและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ
2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
7.2	ตระหนักและสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)
7.3	ปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรัก ความเข้าใจ และใช้เหตุผล	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)
7.4	ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างสมดุลครบทุกด้าน	✓ ปรัชญาพัฒนาการ นิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญาพัฒนาการ นิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญาพัฒนา การนิยม (Progressivism)
7.5	ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม และวัฒนธรรมไทย	✓ ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
7.6	ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
7.7	สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
7.8	จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
7.9	ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
7.10	ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชน	✓ ปรัชญา ปฏิรูปนิยม (Reconstructionism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 7 การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กันสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่สุขภาพจิตดี และมีความสุข ข้อที่ 7.1 อบรมเลี้ยงดูเด็กและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ ตรงกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญา

พัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) เด็กปฐมวัยได้รับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ครูไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ข้อที่ 7.2 ธรรมชาติและสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) เด็กปฐมวัยหรือผู้เรียน เป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในกระบวนการศึกษาและเชื่อว่าผู้เรียนเป็นผู้มีความคิด ความสามารถในตนเอง มีเสรีภาพอย่างแท้จริง เป็นผู้เลือกแนวทางที่จะพัฒนาตนเอง เป้าหมายการศึกษามีใช้เนื้อความรู้ มีใช้เพื่อสังคม แต่เพื่อผู้เรียนที่จะรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง ฉะนั้นแนวทางจริยธรรมและการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ เป็นเรื่องส่วนบุคคลที่จะเลือกใช้วิธีทางใด ทั้งนี้ต้องมีวินัยในตนเองต้องรับผิดชอบต่อการกระทำและผลที่จะเกิดขึ้น ครูสร้างบรรยากาศแห่งเสรีภาพ จัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดความพอใจที่จะเรียนให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้อิสระในการเลือกแก่ผู้เรียน และนอกจากนั้นครูทำหน้าที่คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว เข้าใจตนเอง สามารถใช้ความถนัดและความสามารถเฉพาะตัวออกมาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ครูจะให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมาก ให้เสรีภาพ จริงใจ เคารพในศักดิ์ศรีของผู้เรียน ข้อที่ 7.3 ปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรัก ความเข้าใจ และใช้เหตุผล ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) และญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism) ซึ่งครูมีบทบาทคล้ายกับปรัชญาพัฒนาการนิยม ทำหน้าที่คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว เข้าใจตนเอง สามารถใช้ความถนัดและความสามารถเฉพาะตัวออกมาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ครูจะให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมาก ให้เสรีภาพ จริงใจ เคารพในศักดิ์ศรีของผู้เรียน ครูต้องเป็นผู้รู้จริงในเรื่องที่สอน รวมถึงต้องสร้างบรรยากาศแห่งเสรีภาพ จัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนเกิดความพอใจที่จะเรียนให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้อิสระในการเลือกแก่ผู้เรียน ข้อที่ 7.4 ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างสมดุลครบทุกด้าน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มีจุดมุ่งหมายผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กันไป สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีวินัยในตนเอง ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและ

ต้องทำงานร่วมกัน เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ข้อที่ 7.5 plugged ready บัญญัติคุณธรรม และวัฒนธรรมไทย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) และญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) กลุ่มสารัตถนิยมมีจุดมุ่งหมายการศึกษา คือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมและค่านิยมให้กับคนรุ่นหลัง เด็กปฐมวัยตามปรัชญาสารัตถนิยมจะต้องเป็นผู้สืบทอดค่านิยมไว้และถ่ายทอดไปยังคนรุ่นหลัง ครูเป็นผู้กำหนดกิจกรรมในห้องเรียน การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ครูเป็นต้นแบบที่นักเรียนจะต้องทำตามเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางในการจัดประสบการณ์สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 7.6 ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ข้อที่ 7.7 สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ข้อที่ 7.8 จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านพัฒนาการนิยม (Progressivism) เป็นการสร้างบรรยากาศแบบจำลองที่ดึงมาทางสังคมโดยการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กปฐมวัย ในแต่ละกลุ่มทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ครูที่เลี้ยง ต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ข้อที่ 7.9 ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนากายอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตรงกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กันสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่สุขภาพจิตดี และมีความสุข ข้อที่ 7.10 ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและชุมชน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาปฏิรูปนิยม (Reconstructionism) ซึ่งปรัชญานี้เชื่อว่าบทบาทของโรงเรียนนำทางให้เด็กได้พบกับระเบียบของสังคมโดยอาศัยกระบวนการแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในโรงเรียน มุ่งให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม เพื่อฝึกการทำงานร่วมกัน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนสามารถร่วมมือกันในการจัดการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
8.1	ดูแลสุขภาพอนามัย และตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
8.2	สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ และความมั่นคงทางอารมณ์	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็ก
อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
8.3	จัดประสบการณ์ตรงให้ เด็กได้เลือก ลงมือ กระทำและเรียนรู้จาก ประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหว ผ่านการเล่น	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
8.4	จัดประสบการณ์ให้เด็ก มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ที่แวดล้อมอย่าง หลากหลาย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
8.5	จัดสภาพแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอก วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ และของเล่นที่สะอาด หลากหลาย ปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ เด็กรอบด้าน รวมถึงมี พื้นที่ในการเล่นน้ำ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
8.6	จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่ เป็นสื่อธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยและ พัฒนาการของเด็ก สื่อ ที่เอื้อให้เกิดการ ปฏิสัมพันธ์ หลีกเลี่ยง การใช้สื่อเทคโนโลยี เป็นพี่เลี้ยงเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็ก
อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
8.7	จัดรวบรวมข้อมูลและติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลอย่าง ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)
8.8	จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้ พ่อ แม่ ครอบครั้ว สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุน สื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ปรัชญาการวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 8.1 ดูแลสุขภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์

ตามที่ต้องการ ข้อที่ 8.2 สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ และความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กในวิถีชีวิตประจำวัน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนปฐมวัยต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่าง ระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ จัดบรรยากาศ ข้อที่ 8.3 จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เลือก ลงมือกระทำและเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้าและการเคลื่อนไหวผ่านการเล่น ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ มากกว่ารู้ การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ครูที่เลี้ยง ต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอน ตรงกับความถนัด ความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน ข้อที่ 8.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แวดล้อมและสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กอย่างหลากหลาย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน รวมถึงต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ข้อที่ 8.5 จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้และของเล่นที่สะอาดหลากหลาย ปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กรอบด้าน รวมถึงมีพื้นที่ในการเล่นน้ำ เล่นทราย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ใน

ด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ข้อที่ 8.6 จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่อธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก สื่อที่เอื้อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ หลีกเลี่ยงการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นพี่เลี้ยงเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดแนวทางการแก้ปัญหา ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข เด็กปฐมวัย มีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของเด็กปฐมวัย ข้อที่ 8.7 จัดรวบรวมข้อมูลและติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม มีการจัดทำฐานข้อมูลมาจากครูเท่านั้น ครู จึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากสไหรับการรวบรวมข้อมูลนี้ ข้อที่ 8.8 จัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนปฐมวัยต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีวินัยในตนเอง โดยปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม ต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่

ก่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา และนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ ประสบการณ์ตามที่ต้องการ สามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือ กระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระ ในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงาน ร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของ ผู้เรียน

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ปรัชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
9.1	การประเมินพัฒนาการ เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ควรประเมินให้ครอบคลุมครบทุกช่วง อายุ เพราะช่วงวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลง รวดเร็ว อีกทั้งมีความ เสี่ยงต่อสภาพความ ผิดปกติต่าง ๆ จึง จำเป็นต้องเฝ้าระวัง และติดตามดูแลอย่าง ใกล้ชิด พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การอบรมเลี้ยงดู ควร สังเกตพัฒนาการเด็ก โดยคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ปรัชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	หากพบความผิดปกติ ต้องรีบพาไปพบแพทย์ หรือผู้ที่มีความรู้ ความ เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ พัฒนาการเด็ก เพื่อ หาทางแก้ไขหรือบำบัด ฟื้นฟูโดยเร็วที่สุด			
9.2	ประเมินพัฒนาการของ เด็กครบทุกด้าน	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญาพัฒนา การนิยม (Progressivism)
9.3	ประเมินเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)
9.4	ประเมินด้วยวิธีการที่ หลากหลาย ซึ่งวิธีการ ประเมินที่เหมาะสมกับ เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี มี การสังเกตพฤติกรรม ของเด็กในกิจกรรมต่าง ๆ และกิจวัตรประจำวัน การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การ สัมภาษณ์เด็กและผู้ ใกล้ชิด และการ วิเคราะห์ข้อมูลจาก ผลงานเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ปรัชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
9.5	บันทึกพัฒนาการลงในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก (เล่มสีชมพู) และใช้คู่มือการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือของหน่วยงานอื่น	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)
9.6	นำผลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการไปพิจารณาจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้และมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

จากตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ปรัชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 9.1 การประเมินพัฒนาการเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่เชื่อว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้และความจริงทางธรรมชาติเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดังนั้น หลักสูตรการศึกษาจึงควรประกอบไปด้วย ความรู้ ความจริง และการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนตามความเชื่อนี้จึงเน้นการให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริง และการสรุปกฎเกณฑ์จากข้อมูลข้อเท็จจริง ครูคือต้นแบบที่ดีที่มีความรู้จึงจำเป็นต้องทำหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนโดยการ

แสดงการสาธิต หรือเป็นนักสาธิตให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเห็นอย่างจริงจัง นอกจากนั้นตรงกับ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) วัดผลประเมินผลเพื่อสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใด ผ่านบ้างและควรเน้นหรือทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือความสามารถที่แตกต่างกัน การที่จะให้ทุกคนได้ดีในสิ่งเดียวกันจึงเป็นเรื่องที่ขัดกับความเป็นจริง ครูต้องหาความเด่นหรือความสามารถของเด็กแต่ละคน และทำให้คนอื่นเห็นและเปิดโอกาสให้เด็ก เหล่านั้นแนะนำช่วยเหลือกันเองในเรื่องที่แต่ละคนทำไม่ได้ ข้อที่ 9.2 ประเมินพัฒนาการของเด็กครบ ทุกด้านตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ (Learning by Doing) ซึ่งมุ่งเน้นให้เด็กเรียนรู้จากการกระทำในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เด็ก ได้รับอิสระในการริเริ่มความคิดและลงมือทำตามความคิด ซึ่งเป็นแนวคิดที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อย่างกว้างขวางในการจัดการเรียนการสอน และจากหลักการที่ว่า การพัฒนาคือการเปลี่ยนแปลง คนเราจะหยุดพัฒนาไม่ได้ ดังนั้นการเรียนรู้ของคนเราจึงมิได้หยุดอยู่แต่ในโรงเรียนเท่านั้น แต่จะ ดำเนินไปตลอดชีวิตของผู้เรียนการวัดและการประเมินผลมีความสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้มากขึ้นเพียงใด การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มี ประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และ ได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 9.3 ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) เป็นการมุ่งให้นักเรียนรับรู้และเข้าใจ ผู้สอนจะพยายามชี้แจงและให้เหตุผลต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนนั้น ยึดหลักส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจในความรู้ อันสูงสุดให้มากที่สุดเท่าที่นักเรียนแต่ละคนจะทำได้ วิธีที่ครูส่งเสริมมากคือ การรับรู้และการจำ การจัดนักเรียนเข้าชั้นจะยึดหลักการจัดแบบแยกตามลักษณะและระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกัน ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนคล้อยตามและยอมรับหลักการ ความคิดและค่านิยมที่ครูนำมาให้การเรียน จึงไม่เป็นการสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ แต่เป็นการยอมรับสิ่งที่คนในสังคมเคยเชื่อและเคยปฏิบัติมา ก่อน ตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ในการวัดผลประเมินผลเพื่อสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใด ผ่านบ้างและควรเน้นหรือทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง การจัดการสอนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กให้มากที่สุดครูจะต้องทำให้เด็กเกิดการ ยอมรับในความสามารถของตนเองและของผู้อื่น เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือ ความสามารถที่แตกต่างกัน ข้อที่ 9.4 ประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งวิธีการประเมินที่เหมาะสม

กับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) การจัดการเรียนการสอนจะเน้นบทบาทของครูในการถ่ายทอดความรู้และสาระต่าง ๆ รวมทั้งคุณธรรมและค่านิยมที่สังคมเห็นว่า เป็นสิ่งที่ตั้งงามแก่ผู้เรียน ผู้เรียนในฐานะผู้รับสืบทอดมรดกทางสังคม ก็จะต้องอยู่เป็นระเบียบวินัย และพยายามเรียนรู้สิ่งที่ครูถ่ายทอดให้อย่างตั้งใจ นอกจากนี้ยังตรงกับตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) โดยเด็กทุกคนใช้เสรีภาพได้อย่างเต็มที่โดยไม่ละเมิดสิทธิส่วนตัวของผู้อื่นและส่วนรวม ทุกคนมีเสรีภาพอย่างเต็มที่และทัดเทียมกัน เด็กมีโอกาสที่จะเลือกเรียน หรือจะทำกิจกรรมอื่นตามความสนใจ การวัดผลประเมินผลเพื่อสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใดผ่านบ้างและควรเน้นหรือทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง การวัดผลนั้น ครูจะต้องทำให้เด็กเกิดการยอมรับในความสามารถของตนเองและของผู้อื่น เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือความสามารถที่แตกต่างกัน ข้อที่ 9.5 บันทึกพัฒนาการลงในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) การวัดและการประเมินผลมีความสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้มากขึ้นเพียงใด การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 9.6 นำผลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการไปพิจารณาจัดกิจกรรม ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) โดยเด็กทุกคนใช้เสรีภาพได้อย่างเต็มที่โดยไม่ละเมิดสิทธิส่วนตัวของผู้อื่นและส่วนรวม ทุกคนมีเสรีภาพอย่างเต็มที่และทัดเทียมกัน เด็กมีโอกาสที่จะเลือกเรียน หรือจะทำกิจกรรมอื่นตามความสนใจ การวัดผลประเมินผลเพื่อสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใดผ่านบ้างและควรเน้นหรือทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง การวัดผลนั้น ครูจะต้องทำให้เด็กเกิดการยอมรับในความสามารถของตนเองและของผู้อื่น เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือความสามารถที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดู
เด็ก อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
10.1	พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูมีความเชื่อและวิธีการในการอบรมเลี้ยงดูเด็กแตกต่างกันไปตามแนวความคิดและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่ตนเองอยู่อาศัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี จะเป็นแนวทางให้พ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูใช้ในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
10.2	ศึกษาปรัชญาการศึกษาหลักการ จุดหมาย เพื่อทำความเข้าใจกับแนวทางการพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)
10.3	ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสมกับวัย ในกรณี	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดู
เด็ก อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	การอบรมเลี้ยงดูเด็ก อายุแรกเกิด - 2 ปี ให้ ใช้แนวปฏิบัติการอบรม เลี้ยงดูตามวิถี ชีวิตประจำวันเป็น กรอบการพัฒนาเด็ก และหากมีการอบรม เลี้ยงดูเด็กอายุ 2 - 3 ปี ให้ใช้แนวปฏิบัติการ อบรมเลี้ยงดูและ ส่งเสริมพัฒนาการและ การเรียนรู้			
10.4	ติดตามประเมิน พัฒนาการทุกด้านของ เด็ก โดยการสังเกตและ บันทึกการเจริญเติบโต และพัฒนาการตามช่วง อายุที่กำหนด รวมถึง การเฝ้าระวังปัญหา พัฒนาการที่ล่าช้าหรือ ความผิดปกติที่อาจเกิด ขึ้นกับเด็ก หากพบว่า เด็กมีพัฒนาการช้ากว่า ปกติ ควรปรึกษาแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข เพื่อ ช่วยเหลือเด็กต่อไป	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดู
เด็ก อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
10.5	ยอมรับความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของเด็ก เด็กแต่ละคนมี พัฒนาการเร็วช้าต่างกัน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู หลักเลี้ยงดูการ เปรียบเทียบเด็ก หรือ เลือกปฏิบัติต่อเด็ก เฉพาะคน แต่ควรจัด กิจกรรม เพื่อส่งเสริม พัฒนาการด้านที่ บกพร่องหรือด้านที่เด็ก ขาดโอกาสในการ พัฒนา	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณา แล้วพบว่า ข้อที่ 10.1 พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูมีความเชื่อและวิธีการในการอบรมเลี้ยงดูเด็กแตกต่างกัน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการ อบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย

ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ข้อที่ 10.2 ศึกษาปรัชญาการศึกษา หลักการ จุดหมาย เพื่อทำความเข้าใจกับแนวทางการพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคมหลักสูตรจะเป็นแบบแผนเดียวกันทั่วประเทศ และจัดเตรียมโดยครูหรือผู้เชี่ยวชาญโดยเรียงลำดับตามความยากง่าย ปรัชญาการศึกษาแบบนี้มีข้อดีหลายประการ เช่น การเรียนการสอนเป็นระเบียบ การปกครองเด็กง่ายและสะดวกเพราะครูทุกคนรู้บทบาท การบริหารเป็นไปตามระเบียบ มีการสืบทอดวัฒนธรรมต่อ ๆ กันไป ข้อที่ 10.3 ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสมกับวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคมหลักสูตรจะเป็นแบบแผนเดียวกันทั่วประเทศ และจัดเตรียมโดยครูหรือผู้เชี่ยวชาญโดยเรียงลำดับตามความยากง่าย ปรัชญาการศึกษาแบบนี้มีข้อดีหลายประการ เช่น การเรียนการสอนเป็นระเบียบ การปกครองเด็กง่ายและสะดวกเพราะครูทุกคนรู้บทบาท การบริหารเป็นไปตามระเบียบ มีการสืบทอดวัฒนธรรมต่อ ๆ กันไป ข้อที่ 10.4 ติดตามประเมินพัฒนาการทุกด้านของเด็ก โดยการสังเกตและบันทึกการเจริญเติบโตและพัฒนาการตามช่วงอายุที่กำหนด ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดแนวทางในการแก้ปัญหา เป็นวิถีทางให้เกิดการเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ข้อที่ 10.5 ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการเร็วช้าต่างกัน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข

ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
11.1	เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัว แต่เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ประกอบกับครอบครัวส่วนใหญ่ มักจะเป็นครอบครัวเดี่ยว พ่อแม่จึงนำเด็กไปรับการเลี้ยงดูในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนั้น สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแต่ละแห่งควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยวางแผนหรือกำหนดแนวทางการอบรมเลี้ยงดู	✓ ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	และส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตรงตามปรัชญาและหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย			
11.2	การจัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย หลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยควรออกแบบและจัดทำบนพื้นฐานของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	✓ ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
11.3	ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี รวมทั้ง	✓ ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ เช่น วิธีการอบรมเลี้ยงดู ความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครอง วัฒนธรรม ความเชื่อของท้องถิ่น และความพร้อมของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย			
11.4	จัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยการกำหนดปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ ภารกิจหรือพันธกิจ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงอายุ อย่างกว้างๆ ให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ผ่านประสบการณ์สำคัญที่เด็กใช้ในการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและสาระที่ควรรู้ซึ่งอาจต่างกันตามบริบทหรือสภาพแวดล้อมของเด็ก การจัดประสบการณ์ การ	 <p>✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	 <p>✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	 <p>✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการประเมินพัฒนาการ โดยสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอาจกำหนดหัวข้ออื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแต่ละแห่ง			
11.5	การประเมิน เป็นขั้นตอนของการตรวจสอบหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น การประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรหลังจากที่ได้จัดทำแล้ว โดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้ใช้หลักสูตร ผู้มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านต่าง ๆ การประเมินระหว่างการพัฒนา	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	ดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุเพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรที่จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร			

จากตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 11.1 เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัว ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การริเริ่มทางการศึกษาควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน ปลุกฝังให้เด็กเกิดความมานะ พยายาม ต้องอุทิศตนเพื่อจุดหมาย

ปลายทางในอนาคต ผู้สอน พ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัว ควรต้องเป็นผู้มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ คัดเลือกสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียน ผู้เรียนจะเป็นผู้รับผู้ฟัง ผึกฝนตนเองให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งที่เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอนยึดหลักความสนใจของผู้เรียนที่จะแก้ปัญหาสังคมต่าง ๆ เป็นประการสำคัญ ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอน จึงส่งเสริมการฝึกหัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อฝึกแก้ปัญหาโดยอาศัยการอภิปรายซักถาม และการแก้ปัญหาาร่วมกันซึ่งเป็นลักษณะของการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะพิจารณาตัดสินใจ โดยอาศัยประสบการณ์และผลที่เกิดจากการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะควบคุมการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

11.2 การจัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หลักสูตรเน้นเนื้อหาเป็นหลักสำคัญ โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีปัญญา และรักษาอุดมคติอันดีงามของสังคม สำหรับในด้านญาณวิทยา และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปรัชญานี้ จะเริ่มด้วยคำถามที่ว่า “ผู้เรียนต้องการเรียนอะไร” จากนั้นครูผู้สอนจึงจัดแนวทางในการเลือกเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ที่เหมาะสมมาให้ เน้นการปลูกฝังการฝึกฝนอบรมในเรื่องดังกล่าวโดยการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ (Experience) เนื้อหาวิชาเหล่านี้จะเกี่ยวกับตัวผู้เรียน และเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในสังคมด้วย ในการสอนครูจะไม่เน้นการถ่ายทอดวิชาความรู้แต่เพียงประการเดียว แต่จะคอยเป็นผู้ดูแลและให้ความช่วยเหลือเด็กในการสำรวจปัญหา ความต้องการ และความสนใจของตนเอง คอยแนะนำช่วยเด็กในการแก้ปัญหา แนะนำแหล่งต่าง ๆ ที่ได้จะไปค้นหาความรู้ที่ต้องการจะเน้นให้เด็กมีโอกาสปฏิบัติ ส่วนการประเมินผลจะนำพัฒนาการของเด็กในด้านต่าง ๆ

11.3 ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้ตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง สำหรับใน

ด้านญาณวิทยา และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) หลักการนี้ทำให้เกิดวิธีการเรียนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving) หรือ เรียนด้วยการปฏิบัติ (Learning by Doing) ให้เด็กเรียนรู้จากการกระทำในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เด็กได้รับอิสระในการริเริ่มความคิดและลงมือทำตามความคิด ซึ่งเป็นแนวคิดที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวางในการจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอนยึดหลักความสนใจของผู้เรียนที่จะแก้ปัญหา สังคมต่าง ๆ เป็นประการสำคัญ ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอน จึงส่งเสริมการฝึกหัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อฝึกแก้ปัญหาโดยอาศัยการอภิปรายซักถาม และการอภิปรายร่วมกันซึ่งเป็นลักษณะของการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะพิจารณาตัดสินใจ โดยอาศัยประสบการณ์และผลที่เกิดจากการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะควบคุมการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ข้อที่ 11.4 จัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ มากกว่ารู้ การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ครูที่เลี้ยง ต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน ข้อที่ 11.5 การประเมิน เป็นขั้นตอนของการตรวจสอบหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ มากกว่ารู้ การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ครูที่เลี้ยง ต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการ

เลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน และคุณวิทยา (Axiology) สอดคล้องในด้านปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism) ความเชื่อพื้นฐานของลัทธิปรัชญาอัตถิภาวนิยมนี้ให้ความสำคัญกับ เสรีภาพของมนุษย์โดยถือว่ามนุษย์เป็นผู้มีสิทธิ์ที่จะเลือกตัดสินใจ พร้อมกันนั้นก็ต้องรับผิดชอบใน เสรีภาพที่เลือก จึงจะถือว่าเป็นบุคคลที่มีค่าเนื่องจากสิ่งที่ผ่านมาแล้ว คือ อดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลง ได้ โดยมีการสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใดผ่านบ้างและควรเน้นหรือ ทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง รวมถึงมีการปรับปรุงการจัดการสอนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ ของเด็กให้มากที่สุด สำหรับการวัดผลประเมินผลนั้น ครูจะต้องทำให้เด็กเกิดการยอมรับใน ความสามารถของตนเองและของผู้อื่น เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือความสามารถ ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับ กลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
12.1	การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส สามารถปรับเหมาะสมกับศักยภาพของเด็กแต่ละประเภท โดยเฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี มีความเสี่ยงต่อสภาพความผิดปกติ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด หากพบความผิดปกติ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับ
กลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	ต้องช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟูโดยเร็วที่สุด โดย พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู สามารถนำเด็กไปรับ บริการในการส่งเสริม พัฒนาการจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล ศูนย์บริการทาง สาธารณสุข ศูนย์ การศึกษาพิเศษ มูลนิธิ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การให้ความช่วยเหลือ เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ รวมถึงเข้ารับ การศึกษาในโรงเรียน เฉพาะทางหรือโรงเรียน เรียนรวม			

จากตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 12.1 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหา

สาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) สอดคล้องในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ที่กล่าวว่าเด็กทุกคนใช้เสรีภาพได้อย่างเต็มที่โดยไม่ละเมิดสิทธิส่วนตัวของผู้อื่นและส่วนรวม ทุกคนมีเสรีภาพอย่างเต็มที่และตัดเทียมกัน ขึ้นอยู่กับความพร้อมหรือความต้องการของเด็กเอง ไม่มีการบังคับ เด็กที่ยังไม่เข้าห้องเรียนจะเลือกเล่นหรือทำกิจกรรมที่เขาสนใจก็ได้ตามความสมัครใจ ครูจะต้องเอาใจใส่จัดการเรียนการสอนให้เกิดความสนุกสนาน และคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ทั้งด้านสติปัญญา และอารมณ์ ครูจะต้องช่วยสร้างความพร้อมด้านอารมณ์ ความรู้สึกของเด็กให้เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ หรือเกิดความสนใจและต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง และครูต้องพัฒนาการสอนของตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ปรัชญาการเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
13.1	การเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการเชื่อมต่อการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย หรือเป็นการเชื่อมต่อสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุแรกเกิด-3 ปี กับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เนื่องจากการพัฒนาต้องมีความต่อเนื่อง เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้และ	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ปรัชญาการเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	การปรับตัว เพราะพัฒนาการของเด็กในวัยนี้ยังไม่เอื้อต่อการยอมรับในจัดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การปรับตัวของเด็กในรอยเชื่อมต่อการพัฒนา จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน การช่วยเหลือจากพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู ผู้สอน และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง			

จากตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 13.1 การเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กัน ครูผู้สอนปฐมวัย ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
14.1	ต้องมีความพร้อมในการให้ข้อมูลพื้นฐานของเด็ก โดยให้รายละเอียดตามผลการบันทึกในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือของหน่วยงานอื่น	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)
14.2	เป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กในการใช้ชีวิต ครอบครัวอย่างอบอุ่น มั่นคง มีการสื่อสารทางบวก ระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีการปฏิบัติต่อกันด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และมีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
14.3	ต้องพิจารณาเลือกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามมาตรฐานการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)
14.4	ตระหนักถึงความสำคัญที่จะร่วมมือกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
14.5	ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามคำแนะนำของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเลี้ยงดูเด็กด้วยการให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอื้ออาทร ความปลอดภัย และส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
14.6	ประสานความร่วมมือระหว่างบ้านและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกัน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
14.7	สร้างความคุ้นเคยระหว่างเด็กกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยก่อนที่จะให้เด็กรับการอบรมเลี้ยงดู ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
14.8	ส่งเสริมให้เด็กฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น การบอกชื่อตนเอง การบอกความต้องการของตนเอง การแต่งกาย การรับประทานอาหาร	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
14.9	ส่งเสริมให้เด็กเชื่อมั่นในตนเอง ด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำอะไรด้วยตนเอง แม้จะสกปรก เลอะเทอะบ้าง ไม่ถูกใจ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูก็ตาม ควรหลีกเลี่ยงการบังคับ ชูเชิญ หรือต่อล้อต่อเถียง ทำโทษรุนแรง แต่ใช้วิธีอบรมสั่งสอนด้วยความเข้าใจ สนใจ ชมเชย เมื่อเด็กทำสิ่งที่ควร และช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
14.10	ส่งเสริมให้เด็กรู้จักฟัง เรียบเรียงความคิด ฟึก การใช้ภาษาด้วยการถาม ให้เด็กแสดงความคิดเห็น พูดถึงเรื่องราวหรือแสดง ท่าทางตามที่เด็กเข้าใจ หลังจากที่เด็กได้พบกับ เหตุการณ์ต่าง ๆ หรือ จากที่พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู เด็กเล่านิทานให้ฟัง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
14.11	ส่งเสริมให้เด็กมี ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ด้วยการดูแลเอาใจใส่ อย่างใกล้ชิด ด้วยความ รักและเข้าใจ ซึ่งจะทำให้ เด็กมีโอกาสโต้ตอบ ทำ ให้เกิดความรักความ ผูกพัน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา อัตถภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
14.12	ส่งเสริมให้เด็กรู้สึกสนุก มีความสุขกับการกระทำ สิ่งที่สร้างสรรค์ ด้วยการ เปิดโอกาสให้เด็กได้ เรียนรู้ เล่น และฝึกทำสิ่ง ต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อม ที่เป็นมิตรและปลอดภัย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
14.13	ส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้ที่มีความเป็นมิตร และเป็นที่ยอมรับในสังคมได้ง่าย ด้วยการยิ้มแย้มสัมผัสเด็กอย่างอ่อนโยน คอยสังเกตการณ์แสดงออกของเด็ก สนใจที่จะตอบคำถามและเล่าเรื่องต่างๆ ที่เหมาะสมกับเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้เร็วและมีกำลังใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
14.14	ส่งเสริมให้เด็กมีจิตใจมั่นคงไม่สับสน ด้วยการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเมตตา เป็นแบบอย่างที่ดีงามในการใช้เหตุผลอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ฝึกให้เป็นคน รู้จักคิด มีน้ำใจและคุณธรรม หลีกเลี่ยงการทำโทษรุนแรงหรือละเลยทอดทิ้งเด็ก ใช้เวลาอย่างมีคุณภาพอยู่กับเด็ก ให้ความสนใจต่อกัน ปฏิบัติต่อกันด้วยความรักความเข้าใจ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
14.15	ส่งเสริมให้เป็นเด็กใฝ่รู้ กล้าแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกอย่าง เหมาะสมตามกาลเทศะ ด้วยการให้ความสนใจ ในสิ่งที่เด็กกำลังทำ ตอบคำถามของเด็ก ฝึก ให้เด็กสังเกต สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ให้โอกาสที่จะ แสดงความรู้สึกนึกคิด ของตนเองอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ลองผิด ลองถูกในโอกาสที่ไม่ เสียหาย และเป็น อันตราย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
14.16	ส่งเสริมให้เด็กเกิด แรงจูงใจที่จะทำสิ่งที่ดีๆ ด้วยการให้ความสนใจ ชมเชยหรือให้รางวัล ตามสมควรทันทีที่เด็กมี พฤติกรรมที่พึง ปรารถนา เช่น ไหว้ ผู้ใหญ่ เล่นกับน้อง ช่วย หยิบของ พุดเพราะ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา อัตถภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
14.17	ส่งเสริมการใช้ภาษา ของเด็ก ด้วยการพูดคุย กับเด็กด้วยภาษาที่ฟัง เข้าใจง่ายและชัดเจน ด้วยท่าทางที่เป็นมิตร อาจใช้การเล่นิทาน อ่านหนังสือให้ฟัง เล่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ ฟัง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
14.18	เตรียมเด็กเข้าสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัย เมื่อ เด็กอายุ 3 ปี ก็พร้อมที่ จะเข้าสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัย หรือ ไปรับ บริการจากสถานที่ที่รับ เลี้ยงเด็กปฐมวัย เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พ่อ แม่หรือผู้เลี้ยงดูสามารถ ช่วยเตรียมความพร้อม ให้เด็กที่จะไปเรียนรู้โลก กว้าง ได้ด้วยการสร้าง ทัศนคติที่ดีต่อสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัย ด้วย การเล่นเรื่องเกี่ยวกับ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้ฟัง พาไปรู้จักกับ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)

จากตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 14.1 ต้องมีความพร้อมในการให้ข้อมูลพื้นฐานของเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยหลักการสำคัญตามแนวคิดของปรัชญาการศึกษา สารัตถนิยม เป็นการเรียนรู้ เกิดขึ้นได้จากการทำงานหนักและนำไปประยุกต์ใช้ได้ ความมีระเบียบวินัย เครื่องครัดเป็นสิ่งสำคัญ ปลูกฝังให้เด็กเกิดความมานะ พยายาม ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในอันที่จะกำหนด หรือตัดสินใจในกิจกรรมทางการเรียนรู้ ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ข้อที่ 14.2 เป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กในการใช้ชีวิตครอบครัวอย่างอบอุ่น ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก ข้อที่ 14.3 ต้องพิจารณาเลือกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามมาตรฐานการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก ผู้สอนเป็นผู้กำหนดตัดสินใจ คัดเลือกสิ่ง ที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียน ผู้เรียนจะเป็นผู้รับ ผู้ฟัง ฝึกฝนตนเองให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งที่เรียน การวัดผลประเมินผล เชื่อว่าความรู้ที่แท้จริงอยู่ภายนอกตัวผู้เรียน สามารถรับรู้ได้ด้วยจิต ใช้วิธีการทดสอบความจำในเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนมา และประเมินผู้เรียนทางด้านทฤษฎี(วิชาการ) ข้อที่ 14.4 ตระหนักถึงความสำคัญที่จะร่วมมือกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม

การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้
 ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญา
 พัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าชีวิตเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้เสมอตามกาลเวลาและ
 สิ่งแวดล้อม องค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงสุดในการกำหนดรูปแบบของวัฒนธรรมและสังคม คือ
 การค้นคว้า ทดลอง และประสบการณ์ของมนุษย์ที่ได้เห็นประจักษ์ กระบวนการของการศึกษาถือว่า
 ประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการ
 กระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและ
 สังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็น
 ผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง หลักสูตรแบบ
 ประสบการณ์หรือหลักสูตรแบบกิจกรรม เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตร
 เน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม ข้อที่ 14.5 ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามคำแนะนำ
 ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเลี้ยงดูเด็กด้วยการให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอื้ออาทร ความ
 ปลอดภัย และส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนส่งเสริมให้เด็กมี
 จินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถ
 นิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตร
 ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของ
 หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนด
 สิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญใน
 สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ในส่วน
 ของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม
 (Progressivism) มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน
 มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความ
 สนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ
 “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญ
 ของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การ
 รายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับ
 ประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 14.6
 ประสานความร่วมมือระหว่างบ้านและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกัน
 ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์
 สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับ

วุฒิภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝน ทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข โดยบ้านและโรงเรียนเป็นแบบจำลองที่ดั่งามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข ให้มีความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง ข้อที่ 14.7 สร้างความคุ้นเคยระหว่างเด็กกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยก่อนที่จะให้เด็กรับการอบรมเลี้ยงดู ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน ส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งกระบวนการของการศึกษา ถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย ข้อที่ 14.8 ส่งเสริมให้เด็กฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น การบอกชื่อตนเอง การบอกความต้องการของตนเอง การแต่งกาย การรับประทานอาหาร ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมิน

คุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) โดยเน้นการลงมือกระทำ ที่ก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยกระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วย การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 14.9 ส่งเสริมให้เด็กเชื่อมั่นในตนเอง ด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำอะไรด้วยตนเอง แม้จะสกปรกเลอะเทอะบ้าง ไม่ถูกใจพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูก็ตาม ควรหลีกเลี่ยงการบังคับ ชูเชิญ หรือต่อล้อต่อเถียง ทำโทษรุนแรง แต่ใช้วิธีอบรมสั่งสอนด้วยความเข้าใจ สนใจ ชมเชย เมื่อเด็กทำสิ่งที่ควร และช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้รับ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาพัฒนาการนิยม เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่ก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข รวมถึงให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง ข้อที่ 14.10 ส่งเสริมให้เด็กรู้จักฟัง เรียบเรียงความคิด ฝึกการใช้ภาษาด้วยการถามให้เด็กแสดงความคิดเห็น พูดถึงเรื่องราวหรือแสดงท่าทางตามที่เด็กเข้าใจ หลังจากที่ได้พบกับเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือจากที่พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็กเล่านิทานให้ฟัง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน

โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ซึ่งเน้นกระบวนการของการศึกษาถือว่าเป็นประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง รวมถึงต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ข้อที่ 14.11 ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ด้วยการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเข้าใจ ซึ่งจะทำให้เด็กมีโอกาสได้ตอบ สร้างความคุ้นเคย ทำให้เกิดความรักความผูกพันและรู้สึกได้รับความรัก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ความเชื่อพื้นฐานของลัทธิปรัชญาอัตถิภาวนิยมนี้ให้ความสำคัญกับเสรีภาพของมนุษย์โดยถือว่ามนุษย์เป็นผู้มีสิทธิ์ที่จะเลือกตัดสินใจ พร้อมกันนั้นก็ต้องรับผิดชอบในเสรีภาพที่เลือก มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจตัวเอง สามารถเข้าใจถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ของตนเพื่อการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้นปรัชญาการศึกษาลัทธินี้เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองเป็นสำคัญ ดังนั้นครูมีหน้าที่จะต้องกระตุ้นหรือเร้าให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง สามารถหยิบยกความถนัดและความสามารถ เฉพาะคนออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ครูเป็นแหล่งทรัพยากรบุคคลของผู้เรียน ครูต้องวางแผนร่วมกับผู้เรียนแต่ละคนซึ่งจะต้องอยู่บน เป้าหมายและความต้องการของผู้เรียนคนนั้น โดยครูจะเป็นผู้ชี้แนวทางให้แก่ผู้เรียนแต่จะไม่ออกคำสั่งแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาจุดหมายและความรับผิดชอบของตนเองอย่างเสรี ข้อที่ 14.12 ส่งเสริมให้เด็กรู้สึกสนุก มีความสุขกับการกระทำสิ่งที่สร้างสรรค์ ด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ เล่น และฝึกทำสิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและปลอดภัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของ

หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญ ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้ กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และ เชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทาง วัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับ ปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาการศึกษาลัทธินี้ให้ความสำคัญกับผู้เรียนมาก เพราะถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการ เรียนการสอน และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีต่อเมื่อผู้เรียนได้ มีประสบการณ์ตรงหรือลงมือทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ดังนั้นบทบาทของผู้เรียนคือมีส่วน ร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการ เลือกหรือกำหนด เนื้อหาและกิจกรรมที่ตนเอง สนใจ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความต้องการ เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของ ผู้เรียน ปรัชญาพิพัฒนาการนิยมเชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถ ของผู้เรียน ข้อที่ 14.13 ส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้ที่มีความเป็นมิตร และเป็นที่ยอมรับในสังคมได้ง่ายด้วย การยิ้มแย้มสัมผัสเด็กอย่างอ่อนโยน คอยสังเกตการณ์แสดงออกของเด็ก สนใจที่จะตอบคำถามและ เล่าเรื่องต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้เร็วและมีกำลังใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตรงกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะ ของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และ ความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และ ประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่กล่าวว่าการศึกษาคือชีวิต ซึ่งเป็นการให้ประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ได้เรียนรู้เพื่อให้สามารถเข้าใจปัญหาของชีวิตและสังคม ในปัจจุบัน และปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่าง เป็นสุข เด็กเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) ประสบการณ์ย่อมเป็นสิ่งที่มีมีความสำคัญ โดยอาศัยการ เรียนรู้จาก วิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving Method) เป็นสำคัญ โดยปรัชญาการศึกษาลัทธินี้ ให้ความสำคัญกับผู้เรียนมาก เพราะถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการ เรียนการสอน และการเรียนรู้ จะเกิดขึ้นได้ดีต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงหรือลงมือทำด้วยตนเอง (Learning by Doing)

ดังนั้นบทบาทของผู้เรียนคือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการ เลือกหรือ กำหนด เนื้อหาและกิจกรรมที่ตนเองสนใจ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความต้องการ เหมาะสมกับความถนัดแลความสามารถของผู้เรียน ข้อที่ 14.14 ส่งเสริมให้เด็กมีจิตใจมั่นคงไม่สับสน ด้วยการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเมตตา เป็นแบบอย่างที่ดีงามในการใช้เหตุผลอย่างเสมอต้น เสมอปลาย ฝึกให้เป็นคน รู้จักคิด มีน้ำใจและคุณธรรม หลีกเลี้ยงการทำโทษรุนแรงหรือละเลยทอดทิ้ง เด็ก ใช้เวลาอย่างมีคุณภาพอยู่กับเด็ก ให้ความสนใจต่อกัน ปฏิบัติต่อกันด้วยความรักความเข้าใจ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์ สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิก ภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็น ผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) การศึกษาคือชีวิต ซึ่งเป็นการ ให้ประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ได้เรียนรู้เพื่อให้สามารถเข้าใจปัญหาของชีวิตและสังคมในปัจจุบัน และปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข เด็กเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน ยึดเด็กเป็น ศูนย์กลาง (Child-Centered) ประสบการณ์ย่อมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยอาศัยการเรียนรู้จาก วิธีการแก้ปัญหา (Problem Solving Method) เป็นสำคัญ ปรัชญาการศึกษาวิธีนี้ให้ความสำคัญกับ ผู้เรียนมาก เพราะถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการ เรียนการสอน และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงหรือลงมือทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ดังนั้นบทบาทของ ผู้เรียนคือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการ เลือกหรือกำหนด เนื้อหาและ กิจกรรมที่ตนเองสนใจ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความต้องการ เหมาะสมกับความถนัดแล ความสามารถของผู้เรียน ข้อที่ 14.15 ส่งเสริมให้เป็นเด็กใฝ่รู้ กล้าแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะด้วยการให้ความสนใจในสิ่งที่เด็กกำลังทำ ตอบคำถามของเด็ก ฝึกให้เด็ก สังเกต สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ให้โอกาสที่จะแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ลอง ผิดลองถูกในโอกาสที่ไม่เสียหายและเป็นอันตราย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของ หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญ ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้ กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และ เชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทาง

วัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) หลักสูตรในปรัชญาการศึกษาเน้นที่ประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ หลักสูตรในแนวนี้เรียกว่า "เป็นหลักสูตร Child Centered Curriculum หรือ Activity Centered Curriculum" ซึ่งจะทำให้เข้าใจตนเองและสังคมมากขึ้นเนื้อหาที่ได้รับความสนใจเป็นพิเศษคือ สังคมศึกษาและวิชาการสื่อความหมาย เพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวัน วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ก็ถือว่าสำคัญ แต่เป็นสิ่งสำคัญในแง่ของวิธีการคือวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) ไม่ใช่เนื้อหาโดยตรง ปรัชญาการศึกษาลัทธินี้ถือว่าครูมีหน้าที่ในการจัดประสบการณ์ที่ดีและเหมาะสมให้กับผู้เรียน ครูต้อง เป็นผู้รอบคอบและมีประสบการณ์อย่างกว้างขวางในวิชาที่ตนสอนครูจะต้องเป็นผู้มีบุคลิกดี มีความเห็นอกเห็นใจยอมรับในเรื่องความแตกต่างของเด็ก รู้จักดัดแปลงสภาพภายในโรงเรียนให้ เหมาะกับความต้องการและความสามารถของเด็กให้ได้มีประสบการณ์ตรงหรือลงมือทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ดังนั้นบทบาทของผู้เรียนคือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการ เลือกหรือกำหนด เนื้อหาและกิจกรรมที่ตนเองสนใจ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความต้องการ เหมาะสมกับความถนัดแลความสามารถของผู้เรียน ข้อที่ 14.16 ส่งเสริมให้เด็กเกิดแรงจูงใจที่จะทำสิ่งที่ดี ๆ ด้วยการให้ความสนใจ ชมเชยหรือให้รางวัลตามสมควรทันทีที่เด็กมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น ให้อาหารใหญ่ เล่นกับน้อง ช่วยหยิบของ พุดเพราะ รับประทานอาหารตามคำแนะนำ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสรวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาอัตถภาวนิยม (Existentialism) มุ่งพัฒนาผู้เรียน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยการแสวงหาความหมายของชีวิตด้วยตัวเองตระหนักในเสรีภาพของการ เลือกตัดสินใจและจะต้องยอมรับผิดชอบในสิ่งที่เลือกนั้น โดยให้ผู้เรียนเข้าใจตัวเอง สามารถเข้าใจถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ของตนเพื่อการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น กระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาด้านสติปัญญาและคุณค่าทางคุณธรรมของตนเองขึ้นมา เพื่อสร้างสังคมที่มีอิสระเสรีภาพ พร้อมทั้งสร้างบุคคลให้เป็นผู้มีวินัย โดยหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของผู้สอนคือ การช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหาและต่อสู้กับรอบของสังคมต่าง ๆ เช่น ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อทางศาสนาบางประการ ที่ทำให้เสรีภาพในการเลือกทาง เดินของชีวิตน้อยลง ช่วยให้ผู้เรียนมองโลกกว้างขึ้น ข้อที่ 14.17 ส่งเสริมการใช้ภาษา

ของเด็ก ด้วยการพูดคุยกับเด็กด้วยภาษาที่ฟังเข้าใจง่ายและชัดเจนด้วยท่าทางที่เป็นมิตร อาจใช้การเล่านิทาน อ่านหนังสือให้ฟัง เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ฟัง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญ ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้ กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) พัฒนาการนิยมเชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำจริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ข้อที่ 14.18 เตรียมเด็กเข้าสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เมื่อเด็กอายุ 3 ปี ก็พร้อมที่จะเข้าสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยหรือไปรับบริการจากสถานที่ที่รับเลี้ยงเด็กปฐมวัย เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูสามารถช่วยเตรียมความพร้อมให้เด็กที่จะไปเรียนรู้โลกกว้าง ได้ด้วยการสร้างทัศนคติที่ดีต่อสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้วยการเล่าเรื่องเกี่ยวกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ฟัง พาไปรู้จักกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม มีจุดมุ่งหมายได้ 2 ระดับ คือ ระดับมหภาค (Macro Level) เป็นจุดมุ่งหมายระดับกว้าง มุ่งที่จะถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญต่อมวลมนุษย์ ทำให้มนุษย์เข้าใจถึงระเบียบแบบแผนของธรรมชาติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมรดกทางวัฒนธรรม กับอีกระดับได้แก่ระดับจุลภาค (Micro Level) มีความหมายระดับแคบเฉพาะตัว มุ่งพัฒนาสติปัญญาให้ผู้เรียนเป็นผู้เฉลียวฉลาดและส่งเสริมให้มีระเบียบวินัย มีความ ขยันหมั่น เพียรในการศึกษาเล่าเรียนและการทำงานที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

ตารางที่ 4.15 บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
15.1	รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ของเด็ก ซึ่งเป็นข้อมูล เกี่ยวกับการเจริญเติบโต ทางร่างกาย ข้อมูลด้าน พัฒนาการเด็ก ข้อมูล สุขภาพและประวัติการ เจ็บป่วย ตลอดจนข้อมูล พื้นฐานส่วนตัวของเด็ก และครอบครัว	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)
15.2	บุคลากรทุกคนในสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยต้อง ตระหนักในเรื่องการ กลัวการพลัดพรากว่า เป็นเรื่องปกติ นอกจากนี้ ต้องสร้าง บรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความ ไว้วางใจ มีความเมตตา ต่อเด็กและช่วยส่งเสริม ให้เด็กมีความไว้วางใจ ผู้อื่น อันเป็นพื้นฐาน สำคัญของการพัฒนา บุคลิกภาพ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.15 บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
15.3	บุคลากรทุกคนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการปฏิบัติต่อเด็กอย่างอ่อนโยน เช่น สัมผัส โอบกอด สบตา ใช้คำพูดที่ไพเราะ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก เช่น ใช้ภาษาที่สร้างสรรค์ มีกิจกรรมยาทสุภาพ ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)
15.4	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเกิดความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ผู้เลี้ยงดูเด็กคนใหม่ และส่งเสริมการเรียนรู้จัดเตรียมของเล่นและสื่อเพื่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทดลองสิ่งใหม่ๆ ในที่ปลอดภัยตามลำพังบ้าง แต่สามารถสังเกตเห็นเด็กได้ ในระยะแรกอาจยินยอมให้เด็กนำสิ่งของที่เด็กกรักจากบ้านมาได้	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 15.1 รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของเด็ก ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางร่างกาย ข้อมูลด้านพัฒนาการเด็ก ข้อมูลสุขภาพและ ประวัติการเจ็บป่วย ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของเด็ก และครอบครัว ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ที่สอดคล้องกับปรัชญา สสารัตถนิยม (Essentialism) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ เกิดขึ้นได้จากการทำงานหนักและนำไปประยุกต์ใช้ได้ ความมีระเบียบวินัย เครื่องคิดเป็นสิ่งสำคัญ ปลูกฝังให้เด็กเกิดความมานะ พยายาม ต้องอุทิศตน เพื่อจุดหมายปลายทางในอนาคต หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็น สิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการ ปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก โดยผู้สอนควรต้องเป็นผู้มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าว ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ข้อที่ 15.2 บุคลากรทุกคนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้อง ตระหนักในเรื่องการกลัวการพลัดพรากว่าเป็นเรื่องปกติ นอกจากนี้ต้องสร้างบรรยากาศของความรักรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ มีความเมตตาต่อเด็กและช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความไว้วางใจผู้อื่น อันเป็น พื้นฐานสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ที่สอดคล้องกับปรัชญา สสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่ เป็นเนื้อหา สาระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่น หลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอน ความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่ม ทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน โดย “ครู” เป็นผู้มีบทบาทสำคัญเป็น ศูนย์กลางคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ในส่วน ของ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการ นิยม (Progressivism) พัฒนาการนิยมเชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือ ลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง ข้อที่ 15.3 บุคลากรทุกคนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการปฏิบัติต่อเด็กอย่างอ่อนโยน เช่น สัมผัส

โอบกอด สบตา ใช้คำพูดที่ไพเราะ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก เช่น ใช้ภาษาที่สร้างสรรค์ มีกิจกรรมร่ายทศสุภาพ ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น สอดคล้องกับปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหา สารระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน โดย “ครู” เป็นผู้มิบทบาทสำคัญเป็นศูนย์กลางคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยครูควรเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน ผู้เรียนเป็นผู้รับ ผู้ฟัง และทำความเข้าใจในเนื้อหาต่าง ๆ ที่ครูกำหนด ซึ่งมีจุดหมายทำหน้าที่ฝึกฝน อบรมทางปัญญาให้แก่เยาวชน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เข้าใจเรื่องราวหรือมรดกทางสังคมเพื่อความมั่นคง ความเป็นระเบียบของสังคม รักษาความดีงาม คุณค่า และวัฒนธรรมของสังคมให้ประณีต สมบูรณ์ขึ้นและถ่ายทอดให้คนรุ่นใหม่รับช่วงต่อไป ข้อที่ 15.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเกิดความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ผู้เลี้ยงดูเด็กคนใหม่ และส่งเสริมการเรียนรู้ให้โอกาสเด็กได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง จัดเตรียมของเล่นและสื่อเพื่อการเล่นสิ่งใหม่ๆ ทดลองสิ่งใหม่ๆ ในที่ปลอดภัยตามลำพังบ้าง แต่สามารถสังเกตเห็นเด็กได้ ในระยะแรกอาจยินยอมให้เด็กนำสิ่งของที่เด็กกรักจากบ้านมาได้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน

ตารางที่ 4.16 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
16	หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.16 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 16.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ที่สอดคล้องกับปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหา สาระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากรวดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของชีวิต หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และ คุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งการพัฒนาทางด้าน

ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน

ตารางที่ 4.17 จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
17.1	ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
17.2	สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
17.3	มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
17.4	มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.17 จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 17.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ที่สอดคล้องกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน ข้อที่ 17.2 สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม สอดคล้องกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ครูผู้สอนปฐมวัย ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน ข้อที่ 17.3 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนสามารถร่วมมือกันในการจัดการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ดี ซึ่งการเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ข้อที่ 17.4 มีทักษะการคิด การใช้ภาษา

สื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไป สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข เด็กปฐมวัยมีความสามารถเสาะแสวงหาและ พร้อมทั้งจะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ผู้เรียนจะต้องมี อิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับ ความถนัดความสนใจและความ สามารถของผู้เรียนหลักสูตรแบบประสบการณ์หรือหลักสูตรแบบ กิจกรรม เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่ สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การ เรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทาง วิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง

**ตารางที่ 4.18 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช 2560**

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
18.1	มาตรฐานที่ 1 ร่างกาย เจริญเติบโตตามวัยและ มีสุขนิสัยที่ดี	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
18.2	มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อ ใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก แข็งแรงใช้ได้อย่าง คล่องแคล่ว และ ประสานสัมพันธ์กัน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.18 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 18.1 มาตรฐานที่ 1 ร่างกาย เจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี สอดคล้องกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถ นิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่ เป็นเนื้อหา สาระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็น หลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อ ชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยาก ง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการ อ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณ วิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มุ่งเน้นการพัฒนา ตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กันไป เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ สามารถนำความรู้ไปปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถแก้ปัญหาได้ ทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ และมีวินัยในตนเอง จนนำไปสู่ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี ให้ความสำคัญกับ ตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะ เลือกรัดสติใจด้วยตนเอง ข้อที่ 18.2 มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้ อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถ นิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่ เป็นเนื้อหา สาระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็น หลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อ ชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยาก ง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการ อ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณ วิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาการศึกษา พัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุม ชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำ แนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดี และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหา และพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนจะต้อง

มีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับ ความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน

ตารางที่ 4.19 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
19.1	มาตรฐานที่ 3 มี สุขภาพจิตดี และมี ความสุข	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Prograssivism)
19.2	มาตรฐานที่ 4 ชี้นิยม และแสดงออกทาง ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Prograssivism)
19.3	มาตรฐานที่ 5 มี คุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Prograssivism)

จากตารางที่ 4.19 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 19.1 มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีมีความสุข ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหา สาระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้น เนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดก ทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา

(Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียน
 ปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถ
 ปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็น
 ศูนย์กลาง (Child Centered) ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ (Doing)
 มากกว่ารู้ (Knowing) ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผน
 จัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ซึ่งการวัดผลและ
 ประเมินผลจะต้องดูว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหา
 ต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด ข้อที่ 19.2 มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการ
 เคลื่อนไหว ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism)
 จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหา สาระ (Essential Subject – Matter)
 อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา
 (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทาง
 วัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่ม
 ประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน
 การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา
 (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียน
 ปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ครูผู้สอนปฐมวัย
 ไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสม
 ให้แก่ผู้เรียน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพ
 ในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย
 ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วย
 ตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน
 (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน
 ข้อที่ 19.3 มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics)
 ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหา
 สาระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่
 คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึด
 ประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง
 ตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อ
 ช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา

(Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เด็กปฐมวัยมีความสามารถ เสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน โรงเรียนทำหน้าที่เป็นแบบจำลองที่ดิงามทางสังคมโดยการ จัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กปฐมวัย ในแต่ละกลุ่ม สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ มีความพร้อมและเข้าใจสังคม เป็นอย่างดี

ตารางที่ 4.20 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสังคมของหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
20.1	มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
20.2	มาตรฐานที่ 7 ทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม และความเป็นไทย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)
20.3	มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 5.20 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสังคม ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 20.1 มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้าน ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหา สารระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่น หลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอน ความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่ม ทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้นได้สอดคล้องกับปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาการศึกษาพิพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เน้นวิชาที่เสริมสร้าง ประสบการณ์ทางสังคม และกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา และนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ปรัชญานี้ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถเสาะแสวงหาและ พร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนจะต้องมี อิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับ ความถนัดความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็ก เป็นศูนย์กลาง (Child Centered) ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ข้อที่ 20.2 มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมาย ทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหา สารระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดก ทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก การ เรียนรู้ในเรื่องของความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของสังคมในอดีตได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสาน กันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน มีหลักการอบรมจิตใจ และถ่ายทอดค่านิยมเพื่อสร้างนิสัยที่ดีงามให้เกิดแก่ผู้เรียน ครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติ

ดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ เป็นผู้สืบทอด ค่านิยม และมรดกทางวัฒนธรรมไว้และถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังต่อไป โดยให้ผู้เรียนรู้จักคุณค่า ระเบียบ ประเพณีและวัฒนธรรมของสังคม ข้อที่ 20.3 มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตรง กับบอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหา สาระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้น เนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดก ทางวัฒนธรรมเป็นหลักการเรียนรู้ในเรื่องของความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของสังคมในอดีตได้รับการ จัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัว ผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับ ปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมี ความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยเชื่อว่าโรงเรียน คือ แบบจำลองที่ดีงามของชีวิตและสังคม โดย จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับวุฒิภาวะ ของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข

ตารางที่ 4.21 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสติปัญญาของหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
21.1	มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษา สื่อสารได้เหมาะสมกับ วัย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
21.2	มาตรฐานที่ 10 มี ความสามารถในการคิด ที่เป็นพื้นฐานในการ เรียนรู้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
21.3	มาตรฐานที่ 11 มี จินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
21.4	มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติ ที่ดีต่อการเรียนรู้และมี ความสามารถในการ แสวงหาความรู้ได้ เหมาะสมกับวัย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.21 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสติปัญญา ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 21.1 มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัยตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลักการเรียนรู้ในเรื่องของความเชื่อ ทักษะคติ

และค่านิยมของสังคมในอดีตได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และ คุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข เด็กปฐมวัยมีความสามารถเสาะแสวงหาและ พร้อมทั้งจะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ข้อที่ 21.2 มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ (Essential Subject - Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject - Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลักการเรียนรู้ในเรื่องของความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของสังคมในอดีตได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข กระบวนการของการศึกษาถือว่า ประสบการณ์และการทดลอง มีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วย บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง บทบาทของผู้สอนไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียนเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดของเด็ก ข้อที่ 21.3 มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ตรงกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ (Essential Subject - Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject

– Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลักการเรียนรู้ในเรื่องของความเชื่อ ทักษะคิด และค่านิยมของสังคมในอดีตได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่สุขภาพจิตดี และมีความสุข เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ข้อที่ 21.4 มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ (Essential Subject – Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลักการเรียนรู้ในเรื่องของความเชื่อ ทักษะคิด และค่านิยมของสังคมในอดีตได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน ในส่วนของ ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) นั้น ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กันสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข มุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน

ตารางที่ 4.22 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 1 ร่างการเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 1 ร่างการเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี				
22.1	น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)
22.2	มีสุขภาพอนามัย สุข นิสัยที่ดี	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)
22.3	รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)

จากตารางที่ 4.22 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 1 ร่างการเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 22.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Prograssivism) กล่าวคือ กระบวนการของการจัดการเรียนรู้ให้ถึงจุดหมาย โดยถือว่าการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง นอกจากนี้จุดหมายในข้อที่ 22.1 นี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา

(Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมิน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพดีตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 22.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับ ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้ต้องการให้ผู้เรียนเรียนจากประสบการณ์ในชีวิตจริง เป็นประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม หลักสูตรจึงครอบคลุม ชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในประสบการณ์การเรียนรู้ทุกรูปแบบ จะต้องมีความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง รู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และวางแผนให้เกิดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน จัดสภาพในโรงเรียนและในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 22.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของ หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตร ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับ ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) การเรียนการสอนจึงให้ผู้เรียนลงมือกระทำเพื่อให้เกิดประสบการณ์และการเรียนรู้ การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ครูต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ สามารถรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.23 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสาทสัมผัสกัน

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสาทสัมผัสกัน				
23.1	เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
23.2	ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.23 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสาทสัมผัสกันผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 23.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะจุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยิ่งตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ซึ่งปรัชญานี้ต้องการให้ผู้เรียนเรียนจากประสบการณ์ในชีวิตจริง เป็นประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในประสบการณ์การเรียนรู้ทุกรูปแบบ หลักสูตรจะเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ทางสังคมตลอดจนชีวิตประจำวัน โดยครู ไม่เป็นผู้ออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ทำในการแนะแนวทางให้แก่ผู้เรียน แล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้อง

ทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ สามารถรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 23.2 ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือผู้เรียนจะต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กันไป เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจสามารถนำความรู้ไปปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรปรัชญานี้ต้องการให้ผู้เรียนเรียนจากประสบการณ์ในชีวิตจริง โดยครูเป็นผู้วางแผนให้เกิดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียนเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ รวมถึงยังสอดคล้องกับ คุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.24 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข				
24.1	แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
24.2	มีความรู้สึที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตารางที่ 4.24 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 24.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กันไป เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจสามารถนำความรู้ไปปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถแก้ปัญหาได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีวินัยในตนเอง ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ในสิ่งที่เหมาะแก่วัยของเขาและสิ่งที่จัดให้ผู้เรียนเรียนควรจะเป็นไปในทางที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจปัญหาชีวิตและสังคมในปัจจุบัน และหาทางปรับตัวให้เข้ากับภาวะที่เป็นจริงในปัจจุบัน รวมถึงยังสอดคล้องกับ คุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ สามารถแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ข้อที่ 24.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ นักเรียน ปรัชญานี้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนโดยธรรมชาติมีอินทรีย์ที่จะสืบเสาะแสวงหาประสบการณ์และพร้อมที่จะรับประสบการณ์ ผู้เรียนจะได้ประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ซึ่งทำให้มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงยังสอดคล้องกับ คุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ สามารถมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.25 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว				
25.1	สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหว	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.25 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 25.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหว ตรงกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กันไป เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจสามารถนำความรู้ไปปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถแก้ปัญหาได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีวินัยในตนเอง โดยผู้เรียนได้เข้าร่วมในประสบการณ์การเรียนรู้ทุกรูปแบบ หลักสูตรจะเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ทางสังคม ตลอดจนชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจะได้ประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน รวมถึงยังสอดคล้องกับ คุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ สามารถสนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหว ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.26 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม				
26.1	ซื่อสัตย์สุจริต	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
26.2	มีความเมตตา กรุณา มี น้ำใจและช่วยเหลือ แบ่งปัน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
26.3	มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
26.4	มีความรับผิดชอบ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.26 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 26.1 ซื่อสัตย์สุจริต ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญา

พัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ เชื่อว่ามนุษย์เป็นคนดีมาแต่กำเนิด มนุษย์ไม่ได้โง่หรือฉลาดมาแต่กำเนิด มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความว่างเปล่า ความฉลาดหรืออุปนิสัยอื่น ๆ มนุษย์มาได้รับภายหลังและจากประสบการณ์ทั้งสิ้น มนุษย์มีอิสระเสรี มิได้อยู่ใต้การลิขิตของผู้ใด มีศักยภาพ ที่จะพัฒนาตัวเองให้ดี กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน รวมถึงยังสอดคล้องกับ คุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ สามารถสนใจ มีความซื่อสัตย์สุจริต ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 26.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยความรู้มีหน้าที่ช่วยมนุษย์แก้ปัญหา และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด รวมถึงยังสอดคล้องกับ คุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

26.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยเชื่อว่าโรงเรียนคือ แบบจำลองที่ตั้งงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนสามารถ

แก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 26.4 มีความรับผิดชอบ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยิ่งตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาพัฒนาการนิยมเชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำจริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง มุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์ มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเองต่อสังคม รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความรับผิดชอบตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.27 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
27.1	ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)
27.2	มีวินัยในตนเอง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)
27.3	ประหยัดและพอเพียง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)

จากตาราง ตารางที่ 4.27 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 27.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ตรงกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Prograssivism) กระบวนการของการศึกษาถือว่าการประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค

และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล สามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 27.2 มีวินัยในตนเอง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาพัฒนาการนิยมเชื่อว่า การศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยเชื่อว่าโรงเรียน คือ แบบจำลองที่ดิงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล มีวินัยในตนเองตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 27.3 ประหยัดและพอเพียง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการของการศึกษาถือว่าการประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงประหยัดและพอเพียงภายใต้พื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมความประหยัดและพอเพียงตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.28 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็นไทย

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็นไทย				
28.1	ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
28.2	มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)

จากตารางที่ 4.28 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็นไทย ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 28.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยิ่งตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) หลักสูตรแบบประสบการณ์หรือหลักสูตรแบบกิจกรรม เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 28.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและ

รักความเป็นไทย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยให้การศึกษา เพื่อการเรียนรู้ในเรื่องของความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของสังคมในอดีตดำรงรักษาสิ่งที่ดีงามต่าง ๆ ในอดีตเอาไว้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีปัญญา และรักษาอุดมคติอันดีงามของสังคมไว้ เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาเป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรม เป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ในการเรียนการสอน มีหลักการอบรมจิตใจ และถ่ายทอดค่านิยมเพื่อสร้างนิสัยที่ดีงามให้เกิดแก่ผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนจะมี “ครู” เป็นผู้มีบทบาทสำคัญเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอนคำนึงถึง ความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดย ครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน

ตารางที่ 4.29 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข				
29.1	ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
29.2	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.29 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
29.3	ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง ตารางที่ 4.29 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 29.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาพัฒนาการนิยมเชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข กระบวนการของการศึกษาถือว่าการประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 29.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของ

หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าสถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ดัดแปลงของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข โดยเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ รวมถึงมุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 29.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาพัฒนาการนิยมเชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข มุ่งให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการดำรงชีวิตเป็นหมู่คณะ และรู้จักปกครองตนเองและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด โดยเชื่อว่าสถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ดัดแปลงของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.30 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย				
30.1	สนทนาโต้ตอบและเล่า เรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)
30.2	อ่าน เขียนภาพและ สัญลักษณ์ได้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)

จากตาราง 4.30 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 30.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าคุณเรียนควรจะได้รับ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยิ่งตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Prograssivism) มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน กระบวนการของการศึกษาถือว่าเป็นประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียน

การสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการสนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 30.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนด สิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญใน สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) มุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทาง วิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วย ตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน หลักสูตรเน้น การดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของ หลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียน พัฒนาในทุกด้าน รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการอ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ตาม จุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.31 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 11 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้				
31.1	มีความสามารถในการ คิดรวบยอด	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.31 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
31.2	มีความสามารถในการ คิดเชิงเหตุผล	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
31.3	มีความสามารถในการ คิดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.31 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 31.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) หลักสูตรแบบประสบการณ์หรือหลักสูตรแบบกิจกรรม เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของ

ปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการมีความสามารถในการคิดรวบยอดได้ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 31.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะจุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน ให้มีความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการมีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล ได้ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 31.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย บทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์

ด้วยตนเอง โดยให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.32 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์				
32.1	ทำงานศิลปะความ จินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
32.2	แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวตาม จินตนาการอย่าง สร้างสรรค์	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.32 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 32.1 ทำงานศิลปะความจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้น สอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา

(Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) หลักสูตรแบบประสบการณ์หรือหลักสูตรแบบกิจกรรม เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการทำงานศิลปะความจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ได้ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 32.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) หลักสูตรแบบประสบการณ์หรือหลักสูตรแบบกิจกรรม เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้านให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง กระบวนการของการศึกษา ถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ได้ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.33 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหา
ความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ เหมาะสมกับวัย				
33.1	มีเจตคติที่ดีต่อการ เรียนรู้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
33.2	มีความสามารถในการ แสวงหาความรู้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.33 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 33.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังคงกับ ญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาพัฒนาการนิยมเชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่ง การพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญ ที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และ

จะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย มุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ได้ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 33.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) หลักสูตรแบบประสบการณ์หรือหลักสูตรแบบกิจกรรม เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน โดยให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง รวมถึงยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมการมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ได้ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.34 การจัดเวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
34.1	หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)

ตารางที่ 4.34 การจัดเวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	1-3 ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจะขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 180 วันต่อ 1 ปีการศึกษาในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า 5 ชั่วโมง โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย			

จากตาราง 4.34 การจัดเวลาเรียนของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 34.1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก 1-3 ปี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยให้การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ในเรื่องของความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของสังคมในอดีตดำรงรักษาสິงที่ดิงามต่าง ๆ ในอดีตเอาไว้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีปัญญา และรักษาอุดมคติอันดิงาม

ของสังคมไว้ เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน มีหลักการอบรมจิตใจ และถ่ายทอดค่านิยมเพื่อสร้างนิสัยที่ดีงามให้เกิดแก่ผู้เรียนกระบวนการเรียนการสอนจะมี “ครู” เป็นผู้มีความสำคัญเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดย ครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน ตามบริบทของสถานศึกษาและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 4.35 สารการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
35.1	สารการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
35.2	ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.35 สารการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 35.1 สารการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ สารการเรียนรู้นั้น สอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ กระบวนการของการจัดการเรียนรู้ให้ถึงจุดหมาย โดยถือว่าการประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีสารการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 35.2 ประสบการณ์สำคัญ เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ สารการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝน ทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ด้วยตนเอง โดยถือว่าการผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ

ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.36 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
36.1	ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำกิจวัตรประจำวัน หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพ และสุขอนามัย สุขนิสัย และการรักษาความปลอดภัย	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.36 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
36.2	<p>ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้ สึ ก ที่ ดี ต่ อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ</p>	<p>✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓ ปรัชญา อัตถภาวนิยม (Existentialism)</p>	<p>✓ ปรัชญา อัตถภาวนิยม (Existentialism)</p>
36.3	<p>ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ</p>	<p>✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>

ตารางที่ 5.36 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ
3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน การ แก้ปัญหาข้อขัดแย้ง ต่าง ๆ			
36.4	ประสพการณ์สำคัญที่ ส่งเสริมพัฒนาการ ด้านสติปัญญา เป็น การสนับสนุนให้เด็ก ได้รับรู้และเรียนรู้สิ่ง ต่าง ๆ รอบตัวผ่าน การมีปฏิสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่าง ๆ ด้วย กระบวนการเรียนรู้ที่ หลากหลาย เพื่อเปิด โอกาสให้เด็ก พัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิด สร้างสรรค์ การ แก้ปัญหา การคิดเชิง เหตุผล และการคิด รวบยอดเกี่ยวกับสิ่ง ต่าง ๆ รอบตัวและมี ความคิดรวบยอดทาง คณิตศาสตร์ที่เป็น พื้นฐานของการเรียนรู้ ในระดับที่สูงขึ้นไป	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.36 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่าข้อที่ 36.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญ ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กล่าวคือ เด็กปฐมวัย เรียนจากประสบการณ์จริง ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กันไป สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข เด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเองเหมาะสมกับบุคลิกภาพของเด็กปฐมวัย โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่อง การสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 36.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาอัตถภาวนิยม (Existentialism) ที่เชื่อว่า บทบาทและหน้าที่ของการศึกษา คือ จะต้องสร้างคนให้ เป็นตัวของตัวเอง เพื่อจะได้มีขีดความสามารถเลือกการกระทำของคนให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ มุ่งให้ผู้เรียนตระหนักในเสรีภาพของการเลือกตัดสินใจและจะต้องยอมรับผิดชอบในสิ่งที่เลือกนั้น รวมถึงการเข้าใจตัวเอง สามารถเข้าใจถึง จุดอ่อน จุดแข็ง ของตนเพื่อการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น โดยครูมีหน้าที่จะต้องกระตุ้นหรือ รั้งให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง สามารถหยิบยกความถนัดและความสามารถ เฉพาะคนออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ครูเป็นแหล่งทรัพยากรบุคคลของผู้เรียน ครูต้องวางแผนร่วมกับผู้เรียนแต่ละคนซึ่ง จะต้องอยู่บน เป้าหมายและความต้องการของผู้เรียนคนนั้น โดยครูจะเป็นผู้ชี้แนวทางให้แก่ผู้เรียนแต่

จะไม่ออกคำสั่งแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาจุดหมายและความรับผิดชอบของตนเองอย่างเสรี ข้อที่ 36.3 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสพการณ์ สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตร ได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และ เชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มีความเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือ กันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัด กิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ดั่งามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสพการณ์ให้สอดคล้องกับ สภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ แก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้าง บรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข นอกจากนั้นการเรียนรู้เป็นเรื่อง ของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของ ตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วย ข้อที่ 36.4 ประสพการณ์ สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของ หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสพการณ์สำคัญ ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้ กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และ เชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาพัฒนาการนิยมเชื่อว่า การศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการ ลงมือกระทำ ก่อให้เกิดประสพการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสพการณ์และการ ทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้

สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียน

ตารางที่ 4.37 สารที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
37.1	<p>เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก</p> <p>เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเอง จากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พิพัฒนาการ นิยม (Progressivism)</p>

ตารางที่ 4.37 สารที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	<p>ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น การแสดงออกทาง อารมณ์และความรู้สึกอย่าง เหมาะสม การแสดง มารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม</p>			
37.2	<p>เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับ ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่ เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือ ใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ใน ชีวิตประจำวัน สถานที่ สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของ คนในชุมชน ศาสนา แหล่ง วัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติ ไทยและการปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและความ เป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้ จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ</p>	<p>✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)</p>

ตารางที่ 4.37 สารที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
37.3	ธรรมชาติรอบตัว เด็กควร เรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลง และ ความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จัก เกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรง และพลังงานใน ชีวิตประจำวันที่แวดล้อม เด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและการรักษา สาธารณสุขสมบัติ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)
37.4	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็ก ควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ ภาษาเพื่อสื่อความหมายใน ชีวิตประจำวัน ความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ หนังสือและตัวหนังสือ รู้จัก ชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการ นิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.37 สารที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และ การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสาร ต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ใน ชีวิตประจำวันอย่าง ประหยัด ปลอดภัยและ รักษาสิ่งแวดล้อม			

จากตาราง 4.37 สารที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 37.1 เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้รับ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังคงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ให้มีความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่อง การสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนได้สนใจด้วย

ตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางในการจัดประสบการณ์เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 37.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม ทำหน้าที่ฝึกฝน อบรมทางปัญญาให้แก่เยาวชน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เข้าใจเรื่องราวหรือมรดกทางสังคมเป็นสถาบันเพื่อความมั่นคง ความเป็นระเบียบของสังคมแต่ไม่เป็นผู้นำของสังคม ช่วยสงวนรักษาความดีงาม คุณค่า และวัฒนธรรมของสังคมให้ประณีต สมบูรณ์ขึ้น และถ่ายทอดให้คนรุ่นใหม่รับช่วงต่อไป ให้ผู้เรียนรู้จักกฎเกณฑ์ ระเบียบ ประเพณีและวัฒนธรรมของสังคม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน ส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในและนอกห้องเรียน กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางในการจัดประสบการณ์เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 37.3 ธรรมชาติรอบตัว ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการ

นิยม (Progressivism) ปรัชญาพัฒนาการนิยม เชื่อว่าชีวิตเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้เสมอตามกาลเวลา และสิ่งแวดล้อม องค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงที่สุดในการกำหนดรูปแบบของวัฒนธรรมและสังคม คือ การค้นคว้า ทดลอง และประสบการณ์ของมนุษย์ที่ได้เห็นประจักษ์ ดังนั้น การศึกษาในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมจะต้องเปลี่ยนแปลงสภาพไปด้วยเมื่อถึงความจำเป็นการศึกษาไม่ใช่สอนให้คนยึดมั่นในความจริง หรือถูกกำหนดไว้ตายตัว หากจะต้องหาทางปรับปรุงการศึกษาเพื่อจะเป็นแนวทางนำไปสู่การค้นพบความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางในการจัดประสบการณ์ธรรมชาติรอบตัว ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 37.4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปแบบของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กับรู้จักปรับตัวเอง เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข

ตารางที่ 4.38 การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
38.1	การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
38.2	จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวม อย่างสมดุลและต่อเนื่อง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
38.3	เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.38 การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
38.4	จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
38.5	จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของ การจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
38.6	ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.38 การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 38.1 การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของ

หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาพัฒนาการนิยมเชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ ก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเอง และสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 38.2 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวม อย่างสมดุลและต่อเนื่อง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการจัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่าง

หลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวม อย่างสมดุลและต่อเนื่องสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 38.3 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จัดประสบการณ์เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควร จะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มี ประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือก ตัดสินใจด้วยตนเอง กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และ สติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรม ที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการ แก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการจัดประสบการณ์เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 38.4 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และ พัฒนาการของเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จัดประสบการณ์จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และ พัฒนาการของเด็ก ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควร จะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิด ความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่า มรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่กล่าวว่า กระบวนการของการศึกษาถือว่าการประสบการณ์และการทดลองมี ความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึง

ความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วย กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการ จัดประสบการณ์จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาการ ของเด็กสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 38.5 จัดการประเมินพัฒนาการให้ เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมิน มาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จัดประสบการณ์จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการ เรียนรู้และการพัฒนาการของเด็ก ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของ ผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และ ความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และ ประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังคงตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนา การนิยม (Progressivism) ที่กล่าวว่า ปรัชญาพัฒนาการนิยมเชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็น การเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะ ก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข บทบาทที่สำคัญ ของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ด้วยตนเอง การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วย ตนเองนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการ แก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการจัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วน หนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง ของเด็กสำหรับ เด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 38.6 ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ จัดประสบการณ์จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการ เรียนรู้และการพัฒนาการของเด็ก ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของ ผู้เรียน โดยในประสบการณ์สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และ

ความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และ ประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังคงตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่กล่าวว่า ปรัชญาพิพัฒนาการนิยมเน้นหลักสูตรแบบประสบการณ์หรือ หลักสูตรแบบกิจกรรม เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้าง ประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้อง มุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน รวมถึงการส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งใน และนอกห้องเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ คุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนา การนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางให้พ่อแม่ ครูอบรม ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการ พัฒนาเด็กของเด็กสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.39 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
39.1	จัดประสบการณ์ให้ สอดคล้องกับจิตวิทยา พัฒนาการและการ ทำงานของสมอง ที่ เหมาะกับอายุ วุฒิ ภาวะ และ ระดับ พัฒนาการ เพื่อให้เด็ก ทุกคนได้พัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
39.2	จัดประสบการณ์ให้ สอดคล้องกับแบบการ เรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ ลงมือกระทำ เรียนรู้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.39 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหวสำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง			
39.3	จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
39.4	จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิดวางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
39.5	จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.39 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	บรรยากาศที่อบอุ่นมี ความสุข และเรียนรู้ การทำกิจกรรมแบบ ร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน			
39.6	จัดประสบการณ์ให้ เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลาย สอดคล้อง กับบริบท สังคม และ วัฒนธรรม	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
39.7	จัดประสบการณ์ที่ ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ ดี และทักษะการใช้ ชีวิตประจำวัน ตาม แนวทางหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็น ส่วนหนึ่งของการจัด ประสบการณ์ การ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.39 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
39.8	จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
39.9	จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลนำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
39.10	จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผนการสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.39 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 39.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะแนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยในแนวทางการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญาพิพัฒนาการนิยม เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็ โดยการลงมือกระทำ ก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 39.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะแนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยในแนวทางการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่กล่าวว่ากระบวนการของการศึกษาถือว่าการประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย ซึ่งให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของ

การเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลตามศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 39.3 จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรมทักษะ และสาระการเรียนรู้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะแนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในแนวทางการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่กล่าวว่า ปรัชญานี้ต้องการให้ผู้เรียนเรียนจากประสบการณ์ในชีวิตจริง เป็นประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในประสบการณ์การเรียนรู้ทุกรูปแบบ โดยครูไม่เป็นผู้ออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ทำในการแนะแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน ครูจะต้องมีความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง รู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และวางแผนให้เกิดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน จัดสภาพในโรงเรียนและในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ ประสบการณ์ตามที่ต้องการ นอกจากนั้นกระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) การเรียนการสอนจึงให้ผู้เรียนลงมือกระทำเพื่อให้เกิดประสบการณ์และการเรียนรู้ การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ครูต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ข้อที่ 39.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผนตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะแนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในแนวทางการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิด

ความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่กล่าวว่า ปรัชญานี้มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 39.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะแนวทางการจัดประสบการณ์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในแนวทางการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้รับ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่กล่าวว่า โรงเรียน คือ แบบจำลองที่ตีงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียนเพื่อผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข โดยเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียน ข้อที่ 39.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา

(Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะแนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในแนวทางการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควร จะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มี จุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อ ว่าสถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ดีงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับ สภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ แก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้าง บรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข รวมถึงเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียน ร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอน จะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด ความสนใจ บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้ เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเองไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะ แนวทางให้กับผู้เรียน ซึ่งการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือ กระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง

ข้อที่ 39.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วน หนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในแนวทางการจัด ประสบการณ์ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงใน หลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทาง วัฒนธรรม หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้ บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและ ถูกต้อง กระบวนการเรียนการสอนจะมี “ครู” เป็นผู้มีบทบาทสำคัญเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอน คำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงต้องเป็นผู้ที่มี

ความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน ผู้สอนควร
 ต้องเป็นผู้มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และต้องเสริมสร้าง
 ความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน และผู้เรียนต้องเป็นผู้เรียนรู้ เป็นผู้สืบทอดค่านิยม
 และมรดกทางวัฒนธรรมไว้และถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังต่อไป รวมถึงต้องเป็นผู้ที่มีความพยายาม อดทน
 และเป็นผู้มีระเบียบวินัย ข้อที่ 39.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและ
 แผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา
 สารัตถนิยม (Essentialism) เพราะแนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับ
 เด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของ
 ผู้เรียน โดยในแนวทางการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ
 และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็น
 ผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา
 และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา
 (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการ
 เตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะ
 ก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์
 สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ผู้สอนและผู้เรียน
 ร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอน
 จะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด
 ความสนใจการสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การ
 วางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง
 คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลตามศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 39.9 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการ
 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็น
 ประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้าน
 ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะแนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะ
 ของผู้เรียน โดยในแนวทางการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝน
 ทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะ
 เป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน
 รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณ
 วิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้าน

ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กันสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่สุขภาพจิตดี และมีความสุข ข้อที่ 39.10 จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผนการสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะแนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในแนวทางการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนสามารถร่วมมือกันในการจัดการเรียนรู้ และเน้นการทำงาน ในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็น ของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ อย่างเป็นสุข

ตารางที่ 4.40 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
40.1	กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีบริบูรณ์ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือจัดประสบการณ์ทราบ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.40 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	ว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร ทั้งนี้การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน			
40.2	กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.40 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	<p>วัย 3-4 ปี มีความสนใจประมาณ 8-12 นาที</p> <p>วัย 4-5 ปี มีความสนใจประมาณ 12-15 นาที</p> <p>วัย 5-6 ปี มีความสนใจประมาณ 15-20 นาที</p>			
40.3	กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที	<p>✓</p> <p>ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)</p>
40.4	กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้ได้รู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที	<p>✓</p> <p>ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)</p>	<p>✓</p> <p>ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Prograssivism)</p>

ตารางที่ 4.40 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
40.5	กิจกรรมควรมีความ สมดุ ล ระ ห ว ' า ง กิจกรรมในห้องและ นอกห้อง กิจกรรมที่ใช้ กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็น รายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ ริเริ่มและผู้สอน หรือผู้ จัดประสบการณ์เป็นผู้ ริเริ่ม และกิจกรรมที่ ใช้กำลังและไม่ใช้ กำลัง จัดให้ครบทุก ประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออก กำลังกายควรจัดสลับ กับกิจกรรมที่ไม่ต้อง ออกกำลังมากนัก เพื่อ เด็กจะได้ไม่เหนื่อย เกินไป	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 40 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 40.1 กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3 ปี - 6 ปีบริบูรณ์ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ๆ ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะการจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน ส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในและนอกห้องเรียน และรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 40.2 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะการจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์

ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง โดยมุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน ข้อที่ 40.3 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะการจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) มุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น ข้อที่ 40.4 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40 - 60 นาที ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะการจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง โดยเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่

สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ข้อที่ 40.5 กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหน็ดเหนื่อยเกินไป ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะการจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

ตารางที่ 4.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
41.1	การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น	✓ ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	ความคล่องแคล่วใน การใช้วัยว่ะต่าง ๆ และจังหวะการ เคลื่อนไหวในการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัด กิจกรรมให้เด็กได้เล่น อิสระกลางแจ้ง เล่น เครื่องเล่นสนาม ปีน ป่าย เล่น อิสระ เคลื่อนไหวร่างกาย ตามจังหวะดนตรี			
41.2	การพัฒนากล้ามเนื้อ เล็ก เป็นการพัฒนา ความแข็งแรงของ กล้ามเนื้อเล็กของเด็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ ระหว่างกล้ามเนื้อมือ และระบบประสาทตา คล่องแคล่วและ โดย จัดกิจกรรมให้เด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	ซึ้นส้อม และใช้วัสดุ อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สี เทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ			
41.3	การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็ก มีความรู้สึกที่ดีต่อ ตนเองและผู้อื่น มี ความเชื่อมั่น กล้า แสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท และปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมไทยและ ศาสนาที่นับถือโดยจัด กิจกรรมต่าง ๆ ผ่าน การเล่นให้เด็กได้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
41.4	<p>การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็ก มีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่าง เหมาะสมและอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข ช่วยเหลือ ตนเองในการทำ กิจวัตรประจำวัน มี นิสัยรักการทำงาน ระมัดระวังความ ปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น โดยรวมทั้ง ระมัดระวังอันตราย จากคนแปลกหน้า ให้ เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตร ประจำวันอย่าง สม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความ สะอาดร่างกาย เล่น</p>	<p>✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>

ตารางที่ 4.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	และทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎ กติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ			
41.5	<p>การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ความคิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็กศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล</p>	<p>✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>

ตารางที่ 4.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
41.6	<p>การพัฒนาภาษาเป็น การพัฒนาให้เด็กใช้ ภาษาสื่อสารถ่ายทอด ความรู้ สึก นึก คิด ความรู้ความเข้าใจใน สิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมี ประสบการณ์โดย สามารถตั้งคำถามใน สิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัด กิจกรรมทางภาษาให้ มีความหลากหลายใน สภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ มุ่ง ปลูกฝังให้เด็กได้กล้า แสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัย รักการอ่าน และ บุคคลแวดล้อมต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีใน การใช้ภาษา ทั้งนี้ต้อง คำนึงถึงหลักการจัด กิจกรรมทางภาษาที่ เหมาะสมกับเด็กเป็น สำคัญ</p>	<p>✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>

ตารางที่ 4.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
41.7	การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ดนตรีการเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 41.1 การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่น

อิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี ต่อเนื่อง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ขอบข่ายของ กิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดย ในขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และ ความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และ ประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการ เรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วย ตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง การสอนจึงเน้นในเรื่องการ สาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 41.2 การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรง ของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ตามมือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่น เกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สี เทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้น สอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควร จะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่ เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่ จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขมุ่งให้ ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน กระบวนการของ

การศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 41.3 การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่อง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยิ่งตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 41.4 การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำ

กิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน ระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้ง ระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎ กติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตร ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในขอบข่ายของกิจกรรม ประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงใน หลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทาง วัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) หลักสูตรปรัชญาพัฒนาการนิยม เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เชื่อว่าสถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ดั่งงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการ ดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและ สังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็น ประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และ เน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความ อยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ นอกจากนั้นยัง สอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วย การวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทาง ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 41.5 การ พัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาความคิดรวบยอด และคิดเชิง เหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษาสถานศึกษา เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาใน ชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และ รายบุคคล ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะ ของผู้เรียน โดยในขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝน ทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะ เป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน

รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 41.6 การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน โดยในขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะได้รับ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็ก

ปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ 41.7 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ของหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสงวน รักษา และประเมินคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม และยังตรงกับญาณวิทยา (Epistemology) ในด้านปรัชญาอัตถภาวนิยม (Existentialism) ที่เชื่อว่าการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีเสรีภาพอย่างเต็มที่โดยไม่ก้าวท้าวเสรีภาพของผู้อื่นมุ่งให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองในการกำหนดความเป็นอยู่ของตนเองให้ได้มากที่สุด มุ่งให้ผู้เรียนเติบโตด้วยความสุข เรียนรู้ชีวิตและสังคมอย่างมีความสุข มุ่งให้เด็กรู้จักตนเองและเข้าใจตนเอง มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ โดยครูจะต้องเอาใจใส่จัดการเรียนการสอนให้เกิดความสนุกสนาน และคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ทั้งด้านสติปัญญา และอารมณ์ ครูจะต้องช่วยสร้างความพร้อมด้านอารมณ์ ความรู้สึกของเด็กให้เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ หรือเกิดความสนใจและต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง และครูต้องพัฒนาการสอนของตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เด็กมีโอกาที่จะเลือกเรียน หรือจะทำกิจกรรมอื่นตามความสนใจ หรือจะเลือกอยู่กับครูที่ตนเองมีความพอใจเป็นพิเศษได้ตามความต้องการ ส่งผลให้เด็กมีความ ความกล้าทำ กล้าสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก และรับผิดชอบต่อตนเองได้ดี ช่วยเหลือตนเองในสิ่งที่ทำได้และกล้ายอมรับความผิดที่ตนได้กระทำโดยไม่ปิดบัง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.42 การประเมินพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
42.1	การประเมินพัฒนาการเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์ หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือเล่า มีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็ก	✓ ปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญาอัตถิ ภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.42 การประเมินพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	การพัฒนาตาม จุดหมายของหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง			
42.2	วางแผนการประเมิน พัฒนาการอย่างเป็น ระบบ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
42.3	ประเมินพัฒนาการ เด็กครบทุกด้าน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
42.4	ประเมินพัฒนาการ เด็กเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
42.5	ประเมินพัฒนาการ ตามสภาพจริงจาก กิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและ วิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
42.6	สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผล การประเมินไปใช้ พัฒนาเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.42 การประเมินพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 42.1 การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ มากกว่ารู้ การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ครูพี่เลี้ยง ต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอน ตรงกับความถนัด ความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน และคุณวิทยา (Axiology) สอดคล้องในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ความเชื่อพื้นฐานของลัทธิปรัชญาอัตถิภาวนิยมนี้ให้ความสำคัญกับเสรีภาพของมนุษย์โดยถือว่ามนุษย์เป็นผู้มีสิทธิ์ที่จะเลือกตัดสินใจ พร้อมกันนั้นก็ต้องรับผิดชอบในเสรีภาพที่เลือก จึงจะถือว่าเป็นบุคคลที่มีค่าเนื่องจากสิ่งที่ผ่านมาแล้ว คือ อดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยมีการสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใดผ่านบ้างและควรเน้นหรือทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง รวมถึงมีการปรับปรุงการจัดการสอนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กให้มากที่สุด สำหรับการวัดผลประเมินผลนั้น ครูจะต้องทำให้เด็กเกิดการยอมรับในความสามารถของตนเองและของผู้อื่น เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือความสามารถที่แตกต่างกัน ข้อที่ 42.2 วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ศักยภาพของผู้เรียน โดยจุดมุ่งหมายของกิจกรรมการ

เรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการประเมินพัฒนาการ สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 4.2.3 ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สรรตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการประเมินพัฒนาการ สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 4.2.4 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สรรตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าความรู้ที่ตายตัวแน่นอนอันเป็นความจริงสูงสุดนั้นไม่มี ความรู้มีวิวัฒนาการอยู่เสมอ ความรู้มีหน้าที่ช่วยมนุษย์แก้ปัญหา และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด ความรู้ต้องนำไปใช้ได้ผลจริง ๆ กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมิน

สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 42.5 ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่ามุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง รวมถึงสนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 42.6 สรุปผลการประเมินจัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่ากระบวนการของการศึกษาถือว่าการประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยเน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมิน

สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.43 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
43.1	หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยแต่ละแห่งวางแผนหรือกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กบรรลุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กำหนดสถานศึกษาต้องคำนึงถึง วิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพบริบทและความต้องการของชุมชน มาออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.43 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 43.1 หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยแต่ละแห่งวางแผนหรือกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กบรรลุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด สถานศึกษาต้องคำนึงถึง วิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพบริบทและความต้องการของชุมชน มาออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหา สาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึง ความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่ กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็น สิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการ ปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก นอกจากนั้นครูต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน รวมถึงเป็นผู้มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะ โน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ผู้สอนต้องเสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการ เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้ สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่ากระบวนการของการศึกษาถือว่าเป็น ประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการ กระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและ สังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยเน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตร จะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนา ในทุกด้าน

ตารางที่ 4.44 จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
44.1	สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาบนพื้นฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยสถานศึกษาต้องเชื่อมโยงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปสู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และสะท้อนให้เห็นหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เช่น การประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.44 จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 44.1 สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาบนพื้นฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยสถานศึกษาต้องเชื่อมโยงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ไปสู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และสะท้อนให้เห็นหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ตรงกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดู และการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝน ทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็ก เข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก นอกจากนั้นครูต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน รวมถึงเป็นผู้มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ผู้สอนต้องเสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

ตารางที่ 4.45 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
45.1	ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และเอกสารประกอบ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.45 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบัน สภาพต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา จุดเด่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น			
45.2	จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจหรือพันธกิจ เป้าหมาย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ การวิเคราะห์ สาระการเรียนรู้รายปีเพื่อกำหนดประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้ในแต่ละช่วงอายุ ระยะเวลาเรียน การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.45 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	เรียนรู้ สื่อและแหล่ง การเรียนรู้ การ ประเมินพัฒนาการ และการบริหาร จัดการหลักสูตร ซึ่ง สถานศึกษาอาจ กำหนดโครงสร้าง หลักสูตรได้ตามความ เหมาะสม			
45.3	การประเมินหลักสูตร ของสถานศึกษา ปฐมวัย แบ่งออกเป็น การประเมินก่อนนำ หลักสูตรไปใช้เป็นการ ประเมินเพื่อ ตรวจสอบคุณภาพ ของหลักสูตร องค์ประกอบของ หลักสูตรหลังจากที่ได้ จัดทำแล้ว โดยอาศัย ความคิดเห็นจากผู้ใช้ หลักสูตร ผู้มีส่วนร่วม ในการทำหลักสูตร	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.45 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้าน ต่าง ๆ การประเมิน ระหว่าง การ ดำเนินการใช้ หลักสูตรเป็นการ ประเมินเพื่อ ตรวจสอบว่าหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้ดี เพียงใด ควรมีการ ปรับปรุงแก้ไขในเรื่อง ใด และการประเมิน หลังการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อ ตรวจสอบหลักสูตรทั้ง ระบบหลังจากที่ใช้ หลักสูตรครบแต่ละ ช่วงอายุเพื่อสรุปผลว่า หลักสูตรที่จัดทำควร มีการปรับปรุงหรือ พัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร			

จากตาราง 4.45 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 45.1 ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบัน สภาพต่าง ๆ

ที่เป็นปัญหา จุดเด่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก นอกจากนี้ครูต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน รวมถึงเป็นผู้มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ผู้สอนต้องเสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง โดยมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน ข้อที่ 45.2 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจหรือพันธกิจ เป้าหมาย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ โดยโครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ สาระการเรียนรู้รายปี เพื่อกำหนดประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้ในแต่ละช่วงอายุ ระยะเวลาเรียน การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการบริหารจัดการหลักสูตร ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และ

ประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข กระบวนการของการศึกษาคือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วย ข้อที่ 45.3 การประเมินหลักสูตรของสถานศึกษาปฐมวัย แบ่งออกเป็นการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรองค์ประกอบของหลักสูตรหลังจากที่ได้จัดทำแล้ว โดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้ใช้หลักสูตร ผู้มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ การประเมินระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุเพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรที่จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้ เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำจริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งพัฒนา

ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วย และคุณวิทยา (Axiology) สอดคล้องในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ปรัชญาอัตถิภาวนิยมนี้ให้ความสำคัญกับเสรีภาพของมนุษย์โดยถือว่ามนุษย์เป็นผู้มีสิทธิ์ที่จะเลือกตัดสินใจ พร้อมกันนั้นก็ต้องรับผิดชอบในเสรีภาพที่เลือก จึงจะถือว่าเป็นบุคคลที่มีค่าเนื่องจากสิ่งที่ผ่านมาแล้ว คืออดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยมีการสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใดผ่านบ้างและควรเน้นหรือทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง รวมถึงมีการปรับปรุงการจัดการสอนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กให้มากที่สุด สำหรับการวัดผลประเมินผลนั้น ครูจะต้องทำให้เด็กเกิดการยอมรับในความสามารถของตนเองและของผู้อื่น เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือความสามารถที่แตกต่างกัน

**ตารางที่ 4.46 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560**

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
46.1	การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ทั้งในส่วนของโครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสมกับสภาพ บริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภท เพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.46 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
46.2	การกำหนดเป้าหมายคุณภาพเด็ก ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษาหรือผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถเลือกหรือปรับใช้ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาเด็ก เพื่อนำไปจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ครอบคลุมพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
46.3	การประเมินพัฒนาการเด็กจะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่มีความพิการแต่ละด้าน อาจต้องมีการปรับการประเมินพัฒนาการที่เอื้อต่อสภาพ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.46 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	ความพิการของเด็ก ทั้ง วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ควร ให้ สอดคล้องกับเด็ก กลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้าน ดังกล่าว			
46.4	สถานศึกษาที่มีเด็ก กลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้าน ควรได้รับการสนับสนุนครูที่ เลี้ยงให้การดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมพัฒนาการ กรณี ที่มีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ด้านมีผลพัฒนาการไม่ เป็นไปตามเป้าหมาย ควรมี การส่งต่อไปยังสถานพัฒนา เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้ได้รับการพัฒนาต่อไป	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

จากตาราง 4.46 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมาย
เฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช
2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 46.1 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับกลุ่มเป้าหมาย
เฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ ทั้งในส่วนของโครงสร้างหลักสูตร สาร
การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสมกับสภาพ บริบท
ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภท เพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพตามมาตรฐาน
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics)

ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ตั้งถามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุขตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสมรรถภาพพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 46.2 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพเด็ก ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษาหรือผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาเด็ก เพื่อนำไปจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ครอบคลุมพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก

ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้ เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ตั้งถามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุขตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 4.6.3 การประเมินพัฒนาการเด็กจะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่มีความพิการแต่ละด้าน อาจต้องมีการปรับการประเมินพัฒนาการที่เอื้อต่อสภาพความพิการของเด็ก ทั้งวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ควรให้สอดคล้องกับเด็กกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะด้านดังกล่าว ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ มากกว่ารู้ การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ครูพี่เลี้ยง ต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความถนัด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการวัดผลและประเมินสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ มีแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 4.6.4 สถานศึกษาที่มีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านควรได้รับการสนับสนุน

ครูที่เลี้ยงให้การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาการ กรณีที่มีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านมีผลพัฒนาการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ควรมีการส่งต่อไปยังสถานพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้ได้รับการพัฒนาต่อไป ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) เด็กทุกคนใช้เสรีภาพได้อย่างเต็มที่โดยไม่ละเมิดสิทธิส่วนตัวของผู้อื่นและส่วนรวม ทุกคนมีเสรีภาพอย่างเต็มที่และทัดเทียมกัน มุ่งให้ผู้เรียนเติบโตด้วยความสุข เรียนรู้ชีวิตและสังคมอย่างมีความสุข มุ่งให้เด็กรู้จักตนเองและเข้าใจตนเอง มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ การจัดการสิ่งแวดล้อมจึงมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างมาก เพราะเด็กจะเรียนรู้และดูดซับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลาจากสิ่งแวดล้อมไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น โดยครูจะต้องให้เสรีภาพแก่นักเรียนอย่างเต็มที่ ครูเป็นเสมือนพ่อแม่มากกว่าเป็นครูผู้มีอำนาจ เป็นผู้ให้ความรัก ความอบอุ่น เลี้ยงดู และปฏิบัติต่อเด็กเสมือนเป็นลูกของตนเอง คอยให้คำปรึกษาหารือ แก้ปัญหาส่วนตัวตามความต้องการของเด็กอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทั้งในภาวะปกติและเจ็บป่วย นอกจากนั้นครูจะต้องช่วยสร้างความพร้อมด้านอารมณ์ ความรู้สึกของเด็กให้เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ หรือเกิดความสนใจและต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนั้นคุณวิทยา (Axiology) สอดคล้องในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ความเชื่อพื้นฐานของลัทธิปรัชญาอัตถิภาวนิยมนี้ให้ความสำคัญกับเสรีภาพของมนุษย์โดยถือว่ามนุษย์เป็นผู้มีสิทธิ์ที่จะเลือกตัดสินใจ พร้อมกันนั้นก็ต้องรับผิดชอบในเสรีภาพที่เลือก จึงจะถือว่าเป็นบุคคลที่มีค่า เนื่องจากสิ่งที่ผ่านมาแล้ว คือ อดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยมีการสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใดผ่านบ้างและควรเน้นหรือทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง รวมถึงมีการปรับปรุงการจัดการสอนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กให้มากที่สุด สำหรับการวัดผลประเมินผลนั้น ครูจะต้องทำให้เด็กเกิดการยอมรับในความสามารถของตนเองและของผู้อื่น เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือความสามารถที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.47 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
47.1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับเพื่อทำความเข้าใจและจัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมต่อการศึกษา	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
47.2	จัดประชุมผู้สอนระดับปฐมวัยและผู้สอนระดับประถมศึกษา ร่วมกันสร้างความเข้าใจรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนว	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.47 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	ปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อผู้สอนทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนได้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้			
47.3	จัดทำเอกสารหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ผู้สอนและบุคลากรอื่นๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจอย่างสะดวกและเพียงพอ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)
47.4	จัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ร่วมกัน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
47.5	จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการสร้างรอยเชื่อมต่อ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.47 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
47.6	จัดกิจกรรมให้ความรู้ กิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ และจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
47.7	ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานกับสถานศึกษาที่คาดว่าจะไปเข้าเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)
	ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองในการช่วยเหลือเด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาใหม่ได้			

จากตาราง 4.47 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 47.1 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจและจัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมต่อการศึกษา ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ตั้งถามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เชื่อว่าการศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วย นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 47.2 จัดประชุมผู้สอนระดับปฐมวัยและผู้สอนระดับประถมศึกษา ร่วมกันสร้างความเข้าใจรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อผู้สอนทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม

การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้ เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ตั้งถามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) การศึกษา คือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย รวมถึงเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อบริเวณทางการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 47.3 จัดหาเอกสารหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ผู้สอนและบุคลากรอื่น ๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝน ทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ตั้งถามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการ

เรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ข้อที่ 47.4 จัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ร่วมกันเพียงพอ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญแม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าสถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ดีงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข โดยที่กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 47.5 จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการสร้างรอยเชื่อมต่อ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของ

ผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญแม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าสถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ดีงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 47.6 จัดกิจกรรมให้ความรู้ กิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ และจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญแม้ว่าจะต้องมีการ

ปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน โดยให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถ้าวัดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 4.7.7 ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานกับสถานศึกษาที่คาดว่าเด็กจะไปเข้าเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการช่วยเหลือเด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาใหม่ได้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ มากกว่ารู้ การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ครูที่เลี้ยง ต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความต้องการ ความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน และคุณวิทยา (Axiology) สอดคล้องในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ความเชื่อพื้นฐานของลัทธิปรัชญาอัตถิภาวนิยมนี้ให้ความสำคัญกับเสรีภาพของมนุษย์โดยถือว่ามนุษย์เป็นผู้มีสิทธิ์ที่จะเลือกตัดสินใจ พร้อมกันนั้นก็ต้องรับผิดชอบในเสรีภาพที่เลือก จึงจะถือว่าเป็นบุคคลที่มีค่าเนื่องจากสิ่งที่ผ่านมาแล้ว คือ อดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยมีการสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใดผ่านบ้างและควรเน้นหรือ ทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง รวมถึงมีการปรับปรุงการจัดการสอนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

ของเด็กให้มากที่สุด สำหรับการวัดผลประเมินผลนั้น ครูจะต้องทำให้เด็กเกิดการยอมรับในความสามารถของตนเองและของผู้อื่น เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือความสามารถที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.48 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับปฐมวัยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
48.1	เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะทำให้ผู้สอนระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
48.2	พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดีๆเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.48 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับปฐมวัยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
48.3	จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอนตลอดจนการสำรวจสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
48.4	จัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ หนังสือที่เหมาะสมกับวัยเด็กที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์พื้นฐานที่สอดคล้องกับรอยเชื่อมต่อในการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.48 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 48.1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะทำให้ผู้สอนระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัด

ประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) บทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ บทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 48.2 พุดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดีๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการ

ของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้เชื่อว่า สถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ตีงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ แก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้าง บรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนอง ความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ โดยให้ความสำคัญ กับตัวผู้เรียนมาก ถ้าวผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะ เลือกตัดสินใจด้วยตนเอง นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนา การนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 48.3 จัดให้เด็ก ได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอน ตลอดจนการสำรวจสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอน คำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทาง การศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยง โลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามา เชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดก ตกทอดเป็นสิ่งที่ตีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรม จิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่า จะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความ ประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ตามความถนัด ความสนใจ และตาม

ความสามารถของผู้เรียน บทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ผู้สอนจะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 48.4 จัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ หนังสือที่เหมาะสมกับวัยเด็กที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์พื้นฐานที่สอดคล้องกับรอยเชื่อมต่อในการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เชื่อมต่อ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญแม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าสถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ดีงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้าง

รอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.49 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
49.1	จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับผู้สอนและห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเปิดภาคเรียน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)
49.2	จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้อง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.49 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1
สำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6
ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
49.3	จัดกิจกรรมร่วมกันกับ เด็กในการสร้าง ข้อตกลงเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
49.4	จัดกิจกรรมช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ ให้กับเด็กตามความ แตกต่างระหว่าง บุคคล	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
49.5	เผยแพร่ข่าวสารด้าน การเรียนรู้และสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับ เด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

จากตาราง 4.49 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 49.1 จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับผู้สอนและห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเปิดภาคเรียน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วย เนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอน คำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชา

เชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ตั้งงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญแม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าสถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ตั้งงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข โดยให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษา ระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 49.2 จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้อง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ตั้งงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญแม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้

เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย กิจกรรมการเรียนการสอน จึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่าง การศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 49.3 จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน ตรงกับ อภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดู และการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝน ทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครู เป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็ก เข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้ บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและ ถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการ เรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญแม้ว่าจะต้องมีการปรับให้ สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็น คุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้าน ญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้ให้ ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้น ได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียน มีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง มุ่งให้ผู้เรียนรวมกลุ่มทำกิจกรรม ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหา “ นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่ มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน

การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 49.4 จัดกิจกรรมช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้ เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งเน้นกระบวนการของการศึกษาซึ่งถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยบทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 49.5 เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้ เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของ

ตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) เชื่อว่าสถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ดีงามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.50 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
50.1	ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรของ การศึกษาทั้งสอง ระดับ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
50.2	จัดหาหนังสือ อุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับวัยเด็ก	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
50.3	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับ บุตรหลาน ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลบุตรหลานอย่าง ใกล้ชิด	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

ตารางที่ 4.50 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
50.4	จัดเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับบุตรหลาน เช่น เล่านิทาน อ่านหนังสือร่วมกัน สนทนาพูดคุย ชักถาม ปัญหาในการเรียน ให้การเสริมแรงและให้กำลังใจ	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)
50.5	ร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวบุตรหลาน เพื่อช่วยให้บุตรหลานปรับตัวได้ดีขึ้น	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)

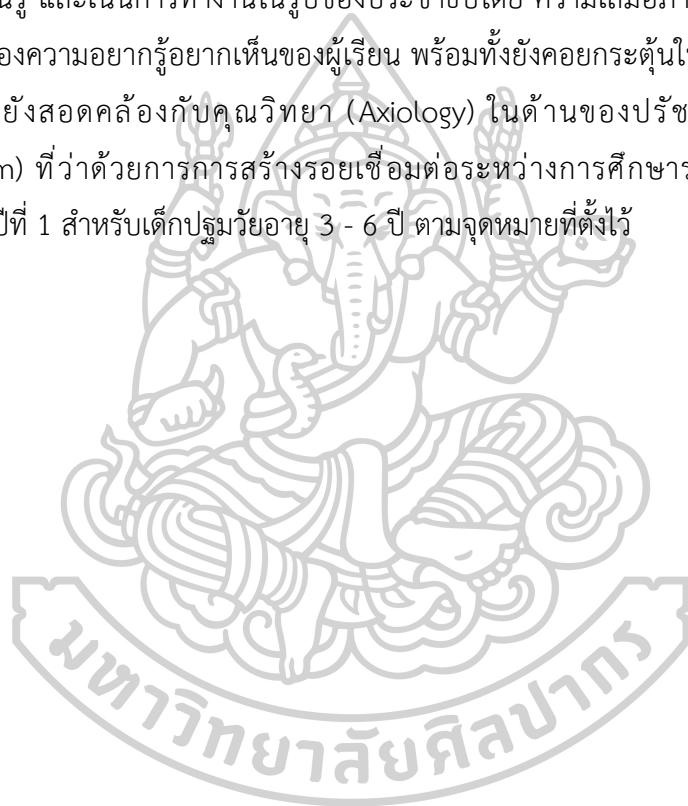
จากตาราง 4.50 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่า ข้อที่ 50.1 ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก

ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้ เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดั่งามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เชื่อว่า การศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลด้วยกัน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 50.2 จัดหาหนังสือ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับวัยเด็ก ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้ เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดั่งามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญแม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เชื่อว่าสถาบันการศึกษา คือ แบบจำลองที่ดั่งามของชีวิตและสังคม โดยจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และการดำเนินชีวิตจริง แต่ต้องเหมาะสม

กับบุคลิกภาวะของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความร่วมมือกันสร้างบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสันติสุข การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 50.3 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุตรหลาน ให้ความรัก ความเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ คำนิยาม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็กทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้ เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ผู้สอนหรือครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน มีทักษะ เทคนิควิธี ที่จะโน้มน้าวให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เสริมสร้างความสนใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน บทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ผู้สอนจะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 50.4 จัดเวลาใน

การทำกิจกรรมร่วมกับบุตรหลาน เช่น เล่านิทาน อ่านหนังสือร่วมกัน สนทนาพูดคุย ชักถามปัญหาในการเรียน ให้การเสริมแรงและให้กำลังใจ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ตั้งถามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่มุ่งเน้นกระบวนการของการศึกษาซึ่งถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยบทบาทที่สำคัญของผู้สอน คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้สนใจด้วยตนเอง ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจหรือออกคำสั่ง แต่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวทางให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ ข้อที่ 50.5 ร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวบุตรหลาน เพื่อช่วยให้บุตรหลานปรับตัวได้ดีขึ้น ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน การศึกษาช่วยให้บุคคลตระหนักในศักยภาพของตน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ตั้งถามและถูกต้อง โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism)

การศึกษาคือชีวิตไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ก็โดยการลงมือกระทำ จริง ๆ ที่จะก่อให้เกิดประสบการณ์กับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนจึงมุ่งการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน กระบวนการของการศึกษาถือว่าประสบการณ์และการทดลองมีความสำคัญที่สุดของการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นเรื่องของการกระทำ (Doing) มากกว่ารู้ (Knowing) และจะต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้ และจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย รวมถึงเชื่อว่าผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ และเน้นการทำงานในรูปของประชาธิปไตย ความเสมอภาค และผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่สนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน พร้อมทั้งยังคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) ในด้านของปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่ว่าด้วยการการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี ตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.51 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ
3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
51.1	<p>การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน วางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง</p>	<p>✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)</p>

ตารางที่ 4.51 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ
3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
51.2	การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษา กระบวนการนิเทศ และระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบ เครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ในรูปแบบของคณะกรรมการ ที่มาจากบุคคลทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับ ติดตาม และประเมินผลต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูล	✓ ปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ ปรัชญา พิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓ ปรัชญา อัตถิภาวนิยม (Existentialism)

ตารางที่ 4.51 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)
	จากรายงานผลมาจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต่อไป			

จากตาราง 4.51 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยพิจารณาแล้วพบว่าข้อที่ 51.1 การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง ๆ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญา สารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด การเรียนเป็นเรื่องการกระทำ มากกว่ารู้ การกระทำทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ ครูที่เลี้ยง ต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน (Participation) เพื่อให้การเรียนการสอน ตรงกับความถนัด ความสนใจและความ สามารถของผู้เรียน และคุณวิทยา (Axiology) สอดคล้องใน ด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ความเชื่อพื้นฐานของลัทธิปรัชญาอัตถิภาวนิยมนี้ให้ความสำคัญกับเสรีภาพของมนุษย์โดยถือว่ามนุษย์เป็นผู้มีสิทธิ์ที่จะเลือกตัดสินใจ พร้อมกันนั้นก็ต้องรับผิดชอบในเสรีภาพที่เลือก จึงจะถือว่าเป็นบุคคลที่มีค่าเนื่องจากสิ่งที่ผ่านมาแล้ว คือ อดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยมีการสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใดผ่านบ้างและควรเน้นหรือทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง รวมถึงมีการปรับปรุงการจัดการสอนให้เหมาะสม

และเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กให้มากที่สุด สำหรับการวัดผลประเมินผลนั้น ครูจะต้องทำให้เด็กเกิดการยอมรับในความสามารถของตนเองและของผู้อื่น เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือความสามารถที่แตกต่างกัน ข้อที่ 51.2 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษา ปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการนิเทศ และระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง ๆ ตรงกับอภิปรัชญา (Metaphysics) ในด้านปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับในด้านญาณวิทยา (Epistemology) ได้สอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) โดยให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนมาก ถือว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง เน้นการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรเน้นวิชาที่เสริมสร้างประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับสังคม เนื้อหาของหลักสูตรจะต้องไม่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรที่ดีต้องมุ่งไปที่การเรียนรู้ทุกชนิดที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน ใช้วิธีการสอนแบบ “แก้ปัญหาคำ” นำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของงานที่มีต่อตนเอง ต่อสังคม การสอนจึงเน้นในเรื่องการสาธิต การอภิปราย การค้นคว้า การรายงาน การประชุม การวางแผน ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถอย่างแท้จริง และได้รับประสบการณ์จริงด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามศักยภาพของผู้เรียน รวมถึงสอดคล้องกับคุณวิทยา (Axiology) สอดคล้องในด้านปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ความเชื่อพื้นฐานของลัทธิปรัชญาอัตถิภาวนิยมนี้ให้ความสำคัญกับเสรีภาพของมนุษย์โดยถือว่ามนุษย์เป็นผู้มีสิทธิ์ที่จะเลือกตัดสินใจ พร้อมกันนั้นก็ต้องรับผิดชอบในเสรีภาพที่เลือก จึงจะถือว่าเป็นบุคคลที่มีค่าเนื่องจากสิ่งที่ผ่านมาแล้ว คือ อดีตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยมีการสำรวจพัฒนาการของเด็กแต่ละคนว่าสามารถเรียนรู้ในเรื่องใดผ่านบ้างและควรเน้นหรือทบทวนเรื่องใดเป็นพิเศษบ้าง รวมถึงมีการปรับปรุงการจัดการสอนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กให้มากที่สุด สำหรับการวัดผลประเมินผลนั้น ครูจะต้องทำให้เด็กเกิดการยอมรับในความสามารถของตนเองและของผู้อื่น เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กจะมีความถนัด หรือความสามารถที่แตกต่างกัน

บทที่ 5

ผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย ตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

จากการที่ผู้วิจัยได้เสนอการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในบทที่ 5 โดยแบ่งออกเป็น 51 ตาราง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หลักการและเหตุผลที่มีความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา โดยปรัชญานั้นเป็นการศึกษาเรื่องของมนุษย์ที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อหาวิธีการที่พัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามได้อย่างมีความสุข โดยปรัชญาแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อได้แก่ 1) อภิปรัชญา (Metaphysics) ที่จะกล่าวถึง ความแท้จริง มีบ่อเกิดมาจากความสงสัย หรือความประหลาดใจ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความจริง เพื่อค้นหาความจริงอันเป็นที่สูงสุดที่เชื่อว่าความจริงเป็นโลกแห่งประสบการณ์ สิ่งใดที่ทำให้สามารถได้รับประสบการณ์ได้ สิ่งนั้นคือความจริง 2) ญาณวิทยา (Epistemology) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความรู้ ศึกษารวมชาติของความรู้ บ่อเกิดของความรู้ ขอบเขตของความรู้ ซึ่งความรู้ อาจจะได้มาจากแหล่งต่าง ๆ เชื่อว่าธรรมชาติเป็นบ่อเกิดของความรู้ทั้งหมดความรู้ได้มาจากการได้เห็นได้สัมผัสด้วยประสาทสัมผัส ถ้าสังเกตไม่ได้มองไม่เห็น ก็ไม่เห็นว่าเป็นความรู้ที่แท้จริง 3) คุณวิทยา (Axiology) ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับคุณค่าหรือค่านิยม เชื่อว่าธรรมชาติสร้างทุกสิ่งทุกอย่างมาดีแล้ว ในด้านจริยศาสตร์ก็ควรประพฤติปฏิบัติตามกฎธรรมชาติ กฎธรรมชาติก็คือศีลธรรม จรรยา ขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งใช้ควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ ส่วนสุนทรียศาสตร์เป็นเรื่องของความงามตามธรรมชาติสะท้อนความงามตามธรรมชาติออกมา ซึ่งปรัชญาและการศึกษามีความสำคัญในชีวิตมนุษย์ในการนำเอาปรัชญาไปปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งแบ่งออกเป็น (1) ปรัชญาสารัตถนิยม เป็นปรัชญาที่เชื่อว่าการศึกษาคือเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ความจริงทางธรรมชาติ (2) ปรัชญานิรันดรนิยม เป็นปรัชญาที่เชื่อว่าโลกนี้มีบางสิ่งที่มีคุณค่าถาวรไม่เปลี่ยนแปลง ควรอนุรักษ์และถ่ายทอดให้คนรุ่นต่อไป (3) ปรัชญาพิพัฒนาการนิยม เป็นปรัชญาที่เชื่อว่าการดำรงชีวิตที่ดีต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการคิดที่ดีและการกระทำที่เหมาะสม (4) ปรัชญาปฏิรูปนิยม เป็นปรัชญาที่เชื่อว่าการปฏิรูปสังคมเป็นหน้าที่ของสมาชิกในสังคมทุกคนและการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้ (5) ปรัชญาอัตถิภาวนิยม เป็นปรัชญาที่เชื่อในความมีอยู่เป็นอยู่ของมนุษย์ ซึ่งแต่ละคนจะต้องกำหนดหรือแสวงหาสาระสำคัญด้วยตนเอง และเมื่อผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เรียบร้อยแล้ว จึงนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิวิเคราะห์เพื่อได้ผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย ตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยได้ผลการยืนยันดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 การวิเคราะห์ปรัชญาตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย				
					1	2	3	1	2	3	1	2	3				
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี																	
1	จุดหมาย																
1.1	ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพดี	สำรตนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.2	สุขภาพจิตดี และมีความสุข	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.3	มีทักษะชีวิตและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	ปฏิรูปนิยม (Reconstructionism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.4	มีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร และสนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.1 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.2 การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย							
					1	2	3	1	2	3	1	2	3					
2.4	พัฒนาการด้านสติปัญญา																	
2.4.1	สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓				✓					✓				
2.4.2	สนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓				✓					✓				

จากตารางที่ 5.2 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุแรกเกิด - 3 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
	ต่าง ๆ รอบตัว เพื่อสร้างความเข้าใจ และใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่งเสริม การคิดและการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับวัย																	
3.2	การฝึกนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี เป็นการสร้างเสริมสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร การนอน การทำ ความสะอาดร่างกาย การขับถ่าย ตลอดจนปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีใน การดูแลสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และการแสดงมารยาทที่ สุภาพ นุ่มนวล แบบไทย	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.3 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
	<p>ตา รวมทั้งฝึกให้เด็กรู้จักคาดคะเน หรือกระระยะทางของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเทียบกับตัวเองในลักษณะใกล้เคียงกับกล เช่น มองตามเครื่องแขวนหรือโมบายที่มีเสียงและสี (สำหรับขวบปีแรกควรเป็นโมบายสีขาวดำ) ร้อยลูกปัดขนาดใหญ่ เลนหยอดบอลกรูปร่างลงกล่อ่ง ดอกหมุด โยนรับลูกบอล เล่นน้ำ เล่นปั้นแป้ง ใช้นิ้วเขียนแท่งใหญ่วาดเขียนขีดเขียน</p>																	
3.5	<p>การส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ เป็น การส่งเสริมการเล็งดูในการตอบสนองความต้องการของเด็กด้านจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เด็ก</p>	<p>สารถนิยม (Essentialism)</p>	<p>อัตถิภาวนิยม (Existentialism)</p>	<p>อัตถิภาวนิยม (Existentialism)</p>	✓													

จากตารางที่ 5.3 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ดังตารางที่ 3 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัยดังนี้ ในการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้น ในส่วนของอภิปรัชญา (Metaphysics) ทั้ง 10 ข้อย่อนั้นผู้วิจัยมองว่าเป็นปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี ในสิ่งที่ป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แต่สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิมองว่าในหัวข้อนี้ควรเป็นปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เพราะในการจัดทำหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นมีความตั้งใจในการพัฒนาผู้เรียนปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีวินัยในตนเอง โดยปรัชญาพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัยเรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ สามารถแสวงหา และพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง

ตารางที่ 5.4 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2 – 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย					
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2				
	สาระที่ควรเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป																	

จากตารางที่ 5.4 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2 – 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.5 การวิเคราะห์ปรัชญาสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
5	<p>สาระการเรียนรู้</p> <p>สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็ก ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ หรือเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.5 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช

2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
6	<p>ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเอง เพื่อให้พัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะในระยะแรกเริ่มชีวิต และช่วงระยะปฐมวัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ</p> <p>เนื่องจากเป็นรากฐานของพัฒนาการก้าวต่อไป ของชีวิตเด็กแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถ แรงจูงใจ ไม่เรียนรู้ และความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของเด็ก ที่จะส่งผลต่อเนื่องจากช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นและผู้ใหญ่ ประสบการณ์สำคัญจะเกี่ยวข้องกับ</p> <p>การ</p>	<p>พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	

ตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3					
		1		2		3		เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย		
		อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
6.2	ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจกรรมประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของตนเอง	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6.3	ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายจังหวะดนตรี การเล่นออกกำลังกลางแจ้งอย่างอิสระ การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การประสาน	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3								
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย								
					1	2	3	1	2	3	1	2	3						
	การฟังนิทาน การร้องเพลง การท่องคำคล้องจอง การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ ตามความสนใจ เป็นต้น																		
6.6	ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวในชีวิตประจำวัน ได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และปรับตัวอยู่ในสังคม เด็กควรมีโอกาสได้เล่น และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกันหรือต่างวัย เพศเดียวกัน หรือต่างเพศอย่างสม่ำเสมอ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
6.7	ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วยการช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย การเล่นอย่างอิสระ การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น การแบ่งปันหรือการให้ การอดทนรอคอยตามวัย การใช้ภาษา บอกความต้องการ การออกไปเล่นนอกบ้าน การไปสวนสาธารณะ การออกไปร่วมกิจกรรมในสถานสถาน เป็นต้น	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6.8	ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และการ	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3								
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย								
					1	2	3	1	2	3	1	2	3						
	การสำรวจ และการทดลองอย่างง่าย การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน การคิดตัดสินใจหรือคิดแก้ปัญหาในเรื่องที่ง่ายๆ ด้วยตนเอง การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เป็นต้น																		
6.10	สาระที่ควรเรียนรู้ สาระที่จะให้เด็กอายุ 2 - 3 ปี เรียนรู้ควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองเป็นลำดับแรก แล้วจึงขยายไปสู่เรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเด็กเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เด็กควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓				✓			✓				

ตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3								
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย								
					1	2	3	1	2	3	1	2	3						
	เหมาะสม การที่กทหายด้วยการไหว การเล่นกับพี่น้องในบ้าน การไปเที่ยว ตลาดและสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน การ เล่นที่สนามเด็กเล่น การเข้าร่วม กิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและ ประเพณี																		
6.13	ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้ เกี่ยวกับการสำรวจสิ่งต่าง ๆ ใน ธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ไข่ไม้ ผ่านการใช้ประสาท สัมผัสทั้งห้า การเล่นน้ำ เล่นทราย การเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ที่เป็นอันตราย การเล่นในสวน การเพาะปลูก อย่างง่าย	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓					

ตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
6.14	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่าย ๆ ของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เช่น สี รูปร่าง รูปทรง ขนาด ผิวสัมผัส	พัฒนาการนิยมนิยามที่พัฒนาการนิยมนิยาม (Progressivism)	พัฒนาการนิยมนิยามที่พัฒนาการนิยมนิยาม (Progressivism)	พัฒนาการนิยมนิยามที่พัฒนาการนิยมนิยาม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.6 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็น ต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัยดังนี้ ในทางการวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ด้านสังคมนั้น ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) นั้น ผู้วิจัยมองว่าเป็นปรัชญาพัฒนาการนิยมนิยาม (Progressivism) ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ไปสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เด็กปฐมวัยมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการ

เลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน โรงเรียนทำหน้าที่เป็นแบบจำลองที่ตีความทางสังคมโดยการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กปฐมวัยในแต่ละกลุ่ม สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งแปลกใหม่ มีความพร้อมและเข้าใจสังคมเป็นอย่างดี แต่ในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒินั้นได้มองว่านอกจากจะสอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) แล้วนั้น ยังสอดคล้องกับปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ด้วย เพราะเด็กน่าจะได้รับการสนับสนุนให้ใช้ออกาส ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายอย่างเป็นอิสระ

ตารางที่ 5.7 การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3					
		1			2			3			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย		
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
7	การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณค่าวิทยา (Axiology)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.1	อบรมเลี้ยงดูเด็กและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.7 การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
7.2	ตระหนักและสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ	อรรถิภาวนิยม (Existentialism)	อรรถิภาวนิยม (Existentialism)	อรรถิภาวนิยม (Existentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.3	ปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรัก ความเข้าใจ และใช้เหตุผล	อรรถิภาวนิยม (Existentialism)	อรรถิภาวนิยม (Existentialism)	อรรถิภาวนิยม (Existentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.4	ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างสมดุล ครบทุกด้าน	ทิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	ทิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	ทิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.5	ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม และวัฒนธรรมไทย	สารัตถนิยม (Essentialism)	สารัตถนิยม (Essentialism)	สารัตถนิยม (Essentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.6	ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถ และการเรียนรู้ของเด็ก	ทิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	ทิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	ทิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.7	สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก	ทิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	ทิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	ทิพัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.7 การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 – 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย																	
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)			2 ญาณวิทยา (Epistemology)			3 คุณวิทยา (Axiology)											
		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3											
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย									
7.8	จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.9	ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.10	ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและชุมชน	ปฏิรูปนิยม (Reconstructionism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.7 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 – 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตามผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัยตั้งนี้ ในการวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 – 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 หัวข้อ 7.7 สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็กนั้น ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) ผู้วิจัยมองว่าเป็นปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง

ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความต้องการและความสนใจและสามารถสามารถของผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน เป็นการสอนที่ยืดหยุ่นมีบทบาทมากที่สุด ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ แต่ในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒินั้นได้มองว่ามีความสอดคล้องกับปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) คือ เด็กน่าจะได้รับการส่งเสริมให้เล่นตามธรรมชาติตามความสนใจของตนเองโดยมีโอกาเลือกอย่างอิสระแต่ต้องมีวินัยในตนเอง

ตารางที่ 5.8 การวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3								
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
8.1	ดูแลสุขภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓			✓		
8.2	สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ และความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กในวิถีชีวิตประจำวัน	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓			✓		
8.3	จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เลือก ลงมือกระทำและเรียนรู้จากประสบการณ์ที่สัมผัสทั้งห้าและการเคลื่อนไหวผ่านการเล่น	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓			✓		

ตารางที่ 5.8 การวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3												
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย									
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3							
8.7	จัดรวบรวมข้อมูลและติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	สสารนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓									
8.8	จัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการเด็ก	สสารนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓									

จากตารางที่ 5.8 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาการวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและ การจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัยดังนี้ ในการการวิเคราะห์ปรัชญาการวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและ การจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้น ในส่วนของอภิปรัชญา (Metaphysics) ทั้ง 8 ข้อย่อย่อ นั้นผู้วิจัยมองว่าเป็นปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ ในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แต่สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิมองว่าในหัวข้อนี้ควรเป็นปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เพราะในการจัดทำหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นมีความตั้งใจในการพัฒนาผู้เรียนปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาควบคู่กัน ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีวินัยในตนเอง โดยปรัชญาพัฒนาการนิยมต้องการให้ได้เด็กปฐมวัยเรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ สามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง กระบวนการเรียนการสอนเป็นการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ครูไม่เป็นผู้ออกคำสั่งแต่ทำหน้าที่ในการแนะนำแนวทางให้แก่ผู้เรียนแล้วจัดประสบการณ์ที่ดีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน รวมถึงต้องจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ตารางที่ 5.9 การวิเคราะห์ปรัชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
9.1	<p>การประเมินพัฒนาการเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ควรประเมินให้ครอบคลุมครบทุกช่วงอายุ เพราะช่วงวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว อีกทั้งมีความเสี่ยงต่อสภาพความผิดปกติต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องเฝ้าระวังและติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู ควรสังเกตพัฒนาการเด็ก โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หากพบความผิดปกติ ต้องรีบพาไปพบแพทย์หรือผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก เพื่อหาทางแก้ไขหรือบำบัด ที่พบโดยเร็วที่สุด</p>	✓	✓	✓				✓	✓	✓				✓	✓	✓			

ตารางที่ 5.9 การวิเคราะห์ปรัชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
9.2	ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้าน	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9.3	ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง	สารัตถนิยม (Essentialism)	อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9.4	ประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งวิธีการประเมินที่เหมาะสมกับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี มีการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในกิจกรรมต่าง ๆ และกิจวัตรประจำวัน การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์เด็กและผู้ใกล้ชิด และการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็ก	สารัตถนิยม (Essentialism)	อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.9 การวิเคราะห์ปริมาณการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
9.5	บันทึกพัฒนาการลงโน้ตบุ้ทก สุขภาพแม่และเด็ก (เล่มสี่ชมพู) และ ใช้คู่มือการเฝ้าระวังและส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ของ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือของหน่วยงานอื่น	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9.6	นำผลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการ ไปพิจารณาจัดกิจกรรม เพื่อเปิด โอกาสให้เด็กเรียนรู้และมีพัฒนาการ เหมาะสมตามวัย	อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.9 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปริมาณการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.10 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูเด็ก อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
10.1	พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูมีความเชื่อและวิธีการในการอบรมเลี้ยงดูเด็กแตกต่างกันไปตามแนวความคิดและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่ตนเองอยู่อาศัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี จะเป็นแนวทางให้พ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูใช้ในการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็ก	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10.2	ศึกษาปรัชญาการศึกษา หลักการ จุดหมาย เพื่อทำความเข้าใจกับแนวทางการพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพ	สารัตถนิยม (Essentialism)	สารัตถนิยม (Essentialism)	สารัตถนิยม (Essentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.11 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3					
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)		2 ญาณวิทยา (Epistemology)		3 คุณวิทยา (Axiology)		เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย		
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
11.4	จัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยกำหนดปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ ภารกิจหรือพันธกิจ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงอายุอย่างกว้างๆ ให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ผ่านประสบการณ์สำคัญที่ได้ใช้ในการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และสาระที่ควรรู้ซึ่งอาจต่างกันตามบริบทหรือสภาพแวดล้อมของเด็ก การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่ง	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒

ตารางที่ 5.11 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
	ระหว่งการดำเนินการใช้หลักสูตรเป็น การประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรมีการ ปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการ ประเมินหลังการใช้หลักสูตรเป็นการ ประเมินเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้ง ระบบ หลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ ละช่วงอายุเพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรที่ จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ ดีขึ้นอย่างไร																	

จากตารางที่ 5.11 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของ
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.12 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย	
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
12.1	การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส เด็กที่มีความสามารถพิเศษ สามารถปรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็กแต่ละประเภท โดยเฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี มีความเสี่ยงต่อสภาพความผิดปกติ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด หากพบความผิดปกติต้องช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟูโดยเร็วที่สุด โดยพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูสามารถนำไปรับบริการในการส่งเสริมพัฒนาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล ศูนย์บริการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.12 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2		ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3						
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย							
					1	2	3	1	2	3	1	2	3					
	ทางสาธารณสุข ศูนย์การศึกษาพิเศษ มูลนิธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้ ความช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ รวมถึงเข้ารับการศึกษาใน โรงเรียนเฉพาะทางหรือโรงเรียนรวม																	

จากตารางที่ 5.12 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับจากการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัยดังนี้ ในการวิเคราะห์การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้น ในส่วนของอภิปรัชญา (Metaphysics) นั้นผู้วิจัยมองว่าเป็นปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการเรียนรู้สำหรับผู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม และความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนค่านึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แต่สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิมองว่าในหัวข้อนี้ควรเป็นปรัชญาที่พัฒนาการเรียน

ตารางที่ 5.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
14.3	ต้องพิจารณาเลือกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามมาตรฐานการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี	สัจนิยม (Essentialism)	สัจนิยม (Essentialism)	สัจนิยม (Essentialism)	✓	✓	✓				✓	✓	✓				✓	✓	✓
14.4	ตระหนักถึงความสำคัญที่จะร่วมมือกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย	สัจนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓				✓	✓	✓				✓	✓	✓
14.5	ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามคำแนะนำของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เลี้ยงดูเด็กด้วยการให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอื้ออาทร ความปลอดภัย และส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนส่งเสริมให้เด็กมีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	สัจนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓				✓	✓	✓				✓	✓	✓

ตารางที่ 5.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
	โอกาสได้ตอบ สร้างความคุ้นเคย ทำให้เกิดความรักความผูกพันและรู้สึกได้รับความรัก																		
14.12	ส่งเสริมให้เด็กรู้สึกสนุก มีความสุขกับการกระทำสิ่งที่สร้างสรรค์ ด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ เล่น และฝึกทำสิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและปลอดภัย	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓					✓									
14.13	ส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้ที่มีความเป็นมิตรและเป็นที่ยอมรับในสังคมได้ง่ายด้วยการยอมรับสัมผัสดีต่อกอย่างอ่อนโยน คอยสังเกตการณ์แสดงออกของเด็ก สนใจที่จะตอบคำถามและเล่าเรื่องต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้เร็วและมีกำลังใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓					✓									

ตารางที่ 5.14 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย				
					1	2	1	2	1	2	1	2					
14.18	เตรียมเด็กเข้าสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เมื่อเด็กอายุ 3 ปี ก็พร้อมที่จะเข้าสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยหรือไปรับบริการจากสถานที่ได้รับเลี้ยงเด็กปฐมวัย เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูสามารถช่วยเตรียมความพร้อมให้เด็กที่จะไปเรียนรู้โลกกว้าง ได้ด้วยการสร้างทัศนคติที่ดีต่อสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้วยการเล่าเรื่องเกี่ยวกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ฟัง พาไปรู้จักกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	✓ สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ สารัตถนิยม (Essentialism)	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย	✓ เห็นด้วย

จากตารางที่ 5.14 สำหรับประเด็น การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัยตั้งนี้ ในการการวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้น ในส่วนของอภิปรัชญา (Metaphysics) ในทุกหัวข้อรวมถึงญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ในข้อ 14.1, 14.3 และ 14.18 นั้น ผู้วิจัยมองว่าเป็นปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ที่มีแนวการวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปี ในสิ่งที่เป็นเนื้อหาสาระ หลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ ค่านิยม ความเชื่อ และความรู้พื้นฐานของสังคม การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แต่สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิมองว่าในหัวข้อนี้ควรเป็นปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เพราะในการจัดทำหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นมีความตั้งใจในการพัฒนาผู้เรียนปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีวินัยในตนเอง โดยปรัชญาพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัยเรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ สามารถเสาะแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง

ตารางที่ 5.15 บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
15.1	รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของเด็ก ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางร่างกาย ข้อมูลด้านพัฒนาการเด็ก ข้อมูลสุขภาพและประวัติการเจ็บป่วย ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของเด็กและครอบครัว	สารัตถนิยม (Essentialism)	สารัตถนิยม (Essentialism)	สารัตถนิยม (Essentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
15.2	บุคลากรทุกคนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องตระหนักในเรื่องการถือการพลัดพรากว่าเป็นเรื่องปกติ นอกจากนั้นต้องสร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ มีความเมตตาต่อเด็กและช่วยเหลือส่งเสริม ให้เด็กมีความไว้วางใจผู้อื่น อันเป็นที่นิยามสำคัญของ การพัฒนาบุคลิกภาพ	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.15 บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย						
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3				
15.3	บุคลากรทุกคนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการปฏิบัติต่อเด็กอย่างอ่อนโยน เช่น สัมผัส โอบกอด สบตา ใช้คำพูดที่ไพเราะ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก เช่น ใช้ภาษาที่สร้างสรรค์ มีกิจกรรมภาษาสุภาพ ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	สารัตถนิยม (Essentialism)	สารัตถนิยม (Essentialism)	สารัตถนิยม (Essentialism)	✓				✓					✓				✓		
15.4	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเกิดความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ผู้เลี้ยงดูเด็กคนใหม่ และส่งเสริมการเรียนรู้ให้โอกาสเด็กได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง จัดเตรียมของเล่นและสื่อเพื่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทดลองสิ่งใหม่ๆ ในที่ปลอดภัยตามลำพังบ้าง แต่สามารถสังเกตเห็นได้ได้ ในระยะแรกอาจยินยอมให้เด็กนำสิ่งของที่เด็กกรักจากบ้านมาได้	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓				✓					✓				✓		

จากตารางที่ 5.15 สำหรับประเด็น บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.16 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3					
		1		2		3		เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย		
		1	2	1	2	1	2	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
16	หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.16 สำหรับประเด็น หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัยดังนี้ ในการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้น ในส่วนของอภิปรัชญา (Metaphysics) ผู้วิจัยมองว่าเป็นปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาให้การศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหา สาระ (Essential Subject - Matter) อันได้จากมรดกทางวัฒนธรรม โดยการรักษาและถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject - Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน โดยมีการผสมผสานกันเพื่อช่วยเพิ่มทักษะในการอ่าน การเขียน การคิดและจินตนาการให้ตัวผู้เรียน แต่สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิมองว่าในหัวข้อนี้ควรเป็นปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เพราะในการจัดทำหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นมีความตั้งใจในการพัฒนาผู้เรียนปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีวินัยในตนเอง โดยปรัชญาพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัยเรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ สามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง

ตารางที่ 5.17 จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย																	
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3								
					ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
17.1	ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓	✓	✓				✓	✓	✓			
17.2	สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓	✓	✓				✓	✓	✓			
17.3	มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓	✓	✓				✓	✓	✓			
17.4	มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓	✓	✓				✓	✓	✓			

จากตารางที่ 5.17 สำหรับประเด็น จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.18 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
18.1	มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
18.2	มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อ อวัยวะ และกล้ามเนื้อแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.18 สำหรับประเด็น มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.19 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรายวิชา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
					19.1	มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมี ความสุข	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓
19.2	มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออก ทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓			✓		
19.3	มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓			✓		

จากตารางที่ 5.19 สำหรับประเด็น มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.21 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสติปัญญาของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิธานวิทยา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
					21.1	มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓	✓	✓				✓
21.2	มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓	✓	✓				✓	✓	✓			
21.3	มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓	✓	✓				✓	✓	✓			
21.4	มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓	✓	✓				✓	✓	✓			

จากตารางที่ 5.21 สำหรับประเด็น มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสติปัญญา ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.22 ตัวอย่างข้อสังเกตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

มาตรฐานที่ 1 รางการเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3															
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย																		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3																
มาตรฐานที่ 1 รางการเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี																																
22.1	น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
22.2	มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
22.3	รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

จากตารางที่ 5.22 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อสังเกตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 1 รางการเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.23 ตัวอย่างข้อสังเกตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2560
 มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย			
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
มาตรฐานที่ 2	กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน																	
23.1	เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
23.2	ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.23 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อสังเกตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2560 มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.24 ตัวอย่างข้อสังเกตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2560

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีมีความสุข

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีมีความสุข																		
24.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม		สสารนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
24.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น		สสารนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.24 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อสังเกตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมีมีความสุข ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.25 ตัวอย่างข้อสังเกตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 4 ซินชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
มาตรฐานที่ 4	ซินชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว																	
25.1	สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหว	สำรัดนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.25 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อสังเกตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 4 ซินชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัยดังนี้ ในกรวิเคราะห์ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 4 ซินชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) ผู้วิจัยมองว่าเป็นปรัชญาที่พัฒนาการนิยม (Progressivism) ถือว่าเด็กปฐมวัย ที่เป็นผู้เรียนมีความสามารถและแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการเลือกตัดสินใจและต้องทำงานร่วมกัน เพื่อให้การเรียนการสอนตรงกับความต้องการสนใจและความสามารถของผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน ที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผน

จัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ แต่ในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนี้ตนเองมีความสอดคล้องกับปรัชญาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) คือ เด็กควรได้รับการส่งเสริมให้ค้นหาและแสดงออกทางศิลปะอย่างเสรี

ตารางที่ 5.26 ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

มาตรฐานที่ 5 มิคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
มาตรฐานที่ 5 มิคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม																	
26.1	ชื่อสัตย์สุจริต	สำรัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
26.2	มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	สำรัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
26.3	มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	สำรัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
26.4	มีความรับผิดชอบ	สำรัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 6.26 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 5 มิคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.27 ตัวอย่างข้อสังเกตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3																
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย													
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3											
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง																											
27.1	ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	สัจนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
27.2	มีวินัยในตนเอง	สัจนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
27.3	ประหยัดและพอเพียง	สัจนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.27 สำหรับประเด็น ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.28 ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความงามเป็นไทย

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย			
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความงามเป็นไทย																		
28.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สำนึกนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓														
28.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	สำนึกนิยม (Essentialism)	สำนึกนิยม (Essentialism)	สำนึกนิยม (Essentialism)	✓														

จากตารางที่ 5.28 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความงามเป็นไทย ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตามผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่าง จากความคิดเห็นของผู้วิจัยดังนี้ ในการวิเคราะห์ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความงามเป็นไทยนั้น ในหัวข้อ 28.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความงามเป็นไทย ผู้วิจัยมีความคิดว่าในส่วนของงานวิทยานิพนธ์ (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ตรงกับปรัชญาสำนึกนิยม (Essentialism) เพราะ จุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้น สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรับผิดชอบพื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่จะเห็นว่า ผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยให้การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ในเรื่องของ

ความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของสังคมในอดีตดำรงรักษาสิ่งที่ต่างต่าง ๆ ในอดีตเอาไว้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีปัญญา และรักภาษาอุดมคติอันดีงามของสังคมไว้ เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน มีหลักการอบรมจิตใจ และถ่ายทอดค่านิยมเพื่อสร้างนิสัยที่ดีงามให้เกิดแก่ผู้เรียนกระบวนการเรียนการสอนจะมี “ครู” เป็นผู้มีบทบาทสำคัญเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอนค่านึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดย ครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน แต่สำหรับผู้ที่ตรงคุณวุฒิมองว่าในหัวข้อนี้ควรเป็นปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เพราะในการจัดทำหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นมีความตั้งใจในการพัฒนาผู้เรียนปฐมวัยให้มีความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีวินัยในตนเอง โดยปรัชญาพัฒนาการนิยมนำมาใช้ในการให้เด็กปฐมวัยเรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเรียนรู้ได้ ประสบการณ์ตามที่ต้องการ สามารถแสวงหาและพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง

กระทำด้วยตนเอง

ตารางที่ 5.29 ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2560
 มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง
 เป็นประมุข

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข																
29.1	ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
29.2	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
29.3	ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.29 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 6.8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.30 ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย																
30.1	สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
30.2	อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.30 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.31 ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
					1	2	3	1								
มาตรฐานที่ 11 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้																
3.1.1	มีความสามารถในการคิดรวบยอด	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.1.2	มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.1.3	มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.31 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถ
ในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.32 ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2560

มาตรฐานที่ 11 มิติดนการและความคิดสร้างสรรค์

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
มาตรฐานที่ 11 มิติดนการและความคิดสร้างสรรค์																
32.1	ทำงานศิลปะความจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
32.2	แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.32 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อคำถามที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 11 มิติดนการและความคิดสร้างสรรค์ ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.33 ตัวอย่างข้อสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
 มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสมกับวัย

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย			
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
มาตรฐานที่ 12	มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสมกับวัย																	
33.1	มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
33.2	มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.33 สำหรับประเด็น ตัวอย่างข้อสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อ
 การเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสมกับวัย ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.34 การจัดเวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
34.1	หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก 1-3 ปี ประสบการณ์ที่เริ่มเข้าสู่สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจะขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 180 วันต่อ 1 ปีการศึกษาในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า 5 ชั่วโมง โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	สารัตถนิยม (Essentialism)	สารัตถนิยม (Essentialism)	สารัตถนิยม (Essentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.34 สำหรับประเด็น การจัดเวลาเรียนของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัยดังนี้ ในการวิเคราะห์การจัดเวลาเรียนของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าในส่วนของญาณวิทยา (Epistemology) และคุณวิทยา (Axiology) ตรงกับปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) เพราะจุดหมายของหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยในหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสาระ การฝึกฝนทักษะ และความรู้พื้นฐาน รวมถึงในหลักสูตรได้กำหนดสิ่งที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้เรียนรู้ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจ และเชี่ยวชาญในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยให้การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ในเรื่องของความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของสังคมในอดีตดำรงรักษาสิ่งที่ตั้งมาต่าง ๆ ในอดีตเอาไว้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีปัญญา และรักษาอุดมคติอันดีงามของสังคมไว้ เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหา (Subject – Matter Oriented) เป็นหลักสำคัญ โดยยึดประสบการณ์ของเชื้อชาติ หรือมรดกทางวัฒนธรรมเป็นหลัก ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องตามขั้นตอนความยากง่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน มีหลักการอบรมจิตใจ และถ่ายทอดค่านิยมเพื่อสร้างนิสัยที่ดีงามให้เกิดแก่ผู้เรียนกระบวนการเรียนการสอนจะมี “ครู” เป็นผู้มีบทบาทสำคัญเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอนคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ และจุดหมายของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดย ครู ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีความประพฤติดี มีศีลธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน แต่สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิมองว่าในหัวข้อนี้ควรเป็นปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) เพราะในการจัดทำหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 นั้นมีความตั้งใจในการพัฒนาผู้เรียนปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาควบคู่กัน ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีวินัยในตนเอง โดยปรัชญาพัฒนาการนิยมต้องการให้เด็กปฐมวัยเรียนจากประสบการณ์จริง หลักสูตรจึงครอบคลุมชีวิตประจำวันทุกรูปแบบที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและนำเอากระบวนการแก้ปัญหาไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วางแผนจัดสภาพในห้องเรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนให้ได้ประสบการณ์ตามที่ต้องการ สามารถแสวงหา และพร้อมที่จะรับประสบการณ์ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง

ตารางที่ 5.35 สารการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กราย 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
35.1	สารการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกคน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
35.2	ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการรอบคอบทุกด้าน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.35 สำหรับประเด็น สารการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กราย 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.36 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
36.1	<p>ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็น การสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำกิจกรรมประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย สุขนิสัย และการรักษาความปลอดภัย</p>	<p>สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
36.2	<p>ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะ</p>	<p>สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.36 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
36.4	<p>ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็น การสนับสนุนให้เด็กได้เรียนรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวผ่าน การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดพัฒนาการใ้ ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวและมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป</p>	<p>สำคัญนิยม (Essentialism)</p>	<p>พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>พัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>

ตารางที่ 5.37 ตารางที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย				
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2			
37.3	<p>ไกด์ซี ดและมิ ปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ</p> <p>ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาธรรมชาติ</p>	<p>สารัตถนิยม (Essentialism)</p>	<p>พหุพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	<p>พหุพัฒนาการนิยม (Progressivism)</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.37 สำหรับประเด็น สาธารณคดีที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.38 การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1	2	3	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
		อภิปราย (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
38.1	การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 - 6 ปี เป็นการจัดการกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

ตารางที่ 5.38 การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
38.2	จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวม อย่างสมดุลและต่อเนื่อง	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓				✓	✓	✓				✓	✓	✓
38.3	เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓				✓	✓	✓				✓	✓	✓
38.4	จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓				✓	✓	✓				✓	✓	✓

ตารางที่ 5.38 การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2			
					3	3	3	3	3	3	3	3					
38.5	จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓			
38.6	ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓			

จากตารางที่ 5.38 สำหรับประเด็น การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.39 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
39.1	จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับ จิตวิทยาพัฒนาการและการทำงาน ของสมอง ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุก คนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
39.2	จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบ การเรียนรู้ของเด็ก ได้ได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า ได้ เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
39.3	จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดย บูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และ สาระการเรียนรู้	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.39 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
39.4	จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิดวางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
39.5	จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
39.6	จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็กสอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.39 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
39.7	จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตามแนวทางการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
39.8	จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
39.9	จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.39 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
39.10	จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้ง การวางแผนการสอนสนทนา แล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.39 สำหรับประเด็น แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.40 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
40.1	กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3 ปี - 6 ปี บริบูรณ์ สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรม ประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการ ช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัด กิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลาย รูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมใน การนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและ สภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้อง คำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุม พัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรม ประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่าย ของกิจกรรมประจำวัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.40 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กราย 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
40.2	กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรม และกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น วัย 3-4 ปี มีความสนใจประมาณ 8-12 นาที วัย 4-5 ปี มีความสนใจประมาณ 12-15 นาที วัย 5-6 ปี มีความสนใจประมาณ 15-20 นาที	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
40.3	กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.40 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
40.4	กิจกรรมที่ได้แกมอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิด แก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่น ตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้ เวลาประมาณ 40 - 60 นาที	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Axiology)	✓			✓	✓			✓	✓					
40.5	กิจกรรมมีความสมดุลระหว่าง กิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กลุ่มเนื้อใหญ่และกลุ่มเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ ริเริ่ม และผู้สอน หรือผู้จัด ประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุก ประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออก กำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่ เหนื่อยเกินไป	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓			✓	✓			✓	✓					

จากตารางที่ 5.40 สำหรับประเด็น การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กราย 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กราย 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3		
		1	2	3	ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3
4.1.1	การพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระ กลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เป็นป้ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี	อภิปราย (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4.1.2	การพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสาน	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
41.3	<p>สัมพันธระหว่างกลามเนมือและระบบประสาทตา มีได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ผูกช่วยเหลือนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ</p> <p>การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และ ปฏักฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการพัฒนาจิตใจให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนา</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	
		<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>

ตารางที่ 5.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
4.1.6	การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.41 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
4.1.7	การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.41 สำหรับประเด็น ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.43 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย									ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย					
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			
					✓														
43.1	หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยแต่ละแห่งวางแผนหรือกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ได้กับบรรทัดฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด สถานศึกษาต้องคำนึงถึง วิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพบริบทและความต้องการของชุมชน มาออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา	✓			✓			✓			✓			✓			✓		

จากตารางที่ 5.43 สำหรับประเด็น การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.44 จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย														
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3					
					ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
44.1	สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาบนพื้นฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยสถานศึกษาต้องเชื่อมโยงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปสู่การทำให้หลักสูตรสถานศึกษา และสะท้อนให้เห็นหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เช่น การประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวชุมชนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒

จากตารางที่ 5.44 สำหรับประเด็น จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.45 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
45.1	ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย คู่มือหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย และเอกสาร ประกอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและ ครอบครัว สภาพปัจจุบัน สภาพต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา จุดเด่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
45.2	จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดย กำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจหรือ พันธกิจ เป้าหมาย มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ โดยโครงสร้าง หลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ สาระการเรียนรู้รายปีเพื่อกำหนด ประสพการณ์สำคัญและสาระที่	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.45 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
45.3	<p>ควรรู้ในแต่ละช่วงอายุ ระยะเวลาเรียน การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ และการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาอาจกำหนดโครงสร้างหลักสูตรได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานศึกษาแต่ละแห่ง</p> <p>การประเมินหลักสูตรของสถานศึกษาปฐมวัย แบ่งออกเป็นกรประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรหลังจากที่ได้จัดทำแล้ว โดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้ให้หลักสูตร ผู้มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.45 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
	<p>ด้านต่าง ๆ การประเมินระหว่างการศึกษา การประเมินหลังการใช้หลักสูตร เป็นการศึกษาเพื่อตรวจสอบหลักสูตรที่ปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังการใช้หลักสูตร เป็นการศึกษาเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุ เพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรที่จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร</p>																	

จากตารางที่ 5.45 สำหรับประเด็น การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.46 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
46.1	การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ ทั้งในส่วนของโครงสร้างหลักสูตร การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสมกับสภาพบริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภท เพื่อพัฒนาให้เด็ก ก มี คุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.46 การจัดจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย				
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
46.2	การกำหนดเป้าหมายคุณภาพเด็ก ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ เป็นเป้าหมาย และกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษาหรือผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ ตัวอย่าง และสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาเด็ก เพื่อนำไปจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ครอบคลุมพัฒนาการของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.46 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3				
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย			
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3		
46.3	การประเมินพัฒนาการเด็กจะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่มีความพิการแต่ละด้าน อาจต้องมีการปรับการประเมินพัฒนาการที่เอื้อต่อสภาพความพิการของเด็กทั้ง วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ ควรให้สอดคล้องกับเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านดังกล่าว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.46 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1	2	3	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	
		1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	
45.4	สถานศึกษาที่มีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านควรได้รับการสนับสนุนครูพี่เลี้ยงให้การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาการ การมีเด็กกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านมีผลพัฒนาการไม่ไปตามเป้าหมาย ควรมีการส่งต่อไปยังสถานพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้ได้รับการพัฒนาต่อไป	อภิปรัชญา (Metaphysics)	ญาณวิทยา (Epistemology)	คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

จากตารางที่ 5.46 สำหรับประเด็น การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.47 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับ
 เด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
47.7	ทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ ในกรณีโรงเรียนไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานกับสถานศึกษาที่คาดว่าจะไปเข้าเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจให้พ่อแม่ผู้ปกครอง ในการช่วยเหลือเด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาใหม่ได้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.47 สำหรับประเด็น การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.48 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับปฐมวัยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
48.1	เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อให้ผู้สอนประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะให้ผู้สอนระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
48.2	พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.48 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)
 สำหรับผู้สอนระดับปฐมวัยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
48.3	จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความเข้าใจกับผู้สอน ตลอดจน การสำรวจสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
48.4	จัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ หนังสือที่เหมาะสมกับวัยเด็กที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์พื้นฐานที่สอดคล้องกับรอยเชื่อมต่อในการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.48 สำหรับประเด็น การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.49 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1
 สำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย								
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)			2 ญาณวิทยา (Epistemology)			3 คุณวิทยา (Axiology)		
		1	2	3	1	2	3	1	2	3
49.1	จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และ ผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความ รู้จักคุ้นเคยกับผู้สอนและ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเปิดภาคเรียน	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
49.2	จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับ ห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้ มีมุมประสบการณ์ภายในห้อง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรม ได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุม ของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อ ช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการ ปฏิบัติจริง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 5.49 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

สำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3									
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วย									
					1	2	3	1	2	3	1	2	3							
49.3	จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการ สร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตน	สัจธรรมนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการ นิยม (Progressivism)	✓			✓			✓									
49.4	จัดกิจกรรมช่วยเหลือ ส่งเสริม การเรียนรู้ให้กับเด็กตามความ แตกต่างระหว่างบุคคล	สัจธรรมนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการ นิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓						
49.5	เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน	สัจธรรมนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการ นิยม (Progressivism)	✓			✓			✓			✓						

จากตารางที่ 5.49 สำหรับประเด็น การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจาก
ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.50 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	
50.1	ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
50.2	จัดหาหนังสือ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับวัยเด็ก	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
50.3	มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุตรหลาน ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
50.4	จัดเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับบุตรหลาน เช่น เล่นทาน อ่านหนังสือ ร่วมกัน สนทนาพูดคุย ชักถามปัญหาในการเรียน ให้การเสริมแรงและให้กำลังใจ	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.51 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1

สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
50.1	ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรของ การศึกษาทั้งสองระดับ	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 5.50 สำหรับประเด็น การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ
ทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

ตารางที่ 5.52 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กราย 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3		
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย	
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
51.1	การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้นเพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมจำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม	สารัตถนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.51 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กราย 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3			
		1 อภิปรัชญา (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		
					1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
51.2	ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน วางแผนและดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง	การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษา กระบวนการนิเทศ และระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่	สัจธรรมนิยม (Essentialism)	พัฒนาการนิยม (Progressivism)	อัตถิภาวนิยม (Existentialism)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 5.51 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กราย 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 (ต่อ)

หัวข้อ	เนื้อหา	การวิเคราะห์ของผู้วิจัย						ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่1			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่2			ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่3					
		1 อภิปราย (Metaphysics)	2 ญาณวิทยา (Epistemology)	3 คุณวิทยา (Axiology)	ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย						
					1	2	1	2	1	2	1	2	1	2					
	การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่ เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้ง หน่วยงานภายในและภายนอก ใน รูปแบบของคณะกรรมการ ที่มาจาก บุคคลทุกระดับและทุกอาชีพ การ กำกับ ติดตาม และประเมินผลต้อง มี การรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำ ข้อมูลจากรายงานผลมาจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัยต่อไป																		

จากตารางที่ 5.51 สำหรับประเด็น การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กราย 3 - 6 ปี ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประเภทการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ 2) ทราบผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และ 3) ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และ ขั้นตอนที่ 3) ศึกษาผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

สรุปผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัยเรื่อง ปรัชญาการศึกษาและพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ พบว่า การศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยมีการพัฒนามาพร้อมกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยในต่างประเทศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแต่ละประเทศย่อมมีวิถีทางในการพัฒนาการศึกษาตามเป้าหมายของการพัฒนาคนในชาติตนเองมาอย่างต่อเนื่อง หลักปรัชญาทางการศึกษาที่หลากหลายตามความเหมาะสม ความเชื่อ และเป้าหมายในการพัฒนาคนในชาติ ซึ่งการพัฒนานี้ยังคงดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ ตามความต้องการในการสร้างประชากรที่มีคุณภาพของมนุษย์ ซึ่งการศึกษาพัฒนาการทางการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยนี้ถือเป็นส่วนช่วยให้เราเข้าใจรูปแบบและเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทยในแต่ละช่วงเวลามากขึ้น นำไปสู่การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ประเทศไทยนำมาใช้กับหลักแนวคิดทางการศึกษาหรือหลักปรัชญาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้เราสามารถเข้าใจในแนวคิดเบื้องหลัง

บทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคล แต่ละฝ่าย จนไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยตามที่มุ่งหวัง ในปัจจุบันได้สำเร็จ ทั้งยังเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การศึกษาปฐมวัยในอนาคตอีกด้วย การศึกษาปฐมวัยควรเน้นการจัดประสบการณ์การศึกษาแบบบูรณาการในภาพรวม ไม่ใช่การเรียนรู้แบบแยกส่วนหรือเน้นด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไปจนเกิดความไม่สมดุลในการเรียนรู้ ช่วงวัยนี้ควรเป็นวัยที่เด็กได้พัฒนาทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน เด็กควรเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์อย่างเหมาะสมกับวัย ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงควรมองให้รอบทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาเด็กแบบองค์รวม ให้โอกาสเด็กในการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ ความเข้าใจในหลักการของการศึกษาปฐมวัยของทุกฝ่าย ถือเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและการพัฒนาของเด็กทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เป้าหมายสำคัญคือต้องมองถึงการวางรากฐานให้เด็กเป็นบุคคลที่สามารถพัฒนาและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตเพื่อต่อยอดการเรียนรู้ได้ในอนาคต การแบ่งระดับการศึกษาในประเทศไทยที่มีการแบ่งเป็นระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาที่มีความคาบเกี่ยวกันในช่วงเวลาปฐมวัยของนักเรียน ส่งผลให้เมื่อเด็กมีการเลื่อนชั้นจากอนุบาลไปเป็นประถมศึกษาตอนต้นจำเป็นต้องเปลี่ยนแนวทางการเรียนรู้ตามวัยที่เน้นการเล่นมาเป็นเน้นวิชาการมากขึ้นเร็วเกินควรจะเป็น เพราะในช่วงอายุที่จบระดับชั้นอนุบาลเด็กก็ยังอยู่ในวัยที่ควรได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมอยู่ ไม่ใช่การเรียนรู้แบบการแยกส่วน แยกรายวิชา แบบในระดับชั้นประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นทักษะ คนที่เก่งคือคนที่สามารถทำได้ เพราะฉะนั้น ประสบการณ์เรียนรู้ควรช่วยให้เด็กเกิดทักษะและมีความสามารถอย่างที่วัยเขาควรจะมี การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 จึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากการลงมือทำจริงด้วยตนเอง ได้สัมผัส สังเกต สืบเสาะ คิด ทดลอง พิสูจน์ ผ่านเครื่องมือ ข้อมูล ความรู้ สื่อเทคโนโลยีตามยุคสมัย หรือความร่วมมือจากองค์กรหรือชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กโดยเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ แบบบูรณาการเป็นองค์รวมไม่แยกส่วนทั้งในและนอกห้องเรียน และเชื่อว่ากระบวนการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ในธรรมชาติทั้งยังใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง การที่เด็กจะเห็นประโยชน์ของการนำความรู้ไปใช้ต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ จนเด็กเกิดความเคยชินที่จะคิด ไตร่ตรอง สืบเสาะหาวิธีการหรือหนทางในการแก้ปัญหาโดยไม่ยอมแพ้ จนนำไปสู่การที่เขาประสบความสำเร็จให้การแก้ปัญหา นั้น เมื่อถึงจุดนี้เด็กก็จะได้สัมผัสกับความสำเร็จที่เกิดจากความพยายามของตัวเองและรู้สึกได้ว่าในอนาคตเขาก็จะสามารถทำได้เช่นกัน เป็นการสร้างความรู้สึกและกระบวนการคิดที่ดีให้กับเด็ก ซึ่งเด็กจะต้องมีพัฒนาการทางด้านความคิดก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงไปสู่ด้านภาษาหรือการพัฒนาด้านอื่น ๆ ผู้บริหารเป็นหนึ่งในบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ประการแรกคือ ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้นำที่เข้าใจพัฒนาการของเด็กปฐมวัย มีความตระหนักถึงความสำคัญของชีวิตวัยก่อน 6 ขวบว่าเป็นช่วงเวลาที่ทองที่เด็กวัยนี้ จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มีความรู้

ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาอย่างถ่องแท้ สามารถการกำหนดนโยบาย การศึกษาได้เหมาะสมกับวัยของเด็กและบริบทของโรงเรียน ซึ่งนโยบายนี้จะส่งผลต่อชีวิตในอนาคต ของเด็กว่าจะเติบโตมาเป็นคนลักษณะใด มีการดูแลจัดหลักสูตรให้เหมาะกับพัฒนาการของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีความยืดหยุ่นสามารถปรับ เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม กับสภาวะการณ์และตัวบุคคลได้เสมอ นอกจากนี้การบริหารจัดการที่ดียังเป็นอีกส่วนสำคัญในการ พัฒนาคูณภาพการศึกษาปฐมวัย ผู้บริหารที่ดีควรเป็นแบบอย่างในการทำงาน ทำให้ทุกคนตระหนัก และรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ให้เกียรติทุกคนอย่างเสมอภาค มีความเป็นกันเอง รับฟังปัญหา ความต้องการผู้ใต้บังคับบัญชา ในขณะเดียวกันผู้บริหารควรทำให้ครูปฐมวัยมีความศรัทธาต่อการ พัฒนาของเด็ก มีความเชื่อมั่นในตัวเด็ก รวมทั้งมีการติดตาม กำกับ การปฏิบัติงานของครู พร้อมทั้งจะ ให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือการทำงานให้มี ประสิทธิภาพ มีการวางแผนเพื่อพัฒนาและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเสมอ สุดท้ายแล้วสำหรับการ พัฒนาเด็กปฐมวัยที่ต้องอาศัยการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งระบบ การจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอก ห้องเรียนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญ เพราะโรงเรียนควรเป็นโลกแห่งการเรียนรู้ สำหรับเด็กในตลอดเวลา

2. ผลการศึกษาการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏใน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อทราบผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษา ปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่า การวิเคราะห์ปรัชญาตาม จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องเด็กปฐมวัยช่วง อายุ 2 – 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช การวิเคราะห์ปรัชญาสาระการเรียนรู้ สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญา การประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูเด็ก อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษา ปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้าน ร่างกาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสังคม ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสติปัญญา ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 1 ร่างการเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ตั้งงามมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับ มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สารที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดประสพการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แนวทางการจัดประสพการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การประเมินพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1

สำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แต่การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและ การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็น และการจัดเวลาเรียนของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ใดๆก็ตามที่มีผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัย

3. ผลการศึกษาผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

จากสมมติฐานข้อที่ 3 ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่าการวิเคราะห์ปรัชญาตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์

ปรชญาเรื่องเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช การวิเคราะห์
 ปรชญาสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
 การวิเคราะห์ปรชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษา
 ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือ
 ผู้เลี้ยงดูเด็ก อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรชญา
 การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตร
 การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรชญาการเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย
 (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 บทบาทบุคลากรในสถาน
 พัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จุดหมายหลักสูตรการศึกษา
 ปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐาน
 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสังคม ของหลักสูตรการศึกษา
 ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสติปัญญา ของ
 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษา
 ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 1 ร่างการเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี มาตรฐานที่ 2
 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน มาตรฐานที่
 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงามมาตรฐานที่ 6
 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
 อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
 ทรงเป็นประมุข มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับ มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการ
 คิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ประสบการณ์
 สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษา
 ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สาระที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
 ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แนวทางการจัด
 ประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2560 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี
 ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษา
 ปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การประเมิน
 พัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

พุทธศักราช 2560 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การกำกับ ติดตาม ประเมินและ รายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานการวิจัย ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แต่การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 7 รักรรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็น และการจัดเวลาเรียนของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตามผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัย สรุปผลผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิชาติป สมาหิโต ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบันเป็นการเน้นให้เด็กเข้าใจและตระหนักในตนเอง เน้นให้เด็กรู้ความสนใจของตนเอง เด็กควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านเป็นองค์รวม โดยเด็กต้องได้รับความรู้ฝึกฝนทักษะ ความเชื่อ และประสบการณ์ที่ต้องคำนึงถึงความสามารถความสนใจของเด็ก ส่งเสริมให้เด็กมีประสบการณ์ในการแสดงออกด้านอารมณ์ความรู้สึก จะสอดคล้องกับ การที่เด็กมีอิสระเสรีในการแสดงออกที่ตรงกับความรู้สึกรจริง ได้รับการส่งเสริมให้เล่นตามธรรมชาติ ตามความสนใจของตนเองโดยมีโอกาสเลือกอย่าง อิสระแต่ต้องมีวินัยในตนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับปรัชญาพัฒนาการนิยมที่เด็กต้องเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ได้รับการฝึกฝน ปรับตัวให้เข้ากับสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เน้นให้เด็กเป็นผู้ปฏิบัติจะเน้นเป็นลักษณะของการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ต้องเน้นการแสวงหาหรือเรียนรู้ได้เองอย่างทำทหาย ส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเองและให้เด็กได้พัฒนาการใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับวัยเด็ก สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของโฟรเบล (Froebel) เน้นการยอมรับเด็กทุกคน ที่เปิดโอกาสให้มีอิสระในขอบเขตที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในตนเอง และเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระไม่ต้องพึ่งพาใคร รวมถึงสอดคล้องกับปรัชญาสาขาอัตถิภาวนิยม หรือ Existentialism ที่เป็นการเตรียมเด็กสำหรับอนาคตจะต้องจัดการจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กได้ศึกษาประเด็นปัญหา หรือฝึกการตั้งคำถาม แล้วสร้างคำอธิบายด้วยตนเอง โดยการรวบรวมประจักษ์พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง สื่อสารแนวคิด และเหตุผล เปรียบเทียบแนวคิดต่าง ๆ เนื่องจากในยุคปัจจุบันมีข้อมูลจากหลายแหล่ง การฝึกให้เด็กคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นส่วนสำคัญ เด็กต้องได้รับการฝึกให้แก้ปัญหา และ มีความคิดยืดหยุ่นกับการเปลี่ยนแปลงเห็นด้วยกับหลักการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย จะต้องให้ความสำคัญกับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษา ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ควรมีการเยี่ยมชั้นเรียน นิเทศการจัดการชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อม รับฟังปัญหา ความต้องการ และให้คำแนะนำ และควรมีการประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาการพัฒนางาน หรือ ค้นหาสิ่งใหม่ๆ ที่จะนำมาใช้ การปรับแผนหรือสื่อการเรียนให้เหมาะสม รวมถึงมีการสาธิต การส่งเสริมการพัฒนาครูให้มีและเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้แก่ลงมือปฏิบัติกิจกรรม Active Learning นอกจากนี้ ซลาหิโต ยังมองว่าหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ยังสอดคล้องกับปรัชญา สารัตถนิยม ที่มองว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการทำงานและนำไปประยุกต์ใช้ได้ ความมีระเบียบวินัย เครื่องครัดเป็นสิ่งสำคัญ ปลูกฝังให้เด็กเกิดความมานะ พยายาม

ต้องอุทิศตนเพื่อจุดหมายปลายทางในอนาคต การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง เน้นความสำคัญของวัฒนธรรม โรงเรียนควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก อัญชลี ไสยวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบัน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฝึกใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวางแผนลงมือทำ นำเสนอ และสะท้อนความคิดเห็น การจัดประสบการณ์ หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ยืดหยุ่น สอดคล้องกับพัฒนาการหรือปรับเปลี่ยนตามความสนใจ ตามสถานการณ์ บริบทหรือวิถีชีวิตจริงของเด็ก จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก อบอุ่น ปลอดภัย เป็นมิตร มีอิสระและท้าทาย ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็กและเด็กกับครู รวมถึงประสานความร่วมมือและสร้างความรู้ความเข้าใจ ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน ในการดูแล พัฒนาและจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องกับปรัชญาพัฒนานิยม ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม และปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม คือ มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเอง เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียน ส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในและนอกห้องเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมีประสบการณ์ในการดำรงชีวิตเป็นหมู่คณะ และรู้จักปกครองตนเอง เด็กทุกคนได้ใช้เสรีภาพอย่างเต็มที่ โดยไม่ละเมิดสิทธิส่วนตัวของผู้อื่น โดยในปัจจุบันครูมีบทบาทสำคัญในการเอาใจใส่ จัดการเรียนการสอนให้เกิดความสนุกสนาน และคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ทั้งด้านสติปัญญา และอารมณ์ ครูจะต้องช่วยสร้างความพร้อมด้านอารมณ์ ความรู้สึกของเด็กให้เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ หรือเกิดความสนใจและต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง และครูต้องพัฒนาการสอนของตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ และภาวิณี แสันทวิสุข ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 กล่าวว่า ความสัมพันธ์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับปรัชญาการศึกษาเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทของสังคม วัฒนธรรม ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย เด็กทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้อย่างเหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของ

พัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ บรรลุตามปรัชญาการศึกษา ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วิถีชีวิตของเด็กตามบริบทชุมชน สังคม วัฒนธรรมไทย พัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นกิจกรรม และกิจกรรมบูรณาการ สาธิตการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข ประสานความร่วมมือกันระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก สรุปได้ว่าผล การศึกษาผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏ ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย ผู้วิจัยพบ ประเด็นที่นำมาอภิปรายผลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่ สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยใน ประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ พบว่า การศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยมีการ พัฒนามาพร้อมกับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยในต่างประเทศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแต่ละประเทศ ย่อมมีวิถีทางในการพัฒนาการศึกษาตามเป้าหมายของการพัฒนาคนในชาติตนเองมาอย่างต่อเนื่อง หลักปรัชญาทางการศึกษาที่หลากหลายตามความเหมาะสม ความเชื่อ และเป้าหมายในการพัฒนา คนในชาติ ซึ่งการพัฒนานี้ยังคงดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ ตามความต้องการในการสร้างประชากรที่มี คุณภาพของมนุษย์ ซึ่งการศึกษาพัฒนาการทางการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยนี้ถือเป็นส่วนช่วยให้ เราเข้าใจรูปแบบและเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทยในแต่ละ ช่วงเวลามากขึ้น นำไปสู่การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ประเทศไทย นำมาใช้กับหลักแนวคิดทางการศึกษาหรือหลักปรัชญาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้เราสามารถเข้าใจใน แนวคิดเบื้องหลัง บทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคล แต่ละฝ่าย จนไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา ปฐมวัยตามที่มุ่งหวังในปัจจุบันได้สำเร็จ ทั้งยังเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การศึกษาปฐมวัยในอนาคต อีกด้วย การศึกษาปฐมวัยควรเน้นการจัดประสบการณ์การศึกษาแบบบูรณาการในภาพรวม ไม่ใช่การ เรียนรู้แบบแยกส่วนหรือเน้นด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไปจนเกิดความไม่สมดุลในการเรียนรู้ ช่วงวัยนี้ ควรเป็นวัยที่เด็กได้พัฒนาทุกด้านไปพร้อม ๆ กัน เด็กควรเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เกิด

ทักษะและประสบการณ์อย่างเหมาะสมกับวัย ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงควรมองให้รอบทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็ก เพื่อพัฒนาเด็กแบบองค์รวม ให้โอกาสเด็กในการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ ความเข้าใจในหลักการของการศึกษาปฐมวัยของทุกฝ่าย ถือเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย และการพัฒนาของเด็กทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เป้าหมายสำคัญคือต้องมองถึงการวางรากฐานให้เด็กเป็นบุคคลที่สามารถพัฒนาและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตเพื่อต่อยอดการเรียนรู้ได้ในอนาคต การแบ่งระดับการศึกษาในประเทศไทยที่มีการแบ่งเป็นระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาที่มีความคาบเกี่ยวกันในช่วงเวลาปฐมวัยของนักเรียน ส่งผลให้เมื่อเด็กมีการเลื่อนชั้นจากอนุบาลไปเป็นประถมศึกษาตอนต้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแนวทางการเรียนรู้ตามวัยที่เน้นการเล่นมาเป็นเน้นวิชาการมากขึ้นเร็วเกินควรจะเป็น เพราะในช่วงอายุที่จบระดับชั้นอนุบาลเด็กยังอยู่ในวัยที่ควรได้รับการพัฒนาแบบองค์รวมอยู่ ไม่ใช่การเรียนรู้แบบการแยกส่วน แยกรายวิชา แบบในระดับชั้นประถมศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นทักษะ คนที่เก่งคือคนที่สามารถทำได้ เพราะฉะนั้นประสบการณ์เรียนรู้ควรช่วยให้เด็กเกิดทักษะและมีความสามารถอย่างที่ว่าเขาควรจะมี การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 จึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากการลงมือทำจริงด้วยตนเอง ได้สัมผัส สังเกต สืบเสาะ คิด ทดลอง พิสูจน์ ผ่านเครื่องมือ ข้อมูล ความรู้ สื่อเทคโนโลยีตามยุคสมัย หรือความร่วมมือจากองค์กรหรือชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กโดยเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาต่าง ๆ แบบบูรณาการเป็นองค์รวมไม่แยกส่วนทั้งในและนอกห้องเรียน และเชื่อว่ากระบวนการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ในธรรมชาติทั้งยังใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง การที่เด็กจะเห็นประโยชน์ของการนำความรู้ไปใช้ต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ จนเด็กเกิดความเคยชินที่จะคิด ไตร่ตรอง สืบเสาะหาวิธีการหรือหนทางในการแก้ปัญหาโดยไม่ยอมแพ้ จนนำไปสู่การที่เขาประสบความสำเร็จให้การแก้ปัญหานั้น เมื่อถึงจุดนี้เด็กก็จะได้สัมผัสกับความสำเร็จที่เกิดจากความพยายามของตัวเองและรู้สึกได้ว่าในอนาคตเขาก็จะสามารถทำได้เช่นกัน เป็นการสร้างความรู้สึกและกระบวนการคิดที่ดีให้กับเด็ก ซึ่งเด็กจะต้องมีพัฒนาการทางด้านความคิดก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงไปสู่ด้านภาษาหรือการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ผู้บริหารเป็นหนึ่งในบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ประการแรกคือ ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้นำที่เข้าใจพัฒนาการของเด็กปฐมวัย มีความตระหนักถึงความสำคัญของชีวิตวัยก่อน 6 ขวบว่าเป็นช่วงเวลาทองที่เด็กวัยนี้จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาอย่างถ่องแท้ สามารถกำหนดนโยบายการศึกษาได้เหมาะสมกับวัยของเด็กและบริบทของโรงเรียน ซึ่งนโยบายนี้จะส่งผลต่อชีวิตในอนาคตของเด็กว่าจะเติบโตมาเป็นคนลักษณะใด มีการดูแลจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์และตัวบุคคลได้เสมอ นอกจากนี้การบริหารจัดการที่ดียังเป็นอีกส่วนสำคัญในการ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ผู้บริหารที่ดีควรเป็นแบบอย่างในการทำงาน ทำให้ทุกคนตระหนัก และรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ให้เกียรติทุกคนอย่างเสมอภาค มีความเป็นกันเอง รับฟังปัญหา ความต้องการผู้ใต้บังคับบัญชา ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารควรทำให้ครูปฐมวัยมีความศรัทธาต่อ การพัฒนาของเด็ก มีความเชื่อมั่นในตัวเด็ก รวมทั้งมีการติดตาม กำกับ การปฏิบัติงานของครู พร้อมทั้ง จะให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือการทำงานให้มี ประสิทธิภาพ มีการวางแผนเพื่อพัฒนาและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเสมอ สุดท้ายแล้วสำหรับการ พัฒนาเด็กปฐมวัยที่ต้องอาศัยการพัฒนาการเรียนรู้อย่างบูรณาการ การจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอก ห้องเรียนจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ เพราะโรงเรียนควรเป็นโลกแห่งการเรียนรู้ สำหรับเด็กในทุกเวลา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ทราบปรัชญาการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และสอดคล้อง กับงานวิจัยของนพพร รักขันแสง ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็ก ปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการใช้และพัฒนาหลักสูตร 3) ด้านการให้บริการ 4) ด้านคุณภาพผู้เรียน 5) ด้านสื่อและแหล่ง เรียนรู้ 6) ด้านบุคลากร และ 7) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ครอบครัวและชุมชน สุนิสา สก๊อต ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวม สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเล ตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวมของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ดังนี้ บุคลากร อาคารสถานที่ กิจกรรมการเรียนรู้การดูแลเด็กและเด็กพิเศษ โภชนาการ การบริหารจัดการศูนย์ฯ และการประเมินคุณภาพ การส่งต่อผู้เรียนสู่สถานศึกษาใน ระดับสูงขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ศูนย์ฯ และชุมชน ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของ ศูนย์พัฒนาเด็ก สุขอนามัยความปลอดภัยและการปฐมพยาบาล และหลักสูตรและแผนการพัฒนาเด็ก ที่โดดเด่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณี สารพรพิทักษ์ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานการ จัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับการ จัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน มีองค์ประกอบย่อย 23 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 1 การระบุเป้าหมาย 4 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำแผนกลยุทธ์ 6 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ 2 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 4 การส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามนิเทศ 4 ตัวบ่งชี้ ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบและประเมินผล 5 ตัวบ่งชี้และขั้นตอนที่ 6 การสะท้อนผล รายงานผลการดำเนินงานและการนำผลการประเมินไปใช้ 4 ตัวบ่งชี้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุนทริก พรชนะวัฒนา ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา พบว่า การบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา รองลงมา คือ การดำเนินการใช้หลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิจิต บุญมี ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของกลุ่มเครือข่ายท่าปลาพญาจริมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมพบว่า ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการประชุมปรึกษาหารือ การวางแผนงานในระบบ จัดบุคลากรลงในชั้นเรียนให้เหมาะสม และส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้มีบทบาทในการบริหารการจัดการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แล้วสามารถนำไปต่อยอดได้ และด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญได้แก่ ควรมีการนิเทศ ติดตาม การใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนควรนำหลักการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานแบบมีส่วนร่วมและร่วมประชุมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจตรงกันในด้านการจัดประสบการณ์ให้ตรงตามพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดาภักข์ ใจชื่อ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย 1) การบริหารงาน 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณการบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป โดยขับเคลื่อนด้วย 2) กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำ การควบคุม 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผลการวิจัย พบว่ารูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดพหุปัญญาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และองค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซายาไตร์ เอส (Cahyati, S.) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย: การนำเอาไปใช้ของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในยุค 4.0 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในยุค 4.0 นั้น ต้องคำนึงถึงนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ครูได้สร้างขึ้นมานำเอาไปใช้ในการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย

และนวัตกรรมเหล่านั้นจะช่วยให้สามารถพัฒนาคุณภาพของการเรียน หลักสูตรการเรียน และกลวิธีในการเรียน โดยตัวอย่างหนึ่งในนวัตกรรมที่จะช่วยส่งเสริมในเรื่องดังกล่าว ก็คือ การเรียนรู้โดยผ่านสื่อ อย่างเช่น วิดีโอ โดยนวัตกรรมเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของครูผู้สอน เป็นหลักสำคัญด้วยเช่นกัน

2. ผลการศึกษาผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

จากสมมติฐานข้อที่ 2 ทราบปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ปรัชญาตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช การวิเคราะห์ปรัชญาสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสังคม ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสติปัญญา ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ตั้งงามมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับ มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐาน
 ในการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริม
 พัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2560 สารที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร
 การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ
 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตร
 การศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัด
 กิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2560 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6
 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การประเมินพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษา
 ปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดทำหลักสูตร
 สถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2560 จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ
 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตร
 การศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรการศึกษา
 ปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอย
 เชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตร
 การศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การ
 สร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับ
 ปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
 พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1
 สำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตร
 การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับ
 ประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ
 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตร
 การศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และตัว
 บ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดี
 ต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ความเห็นของผู้วิจัยได้รับ
 การยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านร่วมกัน แต่การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและ
 การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตร

การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการวิเคราะห์ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและ การจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็น และการจัดเวลาเรียนของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ใดมีผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็นของผู้วิจัย ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุนทริกพรชนะวัฒนา ศึกษาการบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา พบว่า การบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษารองลงมา คือ การดำเนินการใช้หลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิทยา สิงห์คำ ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของครูปฐมวัยในโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด ในแต่ละด้านปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

- 1) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พบว่า โรงเรียนทั้ง 2 ขนาด ปฏิบัติได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 2) ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร พบว่า ภาพรวมโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด ปฏิบัติได้อยู่ในระดับมาก โดยที่โรงเรียนขนาดกลางปฏิบัติได้อยู่ในระดับมาก และโรงเรียนขนาดเล็กปฏิบัติได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า โดยรวมโรงเรียนทั้ง 2 ขนาด ปฏิบัติได้อยู่ในระดับมาก โดยที่โรงเรียนขนาดกลางปฏิบัติได้อยู่ในระดับมากที่สุด และโรงเรียนขนาดเล็กปฏิบัติได้อยู่ในระดับมาก
- 4) ด้านผลสัมฤทธิ์ที่เกิดกับผู้เรียน พบว่า โรงเรียนทั้ง 2 ขนาด มีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอยู่ในระดับดี จากเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ และควรปรับปรุงและสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัด
 ประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผลการวิจัย พบว่า
 รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนา
 นักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหาร
 หลักสูตร องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 การจัดประสบการณ์การ
 เรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และองค์ประกอบที่ 4
 ประสิทธิภาพการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไป
 ได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 ยุทธศักดิ์ ภูมาอารักษ์ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความ
 ต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร
 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความ
 ต้องการจำเป็นพิเศษ พุทธศักราช 2562 ตามความคิดเห็นของครูของศูนย์ การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง
 กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ใน ภาพรวมไม่
 แตกต่างกัน ส่วนคุณวุฒิการศึกษา และสถานที่ปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้าน มีการบริหาร
 แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แชนตาลา
 (Chantala) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแล้ว จาก
 การศึกษาพบว่า ปรัชญาการศึกษาตะวันตกมีหลายลัทธิ ได้แก่ นีรันตรนิยม สาร์ตถนิยม พิพัฒนาการ
 นิยม ปฏิรูปนิยม อัตถิภาวนิยม สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มอนุรักษนิยม และกลุ่มเสรีนิยม ส่วน
 พุทธปรัชญาการศึกษา พบว่า การศึกษาที่แท้จริงเป็นการศึกษาที่สามารถหลุดพ้นจากความทุกข์ได้ใช้
 การศึกษา 3 วิธี ประกอบด้วย สุตมยปัญญา การฟัง จินตามยปัญญา การคิดวิเคราะห์
 และ ภวานามยปัญญา การลงมือปฏิบัติ เป็นต้น สาระสำคัญของการศึกษา ในสาธารณรัฐ
 ประชาธิปไตยประชาชนแล้วเริ่มขึ้นหลังจากได้รับเอกราชจากฝรั่งเศส การศึกษามีแบบแผนมากขึ้น
 รัฐบาลมีความเอาใจใส่กับนโยบายด้านการศึกษาเหมาะสมควรร หนึ่งในจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ มุ่งให้
 ประชาชน สามารถอ่านและเขียนภาษาแล้วได้ ทั้งนี้เพื่อการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด และวัฒนธรรม
 ประเพณีของชาติให้สืบทอดไปในคนรุ่นหลัง การส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี
 สมัยใหม่ ต้องการชำระไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีของชาติ ดังนั้น จึงสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญา
 การศึกษาสำนักสาร์ตถนิยม และปรัชญาการศึกษาสำนักนีรันตรนิยม นอกเหนือจากสองสำนักนี้
 แล้วยังมีแนวคิดทางการศึกษาที่เป็นไปตามแนวคิดของพุทธปรัชญาการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะระบบ
 การศึกษาของแล้วมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับวัดในพระพุทธศาสนาอย่างยาวนาน ปรัชญา
 การศึกษาของแล้วมีแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดของปรัชญาการศึกษา กลุ่มอนุรักษนิยมของ
 ตะวันตก เนื่องจากมีการเน้นเรื่องระเบียบวินัยเป็นสาระสำคัญ และต้องการชำระไว้ซึ่งวัฒนธรรม

ประเพณีของชาติ ดังนั้น จึงสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาการศึกษาสำนักสาร์ตถนิยม และปรัชญาการศึกษาสำนักนินทรนิยม นอกเหนือจากสองสำนักนี้ แล้วยังมีแนวคิดทางการศึกษาที่เป็นไปตามแนวคิดของพุทธปรัชญาการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะระบบการศึกษาของแล้วมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับวัดในพระพุทธศาสนาอย่างยาวนาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เยรูซาเล็ม ยีเบลทาล ยีเซนกาว, มิลาเทก เทสเซกา (Jerusalem Yibeltal Yizengaw, Milatework Tessega) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยของเมืองบาร์เฮอ ดาร์: การศึกษาโดยการเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างการบริหารจัดการของโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลคือหลักสูตรของโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซายาไตร์ เอส (Cahyati, S.) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย: การนำเอาไปใช้ของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในยุค 4.0

3. ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

จากสมมติฐานข้อที่ 3 ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒಿಯอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่าการวิเคราะห์ปรัชญาตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2 – 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช การวิเคราะห์ปรัชญาสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการประเมินพัฒนาการสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูเด็ก อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อายุต่ำกว่า 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านร่างกาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสังคม ของหลักสูตรการศึกษา

ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านสติปัญญา ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 1 ร่างการเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงามมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับ มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สารที่ควรเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แนวทางการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การประเมินพัฒนาการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ 3 - 6 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้บริหาร หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้สอนระดับประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การสร้างรอยเชื่อมต่อ

ระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง หลักสูตร การศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการ แสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับต่อปรัชญา การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แต่ การวิเคราะห์ปรัชญาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุ ต่ำกว่า 3 ปีช่วงอายุแรกเกิด - 2 ปีของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ ปรัชญาประสบการณ์สำคัญและสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช การวิเคราะห์ปรัชญาการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กช่วง อายุ 2 - 3 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการวิเคราะห์ ปรัชญาแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและ การจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การวิเคราะห์ปรัชญาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำ กว่า 3 ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การ วิเคราะห์ปรัชญาบทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 4 ชื่นชม และแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความเป็น และการ จัดเวลาเรียนของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ความเห็นของผู้วิจัยได้รับการยอมรับ จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่านร่วมกัน อย่างไรก็ตามผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นต่างจากความคิดเห็น ของผู้วิจัย สรุปผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิชาติ สมาหิต ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบันเป็นการเน้นให้เด็กเข้าใจและตระหนักในตนเอง เน้นให้เด็กรู้ ความสนใจของตนเอง เด็กควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านเป็นองค์รวม โดยเด็กต้องได้รับความรู้ฝึกฝนทักษะ ความเชื่อ และประสบการณ์ที่ต้องคำนึงถึงความสามารถความสนใจของเด็ก ส่งเสริมให้เด็กมีประสบการณ์ในการแสดงออกด้านอารมณ์ความรู้สึก จะสอดคล้องกับ การที่เด็กมี อิสระเสรีในการแสดงออกที่ตรงกับความรู้สึกจริง ได้รับการส่งเสริมให้เล่นตามธรรมชาติ ตามความ สนใจของตนเองโดยมีโอกาสเลือกอย่าง อิสระแต่ต้องมีวินัยในตนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับปรัชญา พัฒนาการนิยมที่เด็กต้องเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ได้รับการฝึกฝน ปรับตัวให้เข้ากับสังคมและ

การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เน้นให้เด็กเป็นผู้ปฏิบัติจะเน้นเป็นลักษณะของการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ ต้องเน้นการแสวงหาหรือเรียนรู้ได้เองอย่างท้าทาย ส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมด้วยตนเองและให้เด็กได้พัฒนาการใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับวัยเด็ก สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของโฟรเบล (Froebel) เน้นการยอมรับเด็กทุกคน ที่เปิดโอกาสให้มีอิสระในขอบเขตที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในตนเอง และเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระไม่ต้องพึ่งพาใคร รวมถึงสอดคล้องกับปรัชญาสาขาอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ที่เป็นการเตรียมเด็กสำหรับอนาคตจะต้องจัดการจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กได้ศึกษาประเด็นปัญหา หรือฝึกการตั้งคำถาม แล้วสร้างคำอธิบายด้วยตนเอง โดยการรวบรวมประจักษ์พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง สื่อสารแนวคิด และเหตุผล เปรียบเทียบแนวคิดต่าง ๆ เนื่องจากในยุคปัจจุบันมีข้อมูลจากหลายแหล่ง การฝึกให้เด็กคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นส่วนสำคัญ เด็กต้องได้รับการฝึกให้แก้ปัญหา และ มีความคิดยืดหยุ่นกับการเปลี่ยนแปลงเห็นด้วยกับหลักการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยจะต้องให้ความสำคัญกับการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษา ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ควรจะมีการเยี่ยมชั้นเรียน นิเทศการจัดการชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อม รับฟังปัญหา ความต้องการ และให้คำแนะนำ และควรมีการประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาการพัฒนางาน หรือค้นหาสิ่งใหม่ๆ ที่จะนำมาใช้ การปรับแผนหรือสื่อการเรียนให้เหมาะสม รวมถึงมีการสาธิต การส่งเสริมการพัฒนาครูให้มีความรู้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เด็กลงมือปฏิบัติ กิจกรรม Active Learning นอกจากนี้ ชลธิป สมานิติโต กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ยังสอดคล้องกับปรัชญา สาร์ตนิยาม กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการทำงาน และนำไปประยุกต์ใช้ได้ ความมีระเบียบวินัย เครื่องครัดเป็นสิ่งสำคัญ ปลูกฝังให้เด็กเกิดความมานะพยายาม ต้องอุทิศตนเพื่อจุดหมายปลายทางในอนาคต การริเริ่มทางการศึกษา ควรเริ่มต้นที่ครู ครูเป็นผู้นำในการเรียน และสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก ทำหน้าที่เชื่อมโยงโลกของผู้ใหญ่กับโลกของเด็กเข้าด้วยกัน หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การเรียนรู้เนื้อหาวิชามาเชื่อมโยงกัน ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นมรดกตกทอดเป็นสิ่งที่ดีงามและถูกต้อง เน้นความสำคัญของวัฒนธรรม โรงเรียน ควรรักษาวิธีการดั้งเดิมที่ใช้ระเบียบวินัยและการอบรมจิตใจเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนเด็กให้เกิดการเรียนรู้ ควรสอนให้เข้าใจในสาระสำคัญ แม้ว่าจะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก อัญชลี ไสยวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบัน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้เด็กฝึกใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวางแผนลงมือทำ นำเสนอ และสะท้อนความคิดเห็น การจัดประสบการณ์ หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ยืดหยุ่น สอดคล้องกับพัฒนาการหรือปรับเปลี่ยนตามความสนใจตามสถานการณ์ บริบทหรือวิถีชีวิตจริงของเด็ก จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกอบอุ่น ปลอดภัย เป็นมิตร มีอิสระและท้าทาย ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเด็กกับเด็กและเด็กกับครู รวมถึงประสานความร่วมมือและสร้างความรู้ความเข้าใจ ร่วมกัน

ระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน ในการดูแล พัฒนาและจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความสอดคล้องกับปรัชญาพินนนิยม ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม และปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม คือ มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน รู้จักปรับตัวเองเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข ได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และตามความสามารถของผู้เรียนส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งในและนอกห้องเรียนรู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมีประสบการณ์ในการดำรงชีวิตเป็นหมู่คณะ และรู้จักปกครองตนเอง เด็กทุกคนได้ใช้เสรีภาพอย่างเต็มที่ โดยไม่ละเมิดสิทธิส่วนตัวของผู้อื่น โดยในปัจจุบันครูมีบทบาทสำคัญในการเอาใจใส่จัดการเรียนการสอนให้เกิดความสนุกสนาน และคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ทั้งด้านสติปัญญา และอารมณ์ ครูจะต้องช่วยสร้างความพร้อมด้านอารมณ์ ความรู้สึกของเด็กให้เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ หรือเกิดความสนใจและต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง และครูต้องพัฒนาการสอนของตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ และภาวิณี แสันทวิสุข ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3 กล่าวว่า ความสัมพันธ์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับปรัชญาการศึกษาเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทของสังคม วัฒนธรรม ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย เด็กทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาทุกด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ บรรลุตามปรัชญาการศึกษา ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วิถีชีวิตของเด็กตามบริบทชุมชน สังคม วัฒนธรรมไทย พัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นกิจกรรม และกิจกรรมบูรณาการสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข ประสานความร่วมมือกันระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก สรุปได้ว่าผลการศึกษาผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิยอมรับต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพร รักขันแสง ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า จากผลการตรวจสอบตามเกณฑ์ความสอดคล้อง ความเหมาะสม

ความมีประโยชน์ และความเป็นไปได้ ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิมีค่าอยู่ในระดับมากที่สุดจากห้าระดับการประเมินของลิเคิร์ต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวาสุภพร แสนคำ ได้ศึกษาเรื่อง อนาคตภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียน ด้วยการประชาพิจารณ์ ผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์เห็นด้วยกับผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียนมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และระดับมากทุกด้าน และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมควรจัดทำ หลักสูตรอาเซียนศึกษาระดับปฐมวัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา สก๊อต ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวมสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ผลยืนยันการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบพบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี สาธิตพิทักษ์ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณพล พรชนะวัฒนา ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลพรชนะวัฒนาโดยใช้แนวคิดพหุปัญญา ผลการแสดงความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองพบว่าทุกฝ่ายมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น และมีความเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัย วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย บริบทของโรงเรียนและชุมชน เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดาภักข์ ใจชื่อ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชน จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู่ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม ผลการวิจัย พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แชนต้าลา (Chantala) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแล้ว ปรัชญาการศึกษาของ

แล้วมีแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดของปรัชญาการศึกษา กลุ่มอนุรักษนิยมของตะวันตก เนื่องจากมีการเน้นเรื่องระเบียบวินัยเป็นสาระสำคัญ และต้องการธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีของชาติ ดังนั้นจึงสอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาการศึกษาสำนักสาร์ตลนียม และปรัชญาการศึกษาสำนักนินทรนียม นอกเหนือจากสองสำนักนี้ แล้วยังมีแนวคิดทางการศึกษาที่เป็นไปตามแนวคิดของพุทธปรัชญาการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะระบบการศึกษาของแล้วมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับวัดในพระพุทธศาสนา มาอย่างยาวนาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เยรูซาเล็ม ยีเบลทาล ยีเซนกา, มิลาเทก เทสเซกา (Jerusalem Yibeltal Yizengaw, Milatework Tessega) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาการบริหารจัดการ การศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยของเมืองบาร์เฮอ ดาร์: การศึกษาโดยการเปรียบเทียบระหว่าง โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่าง การบริหารจัดการของโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลคือหลักสูตรของโรงเรียนทั้ง 2 ประเภท และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยายา ไบรสัน ดี (Yaya - Bryson D.) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบ สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยและคุณภาพของการบริหารจัดการศึกษาในประเทศตุรกี และเมืองนอร์ทแคโรไลนา ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของห้องเรียนเด็กในระดับปฐมวัยในเมืองนอร์ทแคโรไลนาได้รับการประเมินในระดับที่สูงกว่าห้องเรียนเด็กในระดับปฐมวัยในประเทศตุรกี ในขณะที่การบริหารจัดการการศึกษาของทั้งสองโรงเรียนนี้ก็ยังไม่พบความแตกต่างกัน นอกเหนือจากนั้น ผู้วิจัยยังพบความสอดคล้องกันของสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและคุณภาพของ โปรแกรมที่ใช้ในการเรียนการสอนของเด็กในระดับปฐมวัยว่า หากมีคุณภาพของห้องเรียนและ โปรแกรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมกันก็จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการค้นพบนี้ ทำให้ผู้วิจัยทราบสาเหตุของผลการประเมินของโรงเรียนปฐมวัยในเมืองนอร์ทแคโรไลนาที่มีระดับการ ประเมินที่สูงกว่าโรงเรียนปฐมวัยในประเทศตุรกี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซายา ไตร์ เอส (Cahyati, S.) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการเรียนของเด็กปฐมวัย: การนำเอาไปใช้ของการ บริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในยุค 4.0 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยใน ยุค 4.0 นั้น ต้องคำนึงถึงนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ครูได้สร้างขึ้นมานำเอาไปใช้ในการเรียนการสอนใน ระดับปฐมวัย และนวัตกรรมเหล่านั้นจะช่วยให้สามารถพัฒนาคุณภาพของการเรียน หลักสูตร การเรียน และกลวิธีในการเรียน โดยตัวอย่างหนึ่งในนวัตกรรมที่จะช่วยส่งเสริมในเรื่องดังกล่าว ก็คือ การเรียนรู้โดยผ่านสื่อ อย่างเช่น วิดีโอ โดยนวัตกรรมเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของครูผู้สอนเป็นหลักสำคัญด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปรัชญาการศึกษาและพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารการศึกษาในระดับกระทรวงศึกษาธิการ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รวมทั้งผู้บริหารการศึกษาระดับโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย สามารถนำข้อค้นพบที่ได้นี้ไปประยุกต์ใช้ในเชิงนโยบายและการนำไปปฏิบัติกับหน่วยงานของตนในบริบทดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ข้อเสนอที่ได้ใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยให้เหมาะสมกับบริบทและสภาพที่แท้จริง โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ด้วยการประยุกต์ใช้ตัวชี้วัดที่ได้จากการวิจัยแต่ละด้านเป็นแนวทาง

1.3 ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา กรม และกระทรวงศึกษาธิการควรนำข้อเสนอที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนานโยบายและแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยระดับชาติ

1.4 หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยควรส่งเสริมให้ผู้ครูปฐมวัยมีความศรัทธาต่อการพัฒนาของเด็ก มีความเชื่อมั่นในตัวเด็ก รวมทั้งมีการติดตาม กำกับ การปฏิบัติงานของครู

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งจากข้อเสนอเชิงนโยบายในการวิจัยครั้งนี้ โดยอาจวิจัยในระดับโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ภาพรวมทั้งจังหวัดหรือระดับภูมิภาค

2.2 ควรวิจัยเพื่อประเมินประสิทธิภาพการนำข้อเสนอเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

2.3 ควรวิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบในระดับประเทศ

2.4 ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย หรือที่เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน ซึ่งปัญหาหรือเรื่องที่จะพัฒนานั้นอาจเป็น

การจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนระดับประเทศ และงานวิจัยนั้นควรเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

2.5 ควรวิจัยและจัดทำคู่มือการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่จะสามารถนำไปทดลองใช้เพื่อแก้ปัญหการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับภูมิภาคต่าง ๆ หรือระดับประเทศต่อไป

2.6 ควรศึกษาแนวการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยในทศวรรษหน้า

รายการอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: ก.พล 1996, 2545).
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2549).
- , มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2554).
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2558).
- กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์กรรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2547).
- , คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์กรรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2548).
- , คู่มือบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ, 2546).
- , คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี (กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2561).
- , แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) (กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงศึกษาธิการ, 2560).
- , พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2545).
- , หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2560).
- กระทรวงสาธารณสุข, ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และแนวทางการจัดเก็บข้อมูล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข, 2559).
- กฤษณพล พรชนะวัฒนา, "การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลพรชนะวัฒนาโดยใช้แนวคิดทฤษฎีปัญญา." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2561).

- กษมา ศรีสุวรรณ, **ปัญหาและแนวโน้มการศึกษาไทยในอนาคต**, เข้าถึงเมื่อ 11 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก www.toyphd2013.blogspot.com/2013/06/blog-post.html
- กันต์ฉวีชัย อยู่อำไพ. "การศึกษาปฐมวัยไทยและนานาชาติอารยประเทศสมัยรัชกาลที่ 5 (Thailand's Early Childhood Education and Civilized Countries in the World on King Rama V Era: Looking through the Past)." **ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร** 33, 3 (มิถุนายน - ตุลาคม 2558): 78 - 89.
- กันตวรรณ มีสมสาร และกัญญา ศิลปกิจยาน. "การพัฒนาเด็กปฐมวัยในยุค 4.0." **วไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)** (มกราคม - มิถุนายน 2561): 174.
- กิริติ บุญเจือ, **ชุดปรัชญาและศาสนาเซนต์จอห์น เล่ม 6 ปรัชญาอรรถปริวรรตของมนุษยชาติ (ช่วงพหุนิยม)** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, 2546).
- กุลยา ตันติผลาชีวะ, **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค, 2551).
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, **มองฝันวันข้างหน้าวิสัยทัศน์ประเทศไทย ปี 2560** (กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2541).
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **การจัดบริการศูนย์การศึกษาเด็กก่อนวัยเรียน** (กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2526).
- คณะกรรมการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, **คู่มือการพัฒนาเด็กปฐมวัย** (กรุงเทพฯ: กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2553).
- จินดาภัส ใจชื่อ, "รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาระดับปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชลบุรี." (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2564).
- ฉัตรวิไล สุรินทร์ชมพู, "รูปแบบการบริหารหลักสูตรระดับปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างเป็นองค์รวม." (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2564).
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. "การสอนอ่านอย่างเป็นกระบวนการ." **วารสารวิชาการ** 15, 1 (2555): 2.
- ชนิพรรณ जातीเสถียร, กันตวรรณ มีสมสาร และ อภิรติ ไชยกาล, **การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม** (กรุงเทพฯ: พลัสเพรส, 2560).
- ชไมมน ศรีสุรภักษ์, **การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้จริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย**, เข้าถึงเมื่อ 10 กรกฎาคม 2562, เข้าถึงได้จาก www.onec.go.th/onec_administrator/2012-06-01Chamaimones.pdf

- ซูซีฟ เปียดนอก. "ปรัชญาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนของ ย้ง ยาคส์ รูโซ (Jean Jacques Rousseau)." **วารสารมหาวิทยาลัยปทุมธานี** 8, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2559): 117 - 19.
- ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ และหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล. "ครูดี...พลังแห่งแผ่นดิน." **หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ** (16 มกราคม 2562): 15.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์, **ปรัชญาการศึกษาทิศทางการจัดการศึกษา**, เข้าถึงเมื่อ 16 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก www.a4b70c4b-d98b-4750-9fad-f811e3257f31.filesusr.com
- ทองเปลือง อภัยวงศ์. "ปรัชญาการศึกษา (Philosophy of Education)." **วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด** 4, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2558).
- ทีมวิชาการสมาคมพนักงานเทศบาลแห่งประเทศไทย, **การจัดการศึกษาปฐมวัย 4.0 ในบริบทของท้องถิ่น**, เข้าถึงเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2562, เข้าถึงได้จาก <https://www.facebook.com/OECSocial/posts/325714141179077/>
- นภเนตร ธรรมบวร, **ประสบการณ์การศึกษาปฐมวัยต่างประเทศ** (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542).
- , **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย**, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551).
- . "หลักสูตรเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย." ใน **ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 3**. (นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2549).
- นวพร รักขันแสง, "ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบจังหวัดชัยภูมิ." (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2558).
- เบญจมา แสงมะลิ, **การพัฒนาเด็กปฐมวัย: ชุดการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย** (กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2545).
- , **ประวัติการฝึกหัดครูอนุบาลในประเทศไทย** (โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ, 2516).
- ปรัชญา เวสารัชช์, **หลักการจัดการศึกษา** (กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, **การบริหารงานวิชาการ** (กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553).
- ปานทิพย์ ศุภนคร และคณะ, **ปรัชญาเบื้องต้น** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545).
- पालเลอกัวซ์, ฌอง แบปติสต์, **เล่าเรื่องกรุงสยามสันต์** ท. โกมลบุตร, แปล., พิมพ์ครั้งที่ 4 (นนทบุรี: ศรีปัญญา, 2552).
- ปุนทริก พรชนะวัฒนา, "การบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา." (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2562).

- แฝงกมล เพชรเกลี้ยง และคณะ, **ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น (Foundation of Philosophy Education)** (กรุงเทพฯ: บริษัทสหธรรมิกจำกัด, 2558).
- พระบรมราชาโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร, **พิธีพระราชทานแก่ครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล 27 กรกฎาคม 2528**, เข้าถึงเมื่อ 15 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก www.thaihealth.or.th/Content/21664
- พระวิทยา ญาณเวท, "ปรัชญาการศึกษากับรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยในสังคมไทย."
วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์ 3, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563): 15.
- พัชรา พุ่มพชาติ, **การจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย** (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2560).
- พีรภาว บุญเพลิง, "อนาคตภาพการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของชุมชน."
(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558).
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, **ปรัชญาการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559).
- , **ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555).
- ภวิศา พงษ์เล็ก, **เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการและปรัชญาการศึกษา** (อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2560).
- ภาณุวัชร เลิศประเสริฐพันธ์สมบูรณ์, "การบริหารจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย."
(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561).
- ภิญโญ สาธร, **หลักการบริหารการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช, 2546).
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, **พัฒนาการและการเรียนรู้ระดับปฐมวัยศึกษา: เอกสารการสอนชุดวิชา 21001 หน่วยที่ 1 – 7**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537).
- มูลนิธิชมรมไทย - อีสราเอลในพระราชูปถัมภ์ฯ และมูลนิธิสตรี - สฤณีวงศ์, **การศึกษาปฐมวัย: สร้างคน สร้างชาติ** (กรุงเทพฯ: มูลนิธิชมรมไทย - อีสราเอลในพระราชูปถัมภ์ฯ และมูลนิธิสตรี - สฤณีวงศ์, 2542).
- ยุทธศักดิ์ ภูผาอารักษ์, "การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ"
พุทธศักราช 2562 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร." (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565).

- เยาวพา เตชะคุปต์, **การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย** (กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาระบบการพิมพ์, 2542).
- , **การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย** (กรุงเทพฯ: แม็ค, 2554).
- รุ่ง แก้วแดง, **ปฏิวัติการศึกษาไทย** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มติชน, 2543).
- วัฒนา ปุญญฤทธิ์, **การศึกษาปฐมวัย แนวคิด หลักการสู่การปฏิบัติ** (กรุงเทพฯ: มิวเซียมบุคส์ ครีเอชั่น, 2553).
- วัฒนา มัคคสมัน และอมรชัย ตันติเมธ, **การบริหารจัดการสถานศึกษาปฐมวัย**. (นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2561).
- ว่าที่ร้อยตรี กิติชัย วงศ์ศิลปะกุล, "ศึกษาการบริหารจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร." (วิทยานิพนธ์ปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2563).
- วิจารณ์ พานิช, **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21** (กรุงเทพฯ: มูลนิธิศุภชิตวงศ์, 2555).
- วิจิตร ศรีสอ้าน, **ปรัชญาการศึกษาไทย** (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2558).
- วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ, **หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหาร**, เข้าถึงเมื่อ 27 มกราคม 2548, เข้าถึงได้จาก <http://members.thai.net/intira/articletheorymgr01.html>
- วิจิตรา ตั้งตระการพงษ์, "ปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหานคร เขต 3." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2554).
- วิเชียร เกษประทุม, **ราชาศัพท์ และพระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ พร้อมพระราชวงศ์ โดยสังเขป** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2546).
- วิทย์ วิศทเวทย์, **ปรัชญาการศึกษา** (กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555).
- วินัยธรจักรี ศรีจารุเมธีญาณ และคณะ. "ปรัชญาการศึกษาของไทยกับสังคมโลกไร้พรมแดน." **วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์** 3, 1 (มกราคม – เมษายน 2559).
- วิโรจน์ สารรัตน์, **การบริหาร: หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์, 2555).
- ศศิลักษณ์ ขยันกิจ, **ปฐมวัย : ลงทุนอย่างไรให้คุ้มค่า**. สัมภาษณ์, 29 มีนาคม 2559.
- สถิต วงศ์สวรรค์, **ปรัชญาเบื้องต้น** (กรุงเทพฯ: รวมสาส์น, 2554).
- สมพงษ์ อัสสาภัย, "การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาเมือง เขต 3." (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา

ดุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2560).

สวาสฎีพร แสนคำ, "อนาคตภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในบริบทประชาคมอาเซียน." (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2557).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **การศึกษาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ** (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554).

————, **แนวดำเนินงานศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2548).

————, **เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579** (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, 2560).

————, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)** (กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2553).

————, **หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540** (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, **หลักการจัดอนุบาลศึกษา** (กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์, 2543).

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **สมรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัย 3 - 5 ปี แนวสำหรับผู้ดูแลเด็กครูและอาจารย์** (กรุงเทพฯ: บริษัทแปลนฟอร์คิดส์ จำกัด, 2552).

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2561).

————, **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560** (กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560).

————, **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560** (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2561).

สำนักงานสถิติกลางแห่งอิสราเอล, **50 ปี มิตรภาพไทย-อิสราเอล** (กรุงเทพฯ: มูลนิธิไทย - อิสราเอล, 1980).

สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, **การวัดและประเมินผลแนวใหม่เด็กปฐมวัย (ปรับปรุงแก้ไข)** (กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ, 2553).

สุนทร ฌ รัชชี, **ปรัชญาอินเดีย ประวัติและลัทธิ** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545).

สุนิสา สก๊อต, "การพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยแบบองค์รวม สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่งทะเลตะวันออก." (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2560).

สุพิทยา สิงห์คำ, "การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2563).

สมิทร คุณานุกร, **ปรัชญาการศึกษา** (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2558).

สุเมธ เมธาวิทยกุล, **ปรัชญาเบื้องต้น** (โอเดียนสโตร์: กรุงเทพฯ, 2540).

สุรียา ฮ่องเสนาะ, **การศึกษาของเด็กปฐมวัย หัวใจสำคัญของการศึกษา** (กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการสำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2558).

หรรษา นิลวิเชียร, **ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ** (กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2535).

อดิศักดิ์ ทองบุญ, **ปรัชญาอินเดีย** (กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2546).

อดิจิต บุญมี, "แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของกลุ่มเครือข่ายท่าปลาพัฒนาจิมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2563).

อมรชัย ตันติเมธ, **การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย** (นนทบุรี: โอเดียนสโตร์, 2547).

อรสา สุขเปรม, **ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของอาจารย์วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครกับคำรายงานพฤติกรรมการสอน** (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546).

อรุณี สาธิตพิทักษ์, "รูปแบบการบริหารงานการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2560).

———, "รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2557).

อัญชลี ไสยวรรณ, "การศึกษาปฐมวัยในอนาคต." ใน **เอกสารประกอบการบรรยายมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร**, เข้าถึงเมื่อ 3 มิถุนายน 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.e-child-edu.com/youthcenter/downloads/content/future-child-eduction.pdf>

- อัญญรัตน์ นาเมือง. "การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย." **มหาวิทยาลัยนราธิวาส 2** (กรกฎาคม – ธันวาคม 2553): 127 – 30.
- อุดมศักดิ์ มีสุข, **ปรัชญาและปรัชญาการศึกษา** (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2551).
- อุบลรัตน์ พงษ์เผือก, "ประสิทธิผลในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยพื้นที่ 4 จังหวัดภาคกลางตอนล่าง." (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ, 2561).
- Black, M. Maureen. "Early Childhood Development Coming of Age: Science through the Life Course." **The Lancet** (2016): 120.
- Cahyati, S. "How to Improve the Quality of Learning for Early Childhood? An Implementation of Education Management in the Industrial Revolution Era 4.0." **Jurnal Obsesi** 6, 5 (2022): 5437 - 46.
- Cannatella, Howard James. "Plato and Aristotle's Educational Lessons from the Iliad." **Paideusis** 15, 2 (2006): 5 - 13.
- Chantala, M. A. "Philosophy of Education of Lao People's Democratic Republic." **Journal of Buddhist Studies** 9, 1 (2018): 30 - 41.
- Daniel, Sundberg. "Standards-Based Curricula in a Denationalised Conception of Education: The Case of Sweden Standards-Based Curricula in a Denationalised Conception of Education: The Case of Sweden." **European Educational Research Journal** 11, 3 (1990): 342.
- Douglass, A. "Redefining Leadership: Lessons from an Early Education Leadership Development Initiative." **Early Childhood Educ J.** 46 (2018): 387 – 96.
- Farquhar, S., and E. J. White. "Philosophy and Pedagogy of Early Childhood." **Educational Philosophy and Theory** 46, 8 (2018): 821 – 32.
- Fred, N. Kerlinger, **Foundation of Behavioral Science Research** 2nd ed (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1973).
- Freedman, H. A, "Survey of Curriculum in Selected Proprietary Preschool in San Diego Country California." (Master Thesis. United States International University, 1985).
- George, F. Kneller. "Contemporary Education Theory." **In Foundation of Education** 3, pp. 221 - 35. (New York: John Wiley & Sons, 1971).
- Good, Carter V., **Dictionary of Education** 3rd ed. (New York: McGraw - Hill book, 1973).
- Gordon, A. M., **Browne, Beginnings & Beyond: Foundations in Early Childhood Education** 3rd ed. (Albany, New York: Delmar, 2008).

- Harris, A. J., and R. E. Sipay, **How to Teach Reading a Competency - Based Program** (London: Longman, 1979).
- Hunt, E. F., **Social Science: An Introduction to Study of Society** (NY: The Macmillan, 1966).
- Joseph, Stevens, **Administration of Early Childhood Education Programs** (Toronto: Little, Brown and Company, 1976).
- Kimbrough, B., and Y. Nunnery, **Educational Administration: In Introduction** (New York: Macmillan, 1988).
- Lipman, M., L. R. Williams, and D. P. Fromberg, **In Encyclopedia of Early Childhood Education** (New York: Garland Publishing, 1992).
- M., Mc Kenna. "Initial Development of a National Survey on Remote Learning in Early Childhood During Covid -19: Establishing Content Validity and Reporting Successes and Barriers." **Early Childhood Education Journal** 49, 5 (2018): 815 - 27.
- Mcclellan, James Edward. "“Toward an Effective Critique of American Education.” Philosophy of Education in Philosophy of Social Science." **Philosophy of Social Science** 56 (2018): 517 - 32.
- Morrison, G. S., **Fundamentals of Early Childhood Education** 3rd ed. (New Jersey: Merrill Prentice Hall, 2003).
- Phillips, D. C. "What Is Philosophy of Education, in Sage Handbook of Philosophy of Education.." **Philosophy of Education** (2008): 22.
- R., Massoglia D., **Early Childhood Education in the Home** (New York: Delmar, 1977).
- Richter, Linda. "Investing in the Foundation of Sustainable Development: Pathways to Scale up for Early Childhood Development." **The Lancet** (2016): 25.
- School Team, **สถานการณ์ปัญหาคุณภาพการศึกษาไทย**, เข้าถึงเมื่อ 16 ธันวาคม 2562, เข้าถึงได้จาก www.schoolofchangemakers.com/knowledge/9938
- Suzanne, Krogh, "The Early Childhood Curriculum." (University of Florida, 1981).
- Yaya - Bryson, D. "A Comparison of Early Childhood Classroom Environments and Program Administrative Quality in Turkey and North Carolina." **IJEC** 52 (2020): 233 – 48.

Yizengaw, Jerusalem Yibeltal, and Milatework Tessega. "The Implementation of Early Childhood Care and Education (Ecce) in Bahir Dar City Administration: A Comparative Study between Private and Public Pre-Primary Schools." **Social Sciences & Humanities Open** 2, 1 (2020): 100013.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ อว 8612.2/202

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

15 กุมภาพันธ์ 2563

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน รศ.ดร.พัชรี ผลโยธิน

ด้วย นางสาวนันทิชา เหมือนเงิน รหัสนักศึกษา 60252915 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษา สัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังนอมศักดิ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

นักศึกษา โทร. 06 4245 5465

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์งานวิจัย

1. อาจารย์กรรทอง บุญประคอง ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กและ
ผู้ก่อตั้งโรงเรียนจิตตเมตต์ (ปฐมวัย)
2. อาจารย์ธิดา พิทักษ์สินสุข นายกสมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย
ในพระราชูปถัมภ์ ฯ
3. ดร.วรนาท รักสกุลไทย นักวิชาการการศึกษาปฐมวัยและผู้อำนวยการ
แผนกอนุบาล โรงเรียนเกษมพิทยา
4. อาจารย์ศิริพงษ์ ทิณรัตน์ นักวิชาการศึกษาและผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลมณียา
5. ดร.สยาม สุ่มงาม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสิงห์บุรี
6. นางสาวสุธาทิพย์ เลิศล้ำ ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร
7. นางหริณญา รุ่งแจ้ง ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
8. รศ.ดร.อรพรรณ บุตรกตัญญู อาจารย์สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ อว 8612.2/515

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

11 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญยืนยันผลการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชลาธิป สมหาหิโต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนันทิชา เหมือนเงิน รหัสนักศึกษา 60252915 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญยืนยันผลการวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติกรแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิในงานวิจัย

1. อาจารย์ภาวิณี แสนทวีสุข นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ
 กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและส่งเสริมการศึกษาปฐมวัย
 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
2. รศ.ดร.อัญชลี ไสยวรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย และ
 อาจารย์พิเศษสาขาการศึกษาปฐมวัย
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง ปรัชญาการศึกษาสำหรับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นและประมวลข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญด้านปรัชญาการศึกษาสำหรับการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เพื่อทราบพัฒนาการของการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยที่สัมพันธ์กับปรัชญาการศึกษาสาขาต่าง ๆ
- 2) เพื่อทราบผลการวิเคราะห์ปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
- 3) เพื่อทราบผลการยืนยันของผู้ทรงคุณวุฒิต่อปรัชญาการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยตามที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
- 1.3 ตำแหน่ง.....สถานที่ทำงาน.....
- 1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน.....
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์.....
- 1.6 วันที่ให้สัมภาษณ์.....เวลา.....ถึง.....

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

2.1 ขอความกรุณาท่านเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับพัฒนาการการศึกษาปฐมวัย

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าปรัชญาและหลักความคิดในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยเป็นอย่างไร (มหาวิทยาลัยของท่านนำแนวคิดการเข้ามาของการศึกษาปฐมวัยมาจากประเทศอะไร เช่น แนวคิดของประเทศอังกฤษ, แนวคิดของประเทศอิสราเอล, แนวคิดของประเทศญี่ปุ่น, แนวคิดของประเทศอเมริกา ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

2.3 ท่านคิดว่าพัฒนาการการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยมีความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้จัดบันทึกการสัมภาษณ์

วัน/เดือน/ปี สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นันทิชา เหมือนเงิน
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร
	พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
	พ.ศ. 2565 กำลังศึกษาปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

